

2026:1

DET GRÄNSLÖSA VÅLDET

- en kartläggning av den digitala teknikens betydelse
för mäns våld mot kvinnor och våld mot barn

Jämställdhetsmyndigheten

Göteborg, februari, 2026

Rapport 2026:1

Dnr: 25/00247

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Mikael Thörn, tf avdelningschef

Telefon 070-784 74 72

INNEHÅLL

Förord	5
Sammanfattning	6
Om uppdraget och rapporten	9
Uppdrag att kartlägga kunskapsläget om de digitala dimensionerna av våld	9
Rapportens disposition och underlagsstudier	9
Uppdragets genomförande	10
Digitala dimensioner av våld inkluderas i styrningen av området	11
Om teknologifaciliterat våld	13
Definition och begrepp	13
Samma våld men nya verktyg och arenor	14
Våldets digitala dimensioner	14
Sammanfattning av kunskapsläget	17
Ett växande kunskapsfält	17
Kunskapsläget utifrån internationell forskning	18
Kunskapsläget utifrån svenska rapporter	19
Svenska enkätstudier	21
Stora upplevda kunskapsbehov	23
Teknikens roll vid våldutövande och stöd till våldsutsatta	25
Samhällets digitalisering	25
Teknikens roll vid våldsutövande	26
Teknikens möjligheter i arbetet mot våld	29
Barn och ungas utsatthet för teknologifaciliterat våld	32
En sammanfattande bild av barn och ungas utsatthet	32
Fler polisanmälda brott mot flickor än pojkar på nätet	33
Fler flickor än pojkar utsätts för sexuella kontaktförsök på nätet	34
Fler flickor än pojkar får sexuella bilder och filmer spridda utan samtycke	35
En omfattande sexuell exploatering av barn och unga på nätet	37
Teknologifaciliterat våld är vanligt i ungas nära relationer	38
Utsatthet på nätet anmäls sällan och leder till allvarliga konsekvenser	39
Barn och ungs röster om utsatthet på nätet	41
Vuxnas utsatthet för teknologifaciliterat våld	43
En sammanfattande bild av vuxnas utsatthet	43
Teknologifaciliterat våld i vuxnas nära relationer	44
Män och kvinnor utsätts för olika trakasserier och kränkningar	46
Hat och hot mot politiker och journalister är ett demokratiproblem	48
Prostitution och människohandel sker i hög grad på digitala arenor	50
Digitala dimensioner av brottslighet i pornografiska syften	52

Teknologifaciliterat våldsutövande	54
En sammanfattande bild av teknologifaciliterat våldsutövande.....	54
Män som utövar våld mot kvinnor på nätet.....	55
Män som exploaterar andra sexuellt	55
Barns erfarenheter av att kränka och trakassera andra på nätet.....	57
Radikalisering och misogyni på nätet.....	57
Digitala miljöer där våld och trakasserier utövas.....	59
Åtgärder på området	61
En sammanfattande bild av genomförda åtgärder.....	61
Få kommuner jobbar mot teknologifaciliterat våld	63
Regionalt arbete med fokus på samverkan	66
Nationella myndigheters arbete stärks av åtgärdsprogrammet	67
Civilsamhället bidrar till innovation och utveckling.....	71
Näringslivet ansvarar för de verktyg som används	73
Utvecklingen av AI-verktyg skapar nya möjligheter	76
Åtgärder i samverkan.....	78
Lagstiftningsåtgärder har stor betydelse för området	80
Kunskaps- och metodstöd har fokus på barn och unga	82
Analys och slutsatser	83
Stora upplevda kunskapsluckor och behov av kunskapsutveckling.....	83
Att dra nytta av den tekniska utvecklingen i arbetet mot våld	84
Det digitala landskapet innebär juridiska och tekniska utmaningar.....	86
Behov av globala lösningar och tvärsektoriell samverkan	89
Teknikutvecklare och plattformar har ett stort ansvar.....	89
Lokala åtgärder kan förebygga och ge stöd	91
Utvecklingsområden och åtgärdsförslag	92
Jämställdhetsmyndighetens fortsatta arbete.....	92
Tio centrala utvecklingsområden.....	93
Åtgärdsförslag för det fortsatta arbetet.....	95
English summary	97
Bilaga 1. Begrepps- och ordlista.....	101
Bilaga 2. Metod och genomförande	106
Referenser	110
Slutnoter.....	123

FÖRORD

Arbetet mot de digitala och teknologifaciliterade dimensionerna av mäns våld är eftersatt – inte minst när det gäller vuxnas utsatthet. Denna rapport visar att vi hittills saknat ett gemensamt språk för att prata om det våld som sker på digitala arenor och som utövas med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Detta våld har ibland bagatelliserats och förminskats - trots att spridning av bilder, filmer och personuppgifter kan bidra till att kraftigt förvärra skadan. Det teknologifaciliterade våldet (TFV) kan utövas av okända eller kända våldsutövare - och helt utan tidsmässiga eller geografiska gränser. Det gör att våldet blir ständigt närvarande.

Vi är idag ständigt uppkopplade genom telefoner och smarta apparater. Det innebär att våld, hot och trakasserier kan utövas både lokalt och globalt. Våldet utövas genom tekniska hjälpmedel eller på sociala medier, appar och forum. Våldet utövas i första hand av pojkar och män – och det är framför allt flickor och kvinnor som utsätts. Våldet kan få stora och långtgående konsekvenser för den som utsätts. Det påverkar även möjligheten att medverka i det demokratiska samtalet. Hot och hat används för att tysta fram för allt kvinnliga journalister, aktivister och politiker. Att flera kvinnliga partiledare under senare år utsatts för spridning av sexuellt deepfake-material eller tvingats lämna sina uppdrag till följd av hat och hot utgör ett allvarligt hot mot demokratin.

Det teknologifaciliterade våldet sker även i nära relationer – och kan pågå långt efter att den våldsutsatta lämnat en våldsutövande partner. Samtidigt sker en betydande andel av de polisanmälda brotten mot barn på just nätet. Att mer än en fjärdedel av alla unga har erfarenheter av grooming och sexuella kontaktförsök från äldre personer är allvarligt. Flickor och unga med annan könsidentitet är särskilt utsatta. Att Polismyndigheten nu fått i uppdrag att under 2026 prioritera och intensifiera arbetet mot sexualbrott i digitala miljöer är därför viktigt.

Teknikutvecklingen går fort framåt - och vi som arbetar med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor måste hänga med. Digitala dimensioner av våld måste finnas med i den nollvision gällande mäns våld mot kvinnor som Regeringens nyinrättade råd för kvinnofrid ska arbeta efter. Kunskapen om teknologifaciliterat våld behöver även öka i takt med digitaliseringen av samhället och utvecklingen av AI.

Tekniken kan användas för att utöva kontroll och övergrepp – men den erbjuder även stora möjligheter att förebygga och ge stöd. I rapporten ges flera exempel på det. Arbetet kräver tvärssektoriella samarbeten och innovation, där aktörer som kan teknik möter aktörer som kan våld och jämställdhet. Tillsammans behöver vi fortsätta utveckla arbetet framåt - och nyttja teknikens möjligheter till att främja jämställdhet och förebygga våld.

*Lise Tamm,
Generaldirektör, Jämställdhetsmyndigheten*

SAMMANFATTNING

Rapporten sammanställer det aktuella kunskapsläget och åtgärder inom offentlig sektor, civilsamhälle och näringsliv gällande digitala dimensioner av våld. Rapporten rör mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel. Den inkluderar även sexuella kontaktförsök med barn via nätet och digitala dimensioner av brottslighet i pornografiska syften.

Samma våld – men nya verktyg och arenor

Rapporten använder i huvudsak begreppet teknologifaciliterat våld (TFV). Det är ett paraplybegrepp för våldshandlingar som begås eller förvärras genom användandet av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Det handlar inte om en ny *typ* av våld, utan om hur tekniken används som ett verktyg eller en arena som möjliggör, förstärker eller underlättar våldsutövandet. Våldet kan exempelvis vara sexuellt, psykiskt eller ekonomiskt – och det sker ofta både online och offline parallellt. Användandet av IKT förändrar inte våldets mekanismer, men det påverkar förutsättningarna för våldsutövandet. Våldet kan utövas av närstående, bekanta eller helt okända. Det kan utövas anonymt, på distans, pågå dygnet runt och spridas snabbt till många. Teknikutvecklingen har bidragit till att våldet kan skalas upp och automatiseras. Spridningen av sexuellt eller kränkande material, digital övervakning och nätstalkning gör att kränkningar och övergrepp kan fortsätta långt efter att ett fysiskt våld har upphört. För brottsoffren kan detta leda till konstant stress, oro och allvarliga konsekvenser för hälsan. Digitalt hat och hot mot förtroendevalda och journalister utgör även ett allvarligt hot mot demokratin.

Omfattande utsatthet bland flickor och kvinnor

Rapporten beskriver TFV utifrån fem områden: 1) att skapa, skaffa eller sprida sexuellt material utan samtycke, 2) nätstalkning och övervakning, 3) nättrakasserier, 4) offentlig uppmaning till våld och hat online, samt 5) digitala dimensioner av prostitution, människohandel och sexuell exploatering av barn. Utsattheten för TFV är omfattande. Det är framför allt flickor och kvinnor som utsätts – och våldsutövaren är ofta en okänd man, eller en nuvarande eller tidigare partner. Några exempel på våldets omfattning:

- 38 procent av flickorna och 11 procent av pojkarna på gymnasiet har utsatts för sexuella kontaktförsök av en äldre person innan 15 års ålder. Bland unga med annan könsidentitet är andelen 44 procent.¹
- 28 procent av de polisanmälda brotten mot flickor har skett på nätet, jämfört med 12 procent av brotten mot pojkar. Sexualbrott utgjorde närmare en tredjedel av de anmälda brotten mot flickor online, men endast 4 procent av brotten mot pojkar.²
- 8,5 procent av kvinnorna och 5,5 procent av männen har utsatts för TFV i en nära relation.³ Bland de unga som haft en nära relation hade 28 procent av flickorna och 19 procent av pojkarna utsatts för upprepat digitalt psykiskt våld. Bland unga med annan könsidentitet var andelen 25 procent.⁴
- Över 90 procent av de svenska riksdagsledamöterna har upplevt nätbaserat hat. Kvinnor blir särskilt utsatta för sexualiserade och könsbaserade angrepp.⁵

- På webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning finns över 13 000 profiler och sajterna lockar upp emot 150 000 besökare i månaden.⁶

Flickor och kvinnor utsätts i högre grad än pojkar och män

Flickor och kvinnor är i högre grad än pojkar och män utsatta för sexualiserat våld digitalt. Till exempel oönskade sexuella meddelanden, spridning av sexuellt material utan samtycke, sexuella trakasserier eller sexuella kontaktförsök. Utsattheten online blir alltmer sexualiserad med ökande ålder. Pojkar och män är i högre utsträckning utsatta för hot, hat och kränkningar utan sexuellt innehåll. En stor andel barn har erfarenheter av sexuella kontaktförsök online och många av de polisanmälda brotten mot barn rör sexualbrott online. Flickor med psykiska funktionsnedsättningar är särskilt utsatta. Flickors brottsutsatthet sker i högre grad än pojkars på sociala medier och internet. Normer kring kön påverkar även vilka konsekvenser utsattheten får, samt benägenheten att anmäla eller söka stöd. För barn och unga som lever med hedersrelaterat våld och förtryck kan spridningen av sexuellt material medföra dubbel utsatthet. Brottsoffren riskerar att skuldbeläggas av familj eller andra i deras närhet. Det kan få allvarliga och långtgående konsekvenser och öka risken för mer våld och andra hedersrelaterade brott som följd. TFV förekommer även i stor omfattning som en del av våldsutövandet i nära relationer. Det kan handla om ekonomiskt våld, kontroll och övervakning via gps eller spridning av sexuella bilder. Vid näthat syns inga entydiga könsmönster i utsatthetens omfattning, men kvinnor och män utsätts för olika typer av kränkningar. Även personer med utländsk bakgrund och nationella minoriteter utsätts för näthat i högre utsträckning än andra. Rapporten pekar på behovet av intersektionella analyser då olika aspekter utöver kön påverkar den digitala utsattheten, exempelvis sexualitet, könsidentitet, funktionsnedsättning och utländsk bakgrund.

Ett nytt och ojämnt kunskapsfält med stora kunskapsbehov

Kunskapsläget om TFV är växande men ojämnt, både internationellt och i Sverige. Det finns behov av tydligare begrepp och definitioner, mer jämförbar statistik och stärkt metodutveckling. Kunskapsproduktionen är i hög grad inriktad på barn och ungas utsatthet. Kunskapen om vuxnas utsatthet är mycket begränsad, såväl som kunskapen om teknologifacilitat våldsutövande. Flera nationella enkätstudier har under senare år kompletterats med frågor eller svarsalternativ som rör digital utsatthet. Kunskapsbehoven om TFV upplevs som stora bland landets kommuner och inom socialtjänsten efterfrågas särskilt kunskap om nätbaserat sexuellt våld. Det efterfrågas även kunskap om de teknikrelaterade aspekterna av våldsutsatthet, tekniska funktioner och plattformar, skydds- och säkerhetsplanering och riskbedömning.

Åtgärder har främst fokus på barn och unga

Ett stort antal åtgärder har genomförts av offentliga aktörer, civilsamhälle och näringsliv, men arbetet är ojämnt utvecklat. Tyngdpunkten ligger på åtgärder gällande barn och ungas utsatthet på nätet, särskilt kopplat till sexuell exploatering, medan åtgärder som rör vuxnas utsatthet i hög grad saknas. Genom åtgärdsprogrammet *Fri och trygg utan våld och förtryck* har ett stort antal myndigheter fått uppdrag som rör TFV. Kommuner, länsstyrelser och nationella myndigheter arbetar främst med utbildning, kunskapsproduktion, informationsspridning och samverkan. Rapporten har identifierat en mängd informationsmaterial och kunskaps- och metodstöd, med huvudsakligt fokus på barn och unga. Civilsamhället spelar en central roll i innovation, stöd till utsatta och

utveckling av nya arbetssätt, ofta i samverkan med techbolag. Lagstiftningsåtgärder, särskilt på EU-nivå, och utvecklingen av tekniska lösningar bedöms vara viktiga för att stärka skyddet och tydliggöra plattformarnas ansvar.

Teknikutvecklingen skapar möjligheter

Teknikutvecklingen kan även skapa möjligheter till stöd, motstånd och förebyggande arbete. Rapporten ger exempel på hur AI-verktyg kan användas i arbetet med att motverka våld, i syfte att automatisera och effektivisera det förebyggande och brottsbekämpande arbetet, såväl som arbetet med stöd och skydd. Tekniken ger möjligheter att stärka arbetet mot våld genom exempelvis dataanalys och AI-verktyg, men offentlig sektor har i dag begränsad kompetens på området. Rapporten ringar även in ett flera juridiska utmaningar och lyfter betydelsen av att främja rättstillämpningen och skapa ytterligare praxis kring digital brottslighet. Våldet är gränsöverskridande och kräver därför globala lösningar och tvärsektoriell samverkan där kompetens om våld, juridik och teknik möts. Samtidigt har sociala medie-plattformar och techbolag ett stort ansvar att arbeta med "safety by design" och minska riskerna i digitala miljöer. Avslutningsvis betonas behovet av att integrera digitala dimensioner i det befintliga arbetet mot våld.

Utvecklingsområden och åtgärdsförslag

Rapporten identifierar tio centrala utvecklingsområden där offentliga aktörer, näringsliv och civilsamhälle tillsammans behöver bidra till arbetet. Vi behöver stärka tvärsektoriell samverkan mellan olika kunskapsområden och skapa en gemensam förståelse av TFV. Rapporten lyfter också behovet av att följa den tekniska utvecklingens konsekvenser för våld och jämställdhet, samt att integrera TFV i arbetet med digitalisering och användning av artificiell intelligens. Vidare behöver det förebyggande och brottsbekämpande arbetet utvecklas, bland annat genom ökad automatisering och en utveckling av rättslig tillämpning och praxis på området. Rapporten pekar på behovet av att stärka och utveckla digitalt stöd, skydd och uppsökande arbete, öka den digitala kompetensen och motståndskraften hos medborgarna och att säkerställa plattformarnas ansvar. Slutligen behöver befintliga kunskaps- och metodstöd få bättre förutsättningar för implementering, spridning och utvärdering. Mot denna bakgrund ges sex åtgärdsförslag:

1. Genomför ett myndighetsgemensamt kunskapslyft om teknologifaciliterat våld
2. Stärk nationella stödfunktioner med kunskap om teknologifaciliterat våld
3. Utveckla skydds- och säkerhetsplanering samt riskbedömning vid TFV
4. Ta fram stöd gällande digital säkerhetsplanering för yrkesverksamma
5. Etablera ett tvärsektoriellt forum för innovation och kunskapsutbyte
6. Utveckla anpassat stöd och information till personer med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

OM UPPDRAGET OCH RAPPORTEN

Regeringen har gett Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att skapa en samlad bild av kunskapsläget och åtgärder rörande digitala dimensioner av mäns våld mot kvinnor. Uppdraget ska bidra till att skapa en gemensam förståelse kring vad de digitala dimensionerna av våld innebär. I detta kapitel beskrivs uppdraget, rapportens disposition, samt hur vi arbetat med uppdraget.

Uppdrag att kartlägga kunskapsläget om de digitala dimensionerna av våld

Regeringen har gett Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag (A2024/00815) att:⁷

- Kartlägga kunskapsläget om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel.
- Kartlägga vilka åtgärder inom offentlig sektor, näringsliv eller civilsamhället som pågår eller nyligen har avslutats inom detta område.
- Föreslå åtgärder för ökad kompetens samt, vid behov, åtgärder för att minska utsattheten för de digitala dimensionerna av våld.

I uppdraget ingår även att kartlägga kunskapsläget om kontaktförsök med barn under 18 år i sexuellt syfte via internet, samt digitala dimensioner av brottslighet i pornografiska syften. Uppdraget redovisas i februari 2026. Länsstyrelserna fick i uppdrag att samla in kunskap om åtgärder på lokal och regional nivå. Även Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet, Barnafrid vid Linköpings universitet, Statens institutionsstyrelse (SiS) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) är inskrivna i uppdraget och har fått medel för att bidra. I uppdraget ingick även att inhämta kunskap från ett flertal myndigheter⁸, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och relevanta civilsamhällesorganisationer.

Rapportens disposition och underlagsstudier

Rapporten inleds med en beskrivning av uppdraget, dess genomförande och styrningen på området. Därefter kommer ett kapitel om begrepp och definitioner, samt vad som kännetecknar de digitala och teknologifaciliterade dimensionerna av våld och hur de tar sig uttryck. Sedan följer ett kapitel som ger en övergripande bild av kunskapsläget och kunskapsbehoven gällande teknologifaciliterat våld. I fyra kapitel beskrivs därefter den samlade kunskapen i en svensk kontext gällande: teknikens roll vid våldsutövande och stöd till våldsutsatta, barn och ungas utsatthet, vuxnas utsatthet samt teknologifaciliterat våldsutövande. I kapitlet *Åtgärder på området* presenteras en sammanfattande bild, följt av en beskrivning av kartlagda åtgärder hos kommuner, regionala aktörer, nationella myndigheter, civilsamhälle och näringsliv. Här presenteras även åtgärder som genomförts i samverkan, lagstiftningsåtgärder samt kunskaps- och metodstöd. I kapitlet *Analys och slutsatser* förs en diskussion om kunskapsläget, åtgärder och behov framåt. Rapporten avslutas med tio centrala utvecklingsområden och sex förslag på konkreta åtgärder. Rapporten har även fem bilagor. Inom uppdraget har tre fristående underlagsstudier publicerats:

- *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer* - en kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser.⁹
- *Teknikens roll i våldsutövande och stödsatser* - en litteraturöversikt gällande digitala och teknologifaciliterade dimensioner av våld.¹⁰
- *Hon vill bara att tiden ska gå* - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.¹¹

Uppdragets genomförande

Inom uppdraget har vi inhämtat kunskap och erfarenheter från myndigheter, näringsliv och civilsamhällesorganisationer. Vi skulle även kartlägga och sammanfatta kunskapsläget från forskning och andra studier relevanta för svenska förhållanden. Utöver två litteraturöversikter och en kartläggning av webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning (se ovan) har vi även gjort flera enkätutskick till relevanta aktörer, genomfört samråds- och dialogmöten samt spridit och inhämtat kunskap i nätverk och på konferenser. Vi har sammanställt svenska enkätstudier och ”grå litteratur” från myndigheter och civilsamhälle. Vi har även genomfört omvärldsbevakning och gått igenom kartläggningar från statliga utredningar¹². En utförligare beskrivning genomförandet finns i Bilaga 2. De inskrivna myndigheterna har bidragit med underlag till uppdraget. NCK har tagit fram och spridit en forsknings- och kunskapsöversikt, samt inlett följeforskning av Novahusets projekt *Stöd på Snapchat*.¹³ NCK har även arbetat med att stärka kunskapen internt inom området, samt identifierat utvecklingsområden och behov för fortsatt arbete. Barnafriad har reviderat sitt basprogram om våld mot barn som nylanseras våren 2026. FOI har sammanställt en forskningsöversikt utifrån Jämställdhetsmyndighetens litteratursökningar. Länsstyrelserna har genom en enkät och nätverksträffar bidragit med underlag gällande åtgärder och behov på lokal och regional nivå. Statens institutionsstyrelse har fortsatt sprida sin webbaserade utbildning om mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel, samt sin instruktion för att förebygga, upptäcka och agera vid sexuella övergrepp inom myndighetens verksamhet.¹⁴

Metod och avgränsningar

Jämställdhetsmyndigheten har valt att fokusera på kunskap och åtgärder som uttalat rör de digitala och teknologifaciliterade dimensionerna av våld. De digitala dimensionerna är dock många gånger integrerade i det breda arbetet mot våld. Resultaten från kartläggningen bör därför ses som ett komplement till befintlig kunskap och åtgärder som rör mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Vi har även valt att avgränsa uppdraget till att i första hand omfatta människohandel för sexuella ändamål. Människohandel kan ske för en mängd olika exploateringssyften, men dessa fördjupas inte i denna rapport. I definitionen av de digitala och teknologifaciliterade dimensionerna av våld har vi utgått från uppdragets skrivningar, samt de definitioner som ingår i GREVIO:s rekommendationer och artikel 5–8 i Europaparlamentets och rådets direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Rapporten baseras på en stor mängd material av olika karaktär: enkätstudier, forskningsöversikter, publikationer från myndigheter och organisationer samt inspel från samråd och dialogmöten. Rapportens olika delar baseras på olika typer av källor. I kapitlen *Kunskapsläget om*

teknologifaciliterat våld och *Analys och slutsatser* görs en sammanvägd analys baserat på alla dessa källor. I allt arbete som berör mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel ska myndigheten beakta utsatthet för våld i grupper som lever i utsatta livssituationer som kan medföra ökad risk för våld. Det kan handla exempelvis om hbtqi-personer, personer med funktionsnedsättning och personer med missbruks- och beroendeproblematik. Även inom dessa grupper har kvinnor en förhöjd risk att utsättas för våld, jämfört med män.

Digitala dimensioner av våld inkluderas i styrningen av området

I NCK:s kunskapsöversikt görs en utförlig genomgång av internationella ramverk som rör digitala och teknologifaciliterade dimensioner av mäns våld mot kvinnor. Många av ramverken är framtagna medan internet fortfarande var i sin linda och få kunde förutse den genomgripande påverkan som teknologin skulle få på människors liv. Även om teknologifaciliterat våld inte alltid skrivs fram specifikt, så visar kunskapsöversikten att det är tydligt att samma rättigheter ska gälla online som offline. Stater har ett ansvar att skydda kvinnor mot våld i både fysiska och digitala miljöer, bland annat genom ändamålsenlig lagstiftning, stödmekanismer och skyddsåtgärder. Sveriges arbete på området mäns våld mot kvinnor styrs bland annat av Istanbulkonventionen¹⁵ och den 10-åriga nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.¹⁶ Kopplat till den nationella strategin har även ett antal åtgärdsprogram lanserats. I det senaste åtgärdsprogrammet *Fri och trygg utan våld och förtryck* (2024-2026) pekas digitala dimensioner av våld ut som ett av fyra prioriterade utvecklingsområden. Under 2026 förväntas en ny nationell strategi lanseras, såväl som en nationell strategi gällande våld mot barn och nationella handlingsplaner för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck respektive prostitution och människohandel för alla ändamål.

Grevios rekommendationer och EU-direktiv betonar digitala dimensioner

Artikel 69 i Istanbulkonventionen ger expertgruppen GREVIO rätt att utfärda allmänna rekommendationer kring genomförandet av konventionen. Konventionen behandlar inte teknologifaciliterat våld särskilt, men 2021 konstaterar GREVIO att mäns våld mot kvinnor i den digitala sfären är ett växande globalt problem med allvarliga konsekvenser. De förtydligar att teknologifaciliterat våld utgör en förlängning av redan existerande våldsförmer och att det är av avgörande vikt att inte förminska betydelsen av våld som sker i digitala miljöer. Mot den bakgrunden tog GREVIO fram särskilda rekommendationer som rör teknologifaciliterat våld.¹⁷ I maj 2024 antogs även Europaparlamentets och rådets direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Direktivet tar bland annat sikte på teknologifaciliterat våld. Artikel 5–8 rör de digitala dimensionerna av våld och omfattar delning av intimt eller manipulerat material utan samtycke (Artikel 5), nätstalkning (Artikel 6), nättrakasserier (Artikel 7) samt offentlig uppmaning till våld eller hat på nätet (Artikel 8). Det nya direktivet tar upp försvårande omständigheter som kan leda till strängare påföljder, till exempel brott mot offentliga personer eller journalister.¹⁸

Även Europaparlamentets och rådets direktiv (2024/1712) om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer reviderades under 2024. I det reviderade direktivet framgår att det ska ses som en försvårande omständighet om gärningsmannen ”med hjälp av informations- och kommunikationsteknik underlättade eller genomförde spridning av bilder, videor eller liknande material av sexuell karaktär som involverar brottsoffret”. Direktivet lyfter även att medlemsstaterna ska vidta de

åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de som har ansvaret för att utreda eller lagföra brott har lämplig sakkunskap och teknisk kapacitet att hantera brott som ”begås eller underlättas med hjälp av informations- eller kommunikationsteknik” samt att medlemsstaterna bör överväga förebyggande åtgärder med fokus på att motverka efterfrågan och missbruk av onlinetjänster för människohandel.¹⁹

Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) svensk lag. Det innebär att staterna är skyldiga att vidta lämpliga åtgärder för skydda barn mot alla former av våld, såsom våld i ungas nära relationer, sexuella trakasserier och övergrepp, hedersrelaterat våld och förtryck samt mot att utnyttjas i sexuell exploatering.²⁰ Även Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp, kallad Lanzarotekonventionen, berör frågor om teknologifaciliterat våld mot barn.²¹ Arbetet på området styrs även av EU-direktivet om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi.²² Sedan 2024 pågår en process kring att revidera direktivet i syfte att bättre täcka in nya digitala former av exploatering.²³

OM TEKNOLOGIFACILITERAT VÅLD

Uppdraget ska bidra till att skapa en gemensam förståelse av de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor. I rapporten används i första hand begreppet teknologifaciliterat våld (TFV). Det beskriver våld som sker på digitala arenor eller som utövas med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). I det här kapitlet ges en definition och en beskrivning av TFV och hur det tar sig uttryck.

Definition och begrepp

Digitala och teknologifaciliterade dimensioner av mäns våld mot kvinnor har kommit att uppmärksammas alltmer under senare år. I en internationell kontext har en mängd olika begrepp använts parallellt²⁴ och forskningen pekar på en begreppsmässig otydlighet. Det saknas i hög grad vedertagna och överenskomna begrepp som fångar teknikens roll i utövandet av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.²⁵ I detta regeringsuppdrag är området beskrivet som ”digitala dimensioner av våld”. Forskningsöversikterna visar dock att *technology-facilitated gender-based violence* är det begrepp som i första hand använts internationellt de senaste åren och som börjar få fäste. Det används både inom forskningen och av internationella organisationer. Inom ramen för detta uppdrag, och i dialog med Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK), har vi därför valt att i huvudsak använda teknologifaciliterat våld (TFV) som paraplybegrepp. I löptexten använder vi oss av både *teknologifaciliterat våld* och *digitala dimensioner av våld* för att benämna den breda variation av olika typer av våld, eller hot om våld, som begås med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Ibland kan andra begrepp användas i de fall de refererar till formuleringar som använts i specifika studier eller enkäter.

Definitionen av teknologifaciliterat våld (TFV)

UN Women och Världshälsoorganisationen (WHO) har vid ett expertmöte med aktörer från flera internationella organisationer utarbetat en definition av begreppet teknologifaciliterat våld. Denna har föreslagits för vidare användning:

“Teknologifaciliterat våld mot kvinnor är varje handling som begås, assisteras, förvärras eller förstärks genom användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) eller andra digitala verktyg, och som resulterar i, eller sannolikt kommer att resultera i, fysisk, sexuell, psykisk, social, politisk eller ekonomisk skada, eller andra kränkningar av rättigheter och friheter.”

En liknande definition har även framförts av FN:s specialrapportör om våld mot kvinnor. Där betonades även att våldet, utöver att det begås med hjälp av IKT, har en könsbaserad dimension. Det könsbaserade teknologifaciliterade våldet riktas i oproportionerligt hög grad mot kvinnor, eller utövas mot kvinnor just för att de är kvinnor. TFV beskrivs även som ett ständigt föränderligt koncept som förändras i takt med den tekniska utvecklingen, där nya uttryck för våld uppstår när de digitala arenorna och

förutsättningarna förändras.²⁶ I Bilaga 1 presenteras en ordlista med centrala begrepp på området som används i denna rapport och internationellt. De begrepp som används kan bidra till att synliggöra eller förminska våld. Inte minst när det gäller våld och sexuella övergrepp som utövas mot barn har språket en central betydelse i vår förståelse av det våld som utövas och var ansvaret för våldet ligger. Ett internationellt partnerskap, där bland annat Ecpat ingår, har därför tagit fram begreppsmässiga riktlinjer i syfte att stärka skyddet för barn mot sexuell exploatering och övergrepp.²⁷

Samma våld men nya verktyg och arenor

I Sverige har ”digitalt våld” ofta använts som begrepp för att beskriva våld som sker på digitala arenor. Begreppet riskerar dock att bli missvisande, då våldet som utövas på digitala arenor inte är en specifik *form* av våld. Tekniken är i första hand ett *verktyg* och en *arena* för utövande av andra former av våld. Det finns även en risk att våldsbegreppet urholkas när det läggs till fler och fler specifika våldsformer, vilket försvårar en sammanhållen våldsförståelse. Teknologifaciliterat våld betraktas i denna kartläggning inte som en separat form av våld. Fokus bör i stället ligga på IKT som ett verktyg genom vilket flera olika former av våld kan utövas, förstärkas och öka i räckvidd. Psykiskt, sexuellt och ekonomiskt våld kan ske i digitala miljöer, men deras grundläggande karaktär och orsakerna till våldet är desamma som i den fysiska världen.²⁸ Det finns även en risk att fokus förskjuts mot teknologin som den skadliga faktorn, snarare än mot våldsutövandet. Det kan leda till att ansvaret flyttas från våldsutövaren till den våldsutsatta, exempelvis genom rekommendationer om att avstå från digitala miljöer.²⁹

Våldet finns ofta på en skala mellan ”online” och ”offline”. Det kan börja ”offline” för att därefter fortsätta på en digital arena - eller inledas digitalt för att sedan fortsätta i den fysiska världen. Polisanmälda brott mot barn på sociala medier hänger ofta ihop med brott som sker i fysiska miljöer som hemmet, skolan eller offentliga platser. Barns och ungas sociala liv rör sig mellan online och offline, där gränsen mellan arenorna ofta är flytande. Vuxnas sätt att dela in brott efter tydliga platser stämmer inte alltid överens med barns verklighet. Konflikter kan starta på sociala medier och fortsätta i skolan eller tvärtom. Detsamma gäller sexualbrott som kan ske fysiskt, men dokumenteras och spridas digitalt. Även sexualbrott som beskrivs som internetrelaterade, såsom vuxnas kontakter med barn online, kan upplevas ske i hemmet eftersom det är där barnet förmås utföra fysiska handlingar mot sig själv.³⁰ TFV behöver därför förstås i relation till annat våld. Människor idag lever ständigt uppkopplade och gränsen mellan den digitala och den fysiska världen har suddats ut. Våldet flätas ofta samman och pågår på dessa arenor samtidigt. Även om tekniken medför nya fenomen, som till exempel deepfakematerial, så är de nya våldsuttrycken del av ett kontinuum av återkommande och sammanhängande våld.³¹

Våldets digitala dimensioner

De digitala och teknologifaciliterade dimensionerna av mäns våld mot kvinnor beskrivs både i GREVIO:s generella rekommendationer och i EU-direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer.³² Där listas exempel på olika brott och handlingar som kan inkluderas i begreppet. Artikel 5-8 i direktivet tar särskilt sikte på TFV.³³ Jämställdhetsmyndighetens uppdrag inkluderar även områdena prostitution och människohandel, brottslighet i pornografiska syften samt kontaktförsök med barn i sexuellt syfte via internet.³⁴ Vi har utifrån detta valt att dela in det teknikfaciliterade våldet i fem områden. Dessa områden inkluderar även handlingar av teknologifaciliterat

våld och förtryck som kan utövas i en hederskontext. Områdena är många gånger överlappande, men de ger en övergripande bild av hur våldet kan ta sig uttryck:

Att skapa, skaffa eller sprida sexuellt material utan samtycke

Att ta, producera eller anskaffa sexuella bilder eller videos utan samtycke. Att framställa eller manipulera sexuellt material av verkliga personer genom AI (så kallade deepfakes). Att sprida, eller hota med att sprida sexuellt material. Att utpressa någon på pengar eller sexuella handlingar genom hot om spridning av (sextortion). Digital brottslighet i pornografiska syften (kränkande fotografering, olaga integritetsintrång och förtal).

Nätstalkning och övervakning

Övervakning och spårning genom informations- och kommunikationsteknik (IKT). Till exempel genom gps och airtags, mobilappar eller uppkopplad teknisk utrustning och Internet of Things (IoT). Stalkning på sociala medier eller kommunikationsplattformar. Identitetsstöld eller kontroll av e-post, mobila enheter, lösenord eller BankID.

Nättrakasserier

Sexistisk hatretorik, hot, kränkningar, förolämpningar, ryktesspridning eller förtal som sker genom IKT. Påtvingade sexuella konversationer eller att någon skickar oönskade sexuella bilder eller filmer via IKT (nätblotning). Att personuppgifter hängs ut för att orsaka skada (doxing), vilket även kan ske på så kallade exposekonton.

Offentlig uppmaning till könsbaserat våld eller hat på nätet

Att via IKT offentligt uppmana till hot, hat eller våld mot en medlem av en grupp, till exempel kvinnliga politiker, journalister eller aktivister. Sexistisk hatpropaganda online eller upprepade trakasserier av ett stort antal personer eller genom anonyma konton. Till exempel genom trollkonton, manosfären eller nätforum som uppmuntrar till kvinnohat.

Digitala dimensioner av prostitution, människohandel och sexuell exploatering

Digital rekrytering, annonsering och exploatering för prostitution eller människohandel för sexuella ändamål. Till exempel via sugardejtingsidor eller webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning. Kontaktförsök med barn under 18 år i sexuellt syfte via internet (grooming).

Kännetecknande för teknikfaciliterat våld

Även om teknologifaciliterat våld (TFV) inte utgör en särskild *form* av våld så påverkar informations- och kommunikationsteknik hur våldet möjliggörs och utövas, såväl som dess konsekvenser. Många gånger sker våldsutövandet på flera arenor parallellt och det blir viktigt att utgå från en sammanhållen förståelse av mäns våld mot kvinnor. Samtidigt finns det vissa kännetecken som ändå är specifika för det teknologifaciliterade våldet:

- **Informations- och kommunikationsteknik (IKT) används som hjälpmedel i våldsutövandet, vilket bidrar till att öka brottens skadeverkningar.** Våldet kan även ske på olika digitala arenor eller plattformar.

- **Spridning bidrar till att förvärra skadan.** Filmer, bilder, personliga uppgifter eller dokumenterade övergrepp kan enkelt och snabbt spridas utan samtycke och i stor omfattning. Det bidrar till ökad risk för upprepad utsatthet, eftersom det är svårt att radera uppgifter eller material på internet.
- **Våldet kan utövas av en mängd olika förövare.** Det kan vara någon den utsatte har en relation till, så som partners, familjemedlemmar, klasskamrater, arbetskamrater eller någon som personen tidigare haft en relation med. Det kan även vara våld som utövas av anonyma eller helt okända personer.
- **Våldet kan automatiseras.** De tekniska hjälpmedlen gör att våldet kan automatiseras och skalas upp. Med hjälp av exempelvis AI-verktyg, appar och chatbottar kan våldet utövas storskaligt. Det kan riktas mot ett stort antal personer samtidigt eller riktas med hög frekvens mot en och samma person.
- **Det är ett globalt fenomen och våldet kan utövas på distans.** Livesända sexuella övergrepp kan "regisseras" av våldsutövare på andra sidan jordklotet och globala communities kan bidra till att göda kvinnohat eller planera gemensamma aktioner, så som trollkonton, incelforum och manosfären.
- **Våldet saknar gränser.** Våldet kan ha en mycket hög frekvens och saknar geografiska och tidsmässiga gränser. Ständig uppkoppling och digitala spår gör att våldsutövaren kan skapa en ständig närvaro och kontroll. Våldet kan vara svårt att komma undan och kan fortsätta även om den utsatta flyttar.
- **Våldet bidrar till att tysta och kontrollera kvinnor och flickor.** Våldet kan även vara systematiserat och kollektivt. Kvinnliga politiker, journalister och aktivister är utsatta i högre grad än manliga, vilket begränsar deras möjligheter att delta i det offentliga samtalet och riskerar att få stora konsekvenser för demokratin.

SAMMANFATTNING

AV KUNSKAPSLÄGET

Uppdraget har kartlagt och sammanfattat kunskapsläget om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. I detta kapitel ges en övergripande bild av kunskapsläget och identifierade kunskapsluckor utifrån forskning och andra studier som är relevanta för svenska förhållanden.

Ett växande kunskapsfält

Arbetet med att synliggöra och följa upp de digitala och teknologifaciliterade dimensionerna av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer pågår globalt, såväl som på europeisk nivå. I NCK:s kunskapsöversikt ges en bild av hur frågan adresserats av internationella organ. I FN:s generalsekreterares senaste rapport om TFV nämns vikten av överenskomna definitioner för att kunna mäta, analysera och ha dialog om våldet.³⁵ Flera andra rapporter pekar på liknande problem gällande svårigheten att mäta omfattning i större enkätstudier om utsatthet för våld, men också svårigheten att diskutera området utan en gemensam förståelse för fenomenet.³⁶ Expertgruppen GREVIO konstaterar att bristen på globala definitioner inom området försvårar arbetet, vilket i värsta fall gör att problemet inte tas på allvar.³⁷

Det pågår samtidigt arbete för att skapa instrument som fångar problematiken och som kan inkluderas i annan datainsamling som mäter förekomsten av mäns våld mot kvinnor. Ett exempel på detta är det arbete som sker inom FN, där flera aktörer i samverkan utvecklar gemensamma indikatorer för att mäta våldsutsatthet och hälsa.³⁸ I EU-direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (2024/1385) finns det skrivningar om vikten av att samla in kunskap och utveckla forskningen för att stärka förståelsen för våld i nära relationer. Det ställs även krav på medlemsstaterna gällande datainsamling för att säkerställa evidensbaserad policy. I ett gemensamt arbete mellan Eurostat, Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) presenterades en europeisk enkät för att mäta förekomsten av våld i nära relationer, vars första resultat släpptes i november 2024.³⁹

Ett europeiskt ramverk för att mäta teknologifaciliterat våld

I februari 2025 presenterade EIGE ett ramverk för att mäta teknologifaciliterat våld på europeisk nivå som stöd till direktivets implementering. De föreslår åtta indikatorer baserade på administrativa data och brottsstatistik, respektive data från enkätundersökningar. Indikatorerna omfattar de fyra områden av teknologifaciliterat våld som täcks av EU-direktivet. EIGE konstaterar samtidigt att medlemsländerna har begränsad tillgång till officiell brottsstatistik gällande TFV. De konstaterar även att det utöver brottsstatistiken saknas mekanismer för att följa våldet, att begreppen och definitionerna av fenomenet ser olika ut och försvårar jämförbarhet, samt att den officiella brottsstatistiken utgår från nationella brottskoder som ser olika ut i olika länder. Samtidigt noteras en ökning av antalet akademiska studier och statligt finansierade undersökningar om TFV på europeisk nivå. De konstaterar även att en majoritet av

kunskapsproduktionen rör mobbning, hatpropaganda och sexuella trakasserier online, samt delning av sexuella filmer och bilder utan samtycke.⁴⁰

En global forskningsagenda mot teknologifaciliterat könsbaserat våld

Sverige har, genom Utrikesdepartementet, även ställt sig bakom the Global Partnership for Action on Gender-Based Online Harassment and Abuse. Partnerskapet samlar länder, internationella organ, civilsamhällesorganisationer och näringsliv för att öka kunskapen och åtgärderna mot de digitala och teknologifaciliterade dimensionerna av könsbaserat våld. Partnerskapet lanserades 2022 i samband med FN:s Kvinnokommission, CSW. Partnerskapet har satt tre strategiska mål: att utveckla gemensamma principer för att förebygga och motverka könsbaserat TFV, att öka resurserna och främja interventioner på området samt att utveckla datainsamling. Partnerskapet har i samverkan med ett flertal aktörer, däribland UN Women, utvecklat en gemensam forskningsagenda rörande TFV. Där identifieras fem områden inom vilka vi globalt behöver bygga kunskap: 1) våldets omfattning, uttryck och konsekvenser, 2) responser och interventioner, 3) förebyggande arbete, 4) särskilt utsatta grupper och intersektionella perspektiv, samt 5) mätverktyg och datainsamling.⁴¹ I denna rapport har vi därför täckt in dessa alla dessa fem områden.

Kunskapsläget utifrån internationell forskning

Området digitala dimensioner av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel är brett. Inom uppdraget har två litteraturöversikter tagits fram som sammanställer aktuell forskning på området.⁴² Den ena översikten fokuserar på TFV i vuxnas nära relationer och den andra på teknikens roll för övriga våldsformer som ingår i uppdraget. Forskningen visar att teknologin spelar en dubbel roll: den möjliggör nya uttryck för våld och kontroll - men den kan samtidigt vara en resurs för stöd, skydd och förebyggande arbete. De båda forskningsöversikterna kommer fram till liknande slutsatser, vilka sammanfattas nedan.

Olika forskningsdiscipliner har olika fokus

Forskningslandskapet beskrivs som brett men grunt. Teknologifaciliterat våld (TFV) är ett relativt nytt, växande och spretigt forskningsfält. Forskning bedrivs inom flera olika discipliner, samtidigt som den tekniska utvecklingen går fort framåt. TFV är ett paraplybegrepp för brett ett spektrum av handlingar som utövas med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Forskning om fenomenen bedrivs därmed inom ett flertal olika forskningsdiscipliner och det varierar var tonvikten läggs. I kriminologisk forskning behandlas TFV främst som en form av cyberkriminalitet, inom genus- och rättsvetenskap ligger fokus på könsbaserad maktutövning och inom datavetenskapen kopplas TFV till informationssäkerhet. De olika ansatserna har bidragit till att synliggöra våldets tekniska, sociala och rättsliga dimensioner, men de olika förståelserna av gemensamma begrepp har samtidigt försvårat en enhetlig kunskapsuppbyggnad över tid. Olika discipliner använder en mängd olika termer, vilket försvårar jämförbarhet och ackumulering av kunskap. Forskningen saknar enhetliga teoretiska modeller och en tydlig och vedertagen terminologi.

En avsaknad av gemensamma begrepp och metodologi

Forskningsöversikterna pekar på behovet av en tydligare samsyn och ett mer enhetligt användande av olika begrepp. Det tycks i dagsläget råda en "begreppsmässig oreda" på fältet. Detta identifieras som en utmaning för både forskning, lagstiftning och

teknikutveckling. Det mest centrala behovet som lyfts av forskningen är begreppsmässig och metodologisk stringens. För att kunna skapa gemensamma teoretiska ramar och öka generaliserbarheten krävs tvärvetenskapliga forskningsstrategier. Fältets utveckling förutsätter tydligare begreppsdefinitioner, metodologiskt djup och samarbete mellan discipliner. Detta för att kunna möta teknologins och våldets snabbt föränderliga karaktär. Översiktarna framhåller även behovet av tvärvetenskapliga studier som förenar juridiska, tekniska och sociala perspektiv, samt studier som sammanställer kunskap om utvärderade interventioner för att förebygga teknologifaciliterat våld.

Behov av internationellt samarbete

Trots växande medvetenhet internationellt – i exempelvis inom FN, EU och Europarådet – saknas ännu en global samsyn kring definitioner, mätinstrument och indikatorer. Studier kring TFV är ofta sektorsspecifika och nationellt avgränsade. Olika länders lagstiftning begränsar även studiernas jämförbarhet och relevans. Den kunskap som finns är starkt koncentrerad till engelskspråkiga västländer, medan forskning från andra regioner är begränsad. Olika nationella rättssystem tolkar även olika brott olika, vilket hindrar gemensamma forskningskategorier och effektivt internationellt samarbete. Brottens transnationella natur krockar med nationella lagar, vilket försvårar informationsutbyte och brottsbekämpning.

Begränsade empiriska underlag och svårigheter i datainsamling

Forskningen begränsas även av bristande empiriska underlag. Etiska och juridiska hinder gör det svårt att samla in data, särskilt kring minderåriga. Små urval, underrepresentation av minoriteter, otillgängliga data från privata aktörer och svårigheter med anonymitet minskar forskningens tillförlitlighet och generaliserbarhet. Forskningen är särskilt begränsad när det gäller vissa grupper. De få studier som specifikt fokuserar på hbtqi-personer visar på en högre grad av utsatthet än hos andra, vilket understryker behovet av mer forskning som synliggör dessa erfarenheter. Motsvarande kunskapsluckor finns även när det gäller äldre, personer med funktionsnedsättning och migranter. Dessa grupper är ofta underrepresenterade eller saknas i studieurval och deras erfarenheter osynliggörs därmed både i både forskning och policyutveckling.⁴³

Behov av fortsatt kunskapsutveckling

Även om kunskapen om TFV är i snabb utveckling så utvecklas tekniken snabbare än forskningen och myndigheternas åtgärder. Nya tekniska fenomen skapar ständigt nya verktyg och arenor för våld och övergrepp. Framtida forskning behöver även närma sig praktiken, exempelvis kring hur stödinsatser, rättsliga system och teknikbranschen kan samverka. De båda forskningsöversiktarna belyser även behovet av ett helhetsperspektiv där kunskap om våld och teknik möts - annars riskerar samhället alltid att ligga steget efter brottsligheten i nyttjandet av den tekniska utvecklingen.⁴⁴ De digitala åtgärder mot TFV som identifieras i forskningen fokuserar i huvudsak på säkerhetsplanering och individuellt förändringsarbete. Det saknas i hög grad kunskap om digitala åtgärder kopplade till eftervård och interventioner som adresserar sociala och strukturella faktorer, snarare än individuella åtgärder.⁴⁵

Kunskapsläget utifrån svenska rapporter

Utöver forskningen så bidrar även myndigheter och civilsamhällesaktörer till en omfattande kunskapsproduktion i Sverige (det som brukar kallas ”grå litteratur”).

Stort fokus på barn och ungas utsatthet i kunskapsproduktionen

Kartläggningen visar att det i Sverige finns ett stort fokus på barn och ungas utsatthet för teknologifaciliterat våld - både i kunskapsproduktionen och i de åtgärder som genomförts. Det tycks finnas en föreställning om att TFV framför allt är något som barn och unga utsätts för – trots att många av de som är vuxna idag har levt med internet och mobiltelefoner stora delar av sina liv. Ett stort antal barnrättsorganisationer producerar kunskapsrapporter och stödmaterial om barn och ungas digitala utsatthet.⁴⁶ Även ett flertal myndigheter och stiftelser genomför återkommande prevalensstudier och producerar kunskapsrapporter om ungas digitala utsatthet.⁴⁷ Omfattningen av barn och ungas utsatthet för oönskade sexuella kontakter och trakasserier online är väldokumenterad. Det finns en mängd studier som ställer snarlika frågor om barn och ungas utsatthet för oönskade sexuella kontakter. Studierna riktar sig till barn, unga eller unga vuxna - från 9 till 29 år.⁴⁸ Kunskapen om utsatthet för teknologifaciliterat våld bland barn och unga i en hederskontext är dock begränsad.

Kunskap om vuxnas utsatthet saknas i hög grad

Barn och ungas utsatthet fångas regelbundet in genom flera enkätstudier, medan motsvarande kunskap om vuxnas utsatthet för TFV i hög grad saknas. I Sverige saknas även systematiska och återkommande prevalensstudier om våld i nära relationer. Nationella befolkningsstudier om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer har genomförts oregelbundet och av olika aktörer.⁴⁹ År 2025 fick NCK i uppdrag att förbereda genomförandet av en befolkningsstudie om utsatthet för mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Datainsamlingen kommer påbörjas under 2026.⁵⁰ Utöver de prevalensstudier som gjorts gällande våld i nära relationer finns endast ett fåtal enkätfrågor som ger kunskap om vuxnas utsatthet för våld och kränkningar digitalt.⁵¹

Begränsad kunskap om utövandet av teknologifaciliterat våld

Det främsta fokuset i kunskapsproduktionen ligger på *utsatthet* för teknologifaciliterat våld, medan kunskapen om våldsutövandet är begränsad. Studier fokuserar i hög grad på våldsutsatthetens omfattning och konsekvenser. Samtidigt finns kunskapsluckor när det gäller våldsutövarna och mekanismerna bakom TFV. Det saknas även kunskap om de tekniska aspekterna av våldsutövandet och *hur* IKT missbrukas. Kunskap om dessa områden är centralt för att kunna utveckla ett mer träffsäkert våldsförebyggande arbete.

Stort fokus på sexualiserat våld

En stor del av kunskapsproduktionen fokuserar på sexualiserat våld, exempelvis i form av grooming, oönskade sexuella kontakter, sexuella trakasserier på nätet, sexuell exploatering online samt spridning av sexuella bilder och filmer utan samtycke. Kunskapen är större om att själv *skicka* bilder eller att få bilder *spridda*, än om utsatthet för nätblottning. Det saknas även fördjupad kunskap om utsatthet för sexuell exploatering på nya digitala arenor, som exempelvis sugardejtingsidor eller plattformar för egenproducerat material såsom Onlyfans.

Kunskap saknas kring ett flertal arenor och våldsuttryck

Kunskapen skiljer sig även åt gällande de olika områden som ingår i uppdraget. Det finns begränsad kunskap om områdena nätstalkning och övervakning, nättrakasserier och offentlig uppmaning till könsbaserat våld eller hat på nätet. Exempelvis saknas studier

som fångar erfarenheter av stalkning, identitetsstöld, gps-spårning, ID-kapning, kontroll av konton och uthängning av personuppgifter (doxing). Ett flertal studier tittar på utsatthet för näthat, men de innehåller sällan fördjupad kunskap om innehållet eller kontexten för näthatet. Få kunskapsunderlag har identifierats gällande brottslighet i pornografiska syften eller TFV i en hederskontext. Kunskapen är även begränsad kring hur fenomen som AI och sakernas internet (IoT) används i våldsutövande.

Bristande intersektionella analyser av utsattheten

Många enkätstudier som genomförts är relativt ”trubbiga”. De fångar sällan in relationen till våldsutövaren, kontexten och innehållet i våldet och kränkningarna. Det går inte alltid att avgöra om våld och kränkningar riktas mot personen på grund av exempelvis kön eller sexualitet. Samtidigt visar flera studier att personer med intellektuella eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är särskilt utsatta. Det är även vanligt att personer utsätts för näthat och kränkningar kopplade till utländsk bakgrund. Även hbtqi-personer rapporterar hög utsatthet - inte minst de som varken identifierar sig som tjej eller kille.⁵² Personer som lever med hedersnormer utsätts ofta för samma typ av TFV som andra, men relationen till våldsutövaren och konsekvenserna av våldet kan se annorlunda ut. Detta visar att TFV måste förstås utifrån ett intersektionellt perspektiv, då flera maktordningar samspelar och bidrar till utsattheten.

Svenska enkätstudier

GREVIO rekommenderar staterna att säkerställa att statistik avseende våld omfattar de digitala dimensionerna. I Bilaga 4 presenteras därför en sammanställning av nationella prevalensstudier där vi identifierat frågor som ställs om TFV och digital utsatthet. Frågor ställs återkommande i ett flertal enkätundersökningar riktade till barn och unga eller unga vuxna.⁵³ Det har dock inte tagits något helhetsgrepp om vare sig barns eller vuxnas utsatthet för TFV. Ofta inkluderar enkäter endast ett fåtal frågor som rör detta område, eller så lyfts digitala arenor eller teknik in som svarsalternativ i allmänna frågor som rör utsatthet. Våren 2026 kommer en stor europeisk enkätundersökning om TFV att genomföras. Studien riktar sig till kvinnor över 18 år och genomförs inom ramen för det europeiska forskningsprojektet Chance.⁵⁴

Enkätstudier utvecklas för att öka kunskapen om teknologifaciliterat våld

Flera nationella enkätstudier har under de senaste åren kompletterats med frågor eller svarsalternativ som rör teknologifaciliterad utsatthet. Hösten 2025 påbörjas en ny datainsamling av Allmänna barnhuset *Unga, sex och internet*. Särskilt fokus kommer ligga på ungas erfarenheter av utsatthet på nätet – inklusive nya risker kopplade till artificiell intelligens.⁵⁵ I Brås *Skolundersökning om brott* ställs från och med 2023 fyra frågor som rör kränkningar i digitala miljöer och en fråga om mobbning. Två av frågorna infördes i den senaste undersökningen: kränkande fotografering samt om man mottagit sexuella bilder och filmklipp. Det infördes även följdfrågor kring om utsatta elever har polisanmält de digitala kränkningarna samt om de har berättat om utsattheten för någon. Det finns ingen information om relation till gärningspersonen. Brå har på flera andra utsatthetsfrågor i sina enkäter lagt till en uppföljningsfråga om relation till gärningspersonen. Det innebär att det, för de frågor som har *internet/sociala medier/mobiltelefon/onlinespel* som svarsalternativ för brottsplats, skulle kunna gå att ta fram statistik över relation till gärningspersonen vid TFV.

Det saknas i hög grad kunskap om vuxnas sexuella utsatthet digitalt. Hösten 2024 genomförde Folkhälsomyndigheten sin nationella studie om hälsa, relationer och sex (SRHR2024). Resultaten presenteras under 2026. Enkäten innehåller nya frågor om att få ersättning för sexuella handlingar på internet, att bli utsatt för digitala sexuella trakasserier (genom sms, mejl eller chatt med oönskade sexuella inviter genom bilder, filmer eller text) samt om någon fått dem att göra något sexuellt mot sin vilja via webbkamera eller telefon (exempelvis genom att prata om sex eller skicka bilder). Dessa frågor ingick inte i den senaste SRHR-studien 2017.⁵⁶

Frågor som rör teknologifaciliterat våld i nära relationer

Kunskapen om TFV i nära relationer är begränsad i svenska enkätstudier. I NCK:s befolkningsundersökning om våld i nära relationer 2014 ingick inga frågor om utsatthet för teknologifaciliterat våld.⁵⁷ Ett begränsat antal frågor inkluderades däremot i Roks studie *Kvinnors Trygghet* som genomfördes 2022 i samarbete med Örebro Universitet, och som riktades till enbart kvinnor i åldern 18–86 år. Studien innehöll frågor om våldsutövaren hade ”postat något i sociala medier om personen som denne inte velat och tyckt varit obehagligt”, om den ”per telefon, brev eller sociala medier hotat att skada personen” samt om någon man mot personens vilja ”tagit eller spridit sexuella bilder”.⁵⁸ Under 2025 fick NCK i uppdrag att förbereda en ny befolkningsstudie om utsatthet för mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Datainsamling påbörjas 2026 och enkäten kommer troligtvis omfatta frågor som rör TFV.⁵⁹

I Stiftelsen Allmänna Barnhusets studie *Våld mot barn* ingick 2022 för första gången ett frågebatteri om våld i nära relationer som även inkluderade psykiskt, digitalt och fysiskt våld. Frågorna är hämtade från den europeiska studien STIR.^{60, 61} Dessa har översatts till svenska och använts i tidigare svenska studier.⁶² Frågebatteriet omfattar sex frågor om utsatthet via mobiltelefon eller sociala medier från någon man varit ihop med eller dejtats.⁶³ Även i Brås studie om utsatthet för brott i nära relation, som genomfördes inom ramen för *Nationella trygghetsundersökningen* (NTU), inkluderades 2022 frågor om digitalt, ekonomiskt och materiellt våld. Personer i åldern 16–84 år får där svara på om en nuvarande eller tidigare partner någon gång använt sig av mobil, surfplatta eller dator på ett sätt som gjorde att personen känt sig övervakad eller kontrollerad. Det ställs även frågor om förföljelse, trakasserier eller om personen blivit hotad, exempelvis genom att partnern ska sprida information, rykten eller bilder/filmer.⁶⁴

Ökad kunskap om vilka plattformar utsatthet sker på

Flera enkätstudier har även utvecklats för att öka kunskapen om vilka plattformar utsattheten sker på. Bland annat Internetstiftelsens *Svenskarna och internet* 2023 och Mediemyndighetens *Ungar och medier* 2025. Mediemyndigheten ställer numer frågor om på vilka plattformar barn och unga har utsatts för mobbing, hot, bilddelning, bildförfrågningar, blivit pressade till att göra något sexuellt eller fått sina konton kapade. EU-kommissionen ställer även krav på Safer Internet Centre (se sida 79) att öka denna kunskap. Om Safer Internet Center beviljas en ny projektperiod från 2026 planerar Mediemyndigheten att genomföra en årlig enkätundersökning där minst 500 barn och unga tillfrågas om upplevelser av risker på plattformar. De kommer även genomföra konsultationer gällande upplevelser de mycket stora onlineplattformarna och sökmotorerna (så kallade VLOPs och VLOSEs). Även Bris hoppas kunna utveckla sin statistik om var de barn uppger att utsattheten skett när de kontaktar Bris.

Kartläggning av omfattningen av prostitution och människohandel

Vissa områden i uppdraget är svåra att fånga genom enkätundersökningar och befolkningsstudier, i synnerhet de digitala dimensionerna av prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Personer, i huvudsak kvinnor och flickor, som utnyttjas för sexuell exploatering och människohandel är sällan del av en målgrupp som nås av enkätstudier. Befolkningsstudier behöver därför kompletteras med andra typer av datainsamlingar.⁶⁵ Inom uppdraget har därför en kartläggning av webbsidor som marknadsför sexuella handlingar mot betalning genomförts.⁶⁶ Digital rekrytering, marknadsföring och exploatering sker samtidigt på en mängd andra digitala forum såsom köp- och säljsajter, sugardejtingsidor, appar och sociala medier. Dessa miljöer är ofta slutna och kräver inloggnings, vilket innebär att de är svårare att kartlägga.

Stora upplevda kunskapsbehov

Jämställdhetsmyndigheten skickade hösten 2024 ut en enkät till landets 21 länsstyrelser. Enkäten ställde frågor om Länsstyrelsernas arbete gällande digitala dimensionerna av våld, såväl som åtgärder och behov hos kommuner och andra aktörer i länet. Resultaten presenteras i Bilaga 5. Det finns ett stort upplevt behov av kunskap om digitala dimensioner av mäns våld mot kvinnor i landets kommuner. Närmare 3 av 4 länsstyrelser uppger att aktörer i länet har efterfrågat kunskap - framför allt offentliga aktörer, men även civilsamhället. En tredjedel av länsstyrelserna uppger att aktörer i länet efterfrågat metodstöd på området. Efterfrågan kommer från aktörer inom civilsamhället, följt av offentliga aktörer. Aktörer inom näringslivet har varken efterfrågat kunskap eller metodstöd gällande teknologifaciliterat våld från Länsstyrelsen i något län. Även kommunerna själva uppger stora kunskapsbehov gällande digitala dimensioner av våld. I Jämställdhetsmyndighetens och Länsstyrelsernas nationella kommunenkät är de digitala dimensionerna av våld det våldsområde där allra flest har behov av kunskaps- och metodstöd. Totalt 89 procent av de svarande kommunerna upplever behov stöd. 42 procent uppger att de i *hög grad* har behov av ytterligare stöd och 47 procent till *viss del*. Näst störst behov upplevs finnas kring sexuell exploatering av barn, följt av hedersrelaterat våld och förtryck, våld i ungas partnerrelationer samt prostitution och människohandel.

Kunskapsluckor hos yrkesverksamma finns inom ett flertal områden

Genom dialogmöten och enkäter till civilsamhälle och myndigheter har vi lyssnat in upplevda kunskapsluckor och behov hos yrkesverksamma. Många inom socialtjänsten känner sig osäkra på hur de ska prata om TFV och hur våldet kan upptäckas. Det efterfrågas ett gemensamt språk, konkreta verktyg och rutiner för att upptäcka utsatthet. Socialstyrelsen (SoS) har även gjort en behovskartläggning kring stöd för hälso- och sjukvården kopplat till personer som har utsatts för sexuella övergrepp och sexuellt våld. Den visar behov av kunskapsstöd kring upptäckt av, och vård efter, nätbaserat sexuellt våld mot barn och unga. För att möjliggöra ökad upptäckt krävs ökade kunskaper om själva fenomenet - en kunskap som enligt kartläggningen saknades.⁶⁷

I samrådsdialogerna efterfrågas i första hand ökat stöd och kunskap gällande de teknikrelaterade aspekterna av våldet. Det gäller exempelvis information om vilka sociala medier och plattformar som barn och unga använder, samt hur dessa fungerar. Det efterfrågas även stöd kring digital säkerhetsplanering, riskbedömningar samt förståelse och handfast stöd kring hur tekniska funktioner används i våldsutövandet. Flera aktörer lyfter även behovet av en funktion dit man kan vända sig för att få stöd i

konkreta tekniska frågor som rör digital utsatthet. Samtidigt framkommer ett fortsatt behov av ökad kunskap om omfattning, uttryck och konsekvenser av TFV. De digitala dimensionerna av våldsutsatthet riskerar att missas eller trivialiseras, och särskilt barn och unga som utsatts på nätet riskerar att skuldbeläggas.

Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) visar även att kompetensen inom AI-området generellt sett är begränsad i myndigheter, inom såväl ledning som hos medarbetarna. Datamognaden hos myndigheterna bedöms generellt sett vara låg och myndigheterna har en låg användning av dataanalys, till exempel som underlag för beslut. Endast en tredjedel av myndigheterna har systematiska arbetssätt för att använda insikter från dataanalys i beslutsfattande eller arbetet med framtida strategier.⁶⁸

TEKNIKENS ROLL VID VÅLDUTÖVANDE OCH STÖD TILL VÅLDSUTSATTA

Det pågår en omfattande digitalisering av samhället och Sverige har nyligen lanserat en femårig digitaliseringsstrategi. Internet och sociala medier har blivit en integrerad del av vår vardag och teknikutvecklingen går snabbt framåt. I detta kapitel beskrivs hur den nya informations- och kommunikationstekniken (IKT) missbrukas av våldsutövare – men även de möjligheter IKT erbjuder för arbetet med att förebygga och bekämpa våld.

Samhällets digitalisering

Det teknikfaciliterade våldet behöver förstås utifrån att det idag pågår en omfattande digitalisering av samhällets alla delar och samhällsbärande funktioner. Vi lever idag i en digitaliserad värld där internet och sociala medier blivit en integrerad del av våra liv. Teknikutvecklingen har under de senaste åren gått snabbt framåt, inte minst genom utvecklingen av smartphones, smarta hushållsapparater, artificiell intelligens (AI) och gps-spårning. Vi blir alltmer beroende av informations- och kommunikationsteknik (IKT) i vår vardag. Samtidigt som den tekniska och digitala utvecklingen underlättar vår vardag och skapar en bredd av möjligheter, så riskerar den även att missbrukas. Våldsutövare hittar nya sätt att använda tekniken för att orsaka skada.

EU:s medlemsländer har beslutat om ett policyprogram för det digitala decenniet 2030 i syfte att driva på den digitala omställningen.⁶⁹ Länderna ska gemensamt utveckla sitt arbete med digitala färdigheter, infrastruktur, omställning av företag och digitalisering av offentliga tjänster. De ska vartannat år ta fram nationella färdplaner med en beskrivning av hur de arbetar och bidrar till uppfyllandet av målen.⁷⁰ Det har även antagits en gemensam europeisk förklaring om digitala rättigheter och principer. Den lyfter bland annat: människorna i centrum för den digitala omställningen, solidaritet och inkludering, valfrihet, deltagande i det digitala offentliga rummet, säkerhet, trygghet och egenmakt samt hållbarhet.⁷¹ I Sverige har riksdagen beslutat att målet för digitaliseringspolitiken är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.⁷² Regeringen har därefter lanserat Sveriges digitaliseringsstrategi 2025-2030. Det övergripande målet är att Sveriges digitala omställning ska ge ”ökad medborgarnytta, bättre välfärd, stärkt konkurrenskraft, höjd säkerhet och minskad administration.” Strategin har fem strategiska mål som rör digital kompetens, näringslivets digitalisering, förvaltningens digitalisering, välfärdens digitalisering samt konnektivitet. Strategin framhåller att AI och framväxande tekniker ska användas och utvecklas för att driva samhällsnytta, hållbar utveckling, konkurrenskraft och innovation. Sverige ska även ha en robust och säker nationell datainfrastruktur som möjliggör standardiserad, effektiv och hållbar delning och användning av data där den personliga integriteten värnas. Sverige ska även ha hög digital motståndskraft och tillförlitlighet för att användare, tjänster och information ska vara säkra.⁷³

Internet och sociala medier är en central del av svenskarnas vardag

Internet och sociala medier har blivit en del av vår vardag. År 2025 uppgav 97 procent av befolkningen över 16 år att de använder internet. Bland personer födda på 60-talet eller senare använder nästan alla internet varje dag. I princip alla barn och unga över åtta år använder sociala medier varje vecka - och 86 procent använder dem varje dag. Även bland yngre barn är användandet av sociala medier utbrett. Drygt hälften av lågstadbarnen använder sociala medier dagligen och på mellanstadiet är knappt 9 av 10 dagliga användare. Från högstadieåldern och uppåt använder i princip alla svenskar sociala medier varje dag. Samtidigt ökar svenskars användning av AI-verktyg årligen. 2025 hade närmare hälften av de vuxna använt AI-verktyg det senaste året. Tidigare år använde män och kvinnor AI-verktyg i samma utsträckning, men 2025 drog männen ifrån kvinnorna. En större andel barn än vuxna använder AI-verktyg.⁷⁴

Plattformarna och verktygen som används vid TFV är därmed en integrerad del av våra liv. Det är lätt att fokus i hög grad hamnar på de digitala verktygen eller skärmtiden i sig – snarare än vad de används till eller vilket innehåll de förmedlar. En global studie från UNICEF pekar på att det saknas evidens för att skärmtid *i sig* skadar barns psykiska hälsa. Däremot finns det starka kopplingar mellan psykisk ohälsa och att utsättas för våld och kränkningar online - eller att mötas av skadligt, våldsamt eller oönskat sexuell innehåll vid sin skärmanvändning.⁷⁵ En liknande bild speglas av Bris. De lyfter att de negativa effekter som barn beskriver oftare handlar om det som de möter i användandet av digitala plattformar, snarare än skärmtiden i sig. I samtal med Bris berättar barn om näthat och mobbning, att möta innehåll som är skrämmande, att ha svårt att sluta spela datorspel, känna press från sociala medier, eller andra typer av rädslor eller problem kopplade till den digitala tillvaron. Bris pekar på hur nätet blivit en av de huvudsakliga arenorna där kriminella nätverk marknadsför sig och lägger ut uppdrag till barn att begå våldsbrott, samt en plats där barn utsätts för sexuella övergrepp.⁷⁶

Teknikens roll vid våldsutövande

För att förebygga och bekämpa teknologifaciliterat våld räcker det inte med kunskap om våldet. Vi behöver även ha kunskap om tekniken och hur den används och missbrukas av våldsutövare. Samrådsdialoger visar att de kunskapsbehov som finns ofta rör just teknikens roll i våldsutövandet. I forskningsöversikten *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser* beskrivs våld och övergrepp kopplat till nyare fenomen så som AI, sakernas internet (internet of things, IoT) och metaversum (se förklaringar i Bilaga 1).⁷⁷ En av de inkluderade studierna försöker förutse vilken brottslighet som kan underlättas av metaversum och virtual reality-teknik (VR). Av de 30 brottstyper som identifieras bedöms sexualbrott och andra brott mot individer utgöra de största framtida riskerna – både gällande skadans omfattning och förväntad frekvens. Exempelvis nämns virtuella sexuella övergrepp genom avatarer eller streaming där våldsutövare förgriper sig på barn genom VR-teknik.⁷⁸ Den tekniska utvecklingen innebär att nya metoder för att begå och dölja brott ständigt uppfinns, vilket kräver att brottsbekämpande myndigheter löpande uppdaterar sina kunskaper, metoder och tekniska verktyg.⁷⁹ I studien understryks vikten av att försöka förutse hot i förväg, för att förekomma att brottslingar utnyttjar nya tekniska möjligheter innan de regleras eller säkras.⁸⁰ För att arbeta förebyggande och erbjuda rätt stöd och skydd behövs därför ständigt uppdaterad kunskap om teknikens roll i våldsanvändande.

Digital spårning, kontroll och övervakning

Tekniken skapar nya och ofta subtila möjligheter för våldsutövare att utöva kontroll och trakasserier. Detta kan förstärka maktbalansen och göra det svårare att skydda sig. Övervakning är en central del av den digitala kontrollen inom våld i nära relationer, människohandel och hedersrelaterat våld och förtryck. Informations- och kommunikationsteknik (IKT) erbjuder en mängd sätt att övervaka, spåra och kontrollera personer. Genom smarta telefoner och hemutrustning är vi konstant uppkopplade. Digitala aktiviteter lämnar även spår efter sig i form av plats- och metadata som kan positionera oss med hög precision. En mängd funktioner i mobiltelefonerna använder denna platsdata. Idag håller även föräldrar i allt högre grad koll på sina barn och kompisar håller koll på varandra genom funktioner som Hitta, Snapchatkartan eller särskilda appar. Var femte person i Sverige använder platstjänster i mobilen för att följa sin partner. Bland personer under 35 år kan var tredje se var partnern är någonstans.⁸¹ För barn och unga med funktionsnedsättning kan det vara svårt att skilja på föräldrars omsorg kontra kontroll, särskilt i en hederskontext. Platstjänster och digitala verktyg kan vara ett sätt för föräldrar att kontrollera sina barn – men även ett sätt att skydda en målgrupp som är särskilt sårbar för flera former av utsatthet.⁸² IKT som används för att övervaka och följa rörelser och kommunikation kan därför kamoufleras som en hjälp eller säkerhetsåtgärd. För personer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck kan detta vara särskilt påtagligt. Att övervakningen framhålls som omtanke och skydd kan försvåra för den våldsutsatta att uppfatta det som våld. Det riskerar även att sudda ut gränsen mellan verkligt stöd och den kontroll som utövas.⁸³ Digitala plattformar möjliggör även kontroll från familj och släktingar på distans från andra länder.⁸⁴

Sakernas internet och andra funktioner för övervakning

Spårning och övervakning kan möjliggöras på olika sätt. Det kan handla om användning av positionsdata, spionprogram, spårsändare via gps eller bluetooth, IP-adresser, osäkra lösenord, bristande nätverkssäkerhet, metadata i filer, molntjänster eller skadlig programvara.⁸⁵ Med hjälp av AI-verktyg kan exakta koordinater idag identifieras utifrån fotografier där gatumiljöer syns genom jämförelser med exempelvis satellitbilder. Våldsutövandet kan även omfatta övervakning av e-post, digital kommunikation eller banktransaktioner. Spårning kan ske via information som delas på sociala medier, i appar eller på onlinekonton, eller genom att våldsutövaren har åtkomst till lösenord eller e-legitimationer.⁸⁶ Digitala verktyg kan därmed användas för att samla in information om den våldsutsatta i syfte att skapa eller förstärka makt och kontroll.

Våldsutövare kan även manipulera digitala identiteter genom att lägga upp eller ändra information på den utsattes sociala medieprofiler (så kallad fraping), utge sig för att vara någon annan i digital kommunikation för att lura till sig information (spoofing), eller ta över den utsattes mobilnummer genom att få mobiloperatören att flytta numret till ett nytt SIM-kort (sim swap).⁸⁷ Olika digitala tekniker används strategiskt för olika former av våldsutövande. Sociala medier används ofta för att förödmjuka, straffa och övervaka, medan privatmeddelanden och e-post främst används för trakasserier och hot. Våldsutövandet kan även bestå av förolämpande meddelanden, massutskick av oönskad e-post eller spridning av virus.⁸⁸

Spårning och övervakning kan även ske genom sakernas internet (Internet of Things, IoT). Det är ett samlingsbegrepp för tekniker där föremål med inbyggd elektronik och internetuppkoppling kan styras eller utbyta data över nätverk. Exempel är smarta hushållsapparater, belysnings- och högtalarsystem, smarta klockor som registrerar

hälsoinformation samt uppkopplade kläder, fordon och byggnader.⁸⁹ IoT-enheter samlar in data om individen och dennes hem, såsom rörelsemönster, närvaro, hälsostatus och vardagsrutiner. Många enheter har svaga säkerhetslösningar, exempelvis bristfälliga lösenord, föråldrad mjukvara eller otillräcklig kryptering, vilket gör dem sårbara för intrång. Detta kan möjliggöra att en våldsutövare exempelvis tar kontroll över smarta lås, stänger av värmen i en bostad eller avlyssnar ett rum.⁹⁰

Samhällets digitalisering ökar risken för ekonomiskt våld

Alltmer av samhällets tjänster och service sker digitalt, vilket även innebär att våldsutövandet kan ske genom missbruk av dessa digitala tjänster. År 2025 använde 76 procent av svenskarna en digital brevlåda, så som Kivra eller Min Myndighetspost, vilket är en ökning jämfört mot föregående år. 95 procent av svenskarna har idag en e-legitimation och i princip alla använder mobilt Bank-ID.⁹¹ Ekonomiskt våld inom nära relationer utövas till stor del digitalt genom att exempelvis kontrollera partnerns bankkonto, lösenord eller pin-koder. Genom att skapa Bank-ID på flera olika enheter kan våldsutövaren ha tillgång till den våldsutsattas e-legitimation även på sin egen telefon. Det ger våldsutövaren möjligheter att ta lån, krediter och abonnemang i den våldsutsattas namn och skuldsätta den våldsutsatta för lång tid framöver. Genom att tvinga till sig partnerns kod till Bank-ID kan våldsutövaren kontrollera myndighetsärenden och utbetalningar, som exempelvis pension eller sjukersättning. Våldsutövaren kan även kontrollera den digitala myndighetsposten och digitala journaler eller kontakter med vården.⁹² Verktyg avsedda för ekonomiska överföringar såsom Swish eller banköverföringar gör det även möjligt att skicka hotfulla eller kränkande meddelanden.

När en närstående person missbrukar ett Bank-ID har den utsatte ofta ett mycket svagt skydd, eftersom den grundläggande principen är att man har ett långtgående personligt ansvar att skydda sina inloggningsuppgifter. Våldsutsatta har därmed ett mycket bristfälligt skydd mot utsatthet för digitalt ekonomiskt våld. Det saknas ofta rutiner och kunskap som tar hänsyn till hur exempelvis Bank-ID kan missbrukas som del av våldsutövandet i en nära relation. Riskbedömningar och säkerhetsarbete kring samhälles digitalisering tycks i första hand fokusera på hot som kommer utifrån i form av bedrägerier, cyberattacker eller hot från främmande makt. I dialogsamtal som förts framkommer att relevanta aktörer på området sällan adresserar att hot kan vara relationella, individbaserade eller komma ”inifrån” en nära relation.

Digitalisering och skyddade personuppgifter

Digitaliseringen av samhällets tjänster och service skapar även svårigheter för dem som lever med skyddade personuppgifter. Många myndighetskontakter sker idag via digitala tjänster, vilka sällan är anpassade för denna målgrupp. Detta gäller även privata aktörers och det civila samhällets digitala tjänster. Det skapar problem i vardagen för målgruppen vid exempelvis bankärenden, kontakt med sjukvården eller möjligheten för barn att delta i idrottsföreningar. Målgruppen har idag stora svårigheter att hantera vardagen när samhällets tjänster i allt högre grad är digitaliserade, samtidigt som de digitala systemen inte är anpassade för hantering av skyddade personuppgifter. Att utestängas från samhällsservicen blir därmed indirekt en del av det eftervåld som fram för allt kvinnor och barn som lever med skyddad identitet utsätts för. För våldsutsatta med skyddade personuppgifter innebär de digitala verktygen även en risk för röjning. Lättillgängliga och billiga GPS-sändare kan exempelvis sättas på bilar eller stoppas in i leksaker eller kläder som följer med barn som placerats på skyddat boende.⁹³

Utvecklingen av artificiell intelligens som brottsverktyg

Även artificiell intelligens (AI) används i utövandet av teknologifaciliterat våld. Generativ AI och maskininläring har skapat nya möjligheter för den som vill utöva våld eller begå brott. AI påverkar brottsutvecklingen genom att möjliggöra automatisering, skalbarhet och anonymitet. Det kan exempelvis användas för att automatisera och i stor skala sprida desinformation eller posta hot och trakasserier mot individer genom botar och trollkonton.⁹⁴ Tekniken kan även användas för att skala upp rekryteringen till exploatering och människohandel.⁹⁵ AI kan även missbrukas för att skapa falska eller manipulerade videor, ljudklipp eller bilder av individer utan samtycke (så kallade deepfakes). Det går idag att skapa högst realistiska pornografiska bilder och filmer utifrån ett fåtal fotografier på en person. Tekniken möjliggör även röstkloning genom att AI-modellen tränas på ljudinspelningar av en persons röst. Det är numer näst intill omöjligt att upptäcka om att det skapade materialet är falskt. Utvecklingen av AI har även skapat nya sätt på vilka barn utsätts för exploatering och sexuella övergrepp. Exempelvis kan vardagliga foton på barn eller vuxna, eller tidigare dokumenterat övergreppsmaterial, användas för att träna upp AI-modeller eller för att generera nytt övergreppsmaterial som föreställer specifika individer.⁹⁶ Materialet kan användas i sexuella syften, men kan även användas för utpressning, hot eller förnedring.⁹⁷

Den digitala infrastrukturen kan skala upp våldsutövandet

Den digitala infrastrukturen och AI-verktyg möjliggör även en uppskalning och automatisering av våldsutövandet. Våldet behöver inte längre enbart vara en manuell handling utförd av en enskild person. IKT har omformat våldets tidsmässiga och rumsliga dimensioner – från avgränsade handlingar till långvariga, kontinuerliga processer som upprätthålls i digitala miljöer. Digitaliseringen har skapat ett ekosystem där tvång, hot och exploatering kan ske genom tekniska plattformar – och där våldsutövare och de utsatta kan bindas samman av algoritmer och dataflöden snarare än fysiska möten. Våldet har i allt högre grad blivit transnationellt, skalbart och kan delvis ske helt automatiserat.⁹⁸ Digitala forum, filterbubblor och algoritmbaserade rekommendationssystem riskerar även att bidra till en normalisering av ”toxiskt språk”, misogyni och våld. Genom manosfären riskerar pojkar och killar att radikaliseras in i kvinnohatande eller våldsbejakande ideologier.⁹⁹ Utvecklingen av TFV behöver därför även förstås i relation till sociala medieplattformars design och funktioner.

Teknikens möjligheter i arbetet mot våld

Samtidigt som informations- och kommunikationsteknik (IKT) missbrukas av våldsutövare så erbjuder den även möjligheter för förebyggande och brottsbekämpande arbete. IKT kan även vara ett viktigt verktyg för de som arbetar med stöd och skydd till våldsutsatta, såväl som för de våldsutsatta själva. Då forskningen tenderar att fokusera på teknologins risker, riskerar potentialen kopplat till IKT som resurs för motstånd och stöd förbises.¹⁰⁰ Forskningsöversikterna visar bland annat hur teknik kan främja motstånd hos våldsutsatta, bygga formella stödnätverk, synliggöra förövare och deras handlingar, samt bidra till att bryta den isolering som många utsatta för våld i nära relationer upplever.¹⁰¹

Tekniken kan även bidra till enklare kommunikation, bättre tillgång till information och lägre trösklar för att söka hjälp. Digitala verktyg kan bidra till att bryta isolering, underlätta för den som vill lämna en partner eller bli ett verktyg för självständighet och agens. Jämfört med verbal kommunikation kan digitala spår också skapa bättre

möjligheter vid en eventuell rättsprocess då hot och kränkningar finns dokumenterade.¹⁰² De flesta som nätdejar brukar googla sin dejt innan de möts fysiskt för att försäkra sig om att det inte är en fejkprofil och att bilderna är äkta. Fler kvinnor än män kollar även upp domar för att undersöka om dejen har ett kriminellt förflutet.¹⁰³ Digitala verktyg används därmed som ett sätt för framför allt kvinnor att skydda sig och söka information.

Tillgången till IKT kan vara central för våldsutsatta

Det kan många gånger vara svårt för våldsutsatta att avskärmas från den digitala världen, då många är beroende av sina uppkopplade enheter för arbete och sociala relationer. Att begränsa tillgång till teknik som en åtgärd leder således inte nödvändigtvis till ökad säkerhet för den utsatta, utan kan tvärtom förstärka isoleringen. IKT tillhandahåller viktiga möjligheter för social kommunikation och nätverkande, inte minst för barn och unga som lever med hedersrelaterat våld och förtryck. Digitaliseringen möjliggör för utsatta att ha kontakt med kompisar och stödfunktioner, även om de rent fysiskt begränsas till att bara vara i skolan och hemmet. Mobilen kan bli deras enda fönster ut till omvärlden. Paradoxalt nog kan fränkoppling från onlinemiljöer också förstärka det våld som sker i nära relationer eller i en hederskontext. Detta genom att socialt isolera offret och skada deras sociala band utanför relationen eller familjekontexten.¹⁰⁴ NCK:s forskningsöversikt *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer* beskrivs mer ingående hur IKT kan vara ett verktyg för stöd och skydd i arbetet med våldsutsatta.¹⁰⁵

Teknologin kan vara ett verktyg för att förebygga våld

Tekniken erbjuder även möjligheter att upptäcka, förhindra och förebygga våld. I forskningsöversikterna finns exempel på hur exempelvis AI, stordata och virtual reality-baserade interventioner kan användas förebyggande. Från varningssystem och bildigenkänning, till traumabehandling och verktyg för att förstärka empati och underlätta stöd.¹⁰⁶ Det finns exempel på tekniska verktyg för att upptäcka kränkande innehåll, så som deepfakematerial och pornografiskt innehåll. Verktygen använder avancerade metoder, såsom djupinlärning och biometrisk kriminalteknik, för att urskilja när bilder eller filmer har manipulerats. I vissa studier beskrivs även blockchain-verifiering och smarta kontrakt som möjliga kompletterande lösningar. Blockchain kan förstås som ett manipulationssäkert, delat digitalt register där händelser och bevis – exempelvis loggar över digitala övergrepp eller dokumentation av samtycken – kan lagras på ett sätt som försvårar ändringar eller radering i efterhand. Det kan stärka spårbarhet och ansvarstagande. Smarta kontrakt innebär ”självverkande regler” i ett sådant register som automatiskt kan aktivera skyddsåtgärder när fördefinierade villkor uppfylls. Exempelvis genom att begränsa åtkomst, generera varningar eller stoppa spridning av material – helt utan behov av manuell handläggning. Ett annat verktyg är ”video hashing” - en process genom vilken man skapar ett ”digitalt fingeravtryck” som möjliggör spårning eller autentisering av foton eller filmer.¹⁰⁷ I vår kartläggning av åtgärder framkommer även exempel på hur tekniken och AI används i förebyggande syften i Sverige (se sida 76). Utvecklingen ligger samtidigt efter våldsutövarnas förmåga att utveckla och tillämpa ny teknik. Det beskrivs som en ”kapprustning” mellan våldsutövare och myndigheter. Kriminella aktörer tar snabbt till sig ny teknik såsom deepfakes, kryptering och metaversum-miljöer, samtidigt som myndigheter och hjälporganisationer begränsas av juridiska, etiska och organisatoriska faktorer.¹⁰⁸

Teknologin har stor betydelse för barn och ungas relationer

Teknik och sociala medier kan ha en positiv betydelse för barn och unga genom att möjliggöra kontakt med vänner och social gemenskap, även när man inte är på samma plats. Det kan också bidra till lärande, kreativitet och meningsfull fritid. Barn och unga beskriver exempelvis hur digitala medier hjälper dem att lära sig nya saker och ha roligt.¹⁰⁹ I samtal med Bris beskriver barn att möjligheten att skapa och upprätthålla relationer på digitala plattformar både är en av de mest positiva och mest problematiska erfarenheterna. Vänskapsrelationer online handlar dels om att umgås med samma vänner som i den fysiska miljön fast digitalt, dels om att hålla kvar gamla relationer trots flytt eller liknande. Det kan också handla om att skapa nya relationer som bygger på gemensamma intressen. Barn beskriver att det kan vara enklare att hitta jämnåriga online som delar ens intressen och att det är lättare att våga ta nya kontakter där. På nätet begränsas man inte på samma sätt av att man känner sig nervös, obekväm eller annorlunda. Vänner i de digitala miljöerna är särskilt viktiga för barn som har svårare att få till relationer i den fysiska världen. Att då ha ett sammanhang och vänskap online kan vara helt avgörande för barnet och barn kan beskriva dessa relationer som direkt livsuppehållande.¹¹⁰

BARN OCH UNGAS UTSATTHET FÖR TEKNOLOGIFACILITERAT VÅLD

Barn och ungas utsatthet på nätet är omfattande. En majoritet av brotten som begås mot barn sker på sociala medier. Framför allt flickor utsätts i hög grad av olika sexualiserade kränkningar. I detta kapitel beskrivs kunskapsläget gällande barn och ungas utsatthet, med fokus på det teknologifaciliterade våldets omfattning, uttryck och konsekvenser.

En sammanfattande bild av barn och ungas utsatthet

Omfattningen av barn och ungas utsatthet på nätet är väldokumenterad genom ett flertal omfångsundersökningar (se Bilaga 4). Studierna ger en entydig bild av att barn och ungas digitala utsatthet är omfattande. Barn och unga är mer utsatta än vuxna för alla former av våld som studerats. Det finns samtidigt stora könsskillnader, där flickor i högre grad än pojkar utsätts för sexualiserat våld. Utsattheten förändras även med åldern. Bland yngre barn syns inga könsskillnader i vilken typ av brott och kränkningar man utsätts för, men med stigande ålder blir de kränkningar och det våld som flickor utsätts för alltmer sexualiserat.¹¹¹ Barns utsatthet för sexualbrott online är hög, särskilt för flickor. De utsätts ofta för flera brott samtidigt, såsom hot, bildspridning, utpressning och försök till utnyttjande genom köp av sexuella handlingar.¹¹²

En stor andel av de polisanmälda brotten mot barn har skett på sociala medier och internet. Flickor har i högre grad än pojkar utsatts för sexualbrott eller andra brott som kränker deras kroppsliga och sexuella integritet online.¹¹³ Denna bild stärks även av prevalensstudier. Mer än en tredjedel av flickorna och en dryg tiondel av pojkarna i gymnasiet har kontaktats sexuellt av en äldre person på nätet.¹¹⁴ Utsattheten omfattar även sexuella påtryckningar, hot, trakasserier och spridning av sexuellt material utan samtycke. De flesta barn och unga som utsatts för digitala kränkningar uppger att det har skett *någon gång*. När det gäller flickor som utsatts för nätblottning är det dock vanligt att ha blivit utsatt flera gånger.¹¹⁵ Flickor är även överrepresenterade i situationer där sexuella bilder eller filmer sprids utan samtycke. Även där syns ett mönster av upprepad utsatthet, där kränkningarna ofta sker vid flera tillfällen. Flickor utsätts även i högre grad än pojkar för teknologifaciliterat våld i sina nära relationer.¹¹⁶ Övervakning har blivit vanligt förekommande i ungas relationer, genom att man håller koll på var partnern befinner sig med hjälp av mobilens platsdata.¹¹⁷

Pojkar utsätts också för kränkningar online, men utsattheten är mindre sexualiserad och oftare kopplad till hot, hat och negativa kommentarer. Det förekommer även att pojkar utsätts för sexuell utpressning i ekonomiskt syfte.¹¹⁸ Näthat förekommer i högre grad bland barn och unga, jämfört med vuxna. Utsattheten för näthat var högre bland pojkar än bland flickor. Näthatet bland unga har fördubblats sedan 2021 och det har även skett en ökning över tid gällande kränkningar online bland elever i årskurs nio.¹¹⁹ Toxiskt språk och kränkningar är idag en del av barns vardag på nätet.¹²⁰ Ett flertal studier visar att barn och unga med funktionsnedsättningar är betydligt mer utsatta, jämfört med barn och unga utan funktionsnedsättningar. Unga med psykisk funktionsnedsättning upplever mer elakheter, mobbning och sexuella kontaktförsök än andra. De könsskillnader som

återfinns bland unga i genomsnitt återfinns även bland unga i denna grupp. Flickor med psykiska funktionsnedsättningar är mer utsatta på nätet än andra unga.¹²¹

Barns utsatthet på nätet upptäcks och anmäls i låg grad. Många barn berättar inte för någon om digital utsatthet och ännu färre anmäler till polis eller plattformar. Unga berättar i första hand om sin utsatthet för jämnåriga. Polisanmälningar är mycket ovanliga: bland elever i årskurs nio som utsatts för digitala kränkningar har endast 2 procent av pojkarna och 3,4 procent av flickorna anmält.¹²² Rädsla, skuld, skam, social press och oro för konsekvenser bidrar till stora mörkertal, vilket kan förstärka negativa följder och försvåra stöd och ingripanden. Barn och ungas utsatthet på nätet kan även leda till en mängd negativa konsekvenser, såsom skuld, skam, ångest, depression, suicidförsök, självskadebeteende, aggressivitet eller att barnen slutar gå till skolan eller gå ut. Spridningen av bilder innebär att våldet blir ständigt närvarande och de konstanta kränkningarna kan påverka barnens mående mycket negativt. Trots detta tenderar internetrelaterade sexualbrott att se som mindre allvarliga än brott som skett ”fysiskt”.

Fler polisanmälda brott mot flickor än pojkar på nätet

Sociala medier och andra digitala miljöer är framträdande när det gäller barns brottsutsatthet. I Brottsförebyggande rådets (Brå) analys av polisanmälda brott mot barn, 7–15 år, under åren 2018-2020 var sociala medier och internet en av fyra huvudsakliga arenor där barn utsatts för brott. Detta utöver bostaden, offentliga miljöer och skolmiljö. Flickors brottsutsatthet sker i högre grad än pojkars på sociala medier och internet. 28 procent av de polisanmälda brotten mot flickor hade skett på sociala medier och internet, jämfört med 12 procent av brotten mot pojkar. Andelen brott som skett via sociala medier eller internet ökade med åldern. Bland yngre barn fanns stora likheter mellan könen gällande de brott man utsatts för, men ju äldre de utsatta är desto större blir könsskillnaderna i brottstyper och brottsituationer. Brottshändelserna på sociala medier sker ofta i växelverkan med fysiska brottshändelser i till exempel hemmet, skolan och offentliga miljöer. Händelser på nätet hänger nära samman med fysiska konflikter – de kan börja på sociala medier och fortsätta i verkligheten eller tvärtom. Flickor är betydligt mer utsatta för sexualbrott generellt, medan misshandel och personrån är särskilt framträdande i pojkars brottsutsatthet. Vid brott mot pojkar är gärningspersonerna oftare andra barn, både bekanta och obekanta. Flickor utsatts i högre grad för brott av obekanta vuxna, samt av bekanta eller obekanta personer som de mött via sociala medier.¹²³

Kränkningar och hot på sociala medier

En stor andel av de brott som flickor utsatts för online utgörs av sexualbrott eller andra brott som kränker deras kroppsliga och sexuella integritet. Utöver sexualbrott förekommer även andra situationer där barn utsatts för brott på sociala medier och internet. Vanliga polisanmälda situationer rör psykiskt våld som riktas mot barn via sociala medier och chattfunktioner i bland annat onlinespel, i första hand från andra barn. Det kan handla om kränkningar, förolämpningar, ofredanden, olaga integritetsintrång, ärekränkning eller hot. Konflikter mellan barn som lett till våld i skolan eller offentliga miljöer återkommer också på sociala medier, exempelvis genom att kränkningar filmas och fotas och sprids. Det kan även ske genom exposekonton där kränkande beskrivningar eller falska uppgifter publiceras om den utsatte. Det förekommer även kontokapningar och falska profiler i barns namn, ofta efter att inloggningsuppgifter delats med andra. Det kan göra det oklart vem som ligger bakom brottet.¹²⁴

Fler flickor än pojkar utsätts för sexuella kontaktförsök på nätet

Sociala medier är den vanligaste brottsplatsen för det polisanmällda sexuella våldet mot barn. Av de polisanmällda brott mot barn som Brå analyserat, 2018–2020, utgör sexualbrott närmare en tredjedel av de brott som flickor utsätts för, jämfört med endast 4 procent av brotten mot pojkar. Enligt Brå kan sexuellt våld online delas in i tre övergripande brottsituationer. Det vanligaste är att barn kontaktas via sociala medier av vuxna män eller okända personer som skickar ”dickpics” eller som försöker få barnet att skicka sexuellt material. En annan situation rör fram för allt män som kontaktar barn i syfte att utnyttja dem genom köp av sexuell handling. Det förekommer även att kompisar, bekanta eller pojkvänner fotograferar eller sprider nakenbilder eller filmer på barnet. En stor andel av de polisanmällda brott som flickor utsätts för online rör sexualbrott eller annat våld som kränker kroppslig eller sexuell integritet.¹²⁵ Sådan utsatthet rubriceras inte alltid som sexualbrott, utan kan även förekomma under brottsrubriceringar som olaga hot, kränkande fotografering, olaga integritetsintrång, ofredande, ärekränkning, olaga förföljelse, olaga tvång eller grov kvinnofridskränkning. I dessa ärenden framkommer ofta att flickor utsatts av män eller pojkar i sexuella syften. När gärningspersoner identifieras upptäcks inte sällan flera målsäganden.¹²⁶

En fjärdedel har utsatts för sexuella kontaktförsök via internet

I uppdraget ingår att kartlägga kunskapsläget om kontaktförsök med barn *under 18 år* i sexuellt syfte via internet. Kontakt för att träffa barn i sexuellt syfte är brottsligt sedan 2009 och kallas ofta grooming.¹²⁷ Brottet innebär att någon föreslår eller stämmer träff med ett barn *under 15 år* i syfte att våldta, ofreda eller utnyttja barnet sexuellt. Brottet infördes bland annat med hänvisning till den tekniska utvecklingen och ökade möjligheter till elektronisk kommunikation. I brottsbalken omfattas endast barn under 15 år, med hänvisning till åldern för sexuell självbestämmanderätt. Straffansvaret för grooming omfattar därför heller inte kontakter i syfte att utnyttja barn genom köp av sexuell handling. Det straffrättsliga skyddet för sexualbrott mot barn 15–17 år stärktes i juli 2025, genom en utvidgning av brottet våldtäkt mot barn. Brottet omfattar nu även gärningar där någon utnyttjar barn under 18 år som har en nedsatt förmåga att värna sin sexuella integritet. Det kan exempelvis vara till följd av psykisk ohälsa, missbruk, funktionsnedsättning, eller situationer där det finns en tydlig maktobalans och gärningsmannen har en särskild auktoritet eller inflytande över barnet.¹²⁸

En stor andel barn i Sverige har erfarenheter av sexuella kontaktförsök online. År 2021 uppgav 26 procent av eleverna i årskurs tre på gymnasiet att de varit utsatta för sexuella kontaktförsök innan 15 års ålder av en person som var minst fem år äldre. Det har skett en liten men statistiskt säkerställd ökning sedan 2014.¹²⁹ Andelen var betydligt högre bland tjejer än killar (38 respektive 11 procent) och allra högst bland unga som inte identifierade sig som pojke eller flicka (44 procent).¹³⁰ Det vanligaste var att någon hade visat eller skickat avklädda bilder, men även andra former av kontaktförsök förekom. Flickorna hade i nästan samtliga fall blivit kontaktade av en man, medan pojkarna hade kontaktats av både kvinnor och män.¹³¹ I *Ungar och medier* uppges 25 procent av flickorna och 7 procent av pojkarna, 17–18 år, att någon okänd under det senaste året bett dem skicka nakenbilder på sig själva.¹³² Antalet polisanmällda brott gällande kontakt med barn i sexuellt syfte varierar, men tendensen är att det skett en ökning över tid. Under 2020–2024 anmälades i genomsnitt 227 brott per år, jämfört med i genomsnitt 164 anmälningar per år under föregående femårsperiod. Av de utsatta som polisanmält var 80 procent flickor och 20 procent pojkar. Även anmälningar gällande *utnyttjande av barn*

för *sexuell posering* har ökat över tid. Från i genomsnitt 1023 anmälningar per år 2015-2019, till i genomsnitt 1970 anmälningar per år 2020-2024.¹³³

Utsatta barn groomas online för flera olika syften

Digitaliseringen har förändrat förutsättningarna för vuxna att kunna ta kontakt med barn i sexuella syften. Tidigare var grooming ofta en långsam och överlagd process som kunde pågå fysiskt under en lång tid, medan den i dag kan ske enormt snabbt genom digitala spelplattformar, sociala medier, appar och chattjänster.¹³⁴ Våldsutövare letar ofta upp barn som befinner sig i särskilt sårbara situationer eller som har erfarenhet av diskriminerande strukturer. Dessa barn kan vara mer mottagliga för uppmärksamhet, stöd eller ekonomiska incitament, vilket utnyttjas av den som begår övergreppen.¹³⁵ Uppdraget omfattar kontaktförsök med barn i *sexuellt* syfte, men grooming sker även för andra ändamål online. Till exempel rekrytering till våldsbejakande extremism, manofären eller kriminella nätverk.¹³⁶ Brå har exempelvis i uppdrag att öka kunskapen om hur kriminella nätverk rekryterar barn och unga i sociala medier och andra digitala miljöer för att begå brott.¹³⁷ Inte minst unga med intellektuella funktionsnedsättningar är särskilt sårbara och löper ökad risk för olika former av digital exploatering. Flera myndigheter har i samverkansdialoger lyft behovet av att se samband mellan olika former av exploatering online och driva ett mer samordnat förebyggande och uppsökande arbete på digitala plattformar.

Fler flickor än pojkar får sexuella bilder och filmer spridda utan samtycke

Barn och ungas utsatthet online handlar även om delning av sexuella bilder eller filmer utan samtycke. Det som i forskningen kallas image-based sexual abuse (IBSA) omfattar ett brett spektrum av övergrepp och brottslighet.¹³⁸ Att skicka eller ta emot sexuella bilder eller filmer kan ske både med och utan samtycke. Närmare hälften av unga uppger att de har skickat nakenbilder. För många upplevs det som något positivt och spännande som kan vara en del av relationer eller ett sätt att utforska sin sexualitet.¹³⁹ Samtidigt visar flera studier att flickor och personer med annan könsidentitet i betydligt högre grad än pojkar upplever hot, tvång eller press att skicka sexuellt material eller ställa upp på något sexuellt via webbkamera.¹⁴⁰ I åldern 16-29 år uppgav 13 procent av tjejerna, 4 procent av killarna och 6 procent av unga med annan könsidentitet att någon spridit, eller hotat med att sprida, sexuella bilder eller filmer mot deras vilja.¹⁴¹ Även i Riksorganisationen för kvinno- och tjejjourer i Sveriges (Roks) studie uppgav 13 procent av kvinnorna, 18-24 år, att de fått sexuella bilder spridda utan samtycke.¹⁴²

I Ecpats självselekterade webbundersökning *Nude på nätet* var andelen som fått sexuella bilder spridda utan samtycke ännu högre. I drygt hälften av fallen hade spridningen skett av andra barn, exempelvis klasskamrater eller tidigare partners.¹⁴³ Studier visar även att flickor med psykiska funktionsnedsättningar, i högre grad än pojkar, utsätts för sexuella kontaktförsök, press eller spridning av nakenbilder online.¹⁴⁴ För barn som lever i en hederskontext kan spridningen av sexuella bilder innebära dubbel utsatthet. Både genom spridningen i sig och genom risken för repressalier om familj eller släktingar får kännedom om bilderna.¹⁴⁵ Flickor och unga kvinnor med funktionsnedsättningar som lever i hederskontexter är särskilt utsatta. De kan manipuleras och utnyttjas digitalt av våldsutövare som lockar med löften om romantik och giftermål och som ber om avklädda bilder, vilka sedan sprids eller används för hot och utpressning. Är hedersnormerna starka i familjen kan ett sexuellt utnyttjande

innebära ökad risk för annan våldsutsatthet för den redan utsatta flickan, då familjen och omgivningen inte sällan lägger skulden på brottsoffret.¹⁴⁶

Barn utsätts för olika former av sexuell utpressning beroende på kön

Sexuella bilder kan spridas utan samtycke till personer i barnets närmiljö genom så kallade exposekonton. Verkliga eller fejkade bilder publiceras då ofta tillsammans med namn, skola och ibland kontaktuppgifter, exempelvis via fildelningssajter eller forum som Reddit och Discord. I Ecpats självselekterade webbundersökning uppgav 89 procent av barnen att de kände till exposekonton. 14 procent av flickorna, 8 procent av pojkarna och 7 procent av de icke-binära uppgav att bilder av dem lagts upp på ett exposekonto. Unga hbtqi-personer och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är särskilt utsatta. Många barn är väl medvetna om kontonas närvaro och de kan utgöra ett potentiellt och ständigt närvarande hot.¹⁴⁷ Sexuell utpressning av barn förekommer även i ekonomiskt syfte, med koppling till organiserad brottslighet och de som utsätts är framför allt pojkar.¹⁴⁸ Polisen, såväl som FBI, har uppmärksammat en kraftig ökning av denna typ av brott, både i Sverige och internationellt.¹⁴⁹ Enligt Ecpat skapar våldsutövarna falska profiler där de utger sig för att vara jämnåriga flickor, och lurar till sig sexuella bilder som sedan används för att pressa barnet på pengar. Betalningen leder ofta till ytterligare krav och spridning sker inte sällan trots att barnet betalat.¹⁵⁰ Flickor utsätts också för sexuell utpressning men motiven skiljer sig ofta. I deras fall handlar det ofta om krav från våldsutövaren om mer och grövre sexuellt material eller sexuella möten.¹⁵¹ Det förekommer även att flickor utlovas modelljobb och sedan utsätts för sexuella övergrepp som dokumenteras och säljs. Ibland sker den sexuella exploateringen av personer med koppling till kriminella nätverk. Flickor utsätts även i högre utsträckning än pojkar för sexuell utpressning och kontroll av tidigare partners.¹⁵²

Utsatthet för nätblottning ökar med åldern

Även utsatthet för nätblottning - det vill säga att få oönskat sexuellt material skickat till sig - är vanligt och ökar med stigande ålder. Enligt *Ungar och medier* uppgav 2 procent av de yngsta barnen, 9-12 år, att någon okänd det senaste året skickat nakenbilder till dem. Bland unga, 13-16 år, hade en fjärdedel av tjejerna och en knapp tiondel av killarna utsatts för oönskade sexuella bilder. Bland unga, 17-18 år, är andelen ännu något högre.¹⁵³ I *Skolundersökningen om brott 2023* uppgav 42 procent av flickorna och 11 procent av pojkarna i årskurs nio att de under det senaste året fått sexuella bilder eller filmer skickade till sig utan samtycke.¹⁵⁴ Bland gymnasieelever uppgav 28 procent av flickorna, 11 procent av pojkarna och 44 procent med annan könsidentitet att någon äldre visat eller skickat dem avklädda bilder.¹⁵⁵ I Roks studie uppgav över hälften av de unga kvinnorna, 18-24 år, att en manlig vän, bekant eller okänd på ett obehagligt sätt antingen skickat eller bett om sexuella bilder.¹⁵⁶

Ungas utsatthet för trakasserier och näthat ökar

Ungas digitala utsatthet omfattar även hot, hat och andra kränkningar. I *Svenskarna och internet* framkommer att barn och unga, 12-19 år, utsätts för allra mest näthat och att utsattheten sedan minskar med åldern. År 2024 uppgav 20 procent av de unga att de utsatts för näthat. Utsattheten var högre bland killar (23 procent) än bland tjejer (17 procent). Näthatet bland unga hade även fördubblats sedan 2021 (från 9 till 20 procent).¹⁵⁷ Även *Skolundersökningen om brott* visar på likande öknings-
för kränkningar online bland elever i årskurs nio sedan 2015, särskilt bland flickor. Var

fjärde pojke och mer än var tredje flicka har utsatts för att någon skrivit kränkande saker om dem på internet det senaste året.¹⁵⁸ Mediemyndigheten visar även tydligt att barn och ungas utsatthet på nätet förändras med åldern. I yngre åldrar dominerar elakheter och mobbing, medan sexuella kränkningar och sexuella närmanden från okända personer blir vanligare i tonåren. Den sexuella utsattheten är särskilt framträdande bland tjejer.¹⁵⁹

En omfattande sexuell exploatering av barn och unga på nätet

Ungas digitala utsatthet omfattar även sexuell exploatering, vilket innebär övergrepp där ersättning ges eller där någon tjänat pengar på övergreppet. I *Våld mot barn* uppger en knapp femtedel av eleverna i årskurs nio att de på internet blivit tillfrågade om att utföra sexuella handlingar. Betydligt fler tjejer och personer med annan könsidentitet har blivit tillfrågade många gånger (14 respektive 15 procent), jämfört med killar (1 procent).¹⁶⁰ I Ecpats självselektade webbundersökning från 2021 uppgav mer än hälften av flickorna och en femtedel av pojkarna att de fått frågan om att sälja nakenbilder. Knappt en tredjedel av flickorna och 17 procent av pojkarna har även blivit erbjudna pengar för sexuella handlingar, oftast av en vuxen. Även när erbjudandet kommit från ett annat barn så har ålderskillnaden ofta varit stor.¹⁶¹ Orsaken till att sälja bilder kan vara behov av pengar, spänning eller längtan efter bekräftelse.¹⁶² Situationen riskerar dock ofta att eskalera genom utpressning eller krav på fysiska möten.¹⁶³ Totalt uppger 1 av 100 gymnasieelever att de någon gång fått ersättning för sexuella handlingar.¹⁶⁴ Av dessa hade knappt hälften kommit i kontakt med personen som exploaterat dem via forum på nätet, så som en dejting- eller sexsajt, öppna chatforum eller communities. Många hade även fotograferats eller filmats i sexuella situationer mot ersättning.¹⁶⁵

Sugardejting ökar risken för exploatering

Sugardejting kan utgöra en risk för sexuell exploatering. Sajterna, som lanserades i Sverige under 2010-talet, marknadsför sig som en form av dejting som bygger på ett ömsesidigt utbyte av sällskap och intimitet mot pengar eller gåvor. Yrkesverksamma beskriver dock hur det i många fall rör sig om ”glamoröst förpackade sexköp” där målgruppen inte sällan är minderåriga.¹⁶⁶ Stödverksamheter beskriver att de i takt med den ökade digitaliseringen möter allt fler tjejer som exploateras sexuellt men som inte har kända riskfaktorer sedan tidigare.¹⁶⁷ Det digitala landskapet, med bland annat sugardejtingsajter och försäljning av sexuellt material via plattformar som Onlyfans, har bidragit till att kommersialisera och luckra upp gränserna kring sexualitet, samtycke och relationer.¹⁶⁸ Sajterna kan även antas öka risken för sexuell exploatering då de delvis attraherar en helt ny målgrupp. Flera användare på sajterna uppger att de aldrig skulle betala eller ta emot ersättning för sexuella handlingar på andra platser.¹⁶⁹ I Ecpats självselektade webbundersökning uppger många barn och unga att de ser ”sälja sex” och ”sugardejta” som två helt olika saker.¹⁷⁰ Drygt en fjärdedel av de svarande hade erfarenheter av sugardejting, eller kände någon som sugardejtat. De uppgav ofta olika ekonomiska skäl. Barn som sökt stöd beskriver hur det upplevs som svårt att lämna sugardejting på grund av lojalitet, hot, våld, eller av rädsla för att själv ha begått brott.¹⁷¹

En ökad rapportering av sexuellt övergreppsmaterial på barn

Barn och unga utsätts även för fysiska sexuella övergrepp som dokumenteras och sprids. I *Unga, sex och internet* uppger en tiondel av de som har utsatts för sexuella övergrepp att övergreppet filmades eller fotograferades. Av dessa uppger 26 procent att materialet sedan spridits online.¹⁷² Europol har sett en kraftig ökning av spridning av sexuellt

övergreppsmaterial på barn under covid-19-pandemin och rapporteringen till globala tipslinjer¹⁷³ har ökat över tid.¹⁷⁴ Under 2024 innehöll rapporterna till National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC) närmare 63 miljoner bilder, videor och andra filer. De ser även en kraftig ökning gällande rapportering av sexuell exploatering med grovt våldsamma och sadistiska inslag.¹⁷⁵ Svenska Ecpat tog under 2024 emot över 5 000 tips från allmänheten och drygt 9000 tips från andra hotlines gällande sexuell övergreppsmaterial på barn. Samtidigt bedömde Ecpats hotline totalt 2,5 miljoner bilder eller filmer inom projekt Arachnid (se sida 76). De skickade de 9,1 miljoner begäran om nedtagning av bilder och filmer.¹⁷⁶

Exploateringen av barn online sker även genom livesända sexuella övergrepp, ofta genom att västerländska gärningsmän betalar vuxna i ekonomiskt utsatta länder att begå övergrepp på barn i sin närhet. I Filippinerna bedöms närmare 1 av 100 barn ha utsatts för människohandel för att producera sexuell övergreppsmaterial.¹⁷⁷ Att brottet beställs och registreras på distans innebär att brottsoffren kan exploateras dygnet runt i sina egna hem. Sedan 2017 kan gärningsmän dömas för våldtäkt mot barn på distans, efter ett prejudikat från Högsta domstolen. Samtidigt ökar förekomsten av AI-genererat sexuell övergreppsmaterial på barn, ibland skapat utifrån foton på verkliga barn.¹⁷⁸ Under 2024 ökade antalet rapporter till NCMEC om AI-genererat övergreppsmaterial på barn med över 1300 procent - från 4 700 till 67 000 rapporter på ett år.¹⁷⁹ AI-genererat material riskerar att fungera som en ”psykologisk inkörsport” till fysiska övergrepp, genom att förstärka skadliga fantasier och minska empati för brottsoffren.¹⁸⁰

Barn och ungas utsatthet online ökade under covid-19-pandemin

Barn och ungas digitala utsatthet ökade under covid-19-pandemin, då både barn och våldsutövare i högre grad var isolerade i hemmet. Mediemyndigheten visar att den upplevda utsattheten på nätet eller via mobilen ökade i alla åldersgrupper mellan åren 2016 och 2018 - en utveckling som bekräftades och förstärktes i undersökningen år 2020. Under pandemin fick till exempel fler unga än tidigare förfrågningar från okända personer om att skicka bilder på sig själva där de var lättklädda eller nakna. Efter 2020 har färre unga fått den typen av förfrågningar.¹⁸¹ Samtidigt ökade den digitala aktiviteten kopplad till sexuell exploatering och övergrepp mot barn. Europol noterade en ökning av sexuell övergreppsmaterial på barn både på den öppna webben och den så kallade dark web. Europol varnar för att den ökade spridningen lett till ökad återviktisering av de utsatta barnen. De lyfter även att den ökade delningen av övergreppsmaterial under pandemin kan ha bidragit till ökad efterfrågan på både övergreppsmaterial och fysiska övergrepp när samhället sedan öppnade upp igen.¹⁸² Under pandemin identifierade UNICEF och andra stödorganisationer även nya former av digitala äktenskapsliknande ceremonier och varnade för ökade risker gällande tvångsäktenskap med barn.¹⁸³

Teknologifaciliterat våld är vanligt i ungas nära relationer

Teknologifaciliterat våld (TFV) förekommer även i barn och ungas egna partnerrelationer. Roks studie *Kvinnors trygghet* visar att unga kvinnor är mer utsatta för TFV i sina nära relationer än äldre. Bland unga kvinnor, 18-24 år, uppgav 13 procent av de som haft en pojkvårsrelation, att pojkvännen tagit eller spridit sexuella bilder på henne mot hennes vilja. 12 procent hade utsatts för digitala hot.¹⁸⁴ I studien *Våld mot barn* uppgav 14 procent av *samtliga* elever i årskurs nio 2022 att de varit utsatta för våld i en partnerrelation. Andelen var lika för barn med oskuldskrav och övriga barn. Bland elever som hade haft en relation var andelen betydligt högre. En knapp tredjedel av dessa

hade utsatts för våld i sin partnerrelation (31 procent). Flickor och icke-binära var betydligt mer utsatta för alla former av våld i sina partnerrelationer än pojkar, särskilt när det gällde upprepat våld.¹⁸⁵ De största könsskillnaderna gällde sexuellt våld som var fyra gånger så vanligt bland flickor och icke-binära i jämförelse med pojkar. Det var även dubbelt så vanligt att flickor var utsatta för fysiskt våld i jämförelse med pojkar.¹⁸⁶

Det digitala psykiska våldet var dock den vanligaste formen av våld i ungas parrelationer. Bland de elever som haft en relation eller dejtat så hade 33 procent upplevt digitalt psykiskt våld minst någon gång. 24 procent hade upplevt det flera gånger. 28 procent av flickorna, 19 procent av pojkarna och 25 procent av de icke-binära hade utsatts vid ett flertal tillfällen.¹⁸⁷ Även övervakning via platsdata är vanligt förekommande ungas relationer i stort. Funktionen att hålla ständig koll på var vänner och bekanta befinner sig är idag en integrerad del av flera sociala medie-appar, så som snapchatkartan eller Hitta-funktioner. I *Svenskarna och internet* uppgav en dryg tredjedel av unga vuxna, 16–34 år, att de följer sin partner i mobilen via platsdata (37 procent). Det är nästan lika vanligt bland män som bland kvinnor. Även om det ofta sker med ömsesidig kännedom, så uppgav 2 procent av unga män, 16–34 år, att deras partner inte vet om att de övervakar dem. Var femte ung kvinna och var tionde ung man i en relation uppgav att de kontrollerar sin partners mobil av rädsla för otrohet. Oro för otrohet, att kolla sin partners mobil och att övervakning genom platsdata är vanligare ju yngre personerna är.¹⁸⁸

Utsatthet på nätet anmäls sällan och leder till allvarliga konsekvenser

Som kapitlet visat kan barn och ungas digitala utsatthet ta sig många uttryck, men få berättar om vad de utsatts för och ännu färre anmäler. Särskilt pojkar tycks ha svårt att berätta. Bland elever i årskurs nio som utsatts för digitala kränkningar uppgav endast en dryg tredjedel av pojkarna att de har berättat för någon om händelserna, jämfört med 64 procent av de utsatta flickorna. När barn berättar om sin digitala utsatthet sker det främst till vänner. Drygt hälften av flickorna har berättat om händelsen för vänner, jämfört med en knapp fjärdedel av pojkarna.¹⁸⁹ Även forskningsintervjuer med unga visar att många unga inte berättar alls, varken för jämnåriga eller vuxna.¹⁹⁰ Det kan handla om rädsla för att inte bli trodd eller att det ska bli värre om de berättar, eller känslor av skuld, skam och ansvar för sin egen utsatthet. TFV kan innebära en ovisshet kring om en bild har spridits vidare, oro för vilka som har sett, avsaknad av kontroll över det som skickas, osäkerhet på vem våldsutövaren är eller en känsla av svek av att ha varit på en plattform man inte får vara på.¹⁹¹ Barn som utsatts kan även vara övertygade om att omgivningen kommer skuldbelägga dem för att ha skickat en nakenbild snarare än att se dem som brottsoffer.¹⁹² Vuxna kan ibland reagera med att skuldbelägga barnen och barnen kan låta bli att berätta av rädsla för att bli av med telefoner och datorer. Barn med neuropsykiatriska eller intellektuella funktionsnedsättningar kan vara särskilt sårbara. De kan ha svårare än andra barn med gränssättning och att värja sig, de kanske inte förstår att de utsatts eller så *kan* de inte berätta.¹⁹³ Sexuellt våld mot dessa personer riskerar att förbli oupptäckt, bland annat för att yrkesverksamma inte alltid ser personer med funktionsnedsättning som personer med en sexualitet, eller på grund av bristande kännedom om sexuella rättigheter hos målgruppen själva.¹⁹⁴

Digital utsatthet anmäls i låg grad

Utsattheten på nätet anmäls i mycket låg grad – varken till polis eller plattformar. Brottsoffrens osäkerhet, rädsla för hämnd, skuld-känslor, skam och socialt tryck kan leda

till betydande mörkertal.¹⁹⁵ Många kan även uppleva att det inte är någon idé att anmäla, eller inte förstå att de utsatts för ett brott. Andelen barn som uppger att de har anmält hot och hat till antingen polis eller plattformar ökar med stigande ålder. Enligt *Ungar och medier* uppgav 21-26 procent av barnen, 13-18 år, att de anmält hot och hat till en sajt eller tjänst där utsattheten hände, medan endast 1-2 procent anmält till polisen. Enkätfrågan ställs dock till *alla* barn och inte enbart till dem som utsatts för hot och hat på nätet.¹⁹⁶ Bland elever i årskurs nio som utsatts för digitala kränkningar har endast 2 procent av pojkarna och 3,4 procent av flickorna polisanmält händelserna.¹⁹⁷ Brå visar i sin genomgång av polisanmälda brott mot barn att sexuellt våld på sociala medier i huvudsak upptäcks och anmäls av vårdnadshavare och polisen själva. Majoriteten av brotten har anmälts av vårdnadshavare efter att den utsatte berättat om dem, eller genom att de har gått igenom barnens telefon och själv upptäckt brotten. En förhållandevis stor andel av brotten upptäckts även genom att polisen i utredningen av sexualbrott mot ett barn upptäcker andra som utsatts av samma gärningsperson.¹⁹⁸ Sammantaget innebär detta att barn som utsatts för sexualbrott på nätet ofta inte får samma vård, stöd och rätt till upprättelse som andra brottsoffer.¹⁹⁹

Teknologifaciliterad utsatthet leder till en mängd negativa konsekvenser

Barns utsatthet på nätet kan leda till en mängd negativa och långvariga konsekvenser. En forskningsöversikt om nätmobbing visar att utsattheten kan leda till starka känslomässiga reaktioner så som ilska, oro, rädsla, nedstämdhet och skam. Utsattheten påverkar även den psykiska hälsan negativt, både genom internaliserade problem så som ångest och depression - och externaliserade problem så som aggressivitet. Utsatta barn utvecklar oftare än andra en negativ kroppsuppfattning och blir mer missnöjda med sitt utseende. Skolarbetet påverkas negativt, bland annat genom försämrad koncentration och sämre prestationer. Konsekvenserna kan vara långvariga, även om forskningen hittills till stor del studerat korttidseffekter.²⁰⁰ Digital utsatthet samvarierar ofta med andra former av mobbing, såsom utfrysning, psykisk eller fysisk mobbing. Barn som hängts ut på exposekonton beskriver ofta att våldet blir ständigt närvarande och ofta eskalerar till grova och sexualiserade kränkningar, där även okända personer deltar. De konstanta kränkningarna påverkar barnens mående mycket negativt. Barn berättar exempelvis om konstant ångest, depression, suicidförsök, självskadebeteende, att de slutat gå till skolan eller slutat gå ut helt.²⁰¹ För barn som växt upp i en hederskontext präglad av kontroll, begränsningar och våldutsatthet, har våld ibland normaliserats och beskrivits som en del av familjens kultur eller traditioner. Det är inte ovanligt att dessa barn ger uttryck för internaliserad skuld där de tror att de förtjänat våldet, exempelvis för att de ansågs ha brutit mot de regler eller normer som familjen satt. För många har detta lett till en känsla av maktlöshet och en acceptans av våld och kränkningar som en del av deras uppväxt.²⁰²

I stödsamtal med Bris beskriver barn ofta svåra känslor kopplade till kränkningar på digitala medier. De söker lösningar kring hur de kan begränsa hur många som ser eller deltar i kränkningarna och funderar på hur de kan, eller får, försvara sig. De beskriver både kränkningar från främlingar och kända personer, så som tidigare vänner eller partners. När det är personer barnet känner är kränkningarna sällan begränsade till digitala plattformar, men de digitala plattformarna bidrar till en större spridning.²⁰³ Unga som utsatts för sexuella trakasserier online rapporterar betydligt högre ohälsa än de som inte utsatts. Bland elever i årskurs nio i Västernorrland uppgav 78 procent av flickorna

och 39 procent av pojkarna som hade trakasserats sexuellt online en hög grad av psykosomatiska besvär. Studien säger dock inget om orsakssambanden.²⁰⁴

Sexuella övergrepp online kan ge samma symptom som fysiska övergrepp

Sexualbrott på nätet kan få mycket allvarliga konsekvenser för de barn som utsatts. Brå lyfter att konsekvenserna tycks särskilt allvarliga för barn som mottagit många kontaktförfrågningar av samma gärningsperson eller utsatts för mycket påstridiga vuxna som kräver grova sexuella handlingar. Dessa barn beskriver hur de inte längre har orkat gå i skolan, träffa vänner eller göra läxor. De är ofta rädda för att gärningspersonen ska söka upp dem och beskriver en otrygghet kring att gå ut eller att gå till skolan. Även barn som utsatts för spridning av sexuella bilder och filmer till skolan eller närsamhället beskriver allvarliga konsekvenser såsom ångest eller depression, eller att de inte velat gå till skolan. En särskild omfattande utsatthet ses även hos de barn som vuxna män har utnyttjat genom köp av sexuella handlingar.²⁰⁵ Spridningen av dokumenterade sexuella övergrepp mot barn kan orsaka allvarliga och bestående trauman, även efter att våldsutövarna har gripits.²⁰⁶ Även om kontakten skett digitalt utförs handlingarna på barnets kropp och kan vara mycket kränkande. Trots detta har både yrkesverksamma och tidigare rättspraxis tenderat att se internetrelaterade sexualbrott som mindre allvarliga. Högsta domstolen har dock tydliggjort att övergrepp via internet kan innebära lika stor integritetskränkning som samlag och därmed kan rubriceras som våldtäkt mot barn. En särskilt skadlig aspekt är att övergreppen ofta dokumenteras och att övergreppen därmed kan få spridning och finnas kvar. Även om detta kan underlätta identifiering av utsatta barn och ge stark bevisning i rättsprocesser, skapar det samtidigt en långvarig oro hos den som utsatts. Ovissheten kring vem som har sett, eller kan komma att se, materialet kan leda till ihållande ångest långt efter att övergreppen upphört. Intervjuer med kvinnor som utsatts när de var barn visar att traumasymptomen och konsekvenserna av utsattheten ofta liknar dem som uppvisas vid andra former av sexuella övergrepp.²⁰⁷

Barn och ungs röster om utsatthet på nätet

Barn och unga uttrycker ett tydligt behov av att föräldrar och andra vuxna ska ha mer kunskap och koll på sociala medier, risker online och hur barns digitala vardag ser ut. De efterfrågar vuxna som lär sig att lyssna på barnen och som vägleder dem, så att de själva kan hantera problem som uppstår snarare än att kontrollera eller bestraffa.²⁰⁸ Få barn uppger dock att deras föräldrar pratat med dem om trygghet på nätet, att de har regler kring skärmtid eller att föräldrarna känner till deras konton på sociala medier.²⁰⁹ Utsattheten på nätet är även något högre bland barn i familjer med låg ekonomisk standard och med vårdnadshavare som har lägre utbildning.²¹⁰ Föräldrar kan många gånger vara nyfikna på hur barnens digitala medier fungerar, men ofta behöver de teknisk vägledning av barnen själva.²¹¹ För barn som lever med hedersrelaterat våld och förtryck är detta särskilt problematiskt, eftersom de ofta lever med en omfattande kontroll och begränsning av sitt livsutrymme i fysiska miljöer så väl som på nätet. Det kan försvåra möjligheten till trygga vuxenkontakter, öppen dialog om den digitala vardagen samt tillgång till stöd och skydd vid utsatthet.

Barn vill att vuxna ska förstå deras digitala verklighet, exempelvis att det kan vara svårt att stänga av direkt när man spelar med många eftersom man då förstör för alla. Många vill även att vuxna ska engagera sig på en lagom nivå; de ska visa intresse utan att störa eller inkräkta på det som upplevs som privata digitala rum. Många uttrycker att föräldrar inte förstår hur stor roll digitala medier spelar för både arbete och umgänge,

eftersom det finns en generationsklyfta i hur den digitala kommunikationen sker. De uppfattar även att föräldrar i första hand fokuserar på skärmtid, snarare än att visa intresse för *vad* barnen gör på sociala medier.²¹² Ecpat menar även att föräldrar ofta har svårt att se att deras eget barn kan utsätta andra barn för brott på nätet, eftersom vuxnas oro främst gäller vuxnas övergrepp mot barn.²¹³

Om barn och unga fick bestämma

Ecpat har samlat tips kring hur barn vill att vuxna ska agera när de berättar om utsatthet på nätet. De lyfter bland annat betydelsen av att den vuxne inte blir arg och inte skuldbelägger och dömer. Det viktigaste är att finnas där och lyssna, samt att hjälpa till så mycket som barnet önskar. Barn uppger även att det är viktigt att inte bestraffa eller snoka. Rädsla för att bli av med mobilen eller få appar raderade, utgör ett hinder för att berätta.²¹⁴ I en nordisk enkätstudie från 2024 efterfrågade unga ett säkrare och mer respektfullt internet med mindre hat, behovet av bättre moderering, förbättrade rapporteringsfunktioner och fler vuxna att vända sig till online. De lyfte även att barn borde skyddas bättre online, att anonymiteten kan vara ett problem och att det borde finnas bättre skydd mot att bli kontaktade av okända personer.²¹⁵ De ideella organisationerna i Stödklubben lyfter samtidigt att skuld och skam samt okunskap om sexuellt våld är de största hindren för barn att söka stöd när de utsatts. Unga efterfrågar i hög grad ett "tillgängligt" stödsystem som är tillgängligt dygnet runt, lätt att hitta till och utan köer och väntetider. Stödklubben lyfter bland annat att det saknas en samlad digital väg in i stödsystemet för barn och unga som utsatts.²¹⁶

VUXNAS UTSATTHET FÖR TEKNOLOGIFACILITERAT VÅLD

Kunskapen om vuxnas utsatthet för teknologifaciliterat våld (TFV) är betydligt mer begränsad än motsvarande kunskap om barn och unga. Våld mot förtroendevalda och journalister är ett allvarligt demokratiproblem. I detta kapitel beskrivs kunskapsläget gällande vuxnas utsatthet, med fokus på våldets omfattning, uttryck och konsekvenser.

En sammanfattande bild av vuxnas utsatthet

Det finns begränsad forskning och få återkommande svenska prevalensstudier som belyser vuxnas erfarenheter av teknologifaciliterat våld (TFV). Kunskapen om vuxnas utsatthet är betydligt mer begränsad än motsvarande kunskap om barn och unga. Det finns en tendens att betrakta TFV som ett ungdomsproblem, vilket kan hänga samman med att unga generellt har varit tidiga användare av teknik och sociala plattformar. Detta har bidragit till att forskningsintresset riktats mot ungas erfarenheter.²¹⁷ Kunskapsluckor identifieras inte bara inom forskningen, utan även inom den gråa litteraturen och i samrådsdialoger. Det finns behov av mer systematisk datainsamling och fördjupad analys av vuxnas utsatthet, särskilt gällande våld i nära relationer och våld mot grupper som är underrepresenterade i forskningsstudier.

Kvinnor och män utsätts i hög grad för olika typer av trakasserier och kränkningar online. Kvinnor utsätts oftare för objektifierande och sexualiserade kränkningar, eller kommentarer som rör deras utseende, förmåga eller psykisk hälsa. Män utsätts i högre grad för kränkningar med hänvisning till kompetens och prestation, eller hot om våld och bestraffning.²¹⁸ Det är i första hand kvinnor som utsätts för sexualiserat våld som begås med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Kvinnor utsätts även för teknologifaciliterat våld i nära relationer i högre grad än män. Övervakning, kontroll och stalkning genom IKT är centrala delar av det våld som sker i nära relationer. Teknologifaciliterat våld kan även vara en central del av det eftervåld som riktas mot en våldsutsatt person efter att den lämnat relationen.

Även en majoritet av de som utnyttjas i prostitution via webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning är unga kvinnor. Efterfrågan på sexuell exploatering är stor och de största webbplatserna lockar mellan 30-150 000 unika svenska besökare per månad. Det finns idag begränsad kunskap om vuxnas erfarenheter av delning av sexuella bilder och filmer utan samtycke. Studier med personer som utnyttjats i pornografiproduktion eller prostitution visar att en majoritet av dessa har erfarenheter av att ha utsatts för olika former av våld och övergrepp.²¹⁹

Teknologifaciliterat våld i offentligheten är även ett växande demokratiproblem. Hot och hat som riktas mot förtroendevalda och journalister ett allvarligt hot mot det demokratiska samtalet. Bland svenska riksdagspolitiker angrips män främst för sin politiska roll, medan kvinnor utsätts för könade och sexualiserade trakasserier, ofta med grova hot. Det innebär en mer personlig och intensiv form av teknologifaciliterat våld än vad män upplever.²²⁰ Kvinnor såväl som män utsätts för näthat, vilket kan leda till ohälsa. Det riskerar även leda till att personer börjar begränsa och censurera sig själva i digitala miljöer. Näthat och hot mot offentliga aktörer kan bidra till en tystnadskultur

som påverkar demokratin och minskar vissa grupperns möjligheter att delta i offentliga sammanhang.²²¹ Det finns behov av att fördjupa kunskapen om vilka konsekvenser det teknologifaciliterade våldet får - både för den enskilda som utsatts och på samhällsnivå.

Teknologifaciliterat våld i vuxnas nära relationer

Brottsförebyggande rådet släppte 2024 en studie om *Brott i nära relation* som, inom ramen för Nationella trygghetsundersökningen (NTU). Den kartlade både utsatthet under 2022 och under livstiden. Totalt uppgav 14 procent av befolkningen, 16–84 år, att de blivit utsatta för någon typ av våld i nära relation under 2022. Det var en större andel kvinnor än män som uppgav att de blivit utsatta (15 respektive 12 procent). Vanligast förekommande var att ha utsatts för någon form av psykiskt våld (12 procent) så som kränkningar och förödmjukelser, följt av att partnern hade ett kontrollerande beteende. Mönstret gällde för både män och kvinnor. Andelen som utsatts för våld i nära relation *någon gång* i sitt liv var betydligt högre än de som utsatts det senaste året. Totalt uppgav 29 procent av befolkningen att de hade erfarenheter av det. Andelen var betydligt högre bland kvinnor (35 procent) än bland män (21 procent).²²² Bilden liknar den som framkommer i Roks studie *Kvinnors trygghet* där 37 procent av de kvinnor som har haft minst en tidigare make eller manlig sambo uppger att de har utsatts för hot, fysiskt våld och/eller sexuellt våld av någon före detta make/sambo.²²³

Vuxnas utsatthet för teknologifaciliterat våld i nära relationer

Totalt 3 procent, av både kvinnor och män, uppgav 2022 i Brås studie att de hade utsatts för digitalt våld i en nära relation *det senaste året*. Samtidigt hade 7 procent utsatts för digitalt våld i nära relation *någon gång* under sin livstid. Andelen var högre bland kvinnor (8,5 procent) än bland män (5,5 procent). Digitalt våld definierades som att en nuvarande eller tidigare partner använt sig av mobil, surfplatta eller dator på ett sätt som gjort att personen känt sig övervakad eller kontrollerad. Det kunde till exempel handla om att partnern kontrollerat sökhistorik eller inlägg i sociala medier, kontrollerat personen genom GPS eller läst dennes sms eller mejl. Det kunde också handla om att partnern spridit känslig information, bilder eller filmer. Endast 1,8 procent av de som utsatts för TFV av en nuvarande eller tidigare partner under 2022 uppgav att händelsen polisanmälts. Det teknologifaciliterade våldet var därmed den våldsutsatthet som i allra lägst grad hade anmälts. Samtidigt är trakasserier och stalkning, vilka ofta sker digitalt, det som störst andel utsatta uppger att de har polisanmält.²²⁴ I Roks studie *Kvinnors trygghet* uppgav 3 procent att en pojkvän mot hennes vilja har postat något obehagligt om henne i sociala medier. Av samtliga kvinnor rapporterade 1 procent att någon manlig släkting hade postat något obehagligt om dem i sociala medier. 3 procent hade varit med om att en tidigare make/sambo hade tagit eller spridit sexuella bilder på dem mot deras vilja och 9 procent hade blivit hotade via telefon, brev eller sociala medier.²²⁵

Övervakning är en central del av det teknologifaciliterade våldet

Forskning som kring teknikens roll vid våld i vuxnas nära relationer visar att övervakning och stalkning utgör en central del i TFV. Nätstalkning, upprepade digitala trakasserier eller övervakning som används för kontroll och maktutövning, är vanligt förekommande våldsuttryck i nära relationer. Tekniken möjliggör många nya sätt för kontroll och våldsutövare använder en mängd metoder och strategier. TFV i nära relationer är starkt kopplat till det våld som sker på den ”fysiska” arenan och behöver betraktas som en förlängning av det redan existerande våldet. TFV är en del av ett

samverkande kontroll- och maktutövande. Tekniken tillför dock nya dimensioner till våldsutövandet, exempelvis genom att teknikens räckvidd och beständighet förstärker skadeverkningarna. IKT har även gjort det möjligt för våldsutövaren att förödmjuka den våldsutsatta, där spridning av intima videor och foton har blivit verktyg för detta. Detta beskrivs inom forskningen som en växande problematik. Det är även vanligt att digital stalkning och trakasserier inte upphör när relationen tar slut utan tvärtom kan eskalera.²²⁶ Hela 37 procent av kvinnorna Roks studie svarar att de har utsatts för fysiskt eller sexuellt våld av mannen efter separationen. Det är även vanligt att ha utsatts för hot efter att ha separerat från en våldsam man. 9 procent hade utsatts för hot via telefon, brev eller sociala medier av sin senaste våldsamma make eller sambo efter att de separerat. 16 procent uppger att mannen har hotat att starta ett rykte om henne efter separationen.²²⁷

Konsekvenser av teknologifaciliterat våld i nära relationer

Forskningen visar att TFV får omfattande konsekvenser för våldsutsattas handlingsutrymme och psykiska välmående. Den tekniska utvecklingen och digitala verktyg gör även att våldsutövare kan upprätthålla en närvaro i offrets vardag som tidigare inte varit möjlig. Kontroll, övervakning och förnedring kan utövas 24 timmar om dygnet utan att förövaren behöver vara fysiskt närvarande. Den konstanta närvaro av hot och kontroll riskerar leda till överdriven vaksamhet och kronisk stress hos den som utsätts. Samtidigt kan den utsattes utrymme att söka stöd minska när kontrollen upplevs som ständigt närvarande. Att hot, trakasserier eller delning av privata bilder, ofta ligger kvar online under lång tid, är lätta att söka upp och svåra att radera, bidrar även till ökad stress och känslan av våldets ständiga närvaro. Digital övervakning kan även skapa en känsla av fångenskap och stark social isolering. Handlingsutrymmet inskränks därmed inte bara fysiskt utan även digitalt och socialt, vilket begränsar möjligheten att söka hjälp, upprätthålla sociala relationer och agera självständigt. För vissa blir utsattheten för teknologifaciliterad kontroll en barriär som hindrar möjligheten att ta kontakt med formella stödinstanser eller nätverk, eftersom kommunikationen kan övervakas eller censureras av våldsutövaren. Denna inskränkning av autonomi kan leda till en förstärkt känsla av maktlöshet och ökad psykisk stress, vilket påverkar den utsattas välmående. För vissa kvinnor kan mobiltelefonen samtidigt utgöra den huvudsakliga eller enda länken till familj, sociala nätverk eller kulturell tillhörighet. Att stänga av mobilen för att undkomma övervakning kan samtidigt innebära att isoleras från stöd och sin familj.²²⁸

Teknologin ger möjlighet till digitalt självförsvar

Det digitala kan även erbjuda möjligheter för personer som utsatts för våld i nära relationer. Våldsutsatta kan utveckla strategier för motstånd genom att exempelvis undvika spårbarhet, hantera sin synlighet och återta kontroll över sin digitala närvaro. Våldsutsatta kan exempelvis använda sig av digitala plattformar för att upprätthålla sociala kontakter och få stöd, särskilt vid isolering. De kan även lära sig ta kontroll över sin digitala närvaro för att skydda sig själva och sin integritet. Det kan innebära att man lär sig dölja sin identitet, skydda sitt digitala fotavtryck, eller att installera säkerhetsåtgärder som blockerar oönskad kontakt från våldsutövaren. De kan även skaffa utbildning i digital kunskap, digitala verktyg för säkerhetsplanering och applikationer för personliga säkerhetsstrategier, men även andra typer av digitalt stöd. Det kan sägas utgöra olika former av "självhjälpsstrategier", där våldsutsatta kan planera och genomföra åtgärder för att hantera sin situation, utan att kräva inblandning av andra människor. Tekniken där därmed även möjliggöra autonomi och kontroll.²²⁹

Män och kvinnor utsätts för olika trakasserier och kränkningar

Frågor om utsatthet för näthat, kränkningar och trakasserier förekommer i ett mindre antal nationella enkätstudier. Dessa är dock svåra att jämföra med varandra då frågeställningar och definitioner skiljer sig åt, såväl som tidsperioderna som frågan avser. Vissa studier frågar om utsatthet under det senaste året, medan andra frågar om utsatthet under en livstid. Det går därför inte att se några entydiga könsmonster avseende utsatthet för näthat och trakasserier online.

Inga entydiga könsmonster i utsatthet för näthat

I *Svenskarna och internet* fördjupades frågan om näthat och kränkningar särskilt i undersökningarna 2023-2024. Studien 2024 visar att 7 procent av befolkningen över 12 år som använder internet hade utsatts för näthat, kränkningar eller negativa kommentarer under *det senaste året*. Näthatet har nästan dubblerats jämfört med år 2021, då det låg på 4 procent. Fler män än kvinnor hade utsatts det senaste året (9 respektive 5 procent). Mest utsatta var unga män födda på 2000-talet, där var fjärde hade utsatts för näthat. Personer med funktionsnedsättning utsätts i betydligt högre utsträckning än befolkningen i stort.²³⁰ I Brottsförmyndighetens studie om näthat från 2025 är andelen utsatta betydligt högre. Där ställs frågan om personen *någon gång* känt sig kränkt av sådant som andra har skrivit om dem på nätet, vilket närmare hälften av personerna över 16 år uppger (47 procent). Undersökningen visar inga statistiskt säkerställda könsskillnader när det gäller utsatthet, hälsopåverkan eller självzensur. Däremot finns en tydlig skillnad kopplad till utländsk bakgrund, särskilt bland de som *ofta* känner sig utsatta. Betydligt fler personer med utländsk bakgrund upplever sig ha blivit kränkta online (56 procent), jämfört med dem utan utländsk bakgrund (44 procent).²³¹ Båda studierna visar liknande mönster av att unga utsätts för näthat i högre grad än äldre, vilket tros bero på att de är mer aktiva på nätet och sociala medier.

Även i nationella trygghetsundersökningen (NTU) är andelen utsatta för nätkränkningar störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), särskilt bland kvinnor. Därefter minskar utsattheten med åldern. I NTU ställs frågan om ”någon i syfte att kränka eller skada dig spridit känsliga uppgifter, bilder, filmer och/eller kommentarer om dig på internet under förra året?”. Det kan till exempel vara i sociala medier eller i andra sammanhang. Totalt uppger 2,2 procent av befolkningen att de utsattes för denna typ av nätkränkning 2023. Andelen ökade under perioden 2016–2019, men har efter en minskning 2021 har legat på en stabil nivå. Här skiljer sig utvecklingen mellan könen åt; andelen utsatta män har ökat något sedan 2021 medan andelen kvinnor har minskat något. Under 2023 var andelen utsatta 2,5 procent bland män och 1,9 procent bland kvinnor. Även i NTU är andelen som utsatts för nätkränkningar större bland personer med utrikesfödda föräldrar, än bland personer med annan bakgrund.²³² Rapporter från FN visar även att minoritetsgrupper i många länder utgör en mycket stor andel av de som utsätts för näthat.²³³ Även i Sverige förekommer omfattande hat och hot mot nationella minoriteter i digitala miljöer.²³⁴

Män och kvinnor utsätts för olika typer av näthat

Personliga eller politiska åsikter uppges vara de vanligaste orsakerna att utsättas för näthat eller kränkningar på nätet.²³⁵ Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har dock tidigare visat hur män och kvinnor utsätts för olika typer av kränkande kommentarer och toxiskt språk online. Genom en analys av miljontals kommentarer från sociala medieplattformer framkom tydliga könsskillnader. Kvinnor blir i större utsträckning än män

utsatta för nedvärderande kommentarer om förmåga och psykisk hälsa, till exempel i form av vanföreställningar eller oförmåga att reglera känslor. Kvinnors moral ifrågasätts i större utsträckning än mäns och de blir oftare utsatta för nedvärderande kommentarer om utseende. Det kunde vara påståenden om att kvinnan är ful eller oattraktiv, eller objektifierande och närgångna kommentarer om kvinnans kropp, kön eller sexualitet. Män blev oftare avsiktligt felkönade, medan kvinnor oftare utsattes för sexuella trakasserier. Män blev i stället i högre grad utsatta för nedvärderande kommentarer om bristande kompetens eller prestation kopplade till deras yrke eller i allmänhet. De utsattes även dubbelt så ofta som kvinnor för hot om våld och bestraffning.²³⁶

Utsatthet för näthat kan leda till självcensur och försämrad hälsa

Näthat påverkar inte bara de som blir utsatta utan även andra. I *Svenskarna och internet* uppger 4 av 10 att de sett andra utsättas för hat eller kränkningar på nätet – kvinnor i högre grad än män. Mer än hälften av personerna över 16 år undviker att kommentera inlägg, nyhetsartiklar eller att dela sina åsikter i egna inlägg på sociala medier på grund av rädsla för hat, kränkningar eller negativa kommentarer.²³⁷ Drygt två tredjedelar uppger att de har anpassat sitt sätt att uttrycka sig online för att undvika negativa reaktioner (68 procent) och nästan lika många har avstått från att publicera innehåll under de senaste tre åren av samma skäl (64 procent).²³⁸ Brottsoffermyndighetens studie visar inga könsskillnader, medan *Svenskarna och internet* visar att det är fler kvinnor än män som undviker att posta inlägg eller kommentarer. Näthat förekommer framför allt på Facebook, Instagram och Twitter. Drygt en tredjedel av de som utsatts för näthat under *det senaste året* uppger att deras mående inte påverkats alls. Resterande två tredjedelar uppger att deras mående har påverkats negativt i någon mån. En knapp femtedel har påverkats mycket negativt.²³⁹ I Brottsoffermyndighetens studie uppger 30 procent av befolkningen att deras psykiska hälsa påverkats negativt av näthat. Bland personer med utländsk bakgrund är siffran 39 procent. Det finns även ett tydligt samband mellan upplevd negativ hälsopåverkan och graden av självcensur. Ju oftare personer anger att deras hälsa påverkas negativt av hot eller kränkningar online, desto mer benägna är de att anpassa sitt beteende i digitala miljöer.²⁴⁰

Utsatthet för sexuella trakasserier online

Utsattheten kan även omfatta sexuella trakasserier online. I nationella trygghetsundersökningen (NTU) uppger 5,8 procent av befolkningen, 16–84 år, att de hade utsatts för *upprepade* trakasserier 2023. Andelen var 5,1 procent bland männen och 6,4 procent bland kvinnorna. Det kunde handla om att de blivit förföljda eller fått oönskade besök, telefonsamtal eller meddelanden, via brev, sms eller internet av en och samma våldsutövare. Andelen har varit relativt oförändrad sedan 2019. Kvinnors utsatthet för trakasserier har genomgående varit något högre än mäns under tidsperioden. Andelen utsatta störst bland unga kvinnor, 20–24 år, följt av tjejer 16–19 år. Sedan minskar utsattheten ju äldre personerna är. Andelen utsatta bland män varierar fram till åldersgruppen 35–44 år, därefter är andelen mindre för varje äldre åldersgrupp.²⁴¹ I Roks studie *Kvinnors trygghet* från 2022 uppgav nästan hälften av kvinnorna (47 procent) att en man på ett obehagligt sätt kommenterat deras kropp eller privatliv, eller gjort sexuella närmanden per telefon, brev eller sociala medier. Mer än en fjärdedel (27 procent) hade varit med om att en man fortsatt ta kontakt med dem mot deras vilja.²⁴²

Både kvinnor och män utsätts för hot online

I Statistiska centralbyråns (SCB) *Undersökningar av levnadsförhållanden* (ULF) ställs frågor om utsatthet för hot till personer över 16 år. År 2024 uppgav 6 procent att de under det senaste året utsatts för våld, hot om våld eller andra hot som var så allvarliga att de blev rädda. Andelen är högre bland yngre än bland äldre. 1 procent av befolkningen har utsatts för allvarliga hot via telefon eller internet, men det fanns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män. Kvinnors utsatthet för allvarliga hot och våld har dock ökat över tid, sedan studierna började göras på 1980-talet.²⁴³ Även Roks studie från 2022 ställde frågor om digitala hot via telefon, brev och/eller sociala medier. Det vanligaste var att kvinnor utsatts för digitala hot av före detta makar/sambos eller av män utanför sexuella relationer och familj, till exempel av manliga vänner, bekanta och okända män. I båda dessa relationstyper har 9 procent av kvinnorna blivit utsatta för digitala hot. 1 procent hade utsatts under det senaste året. Av de kvinnor som har, eller har haft, pojkvän uppgav 6 procent att denne någon gång hotat dem digitalt. 1 procent rapporterar att de någon gång utsatts för digitala hot av en manlig släkting och 0,4 procent har blivit utsatta av sin nuvarande make/sambo.²⁴⁴

Digitala hatbrott sker i första hand på sociala medier

Brottsförebyggande rådet (Brå) för även statistik gällande utsatthet för hatbrott. Att kön infördes som hatbrottsmotiv i lagstiftningen 2025 är ett viktigt steg i arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Kön finns därmed inte med i den publicerade hatbrottsstatistiken ännu. 41 procent av de polisanmälda hatbrotten som skett digitalt under 2020 hade skett på sociala medier, följt av andra digitala samtals- och kommunikationstjänster (34 procent). Mönstren var liknande oavsett kön. I anmälningar om digitala hatbrott var det vanligare att den utsatta var en man än en kvinna. Bland utsatta kvinnor var det samtidigt vanligare att utsättas för ofredanden än bland män. Samtidigt utsattes en större andel män för olaga hot digitalt. Närmare hälften av de digitala hatbrotten (44 procent) hade främlingsfientliga och rasistiska motiv. Hatbrott mot religiösa grupper stod för en dryg fjärdedel av anmälningarna (27 procent) och hbtqi-relaterade hatbrottsmotiv stod för en sjättedel (16 procent). I två tredjedelar av polisanmälningarna om digitala hatbrott var gärningspersonen obekant för den utsatta (66 procent), följt av utsatthet från bekanta (17 procent) och närstående (7 procent).²⁴⁵ I Brås hatsbrottstatistik framkommer även att internet och sociala medier har blivit den vanligaste platsen för antisemitiska kränkningar och hatbrott.²⁴⁶

Hat och hot mot politiker och journalister är ett demokratiproblem

Digitaliseringen har i hög grad även förändrat vissa yrkesgruppers villkor i det offentliga rummet. För politiker innebär sociala medier en möjlighet att nå ut direkt till medborgare, men det är också en arena för hot, trakasserier och hat. Över 90 procent av de svenska riksdagsledamöterna har upplevt någon form av nätbaserat hat. Kvinnor är särskilt utsatta för sexualiserade och könsbaserade angrepp.²⁴⁷ Enligt Brå uppgav en fjärdedel av förtroendevalda att de utsatts för hot, trakasserier, våld eller skadegörelse under 2024. Totalt uppgav 27 procent av förtroendevalda kvinnorna och 24 procent av männen att de blivit utsatta för minst en händelse som innefattade hot, trakasserier, våld, skadegörelse eller stöld.²⁴⁸ I *Svenskarna och internet* uppgav närmare hälften av befolkningen att de sett förtroendevalda bli utsatta för näthat det senaste året.²⁴⁹ I en internationell kontext riktas nätbaserade trakasserier och angrepp framför allt mot kvinnor i höga politiska positioner, särskilt mot kvinnor med etnisk

minoritetsbakgrund.²⁵⁰ Unga kvinnor och personer med etnisk minoritetsbakgrund eller normbrytande sexuell läggning är särskilt utsatta.²⁵¹ Även journalister utsätts i hög grad för digitala trakasserier. Näthat mot svenska journalister förekommer ofta i form av förolämpningar och kränkande kommentarer, med syfte att undergräva journalistik och skapa rädsla och osäkerhet.²⁵²

Förtroendevalda och journalister utsätts för olika kränkningar utifrån kön

Kvinnliga journalister är särskilt utsatta för systematiska och strategiska trakasserier i form av sexistiska, könsbaserade eller misogyna attacker, medan män oftare utsätts för förolämpningar kopplade till yrkeskompetens eller ideologi.²⁵³ Många hanterar näthatet genom att begränsa eller anpassa sin rapportering. Utöver självzensur leder dessa attacker ofta till emotionell belastning och ökad benägenhet att lämna yrket.²⁵⁴ Även bland politiker finns liknande könsskillnader i vilken typ av nätbaserade kränkningar man utsätts för. Manliga politiker får främst ta emot angrepp som rör politiska åsikter eller kompetens, medan deras kön sällan kommenteras så länge de är heterosexuella.²⁵⁵ Kvinnliga politiker utsätts i betydligt högre grad för könade och sexualiserade attacker, där angrepp riktas mot deras utseende, kön eller sexualitet snarare än deras politik. Bland svenska riksdagspolitiker angrips män främst för sin politiska roll, medan kvinnor utsätts för sexualiserade trakasserier, ofta med grova hot, vilket innebär en mer personlig och intensiv form av nätbaserat våld än vad män upplever.²⁵⁶ Politiker som är mer framträdande – exempelvis riksdagsledamöter, ordföranden eller heltidspolitiker – löper större risk att utsättas.²⁵⁷ Synlighet och aktivitet på sociala medier fungerar därmed både som en demokratisk möjlighet - och en riskfaktor.

Hot och trakasserier påverkar deltagandet i det offentliga samtalet

Hat, hot och trakasserier får tydliga konsekvenser för politiskt deltagande. Det leder till att förtroendevalda begränsar sin närvaro i offentligheten, anpassar sitt uttryck och i vissa fall överväger att lämna sina uppdrag. Konsekvenserna är omfattande och särskilt påtagliga för unga kvinnor. De överväger, i högre grad än män, att lämna politiken eller minska sin närvaro på digitala plattformar efter att ha utsatts, vilket i sin tur riskerar att minska mångfalden i den politiska representationen.²⁵⁸ Kvinnor är generellt mer benägna än män att ompröva sina politiska uppdrag på både lokal och nationell nivå och de avstår oftare från att delta i offentliga debatter.²⁵⁹ Detta får direkta konsekvenser för det politiska innehållet: frågor kopplade till jämställdhet, feminism, antirasism och mäns våld mot kvinnor lyfts i mindre utsträckning, och kvinnor är mer försiktiga med vad de publicerar när de riskerar sexistiska eller aggressiva angrepp.²⁶⁰ Rapporter om folkvalda på kommunal och regional nivå bekräftar samma mönster och lyfter hur hatretorik, falska nyheter och desinformation används för att påverka och skrämma förtroendevalda.²⁶¹ Detta kan i förlängningen påverka vilka frågor som lyfts i offentligheten och därmed demokratins funktion. Digitala trakasserier påverkar påtagligt deltagandet i det offentliga rummet. För politiker innebär det minskad närvaro, självzensur och i många fall överväganden om att lämna uppdraget, medan det för journalister resulterar i begränsningar av yrkesutövningen och försämrat psykiskt välbefinnande. I båda fallen drabbas kvinnor och minoritetsgrupper hårdast, vilket riskerar att minska mångfalden och försvaga demokratins funktion över tid.²⁶² Digitaliseringen skapar därmed nya möjligheter, men riskerar samtidigt att bidra till att undergräva politiskt deltagande och försvaga den demokratiska representationen, särskilt för kvinnor och minoritetsgrupper.²⁶³

Detta bekräftas även av Brå och SKR, vilka lyfter att hot och hat kraftigt påverkar tryggheten i det politiska uppdraget, leder till självcensur och får många att undvika vissa frågor eller helt lämna sina uppdrag.²⁶⁴ Trakasserier, både digitala och offline, påverkar vilka som vill kandidera, vilka frågor som vågar lyftas och vilka arenor politiker väljer att delta på.²⁶⁵ Liknande mönster syns inom journalistiken. Trakasserier mot journalister är inte isolerade händelser, utan en del av bredare strukturella och kulturella mönster som begränsar kvinnors utrymme i offentligheten. Populistiska och misogyna strömningar förstärker angreppen, även i stabila demokratier som Sverige, där olika former av social kontroll och moraliserande retorik påverkar kvinnliga journalisters arbetsmiljö.²⁶⁶ På organisationsnivå leder detta till förändrade arbetsmetoder och omfattande självcensur, där kvinnor och personer med utländsk bakgrund är mest utsatta.²⁶⁷ Näthatet begränsar inte bara den yrkesmässiga friheten utan påverkar även psykiskt välbefinnande och den långsiktiga hållbarheten i yrket.²⁶⁸

Prostitution och människohandel sker i hög grad på digitala arenor

De digitala miljöerna spelar även allt större roll i den sexuella exploateringen av framför allt flickor och kvinnor. Nästan all prostitution sker idag på ett eller annat sätt via nätet. Internet är den främsta arenan för annonsering och kontaktskapande mellan de som betalar för sexuella handlingar och de som utnyttjas i prostitution.²⁶⁹ Kontakter kan tas genom webbplatser som öppet marknadsför sexuella handlingar mot betalning, men även via direktmeddelanden i appar och på sociala medier, genom dejting- eller sugar-dejtingsidor, på plattformar som Onlyfans eller köp- och säljsidor. Roks studie *Kvinnors trygghet* visar att mer än var tionde kvinna (11 procent) har erfarenheter av att få erbjudanden om gåvor eller betalning i utbyte mot sex.²⁷⁰ Antalet webbsidor som marknadsför sexuella handlingar mot betalning har ökat markant sedan 2014, då endast tio webbplatser identifierades, jämfört med 32 olika webbplatser 2020.²⁷¹ Inom ramen för detta uppdrag har en ny kartläggning genomförts. Metoden har ändrats så resultaten är inte rakt av jämförbara med tidigare studier, men 2025 identifierades 46 webbplatser där sexuella handlingar erbjuds mot betalning i Sverige. Gränserna mellan olika typer av webbsidor kan många gånger vara oklara. Plattformarna kan användas på olika sätt och det kan vara svårt att avgöra om det till exempel handlar om dejting, pornografiskt och sexuellt material eller webbsidor som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.²⁷²

Utöver de fysiska sexuella handlingar som erbjuds mot betalning på dessa webbsidor förekommer även profiler som erbjuder digitala handlingar, till exempel "camshows", bilder eller sexchatt. Detta marknadsförs dock i låg utsträckning jämfört med andra typer av handlingar. En möjlig förklaring är att det finns andra etablerade plattformar som enbart fokuserar på digitalt innehåll.²⁷³ Från 2025 har brottet 'köp av sexuella handlingar' utvidgats till att även omfatta handlingar på distans utan fysisk kontakt, men där den som betalar har beställt innehållet. Maktobalansen mellan den som betalar för sexuella handlingar och den som utsätts består oavsett om handlingen sker fysiskt eller digitalt framför en kamera eller skärm.²⁷⁴

Omfattande efterfrågan på sexuella handlingar mot betalning

I kartläggningen av webbsidor som marknadsför sexuella handlingar mot betalning identifieras över 13 000 profiler. Det går inte att veta om det motsvarar unika individer, då samma person kan ha skapat profiler på olika webbsidor. Majoriteten av de som annonserar är kvinnor (85 procent), varav de flera uppger sig vara i åldern 24–29 år. Även 9 procent män och 6 procent transpersoner förekommer. Totalt finns profiler på

närmare 200 orter i landet, med en övervikt i storstadsregionerna. Det är vanligt att den sexuella kontakten marknadsförs som ”personlig, romantisk eller exklusiv” samtidigt som flera av de handlingar som erbjuds är riskfyllda.²⁷⁵ Tidigare omfattningskartläggningar har även visat att många som utnyttjas i prostitution har fått sina gränser överträdna och utsatts för våld och övergrepp i samband med ”sexköpet”.²⁷⁶ Webbsidorna fungerar som arenor för kontakt och annonsering, men de tar inget ansvar för innehållet eller de personer som utnyttjas. Att främja eller tjäna pengar på att andra utnyttjas i prostitution är koppleri, vilket är brottsligt i Sverige. Webbsidorna ligger dock placerade utomlands, vilket gör dem svåra att komma åt genom svensk lagstiftning. Kombinationen av anonymitet, räckvidd och enkel åtkomst skapar en miljö där risken för exploatering ökar.

De största webbsidorna har mellan 30 000 och 150 000 unika svenska besökare per månad. Tre av sidorna har även en omdömesfunktion som påminner om vanliga webbsiders marknadsföringssystem. Personer som begått brottsliga handlingar kan där öppet recensera sina upplevelser. Omdömesystemen bidrar till att ge personer som utnyttjat andra i prostitution en roll som ”kunder” som recenserar en ”tjänst eller vara”, vilket bidrar till en normalisering av exploateringen. En analys av 30 000 omdömen visar att de som exploaterat andra sexuellt ofta använder ett objektifierande språkbruk och att de förväntar sig att personen ska vara tillgänglig både inför och under den sexuella handlingen. I omdömena framkommer även exempel på hur den som betalat uttryckligen beskriver att man ”inte fick göra ett skit” eller hur personen som exploaterats ”såg ut att ha ont”, ”bara vill ha det överstökat”, ”bara vill att tiden ska gå” eller ”inte gör det som utlovats”. Kartläggningen identifierar flera tecken på organiserad brottslighet på webbplatserna, till exempel genom att samma telefonnummer återkommer hos flera profiler. Upp till 40 profiler kan vara kopplade till samma nummer, vilket tyder på koppleri. I flera omdömen beskrivs hur den som betalt för sexuella handlingar misstänker människohandel eller att de mött någon annan än den som visats på bilden.²⁷⁷

Alla led i människohandelsbrottet kan ske digitalt

Människohandel sker i allt högre utsträckning online. Enligt Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) behöver förståelsen för hur digital teknik möjliggör och underlättar människohandel vara en central del i insatserna på området.²⁷⁸ Digitala verktyg kan användas för själva exploateringen, till exempel genom live-streamade övergrepp eller produktion pornografiskt material. Tekniken kan även underlätta alla led i människohandelsbrottet, så som rekrytering, annonsering, ordnandet av transporter, hot och kontroll, övervakning och betalningar. Brottet sker idag i allt högre grad online, utan att den utsatte och människohandlaren behöver mötas.²⁷⁹ Användningen av AI kan även automatisera rekryteringsprocessen och möjliggör rekrytering i större skala än tidigare. AI kan användas för att identifiera och kommunicera med potentiella offer via olika plattformar, eller för att skapa falska profiler, jobbannonser, webbplatser och inlägg på sociala medier på flera olika språk. Deepfake-teknik kan även användas för utpressning, kontroll och rekrytering. AI kan även bidra till att förfälska rese- och identitetshandlingar eller skapa företagsprofiler som underlättar transport och penningtvätt. OSSE betonar att kvinnor och flickor löper särskilt stor risk att utsättas för digitalt sexualiserat våld via deepfakes.²⁸⁰ Människohandlare kan även använda sociala mediers algoritmer och riktade annonser för att hitta och kontakta sårbara personer snabbare. Plattformarnas stora mängder persondata och personligt anpassat innehåll gör det lättare att påverka och kontrollera offer utan att upptäckas. Samtidigt finns även exempel på hur AI kan

användas för att hitta mönster och indikatorer som tyder på människohandel i nätannonser.²⁸¹ Den massiva mängden data och onlineannonser, användning av alias, krypterad kommunikation och slutna grupper försvårar arbetet mot människohandel, vilket ställer ökade krav på teknisk utrustning och kompetens hos yrkesverksamma.²⁸²

Digitala dimensioner av brottslighet i pornografiska syften

I uppdraget ingår även kartläggning av kunskapsläget gällande brottslighet i pornografiska syften. En statlig utredning från 2023 visar att denna brottslighet är omfattande, komplex och till stor del dold, och att både barn och vuxna utsätts. Brotten omfattar bland annat olaga våldsskildring, sexualbrott, människohandel och olaga integritetsintrång. Pornografi kan idag produceras och spridas digitalt, vilket innebär att materialet får större och snabbare spridning än tidigare. När filmer publicerats kan de delas vidare, kopieras och laddas upp på nya plattformar. Personer som utsätts för våld eller tvång i produktionen tvingas därmed leva med en livslång risk att materialet fortsätter cirkulera. Utredningen konstaterar att det är svårt att fastställa omfattningen av brotten. Få brott anmäls och kunskapen om sexualbrott via internet är låg hos både allmänhet och yrkesverksamma.²⁸³ En forskningsstudie som intervjuat 120 personer som filmats i svensk pornografiindustri visar ett tydligt mönster av allvarlig kriminalitet och övergrepp, både före och under deras medverkan i pornografi. I princip alla hade utsatts för någon typ av övergrepp i barndomen (96 procent). Nästan alla hade upplevt sexuella övergrepp (88 procent), psykisk misshandel (90 procent) och fysisk misshandel (79 procent) som barn. De som medverkar i pornografi löper även stor risk att utsättas för brottsliga handlingar under själva filmproduktionen. En stor andel hade utsatts för våldtäkt (65 procent), fysiska övergrepp (56 procent), verbala övergrepp (87 procent) och trakasserier på nätet (57 procent). Många utsätts även för utnyttjande eller kontroll från tredje part (56 procent) vilket ofta kan vara kopplat till människohandel.

Spridning av bilder utan samtycke förekommer även bland vuxna

Brottslighet i pornografiska syften kan även ske genom att sexuella bilder och filmer som delats privat blir spridda utan samtycke. Det som ibland brukar kallas för ”hämnpporr”. I den nationella SRHR-studien 2017 uppgav 28 procent, av både kvinnor och män, att de någon gång skickat eller publicerat bilder eller filmer med sexuellt innehåll. Det förekom i alla åldersgrupper, men var betydligt vanligare bland yngre. Av unga vuxna, 16–29-år, hade 19 procent av kvinnorna och 16 procent av männen skickat eller lagt ut sexuellt material *flera gånger*.²⁸⁴ Studien frågar inte om spridningen skett med samtycke, eller om eventuella konsekvenser. I Roks studie *Kvinnors trygghet* uppgav mer än en femtedel av kvinnorna (22 procent) att de minst en gång fått sexuella bilder skickade till sig, eller blivit ombedda att själva skicka bilder på ett sätt som kändes obehagligt. Bland unga kvinnor, 18–24 år, var andelen 59 procent. 6 procent av alla kvinnor uppgav 2022 att det hänt under det *senaste året*. 3 procent hade blivit utsatta för att en man tagit eller spridit sexuella bilder av henne utan samtycke. Kvinnorna hade utsatts av både vänner, bekanta, okända män, pojkvänner, eller före detta makar/sambos. Ett fåtal kvinnor uppgav även att en nuvarande make eller sambo eller manlig släkting hade utsatt dem för detta.²⁸⁵

Spridning av sexuellt material utan samtycke får stora konsekvenser

Forskningsöversikten från NCK visar att spridningen av sexuella bilder utan samtycke kan få allvarliga konsekvenser. Utsattheten kan skapa känslor av stigma och skam, vilket

påverkar utsattas sociala relationer negativt. Det riskerar leda till påtvingad isolering och misstro mot omgivningen, samt en känsla av begränsningar i rörelsefrihet, livsval och samhällsdeltagande. Övergreppet kan bli till ett ständigt pågående och varaktigt tillstånd som präglar tillvaron, i och med att materialet ligger kvar online. Vetskapen om att övergreppen kan återkomma kan skapa en tillvaro präglad av överdriven vaksamhet. För många kan det upplevas som ett nytt övergrepp varje gång någon ser bilderna, oavsett om betraktaren känner till offrets identitet eller inte. Utsattheten kan upplevas som ett existentiellt hot, där identiteten och tryggheten påverkades. Forskningsöversikten visar även att hotet om att få bilder delade utan samtycke kunde vara förlamande och potentiellt livshotande. I en studie med 64 personer som utsatts för att få sexuella bilder spridda av en tidigare partner rapporterade hälften att de hade skadat sig själva som en strategi för att hantera de negativa effekterna av utsattheten. Andra studier beskriver liknande konsekvenser, där spridningen av sexuella bilder och filmer utan samtycke kan leda till ångest och depression eller andra sociala, psykologiska eller ekonomiska konsekvenser. Hotet om spridning, eller den faktiska spridningen, av sexuella bilder kan även vara särskilt skadligt för flickor och kvinnor som lever med starka sociala och religiösa normer, då det riskerar att förstärka känslor av skam kopplade till dessa normer. Flickor och kvinnor som får sexuella bilder spridda skuldbeläggs ofta för att de en gång delade bilderna, medan våldsutövarens roll osynliggörs. Det är även vanligt förekommande att våldsutövare hotar med att offentliggöra sexuella videos eller foton för att utöva kontroll över sin nuvarande eller tidigare partner.²⁸⁶

TEKNOLOGIFACILITERAT VÅLDSUTÖVANDE

Teknologifaciliterat våld omfattar en stor mängd handlingar som sker digitalt eller som utförs med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). I detta kapitel beskrivs kunskapsläget gällande de personer som utövar teknologifaciliterat våld samt den digitala kontexten och de plattformar där våldet utövas.

En sammanfattande bild av teknologifaciliterat våldsutövande

Det huvudsakliga fokuset i kunskapsproduktionen ligger på utsattheten för teknologifaciliterat våld (TFV) snarare än utövandet av det. I forskningen så väl som i enkätundersökningar och rapporter från myndigheter och civilsamhället läggs fokus i hög grad på kunskap om omfattning och konsekvenser av den digitala utsattheten. I vissa av enkätstudierna ställs frågor om den svarandes relation till våldsutövaren och ett fåtal enkäter ställer frågor om eget våldsutövande. Det teknologifaciliterade våldet är ofta en förlängning av sexuellt, psykiskt och ekonomiskt våld som sker på andra arenor. Våldsutövarna av TFV kan vara anonyma eller kända personer och våldet kan utövas både av någon i den utsattes närmiljö – eller på andra sidan jordklotet. Att våldet saknar geografiska och tidsmässiga gränser möjliggör ständig närvaro, hög frekvens och omfattande övervakning och kontroll.

Det finns tydliga könsmönster även när det gäller utövandet av TFV. En nordisk studie som bland annat analyserar brottsstatistik gällande könsbaserat våld på nätet visar att våldsutövarna nästan alltid är män – ofta under 40 år.²⁸⁷ Det är även fler killar än tjejer som själva uppger att de har kränkt eller trakasserat personer de chattat med sexuellt eller som spridit bilder av andra på exposekonton.²⁸⁸ Killar och män är även kraftigt överrepresenterade bland personer som betalar för sexuella handlingar, konsumerar pornografi och som upplever sig ha en problematisk sexuell internetanvändning. Internet kan även vara en grogrund för radikaliserings, där i första hand unga män gradvis kan dras in i misogynia, extremistiska och antidemokratiska miljöer via sociala medier och nätforum. Manosfären lyfts fram som en central arena för denna radikaliserings, där antifeminism och kvinnohat utgör ett ideologiskt kitt och rekryteringsverktyg. Det finns även överlappningar mellan misogynia sammanhang och högerextremistiska eller våldsbejakande onlinemiljöer.²⁸⁹ Algoritmer på sociala medier spelar även en avgörande roll i att exponera pojkar och unga män för misogynt innehåll. Algoritmernas design skapar en gynnsam miljö för manosfären kommersiella influencers, där sexistiska och auktoritära budskap riskerar att normaliseras genom att paketeras som självhjälp, motivation och ekonomisk framgång.²⁹⁰

Utsatthet för TFV sker på en mängd olika sociala medie-plattformar, men vuxna respektive barn och unga utsätts på delvis olika plattformar. Vuxnas utsatthet sker i första hand på Facebook, följt av X, Instagram, Snapchat och Tiktok.²⁹¹ Barn och unga utsätts i första hand på Instagram, Tiktok, Discord, Youtube och olika spelplattformar. Även flickor och pojkar utsätts på delvis olika plattformar. Den största könsskillnaden bland barn och unga gäller Snapchat, där flickor rapporterar utsatthet i betydligt högre grad än pojkar.²⁹² Analyser av språkbruket i barn och ungas digitala miljöer visar på ett utbrett tufft och hårt språk. Svordomar, könsord, rasistiska uttryck och könade kränkningar är

vanligt förekommande i bland annat kommentarsfält.²⁹³ För att kunna förebygga utsatthet för TFV behöver vi öka kunskapen om dem som utövar våld och kränkningar, på vilka digitala arenor det sker och mekanismerna bakom våldsutövandet.

Män som utövar våld mot kvinnor på nätet

Nordiska forskare har identifierat ”gärningsmannaprofiler” i fall där kvinnor utsätts för våld online. Med utgångspunkt i bland annat brottsstatistik analyserar de vilka våldsutövarna är, vilka motiv de har och hur de agerar. Materialet visar en tydlig och konsekvent bild: våldsutövarna är nästan uteslutande män. Andelen manliga gärningspersoner ligger genomgående mycket högt, ofta över 85–95 procent, oavsett om det handlar om sexuella trakasserier, hot, bilddelning utan samtycke eller andra former av TFV. Våldsutövarna återfinns främst i åldersgruppen 18–40 år, men även yngre tonårspojkar och äldre män förekommer.²⁹⁴

Våldet utövas av både närstående och okända män

Två återkommande gärningsmannaprofiler identifieras. Den mest framträdande är våldsutövare som har en relation till den utsatte, till exempel en partner eller före detta partner som använder teknologiska verktyg för kontroll, utpressning, hot eller för att sprida sexuella bilder. Dessa övergrepp är nära sammankopplade med utövandet av våld i nära relation och kan uppstå i anslutning till separation, svartsjuka eller upplevda kontrollförluster. Motiven handlar ofta om att straffa, tysta eller återta makt över kvinnan. Dessa våldsutövare står bakom majoriteten av hoten, spridningen eller hoten om spridning av nakenbilder. Den andra gärningsmannaprofilen utgörs av okända och anonyma män som riktar sexuella trakasserier, ”dickpics”, misogyna kommentarer och digitala angrepp mot kvinnor de saknar relation till. Handlingarna används ofta systematiskt för att förnedra, skrämja och utöva makt. Motiven är ofta kopplade till misogyni, fientlighet mot kvinnors offentliga närvaro och en normaliserad kultur av sexuella kränkningar online. De använder ofta flera plattformar parallellt och agerar på exempelvis sociala medier, dejtingsidor och kommentarsfält.

Oavsett kategori kännetecknas våldsutövarnas handlingar av ett tillvägagångssätt där flera digitala kanaler används samtidigt, till exempel sociala medier, sms, mejl, meddelandetjänster, spelplattformar och porrsidor. Detta kan skapa en särskild press på de utsatta och förstärker känslan av ständig utsatthet. Våldsutövarna kombinerar ofta olika former av våld – exempelvis hot, trakasserier, delning av bilder och förföljelse – vilket speglar en bredare vilja att skada, kontrollera eller tysta kvinnan. Rapporten understryker att många våldsutövare saknar insikt om allvaret i sina handlingar och de betraktar inte de digitala övergreppen som ”riktiga brott”. Detta kan spegla bristande kunskap om samtycke, sexualitet och digitala rättigheter, vilket gör att överträdelser ofta trivialiseras. Samtidigt visar studien att både könsmaktsordningen och traditionella mönster för mäns våld mot kvinnor reproduceras i digitala miljöer. Våldsutövare som använder TFV i nära relationer står för de mest skadliga övergreppen, medan anonyma våldsutövare oftare begår sexuella trakasserier och misogyna angrepp.²⁹⁵

Män som exploaterar andra sexuellt

Även sexuell exploatering är ett könat fenomen, då det nästan uteslutande är män som betalar för sexuella handlingar och en majoritet av de som utnyttjas i prostitution är flickor och kvinnor. Detta bekräftas av såväl befolkningsstudier som av intervjuer med verksamheter som möter personer med erfarenhet av prostitution.²⁹⁶ Ungefär var tionde

man i Sverige (9,6 procent) uppger att de någon gång gett ersättning för sexuella handlingar, jämfört med 0,5 procent av kvinnorna.²⁹⁷ Andelen unga i årskurs tre på gymnasiet som uppger att de gett ersättning för sexuella handlingar mycket liten, men gruppen utgörs nästan uteslutande av pojkar. En majoritet av de elever som själva fått ersättning för sexuella handlingar uppgav dock att de som betalat var andra barn eller unga - oftast killar i åldern 15-25 år. Det vanligaste var att personen var någon de hade lärt känna på nätet.²⁹⁸ I *UngKA3* uppger 2-5 procent av de unga männen, 16-29 år, att de någon gång gett ersättning för sexuella handlingar.²⁹⁹ Yrkesgrupper som möter män som betalar för sexuella handlingar beskriver dessa som tvärsnitt av den manliga befolkningen och som en heterogen grupp i alla åldrar, bakgrunder, samhällsklasser och yrken.³⁰⁰ Många män beskriver den sexuella exploateringen som ett sätt att hantera ensamhet, längtan efter intimitet och behov av social bekräftelse. Samtidigt framställs balansen mellan spänning, risk och trygghet som central.³⁰¹ I den senaste omfattningskartläggningen från 2021 framkommer att kvinnor som befinner sig i prostitution löper en mycket hög risk att utsättas för fysiskt, sexuellt, och psykiskt våld. Nästan hälften hade pressats att utföra handlingar mot sin vilja eller tvingats överskrida sina personliga gränser i samband med exploateringen.³⁰² I internationella studier framkommer att män som ofta betalar sexuella handlingar i högre grad än andra män uttrycker föreställningar som rättfärdigar våld mot kvinnor. De tenderar att visa låg empati för de kvinnor som befinner sig i prostitution. Betalningen används som en form av kontroll och ett sätt att rättfärdiga våldet och förneka kvinnans brist på samtycke. Köp av sexuella handlingar är även nära kopplat till en bredare normalisering av sexuellt våld. Att män ser köp av sexuella handlingar som "ett behov" eller som en möjlighet att få "utlopp för sina aggressioner" speglar en objektifierande syn på kvinnor. Denna syn kan antas bidra till att trivialisera och normalisera sexuellt våld.³⁰³

Tydliga samband med pornografianvändning

Det finns även tydliga samband mellan konsumtion av pornografi och köp av sexuella handlingar. Folkhälsomyndigheten visar att de som tittar på pornografi dagligen, nästan dagligen eller 3-5 gånger i veckan, i högre grad uppger att de gett ersättning för sexuella handlingar i jämförelse med icke-frekventa användare av pornografi. Sambandet syns tydligast i studiens äldsta ålderskategori.³⁰⁴ Betydligt fler män än kvinnor upplever sig även ha ett problematiskt sexuellt internetanvändande.³⁰⁵ I en svensk forskningsstudie från 2012 rapporterade 5 procent av kvinnorna och 13 procent av männen problem i relation till användningen av internet i sexuella syften. De uppgav exempelvis att de kände sig beroende av internet och hade svårt att kontrollera, eller mådde dåligt, på grund av sin "sexrelaterade internetanvändning". Det "problematiska sexuella internetanvändandet" hade även signifikant samband med frekvent konsumtion av pornografi. Att titta på, liksom att skicka och ta emot pornografi, var också starkt kopplat till upplevda problem, liksom att ha ett specifikt pornografiskt intresse.³⁰⁶ Även verksamheter som ger samtalsstöd till män som vill upphöra med köp sexuella handlingar (KAST) uppger att de ser tydliga samband mellan destruktiva sexuella beteenden, omfattande konsumtion av pornografi och köp av sexuella handlingar. Enligt behandlarna har i princip alla som kommer till KAST problem med överdriven konsumtion av pornografi.³⁰⁷ Prostitutionens karaktär samtidigt i hög grad efterfrågestyrd och det som erbjuds när sexuella handlingar annonseras mot betalning är det som männen efterfrågar.³⁰⁸

Den senaste nationella SRHR-studien visade stora skillnader mellan mäns och kvinnors pornografianvändning. Drygt 7 av 10 män uppgav att de avsiktligt tittar på pornografi, jämfört med 3 av 10 kvinnor.³⁰⁹ En majoritet av unga i årskurs tre på gymnasiet har någon gång tittat på porr. Det var vanligare bland pojkar än bland flickor (90 respektive 60 procent). Majoriteten av pojkarna hade tittat någon gång i veckan eller dagligen det senaste året, medan flickorna tittade betydligt mer sällan. 13 procent av de unga hade tittat på porr som innehållit våld eller tvång. Flickorna upplevde i betydligt högre grad än pojkarna porr som kvinnoförnedrande och upplever i betydligt högre grad än pojkarna att de som medverkar i porren utnyttjas.³¹⁰ Forskningsstudier visar samtidigt att det är vanligt förekommande att de, i huvudsak kvinnor, som exploateras inom produktionen av pornografi utsätts för våld, tvång, hot eller manipulation i samband med inspelning eller spridning av material.³¹¹ Samtidigt uppger 54 procent av killarna, 36 procent av unga med annan könsidentitet och 21 procent av tjejerna, 16–29 år, att porr var en källa till information om sexualitet och relationer under tonåren.³¹²

Barns erfarenheter av att kränka och trakassera andra på nätet

Barn och ungas erfarenheter av utsatthet på nätet är väldokumenterad, däremot ställs få frågor om att själv ha utövat våld eller kränkt personer digitalt. Frågor om eget våldsutövande tenderar även att bli underrapporterat. I *Unga, sex och internet* uppger 10 procent av pojkarna och 2 procent av flickorna, i årskurs tre på gymnasiet, att de under det senaste året med grovt sexuellt språk kränkt någon de chattat med och som de enbart kände via internet.³¹³ I *Skolundersökningen om brott* uppger en knapp tiondel av pojkarna och flickorna i årskurs nio (9 procent), att de skrivit eller lagt ut bilder eller filmer på internet i syfte att kränka någon under det senaste året.³¹⁴ Bland elever i årskurs nio i Västernorrland uppger knappt var tredje kille att de utsatt någon för verbala sexuella trakasserier online under de senaste sex månaderna. Bland tjejerna låg andelarna mellan en tredjedel och en fjärdedel. Samtidigt finns stora skillnaderna i rapportering mellan de som blivit utsatta - och de som utsatt någon annan. Störst är skillnaden när det gäller sexualiserat våld och trakasserier. Ytterst få killar svarade exempelvis att de har skickat en "dickpic" samtidigt som drygt hälften av tjejerna hade fått en skickad till sig under samma period.³¹⁵ I Ecpats självselektade webbundersökning uppger 60 procent av barnen att de besökt exposekonton och ännu fler känner någon annan som har gjort det. Lockelsen beskrivs ibland som "skvaller" eller "drama" och den vanligaste anledningen till att besöka dessa konton var nyfikenhet. Det kunde även handla om att vänner visat upp kontot, att det dök upp som rekommendation i flödet, att barnen varit oroliga för att någon de känner blivit uthängd eller att bilderna upplevdes som upphetsande. Flickor var i högre grad oroliga för att de själva eller vänner hade blivit uthängda, medan pojkar i mycket högre grad besökte kontona i syfte att bli upphetsade. Få barn i Ecpats studie uppger att de själva har spridit bilder på exposekonton. Fler pojkar och icke-binära än flickor uppger att de hade gjort detta.³¹⁶

Radikalisering och misogyni på nätet

Internet kan även vara en grogrund för radikalisering in i olika extremistiska ideologier. En forskningsöversikt om män, maskulinitet och våldsbejakande extremism visar hur onlinemiljöer skapat förutsättningar för unga män att gradvis dras in våldsbejakande eller antidemokratiska miljöer.³¹⁷ Radikaliseringen kan ske gradvis genom en process i tre faser: normalisering, acklimatisering och avhumanisering. Personer exponeras först för kontroversiella åsikter online som efter ett tag börjar uppfattas som rimliga, till att

motståndare slutligen framställs som hot som kan bekämpas. Exempelvis kvinnor, feminister eller minoriteter. Det handlar sällan om ideologisk övertygelse från början, utan om sökandet efter gemenskap, identitet och bekräftelse. I nätforum och på sociala medier förstärks dessa känslor genom ekokammare där hat och konspirationer mot kvinnor och minoriteter sprids.³¹⁸ Radikaliseringen sker exempelvis på forum som incels.me och plattformar som Reddit och 4chan, vilka blivit centrala arenor för spridning av misogynia och extremistiska idéer. Genom memes, skämt och ironiska uttryck normaliseras hat och våld i dessa miljöer, vilket sänker tröskeln för extremistiskt tänkande. Samtidigt har gränsen mellan misogynia nätmiljöer och högerextremism blivit alltmer flytande. Antifeminism och kvinnohat används som rekryteringsverktyg och kan fungera som inkörsport till högerextrem radikaliserings. Samtidigt konstateras att forskningen länge har missat genusperspektivet, trots att våldsbejakande extremism till övervägande del utövas av män. Att förstå hur maskulinitet formas och uttrycks online är därför avgörande för att motverka digital radikaliserings.³¹⁹ Miljön online påverkas även av desinformation, rykten, ”fake news” och konspirationsteorier som sprids via AI, algoritmer eller falska konton på sociala medier. I det nya medielandskapet finns aktörer som arbetar systematiskt för att sprida icke-autentiskt innehåll och påverka opinionen via sociala medier och digitala plattformar. Produktionen av desinformation har effektiviserats och används idag av olika aktörer med olika syften.³²⁰

En framväxande manoscen präglad av misogyni

Den så kallade manoscenen har under det senaste decenniet blivit en central arena för digital radikaliserings. Manoscenen omfattar ett löst nätverk av forum, webbplatser och sociala medier för mansaktivism. Inom dessa miljöer finns en rad olika grupper så som mansrättsaktivister och incels (”involuntary celibates”). Ursprungligen uppstod dessa gemenskaper som forum för mansrättsfrågor, men de har under 2010-talet radikaliserats och utvecklat alltmer tydliga ideologier. Manoscenens forum fungerar som plattformar för både rekrytering och radikaliserings. Incels är en särskild grupp som vuxit fram online och där vissa utvecklat hat mot kvinnor och ett stöd för våld. Dessa onlinemiljöer fungerar ofta som ”ekokammare” där deltagarna bekräftar varandras världsbild och förstärker känslor av ilska, offerskap och kvinnofientlighet. Inom nätverken formas gemenskaper som bekräftar känslor av manligt utanförskap, ilska och misslyckande. Diskussioner om kön och feminism fungerar ofta som startpunkt, men kan utvecklas till kvinnohat och i vissa fall våldsbejakande ideologi. Antifeminism är särskilt central i våldsbejakande misogyni och manoscenen. Långt ifrån alla inom manoscenen är våldsbejakande, men inte minst vissa grupper av incels identifieras av forskningen som ett säkerhetshot.³²¹ Europol har även varnat för ett nytt fenomen kallat ”e-pimping”, där kända influencers inom manoscenen genom kurser instruerar män i att exploatera kvinnor och ha digitalt koppleri som affärsidé. De har utvecklat plattformar som erbjuder ”livsstilskurser” och utbildning för män som vill ”jobba som OnlyFans-managers”.³²²

En algoritm driven radikaliserings

I rapporten *Recommending Toxicity* (2024) undersöks även algoritmernas roll i misogyn radikaliserings av unga män. Rekommendationsalgoritmer på TikTok och YouTube Shorts spelar en avgörande roll i att exponera pojkar och unga män för radikala mansaktivister, misogyni och annan toxisk ideologi. Testkonton som sökte neutralt eller ”stereotypiskt pojkrelaterat material” rekommenderades inom minuter antifeministiskt, mansdominerande eller reaktionärt innehåll. Detta tyder på att algoritmerna inte enbart

reagerar på användarnas val, utan aktivt styr dem mot polariserande och könsnormativa budskap. Studien visar också att så snart ett konto visat minsta intresse för ett klipp med mansradikala budskap ökade mängden liknande material snabbt. Efter några timmars användning bestod majoriteten av rekommendationerna av toxiskt innehåll.

Algoritmerna lyfte konsekvent fram ett återkommande och snävt urval av inflytelserika och radikala influencers inom manoscenen, trots att en stor del av materialet spreds via återuppladdningar från vanliga användare. Rekommendationssystemen tycks därmed bidra till att förstärka och återcirkulera innehåll även när officiella konton är nedstängda. På TikTok noteras dessutom en koppling mellan misogyn budskap och annat extremistiskt material, såsom transhat, ”anti-woke-budskap” och konspirationsteorier. Algoritmernas design som premierar känslomässigt engagemang och kortformat skapar en gynnsam miljö för manoscenens kommersiella influencers. Antifeministiska, sexistiska och auktoritära budskap normaliseras paketerade som självhjälp, motivation och ekonomisk framgång. Studien noterade även att plattformarna inte gör någon åtskillnad mellan vuxna och minderåriga; 16-åriga testkonton fick samma material som vuxna. Algoritmernas sätt att rekommendera innehåll kan förstärka befintliga normer kring makt och kön, men även fungera som inkörsport till mer extrema idéer.³²³

Kränkande språk är en vanlig del av barn och ungas digitala vardag

I rapporten *Ord som sårar* (2024) undersöks även förekomsten av kränkande språk i barn och ungas digitala miljöer. Textanalys av kommentarer och inlägg på plattformar visar att mängden toxisk kommunikation varierar kraftigt mellan olika miljöer. Politiska diskussioner innehåller en betydligt högre andel kränkande språk än andra typer av samtal på nätet. I forum som Flashback Politik och Reddit Svepol är andelen toxiska och rasistiska uttryck dubbelt så hög som i mer allmänna forum. Analysen av språkbruket visar även ett utbrett ”tufft och hårt språk” där svordomar, könsord, rasistiska uttryck och könade kränkningar är vanligare i kommentarsfält än i mer publika inlägg. Det kränkande språket uttrycks både direkt – genom rasistiska eller sexistiska ord – och indirekt via sarkasm, emojis och GIF:ar. Det gör det svårt för forskare och plattformar att upptäcka och förstå helheten i den kommunikation som unga möter. Samtidigt varierar förekomsten av kränkande språkbruk kraftigt mellan olika digitala miljöer. Diskussionsforum innehåller högst andel kränkande språk, men även kommentarsfält hos svenska influencers på YouTube och Twitch. Språkbruket är ofta hårt och innehåller fler könsord och svordomar i dessa kanaler än vad som förekommer i mer traditionella sociala medier som TikTok, Facebook och Instagram. Detta kan delvis kopplas till automatiserad moderering. Normaliseringen av kränkande språk riskerar att tysta unga, skapa självzensur och minska deltagandet i det demokratiska samtalet. Bristande tillgång till data från stora plattformar försvårar även insyn i barns digitala vardag, vilket gör det svårt att utveckla effektiva verktyg och insatser. Samtidigt konstateras att ökade krav genom Digital Services Act (DSA) kan förbättra forskningsmöjligheterna framåt.³²⁴

Digitala miljöer där våld och trakasserier utövas

Användningen av olika sociala medie-plattformar har varit relativt stabil över tid. Förändringar sker långsamt, särskilt sett till den totala användningen bland svenska internetanvändare. Användningen av sociala medier bland lågstadbarn har dock gradvis minskat och allt färre svenskar väljer att regelbundet göra egna inlägg på sociala medier. Mobbing, integritetskränkningar, stötande innehåll och hårt samtalsklimat är några skäl till att svenskar väljer att lämna sociala medieplattformar. År 2025 var de

största sociala medierna Youtube, Facebook, Instagram, Snapchat, LinkedIn och TikTok. Vilka sociala medier som används och i vilken omfattning skiljer sig dock åt mellan generationerna.³²⁵ År 2023 var Facebook den plattform där allra flest uppgav att de själva eller andra utsatts för näthat, kränkningar eller negativa kommentarer. Drygt en tredjedel (35 procent) av de som utsatts för näthat 2023 hade blivit utsatta på Facebook, följt av Twitter (20 procent), Instagram och Snapchat (18 procent) och TikTok (15 procent). Användarna av olika plattformar utsätts för näthat och kränkningar i olika hög grad och på olika sätt. Antalet användare påverkar även hur många som kan utsättas på en specifik plattform. Många utsätts på stora plattformar med många användare.³²⁶ Twitter (numera X) tycks vara mer utsatta än vad som kan förväntas utifrån antal användare. Det kan bero på att X är en plattform som i hög grad används för att uttrycka politiska och personliga åsikter – vilket är de vanligaste områdena för näthat och kränkningar på nätet. Youtube har däremot en förhållandevis låg andel näthat och kränkningar i relation till hur många som frekvent använder sig av plattformen. Snapchat särskiljer sig genom att jämförelsevis få har uppmärksammat att andra har utsatts för näthat eller kränkningar, jämfört med andelen som uppgett att de själva har blivit utsatta. Det kan tyda på att näthat och kränkningar på Snapchat i högre grad sker privat, utan insyn från utomstående.³²⁷

Unga utsätts på delvis andra plattformar

I *Ungar och medier* ställs frågor om vilka plattformar barn och ungas utsatthet har skett på.³²⁸ Svaren avspeglar i hög grad vilka plattformar som flickor respektive pojkar använder: flickor rapporterar högre utsatthet på Instagram och TikTok, medan pojkar rapporterar högre utsatthet på exempelvis Discord, Youtube samt ”annan” (vilket oftast betyder ett spel eller en spelplattform). Resultaten uppvisar inga större könsskillnader i åldersgruppen 9–12 år. I tonåren varierar flickornas utsatthet något mer mellan olika plattformar. Bland unga, 13–16 år, uppger flickor i något högre grad än pojkar att de utsatts på TikTok. I åldern 17–18 år uppger flickor i något högre grad att de utsatts på Instagram. Den största könsskillnaden bland unga gäller dock Snapchat, där flickor rapporterar utsatthet i betydligt högre grad än pojkar.³²⁹ Polisanmälda brott mot barn som skett via sociala medier och internet har exempelvis skett på Snapchat, Instagram, TikTok, Omegle och Discord samt chattfunktioner i olika onlinespel. Brotten skedde även på handelsplatser online, samt en mindre del i Messenger, på sms eller telefon.³³⁰

ÅTGÄRDER PÅ OMRÅDET

I syfte att förebygga och bekämpa de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor ger GREVIO staterna en mängd rekommendationer. I vårt uppdrag ingick att kartlägga pågående eller nyligen avslutade åtgärder inom offentlig sektor, civilsamhälle och näringsliv i Sverige. I detta kapitel presenteras en sammanfattande bild av kartlagda åtgärder från aktörer i Sverige.

GREVIO rekommenderar staterna att genomföra kunskapshöjande kampanjer, inkludera de digitala dimensionerna i existerande åtgärder gällande mäns våld mot kvinnor, öka kunskapen bland yrkesverksamma och säkerställa att statistik om våld även omfattar de digitala dimensionerna.³³¹ För att kunna svara mot rekommendationen behövs i ett första steg klargöras hur arbetet och kunskapsläget ser ut i Sverige idag. Ett stort antal aktörer inom offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle bidrar tillsammans till arbetet mot mäns teknikfaciliterade våld mot kvinnor. Det rör både förebyggande arbete, ökad upptäckt, stöd och skydd, effektivare brottsbekämpning och kunskaps- och metodutveckling. Inom ramen för kartläggningsuppdraget har en stor mängd kunskaps- och metodstöd identifierats. Dessa har sammanställts i Bilaga 3. Vi har valt att fokusera på åtgärder som uttalat rör de teknikfaciliterade dimensionerna av våldet. Det digitala är dock bara ett av många verktyg eller arenor för utövandet av mäns och pojkars sexuella, fysiska, psykiska, ekonomiska och materiella våld mot kvinnor och flickor. Det innebär att det kan finnas betydligt fler åtgärder som genomförts, men där den digitala dimensionen har integrerats i ett bredare arbete mot våld.

En sammanfattande bild av genomförda åtgärder

Uppdraget fokuserar i första hand på åtgärder genomförda i en svensk kontext. Samtidigt sker omfattande arbete kring TFV internationellt såväl som på EU-nivå. De digitala och teknikfaciliterade dimensionerna av våld är globala fenomen som utövas med hjälp av IKT. Åtgärderna kräver därför samverkan globalt och mellan aktörer inom olika fält. Arbetet har påbörjats inom flera sektorer men är fortfarande ojämnt utvecklat. Såväl offentliga aktörer som civilsamhälle och näringslivsaktörer har genomfört åtgärder, varav en majoritet rör barn och ungas utsatthet på nätet, med fokus på sexuell exploatering. Det saknas i hög grad kunskapsproduktion och praktiska stödmaterial eller interventioner som rör vuxnas utsatthet. Det saknas även åtgärder som rör vuxnas utsatthet för TFV i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck, både under pågående relationer med även som en del av eftervåldet. Utsatta är i hög grad hänvisade till civilsamhället för stöd kring digital säkerhetsplanering och riskbedömningar. Brottsoffermyndigheten genomför en förstudie kring en verksamhet som hjälper vuxna att ta bort kränkande material från plattformar på internet, men i övrigt saknas åtgärder riktade mot vuxnas utsatthet för delning av sexuella bilder och filmer.³³²

Få kommuner jobbar mot teknologifaciliterat våld

Runt hälften de kommuner som svarat på vår kommunenkät och som har uppsatta mål för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor inkluderar teknologifaciliterat våld, men endast ett fåtal inkluderar frågan i kartläggningar. Knappt hälften erbjuder sina medarbetare utbildningsinsatser och kunskapsbehoven upplevs som stora. Få kommuner

ställer frågor om sexuell exploatering på rutin, driver uppsökande arbete på nätet eller använder AI-verktyg i arbetet mot våld. Det finns exempel på kommuner som gjort satsningar på en trygg digital uppväxt för barn, eller som inkluderar TFV i utredningsmallar. Ett stort antal kommuner arbetar dock med universellt våldsförebyggande arbete som även inkluderar utsatthet på nätet. Länsstyrelserna arbetar i första hand med utbildningsinsatser och samverkan. Fokus har i första hand legat på digitala dimensioner av prostitution, människohandel och sexuell exploatering av barn. Två tredjedelar av Länsstyrelserna har genomfört informations- eller spridningsinsatser, så som kampanjer eller informationsmaterial till allmänheten.

Nationella myndigheters arbete stärks av åtgärdsprogrammet

Ett flertal myndigheter arbetar med TFV genom regeringsuppdrag kopplade till åtgärdsprogrammet *Fri och trygg utan våld och förtryck*.³³³ Flera av dessa uppdrag har ännu inte slutredovisats. Nationella myndigheter har genomfört satsningar gällande barn och ungas digitala medieanvändning, utvecklat kunskapsstöd om sexuellt våld samt tagit fram kunskap om verksamma arbetssätt. Myndigheter och universitet har bidragit till kunskapsproduktion, enkätundersökningar har utvecklats för att fånga in olika typer TFV och de nationella kunskapscentrumen utvecklar sitt arbete. Rättsväsendet har utvecklat arbetet mot brottslighet på nätet genom nya rättsliga vägledningar och ämnessidor, metodstöd för uppsökande arbete, nätpatrullering och AI-verktyg. Det har genomförts kampanjer om näthat och stöd till brottsutsatta, samt arbete med journalisters säkerhet. Myndigheter ansvarar även för tillsynen av Digital Service Act (DSA) i Sverige.

Civilsamhället bidrar till innovation och utveckling

Civilsamhället är centrala aktörer i utvecklingen av nya metoder och kunskap, stöd till utsatta och utbildning. En satsning med särskilt fokus på TFV i nära relationer är Uppsala Kvinnojours och Fredens Hus projekt Digital kvinnofrid och CTRL där de samverkar med säkerhetsföretag. Jämställdhetsmyndighetens statsbidrag har finansierat flera innovativa projekt om digital kvinnofrid, lågtröskelstöd på Snapchat, samverkan med techplattformar och uppsökande arbete mot unga män i digitala miljöer. Flera barnrättsorganisationer samverkar med techbolag kring barns trygghet på nätet, producerar kunskap om barn och ungas digitala utsatthet, samt erbjuder stöd och information till barn. Civilsamhället är även centrala i arbetet med att ge stöd online, samt att utveckla digitalt uppsökande arbete och AI-verktyg. Till exempel kunskapscentret Stella Polaris och projekt Arachnid som använder AI i arbetet mot sexuella övergrepp på barn, projekt Fronta som AI-analyserar stödchattar samt Rädda barnens digitala fältassistenter på spelplattformar. Ecpat är betrodda anmälare enligt DSA och hjälper barn att plocka ner sexuellt material som spridits online.

Näringslivets åtgärder stärks genom samverkan

Näringslivets åtgärder är varierade, där techbolag och teleoperatörer är mest aktiva. Samtidigt konstateras att det är svårt att kartlägga näringslivets arbete på grund av bristande transparens och stora skillnader mellan branscher och företag vilket försvårar uppföljning och lärande. Flera företag tar fram informationsmaterial och verktyg för barns trygghet, medan vissa utvecklar tekniska lösningar för upptäckt, blockering, eller spårning av övergreppsmaterial. Flera innovativa åtgärder har skett i samverkan mellan civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor. Aktörer som kan mäns våld mot kvinnor eller barnrätt har samverkat med aktörer som kan teknik i olika innovationsprocesser och

kunskapsutbyten. Flera nätverk med fokus på techbolag och barnrätt arbetar för att stärka barn och ungas trygghet på nätet. Mediemyndigheten, tillsammans med Bris och Ecpat, driver även Safer internet center (SIC) som omfattar ett kunskapscentrum, en stödlinje och en rapporteringsfunktion.

Lagstiftningsåtgärder har stor betydelse för området

Lagstiftningsåtgärder och strategier förebygger och bekämpar direkt eller indirekt olika brott kopplade till TFV. Det pågår en utredning om vilka åtgärder som krävs för att genomföra det nya EU-direktivet om våld mot kvinnor och våld i nära relationer, vilket i hög grad omfattar TFV. Brottet köp av sexuell handling har utökats till att även omfatta handlingar som sker digitalt. Införandet av DSA har bidragit till att ställa högre krav på sociala medieplattformarnas arbete genom att säkerställa att digitala tjänster och plattformar skyddar användare, särskilt minderåriga. EU-kommissionen har utfärdat riktlinjer för skydd av minderåriga på nätet. En stor mängd kunskaps- och metodstöd har identifierats i kartläggningen. Exempelvis kampanjer, rapporter samt utbildnings- och stödmaterial till föräldrar respektive yrkesverksamma. Det finns metodstöd för ökad upptäckt, digitalt uppsökande arbete, samtalsstöd och information om utsatthet på nätet riktad till barn. Det finns även förebyggande arbete genom spel och främjande arbete för trygghet på nätet. Material behöver samlas och spridas för att främja implementering.

Få kommuner jobbar mot teknologifaciliterat våld

Våren 2025 genomförde Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelserna för andra gången en nationell enkät riktad till landets kommuner gällande mäns våld mot kvinnor.³³⁴ Digitala dimensioner av våld inkluderas som ett eget uppföljningsområde från och med 2025. Enkäten besvarades av 248 av 290 kommuner, vilket innebär en svarsfrekvens på 86 procent. Nedanstående avsnitt redogör för andelen av de kommuner som valt att besvara enkäten. Resultaten visar att arbetet mot teknologifaciliterat våld i låg grad inkluderas i kommunernas arbete på området. Drygt tre fjärdedelar av kommunerna som svarat på enkäten uppger att de har uppsatta mål för arbetet mot mäns våld mot kvinnor i styr- och ledningssystem. Av dessa inkluderar bara knappt hälften digitala dimensioner av våld i dessa mål. Närmare hälften har under de senaste två åren genomfört en kartläggning av mäns våld mot kvinnor. Av dessa har 70 procent genomfört kartläggningen i samverkan med det brottsförebyggande arbetet. Det är dock endast 7 procent som valt att inkludera digitala dimensioner av våld i kartläggningen. Detta är, tillsammans med ekonomiskt våld, det våldsområde som i lägst utsträckning inkluderas. En dryg femtedel av de svarande kommunerna uppger att de har information om digitala dimensioner av våld på sin webbplats. Knappt hälften uppger att de erbjuder medarbetarna i kommunen basutbildning eller fortbildning gällande digitala dimensioner av våld. Det kunde ske i egen regi eller genom samverkansavtal. Endast 8 procent erbjuder metodstöd och 3 procent erbjuder handledning. Samtidigt är de digitala dimensionerna av våld det område där flest kommuner upplever kunskapsbrister.³³⁵

Få kommuner upptäcker personer som exploateras sexuellt

År 2023 genomfördes även en enkät med landets kommuner inom ramen för två statliga utredningar om utsatthet i pornografi och prostitution.³³⁶ Svarsfrekvensen var 62 procent. Enkäten ställde frågor om sex mot ersättning, människohandel för sexuella ändamål, framtagande och spridning av sexuella bilder eller filmer utan samtycke samt övergrepp i samband med produktion av pornografi. Resultatet visar att kommunerna

har låg kännedom om skolornas arbete på området, få ställer frågor om sexuell exploatering på rutin, få har handlingsplaner och uppsökande arbete på nätet och det finns stora variationer i kommuners upptäckt av personer som exploaterats sexuellt. Av de kommuner som hade kännedom om att skolelever getts utbildning om sexuell exploatering hade flest utbildat elever på högstadiet, följt av gymnasiet och därefter mellanstadiet. 71 procent av de svarande kommunerna uppgav att de hade en aktuell rutin för att fråga om våldsutsatthet hos barn och unga. Av dessa inkluderar mellan 18 och 27 procent frågor som rör olika former av sexuell exploatering. För vuxna uppgav en knapp fjärdedel av de svarande kommunerna att de hade en aktuell rutin för att fråga om sex mot ersättning, ännu färre hade rutiner för att ställa frågor om övriga former av sexuell exploatering.

Resultaten visar även att upptäckten av personer som exploateras sexuellt är låg i förhållande till antalet potentiellt utsatta. Upptäckten skiljer sig även markant åt mellan olika kommuner. Många av de svarande kommunerna uppger att de *aldrig* kommer i kontakt med barn eller vuxna som exploaterats sexuellt – medan andra kommuner kommer i kontakt med dessa målgrupper *varje vecka*. Endast en tiondel av de svarande kommunerna uppger att de bedriver uppsökande arbete på nätet för att identifiera barn som utsätts eller är i riskzonen för sexuell exploatering. Av dessa kommuner tillhör flest storstäder och storstadsnära kommuner med en stor befolkningsgrupp. I första hand bedrevs det uppsökande arbetet av fältassistenter följt av andra aktörer.³³⁷ De stora variationerna i upptäckt kan utöver kommunernas storlek och uppsökande arbete även i hög grad tänkas hänga ihop med huruvida frågor om sexuell exploatering ställs på rutin och om yrkesverksamma i kommunerna har kunskap om denna typ av utsatthet.

AI-verktyg används inte i arbetet mot våld

Det är även få kommuner som arbetar med ny teknik och AI-verktyg i arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Sedan 2022 har AI Sweden, i samverkan med SKR och flera myndigheter, drivit ett program för att stärka och stimulera kommuner och organisationer i civilsamhället att stärka förmågan att tillgodogöra sig möjligheterna med AI.³³⁸ Under 2024 släpptes en nationell kartläggning av AI-relaterade initiativ i svenska kommuner. Totalt identifierades 1008 initiativ i 263 av Sveriges 290 kommuner. Bland initiativen syns till exempel utbildning av lärare och elever i AI, flerspråkiga chatbotar till medborgare och chatbotar för familjerättsförfrågningar, AI-verktyg för att identifiera våld och konflikt i texter, AI för cybersäkerhet och kommunikationsstöd för funktionsnedsatta. Det har även genomförts projekt kring ansvarsfull AI-tillämpning, idétävlingar och AI-hackathons för att lösa kommunala utmaningar. De allra flesta svenska kommuner har någon form av pågående AI-relaterat initiativ, men mognadsgraden varierar. Av de 10 kommuner som bedriver flest AI-initiativ utgörs majoriteten av större städer eller storstäder.³³⁹ Trots den stora potentialen i AI som verktyg har vi i denna kartläggning inte kommit i kontakt med några exempel på kommunala aktörer som utvecklat eller implementerat AI-verktyg inom ramen för sitt arbete mot mäns våld mot kvinnor. En majoritet av de innovativa AI-initiativ som identifierats i denna kartläggning och som rör teknologifaciliterat våld har utvecklats av civilsamhället och privata aktörer (se sidan 76).

Digital utsatthet integreras i universellt våldsförebyggande arbete

Den nationella kommunenkäten visar att få kommuner använder arbetssätt eller metoder som uteslutande fokuserar på att förebygga teknologifaciliterat våld. Många av de

arbetssätt för universellt förebyggande arbete som fått stor spridning har dock integrerat digital utsatthet. Några av de arbetssätt och metoder som lyfts fram av kommunerna och som fått stor spridning är SEXIT, Machofabriken, Mentors in violence prevention (MVP), VIP-programmet, Kärleken är fri och Stopp! Min kropp!.³⁴⁰ Dessa har på olika sätt inkluderat komponenter eller lektionspass som rör digital och teknologifaciliterad utsatthet. SEXIT syftar till ökad upptäckt av unga som är sexuellt risktagande eller som har erfarenhet av våld, för att dessa ska kunna erbjudas relevant vård och stöd. Frågeformuläret ställer en mängd frågor om handlingar som kan ha skett ”via mobil eller dator”.³⁴¹ MÄN:s skolprogram MVP har en särskild temalektion om våld online och inkluderar även frågor som näthat och porr.³⁴² Även materialet Machofabriken från MÄN och Unizon har ett särskilt pass om utsatthet på nätet.³⁴³ Rädda barnens material Stopp! Min kropp! har kompletterats med material som särskilt fokuserar på nätet. Bland annat genom ett quiz om att surfa tryggt, samt vägledningen #nätsmart som ger tips och råd för hur man kan prata med barn om sexuella övergrepp på nätet.³⁴⁴ Vip-programmet är en hälsofrämjande utbildning för personer med funktionsnedsättning. Programmet förvaltas idag av Eskilstuna kommun.³⁴⁵ En av lektionerna handlar särskilt om våld, där teknologifaciliterat våld ingår, och det finns även diskussionsunderlag för att prata om den digitala världen. Materialet reviderades 2019-2021 och i samband med detta stärktes även delarna kring TFV. Kärleken är fri är ett förebyggande material mot hedersrelaterat våld och förtryck. Materialet behandlar bland annat kontroll, hot och kränkningar samt övervakning. Inom ramen för dessa teman inkluderas de digitala dimensionerna av våld. Kärleken är fri förvaltas och uppdateras av Rädda Barnen.

Exempel på åtgärder och arbetssätt på kommunal nivå

Åtta procent av de svarande kommunerna uppger även att de arbetar med Safe Selfie Academy.³⁴⁶ De erbjuder brottsförebyggande utbildningar med ett uttryckligt fokus på sexualbrott på nätet. Utbildningarna riktar mot elever på lågstadiet upp till gymnasiet och syftar till att eleverna ska kunna och veta mer, samt känna sig trygga att prata om ämnet och veta var de kan söka stöd. Insatsen består i första hand av en punktinsats i form av ett föreläsningstillfälle, med kompletterande stödmaterial. Totalt uppger 19 kommuner att de arbetar med utbildningen. Utbildningsinsatsen har fått spridning på senare år och få kommuner har arbetat med insatsen mer än fyra år. Safe Selfie Academy har endast utvärderats vid ett tillfälle av verksamheten själva. Detta genom en enkät där eleverna efter genomförd utbildning fått svara på frågor om de själva upplever att de fått ökad kunskap.³⁴⁷

SEXIT ska öka upptäckten sexuellt risktagande eller utsatta

I kommunenkät uppger 59 kommuner att de arbetar för ökad upptäckt av våld genom med samtalsverktyget SEXIT. 120 kommuner uppger även att de genomför elevhälsosamtal som inkluderar frågor om våld.³⁴⁸ SEXIT är en metod som syftar till att unga som är sexuellt risktagande eller utsatta och/eller personer med erfarenhet av våld, ska identifieras och erbjudas relevant vård och stöd. Materialet omfattar både ett frågeformulär och en handbok. Frågeformuläret omfattar uttryckligen utsatthet och handlingar som sker via mobil eller dator, till exempel psykiskt våld, att ta emot eller skicka avklädda bilder, att använda sex för att skada sig själv eller hantera jobba känslor samt att ge eller ta emot ersättning för sexuella handlingar.³⁴⁹ Den tillhörande handboken ger stöd till samtal med unga om sexuell hälsa och erfarenhet av bland annat digitalt

våld. SEXIT är även utvärderad i svensk kontext, framför allt gällande implementering och förmågan att identifiera riskutsatthet när SEXIT används systematiskt.³⁵⁰

Teknologifaciliterat våld införs i utredningsmallar i Haninge

Haninge kommun har stärkt sitt arbete mot teknologifaciliterat våld genom att lägga till ett särskilt avsnitt i sin utredningsmall. Relationsvårdsteamet arbetar mer systematiskt med frågor om mobilanvändning och digitala vanor för att bättre fånga upp våldet. Bedömningsmetod FREDa ger stöd i att kartlägga våldsutsatthet, men upplevs ofta inte räcka till för att synliggöra de mer osynliga formerna av kontroll. Därför behövs fler specifika frågor för att fånga upp det som den utsatte själv inte tänker på att berätta. För att kunna ge konkreta råd används även materialet Digital kvinnofrid som tagits fram av Uppsala kvinnojour och cybersäkerhetsföretaget Sentor.³⁵¹

Omfattande satsning på trygg digital uppväxt i Kungsbacka

Kungsbacka kommun arbetar med satsningen Trygg digital uppväxt. Det är ett arbete för att säkerställa att barn och unga i kommunen får ta del av samhällets digitalisering på ett säkert och tryggt sätt. Arbetet riktar sig mot barn, unga och vårdnadshavare, såväl som till yrkesverksamma och allmänheten. Kommunen genomför grundutbildningar, fördjupningsutbildningar och stöd i att ta fram rutiner för yrkesverksamma, samt erbjuder handledning för skolkuratorer. Arbetet samordnas av Kungsbacka kommun, i samverkan med Region Halland, Länsstyrelsen i Halland, Polisen och civilsamhällesaktörer. Målet är att alla som möter barn och unga i sitt yrke ska ha kunskap om barns brottsutsatthet på nätet, samt att barn och unga ska få kontinuerlig kunskap ända från barnavårdscentraler (BVC) upp till gymnasiet. Satsningen har tagit fram kampanjer, filmer och affischer. Informationsbrev skickas hem till vårdnadshavare och barn som under året fyller nio, och barnen får i skolan ta del av en bok på temat.³⁵²

Digitalt uppsökande arbete mot sexuell exploatering

Kommunala mottagningar som ger stöd till personer som utnyttjas i prostitution driver uppsökande arbete online. Under 2024 skickades MIKA-mottagningen i Stockholm bland annat ut 530 direktmeddelanden med information om stöd till personer, i första hand flickor och kvinnor, på sajter som marknadsför sexuella handlingar och sugardejting.³⁵³ I Stockholm Stad har det även startats ett informellt nätverk för verksamheter som driver uppsökande arbete online. Nätverket samlar både kommunala verksamheter och ideella aktörer i syfte att utbyta erfarenheter och utveckla arbetssätt kring digitalt uppsökande arbete mot prostitution.

Regionalt arbete med fokus på samverkan

Vi skickade hösten 2024 ut en enkät till landets 21 länsstyrelser med frågor om Länsstyrelsernas eget arbete på området, såväl som åtgärder och behov hos kommuner och andra aktörer i länet. Resultaten presenteras i Bilaga 5. Länsstyrelserna har redovisat de åtgärder som de känner till genom sina befintliga strukturer, nätverk och samverkansinsatser. Alla utom en länsstyrelse har under de senaste tre åren genomfört utbildningsinsatser som rör vissa delar av området teknikfaciliterat våld (TFV). Det kan handla om utbildningar, föreläsningar och konferenser. Två tredjedelar av Länsstyrelserna har även genomfört informations- eller spridningsinsatser. Det kan röra sig om kampanjer, utskick eller informationsmaterial till allmänheten. Störst fokus har legat på digitala dimensioner av prostitution, människohandel och sexuell exploatering

av barn. Vi har inte genomfört någon systematisk inhämtning om regionernas arbete med TFV. Det regionala arbete som inkluderats i rapporten är hämtat från länsstyrelsernas kännedom om pågående åtgärder. Ett flertal länsstyrelser uppger att de deltar som samverkanspartners i regionala kampanjer eller ingår i regionala samverkansgrupper mot prostitution och människohandel tillsammans med Regionen. Två tredjedelar av regionerna använder SEXIT. Arbetet på regional nivå rör framför allt samverkansstrukturer, förebyggande insatser och kompetenshöjning, med fokus på TFV i relation till sexuell exploatering, prostitution och människohandel. I Region Jönköpings län har regionen tillsammans med Länsstyrelsen och ett flertal andra aktörer drivit projekt Survive med fokus på att samskapa hjälp, stöd och vård vid sexuellt våld.³⁵⁴

Nationella myndigheters arbete stärks av åtgärdsprogrammet

Digitala dimensioner av våld pekades 2024 ut som ett av fyra utvecklingsområden i åtgärdsprogrammet *Fri och trygg utan våld och förtryck*.³⁵⁵ I och med detta fick ett stort antal myndigheter regeringsuppdrag på området. Åtgärderna bidrar till arbetet med nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Flera av uppdragen är pågående och slutredovisas först under 2026 och 2027.

Ökat stöd gällande barn och ungas digitala medieanvändning

Mediemyndigheten arbetar för barn och ungas trygghet på nätet genom *Safer internet center* (se sidan 79). De har även lanserat webbutbildningen *Mediemedveten* som syftar till att stärka medie- och informationskunnighet. Den omfattar en grundutbildning för personer över 13 år och en fördjupningsutbildning för yrkesverksamma.³⁵⁶ De har även lanserat rapporter kring barns digitala strategier, vårdnadshavares betydelse för barns utsatthet på nätet, risker och utsatthet i barns och ungas medieanvändning samt enkla faktablad om AI, algoritmer och första mobilen.³⁵⁷ Hösten 2025 lanserades en verktygslåda med stödmaterial för personer som arbetar med barn och unga. Folkhälsomyndigheten har, i samverkan med Mediemyndigheten, även utvecklat kunskap och stödmaterial kring barn och ungas digitala medieanvändning. De har sammanställt kunskapsläget om barns och ungas användning av digitala medier och effekterna på hälsan.³⁵⁸ Rapporten har legat till grund för rekommendationer och vägledning för digital medieanvändning. Hösten 2025 lanserades en nationell informationssatsning om säker och balanserad skärmanvändning bland barn och unga. Satsningen omfattar annonser via sociala medier samt riktad information till personer som arbetar med barn och unga, till exempel BVC och elevhälsa. Broschyrer skickas ut till vårdnadshavare och informationen kommer också att ha fokus på att nå ut till flerspråkiga grupper.³⁵⁹

Kunskapsstöd för yrkesverksamma om sexuellt våld och sexuell utsatthet

Socialstyrelsen (SoS) har genomfört insatser för att stödja en jämlik och kunskapsbaserad hälso- och sjukvård för personer som har utsatts för sexuellt våld. Bland annat genom ett kunskapsstöd om nätbaserat sexuellt våld riktat mot hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsa och ungdomsmottagningar.³⁶⁰ De har även sammanställt befintliga kunskapsstöd och rapporter om sexuellt våld och sexuell exploatering av barn och unga. Hösten 2025 har Kunskapsguiden kompletterats med stöd rörande våld i ungas nära relationer, sexuellt våld och sexuell exploatering av barn och unga. Jämställdhetsmyndigheten har publicerat en litteraturoversikt om utvärderade metoder och arbetssätt för att förebygga sexuell exploatering.³⁶¹ Vi har även tagit fram

en kunskapsöversikt om sexuell exploatering av barn och unga riktad till yrkesverksamma.³⁶² Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har utvecklat och spridit information och kunskapsstöd om ungas sexuella utsatthet - såväl digitalt som fysiskt. Hösten 2025 lanserades en webbutbildning och filmer med reflektionsfrågor om att samtala med unga om sexuell utsatthet.³⁶³ Två av filmerna handlar specifikt om TFV och dessa är en samproduktion mellan MUCF, SoS, Jämställdhetsmyndigheten, NCK och Myndigheten för delaktighet. Stödet är en del av utbildningspaketet *Rätt att veta!*.

Ökad kunskap om verk samma metoder och bedömningsstöd

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) genomför en internationell och nationell kartläggning för att identifiera metoder för att upptäcka sexuell riskutsatthet, samt metoder inom hälso- och sjukvården för behandling av barn respektive vuxna som har utnyttjats sexuellt i pornografiska syften eller under liknande omständigheter där bilder eller filmer har delats.³⁶⁴ SBU har även genomfört en förstudie gällande bedömningsinstrument för att upptäcka eller utreda våldsutsatthet bland barn och ungdomar med funktionsnedsättning.³⁶⁵ Förstudien inkluderade även digitalt våld, men inga forskningsartiklar gällande detta område hittades i sökningarna.

Nationella kunskapscentrum utvecklar sitt arbete med teknologifaciliterat våld

NCK undersöker hur den digitala miljön kan fungera som en kontext för våld i samband med hanteringen av samtal till deras stöddlinjer. De har även utvecklat innehåll om TFV i sin webbkurs om våld och Kunskapsbanken. NCK har även stärkt sin kunskapsproduktion, såväl som sin interna kompetens, ytterligare genom framtagandet av en kunskaps- och forskningsöversikt gällande teknologins roll i våld i vuxnas nära relationer och hjälpsökande. De har även identifierat ett flertal rekommendationer för fortsatt utveckling på området. Även Barnafrid har under 2025 reviderat sitt basprogram om våld mot barn, för att i högre grad inkludera teknologifaciliterat våld.

Nationella myndigheter bidrar till kunskapsproduktionen på området

Ett flertal myndigheter har publicerat kunskapsrapporter som berör vissa aspekter av de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor. Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE) har bidragit med kunskap om maskulinitet, radikalisering och manosfären.³⁶⁶ Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har tagit fram kunskap om könsskillnader i utsatthet för toxiskt språk online, samt hbtqi-fientlighet i digitala miljöer.³⁶⁷ Brå har släppt rapporter rörande hatbrott i digitala miljöer och polisanmälda brott mot barn, varav en stor mängd rör sexualbrott online.³⁶⁸ Mediemyndigheten och Myndigheten för delaktighet har producerat kunskap om den särskilda våldsutsattheten hos barn med funktionsnedsättningar.³⁶⁹ Mediemyndigheten och Folkhälsomyndigheten har även utvecklat kunskap om kopplingen mellan digitala medier och barn och ungas hälsa.³⁷⁰ Mediemyndigheten har publicerat en internationell forskningsöversikt om nätmobbning bland barn och unga.³⁷¹ Skolverket publicerar 2026 en litteraturöversikt gällande teknologifaciliterat våld bland barn och unga i skolmiljöer.

Under 2025 släppte Brottsoffermyndigheten en studie om näthatets omfattning och mekanismer.³⁷² Genom Brottsofferfonden finansierar de även forskning och projekt riktade mot brottsoffer. De har de bland annat beviljat medel för forskningsstudier kring internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn och utvecklingen av ett anonymt internetbaserat kognitivt beteendeterapiprogram (KBT) för personer utsatta för sexuell

våld.³⁷³ Vid NCK bedrivs ett pågående forskningsprojekt om teknologins roll i våld i nära relationer.³⁷⁴ Flera myndigheter har utvecklat befolkningsundersökningar för att bättre fånga in utsatthet som sker digitalt. Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) ger kunskap och stöd om digitaliseringen av samhället. De följer även upp myndigheters digitalisering och AI-användning.³⁷⁵ Frågor som rör utsatthet och risker i samband med samhälles digitalisering adresseras dock i låg.

Skolornas arbete mot digital utsatthet och teknologifaciliterat våld

Skolverket genomför en kartläggning och analys av hur skolor och förskolor hanterar mäns våld mot kvinnor, kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och hedersrelaterat våld och förtryck i undervisningen. De ska även utveckla, genomföra och följa upp insatser inom området.³⁷⁶ De undersöker även användningen av digitala enheter i skolan och fritidshemmet, där de bland annat ska analysera elevers utsatthet för digitala dimensioner av våld. Skolverket ska även föreslå åtgärder för att förebygga och motverka digitala dimensioner av våld i en skolkontext.³⁷⁷ En forskningsöversikt har tagits fram och enkäter och intervjuer har genomförts med elever och personal inom flera olika skolformer. Skolverket och Folkhälsomyndigheten arbetar även med att uppdatera stödmaterial för undervisning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer.³⁷⁸ En utpekad del som ska inkluderas rör sexuell riskutsatthet på nätet, teknologifaciliterat våld, sexuell exploatering och sexuellt utnyttjande i form av att barn skildras i film eller bilder som sprids i pornografiska eller andra syften.³⁷⁹ Delredovisningen visar att befintliga stödmaterial för kunskapsområdet i mycket liten utsträckning, eller inte alls, omfattar TFV, sexuell exploatering och grooming.³⁸⁰ Skolverket erbjuder fem olika webbkurser kring sexualitet, samtycke och relationer för de olika skolformerna.³⁸¹ Stödmaterialiet *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda* ger stöd till skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Där finns särskilda kunskapsavsnitt, fall exempel och diskussionsfrågor som rör skolors arbete med kränkningar på nätet.³⁸² Skolinspektionen släppte 2023 en granskning av hur skolor inkluderar nätet i det främjande och förebyggande arbetet för att skapa en trygg miljö för eleverna. Granskningen visar att drygt hälften av de 30 skolorna bedöms arbeta med trygghetsskapande i den digitala världen. Men resten av skolorna behöver utveckla arbetet, bland annat genom att inkludera nätet i skolans trygghetsarbete, skapa en bild av elevernas utsatthet på nätet samt bättre använda elevernas kunskap om nätet.³⁸³

Rättsväsendet utvecklar sitt arbete mot brottslighet som sker på nätet

Polismyndigheten har utvecklat delar av sitt arbete mot internetrelaterad brottslighet. Under 2025 färdigställdes ett internt metodstöd för uppsökande arbete på sugardejtingsidor. De har även utvecklat en ny metod för nätpatrullering, där region Nord och Stockholm utgjort pilotregioner. I arbetet med att identifiera utsatthet på nätet arbetar myndigheten med att ta fram träffsäkra webbcrawlers i syfte att identifiera utsatthet i exploatering och säkra bevis. Polisens kampanj *Är det delbart?* syftar till att öka kunskapen om sexualbrott mot barn på nätet. Genom tillhörande utbildningsmaterial kan skolor arbeta med frågan om spridning av nakenbilder.³⁸⁴ De har även tagit fram ett internt analysprogram för identifiering av barn som har utsatts för sexuella övergrepp. Analysprogrammet hjälper utredare att effektivare identifiera barn som utsatts för sexualbrott som dokumenterats, detta genom att bland annat få hjälp med identifiering av miljöer, objekt, platser och personer. Under 2026 fick Polismyndigheten även i uppdrag att prioritera och intensifiera arbetet mot sexualbrott i digitala miljöer.³⁸⁵

Polismyndigheten har också etablerat en verksamhet som samverkar med techbolagen i syfte att få bort olagligt innehåll online. Dit kan man vända sig om man har kännedom om brottsligt innehåll online som riskerar att spridas till allmänheten. Inom Europol finns liknande verktyg och enheter.³⁸⁶ Det europeiska samarbetet EMPACT omfattar även gemensamma operationer inom prioriterade brottsområden.³⁸⁷ Under 2025 har Europol bland annat lett framgångsrika ”hackatons” och ”task forces” som samlat specialister för att bekämpa människohandel och sexuella övergrepp mot barn.³⁸⁸

Åklagarmyndigheten en rad interna ämnessidor med information och vägledning om brott som kan begås på internet. Rättsliga vägledningar har utvecklats gällande en mängd brott som kan ske digitalt.³⁸⁹ Vägledningen för sexualbrott mot barn innehåller även stöd om utredningsmetodik vid internetrelaterade övergrepp där gärningspersonen inte är fysiskt närvarande. Utöver de rättsliga vägledningarna så finns även ämnessidor olika internetrelaterade brott och information kring bevissäkring av brott begångna på nätet.³⁹⁰ De arbetar med att ta fram faktablad om lagstiftningsändringarna kring digitala köp av sexuella handlingar. De har även metodstöd för utredningar om hatbrott och brott mot förtroendevalda som sker på sociala medier.

Åtgärder mot våldet som hot mot demokratin

Mediemyndigheten har sedan 2024 ett permanent uppdrag att följa arbetet kring journalisters säkerhet i Sverige. De ska samla och hålla dialog med aktörer som är relevanta i arbetet nationellt.³⁹¹ Brottsofferjouren Sverige ansvar för en nationell kontaktpunkt för enskilda journalister som behöver stöd eller skydd med anledning av utsatthet som en följd av sin yrkesutövning.³⁹² Även Brå bidrar med kunskap om utvecklingen kring förtroendevaldas utsatthet för trakasserier, hot och våld genom Politikernas trygghetsundersökning (PTU).³⁹³

Kunskapshöjande insatser om näthat och stöd till brottsutsatta

Brottsoffermyndigheten har även gjort insatser för att förebygga hat och kränkningar på nätet. Hösten 2025 släpptes kampanjer om hatbrott samt våld i ungas nära relationer, grooming och sexuell exploatering. De genomför även en förstudie om hur en verksamhet som hjälper vuxna att ta bort kränkande material från plattformar på internet kan organiseras och utvecklas.³⁹⁴ Även Integritetsskyddsmyndigheten har stöd och information till den som blivit kränkt på nätet, information om rättigheter kring dataskydd samt stöd kring informationssäkerhet.³⁹⁵

Digital Service Act (DSA) tillsynas i Sverige

Post- och telestyrelsen (PTS), Konsumentverket och Mediemyndigheten är utsedda till behöriga myndigheter för tillsyn enligt Digital Service Act (DSA). Tillsammans ansvarar de för att digitala plattformar med Sverige som huvudsakligt etableringsställe följer kraven i DSA-förordningen. PTS är samordnare och har ett övergripande ansvar för samarbetet mellan behöriga myndigheter. PTS tar även emot DSA-relaterade klagomål som inkommer och fördelar dessa till rätt tillsynsmyndighet. Mediemyndigheten och Konsumentverket utövar tillsyn inom sina respektive ansvarsområden.³⁹⁶

Svenska universitet bidrar till forskning på området

Kunskapen utvecklas även inom flera forskningsfält vid svenska universitet. Här presenteras några exempel på pågående forskningsprojekt. Vid Uppsala universitet undersöks teknologins roll i våld i nära relationer och hjälpsökande.³⁹⁷ Under 2025

beviljades medel till ett stort europeiskt forskningsprojekt som kartlägger omfattningen, rättsläget och kunskapsläget gällande TFV mot kvinnor i Europa.³⁹⁸ Projektet drivs i Sverige vid Örebro Universitet och har delfinansierats av Forte.³⁹⁹ Vid Göteborgs universitet (GU) analyseras hur incelrörelsen och andra organiserade former av hat mot kvinnor tar sig uttryck online i en svensk kontext.⁴⁰⁰ Forskare vid GU har även ingått i ett nordiskt projekt som gjort en förövarprofilering när det gäller våld mot kvinnor på nätet⁴⁰¹, samt ett europeiskt projekt som tittade på högerextrema partiers hatpropaganda mot jämställdhet och ”genusideologi” via sociala nätverk och internet.⁴⁰² 2025 släpptes en forskningspublikation om olika sätt att förstå och hantera könsbaserad hatretorik online, med fokus på dess påverkan på vardagslivet, rättsliga hantering och dess hot mot demokratin.⁴⁰³ Forskare vid Umeå universitet har undersökt hur kommersiella mobilappar används som verktyg mot våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor⁴⁰⁴ samt hur digitalt stöd används inom svenska tjejjourer.⁴⁰⁵ KTH har lanserat ett center som erbjuder forskningsfinansiering och kunskapsspridning för forskning som utvecklar teknologi och innovation i syfte att främja jämställdhet. 2025 beviljades finansiering till projekt kring inkluderande AI-utveckling respektive pornografiskt deepfake-material.⁴⁰⁶ Vid Karolinska institutet utvärderas behandlingsprogram med anonym kognitiv beteendeterapi (KBT) via internet för personer med sexuellt intresse för barn.⁴⁰⁷

Civilsamhället bidrar till innovation och utveckling

Civilsamhället spelar en central roll i arbetet med innovativ kunskaps- och metodutveckling gällande TFV. De är även viktiga i arbetet med att utbilda yrkesverksamma och erbjuda anonymt lågröskelstöd till barn och unga som utsatts på nätet. Det finns flera exempel på hur civilsamhället samverkat med näringslivsaktörer, såsom säkerhetsföretag, techbolag och sociala medieplattformar för att utveckla ny kunskap och innovativa åtgärder. De spelar en central roll i utvecklingen av AI-verktyg.

Barnrättsorganisationerna driver kunskap- och metodutveckling

Majoriteten av de kunskaps- och metodstöd som identifierats i detta kartlägningsuppdrag kommer från barnrättsorganisationer som på olika sätt arbetar med barn och ungas trygghet och utsatthet på nätet. Organisationer så som exempelvis Ecpat, Rädda barnen, World Childhood foundation, ChildX, BRIS och Prinsparets Stiftelse har producerat omfattande kunskap om barn och ungas utsatthet på nätet. På flera av organisationernas webbplatser samlas information och stöd direkt till riktat till barn och unga, såväl som till yrkesverksamma och vårdnadshavare. Flera organisationer har även producerat kampanjer, metodmaterial och lektionsupplägg för arbetet med barns trygghet online. Det omfattar kunskap och stöd kring exempelvis grooming, näthat, bilder som spridits utan samtycke, exposekonton, sugardejting, dokumenterat sexuellt övergreppsmaterial på barn, sexuell exploatering och andra sexualbrott på nätet. En sammanställning och beskrivning av dessa olika stödmaterial finns i Bilaga 3.

Främjande arbete med personer med intellektuell funktionsnedsättning

Riksförbundet FUB i Uppsala och den nystartade insamlingsstiftelsen Relatability driver *Relationer som funkar*. De erbjuder utbildningar för yrkesverksamma i syfte att personer med funktionsnedsättning ska kunna ha de ömsesidiga, nära relationer som de själva vill ha. De har även lanserat *DigiVi* - en enkel och trygg webbapp som hjälper personer med intellektuell funktionsnedsättning att hitta vänner eller kärlek, dejta eller umgås. Appen vill skapa trygga och säkra miljöer för att knyta nya kontakter. Den riktar sig till en

målgrupp som är kraftigt överrepresenterad när det gäller utsatthet på nätet. Appen har enbart verifierade användare, genom att särskilda DigiVi-ombud hjälper till att skapa och verifiera konton.⁴⁰⁸

Organisationer ger stöd online – och utvecklar nya arbetssätt

Civilsamhället är även centrala i arbetet med att erbjuda anonymt lågtröskelstöd till barn och unga. Stödet som erbjuds kan ofta ske anonymt via chatt eller mailkontakt. Genom Stödklubben mot sexualiserat våld har organisationerna 1000 Möjligheter, ChildX, MÄN, Novahuset, Storasyster och Tjejzonen gått samman. Organisationerna verkar för att stärka stödsystemet för barn och unga som utsatts för sexualiserat våld. De har även utvecklat ett gemensamt chattsystem där organisationerna kan flytta sig inom ett och samma stödsystem, i stället för att den stödsökande hänvisas till att själv behöva söka upp en annan aktör. Novahuset har även utvecklat möjligheten att ge stöd direkt i Snapchat. Ecpat kan bland annat hjälpa barn och unga att ta ner nakenbilder som spridits på nätet genom sin roll som betrodd anmälare inom DSA. Bris är utpekade som nationell stöddlinje för Safer internet center och EU:s harmoniserade telefonnummer till stöddlinjer för barn går i Sverige till Bris (se sidan 79). Ett stort antal kvinno-, tjej- och ungdomsjourer arbetar med att ge stöd till personer som utsatts för olika typer av våld – både digitalt och icke-digitalt. Det finns även ett flertal organisationer som är specialiserade på att ge stöd till personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Utvecklade metoder för digitalt uppsökande arbete

Alltid sedd driver uppsökande arbete online i syfte att erbjuda stöd till barn och unga 12 – 20 år som utsatts eller befinner sig i riskzonen för att hamna i sexuell exploatering, eller annan sexuell exploatering.⁴⁰⁹ Under 2025 lanserade Civila plattformen Sverige mot människohandel även ett särskilt metodstöd för uppsökande arbete online.⁴¹⁰ Rädda barnen har utbildat digitala trygghetsvårdare (DTV) i syfte att bidra till tryggare digitala spelmiljöer. Trygghetsvårdarna är volontärer som finns tillgängliga för att ge stöd direkt i barnens digitala miljöer, bland annat på Discord.⁴¹¹ Även organisationerna MÄN och SVEROK har utbildat volontärer som involverar killar inom spelkulturen i samtal om normer, makt, våld och sexism på bland annat Discord.

Statsbidrag bidrar till utvecklingen

Statsbidrag som fördelas till civilsamhällets och andra aktörers utvecklingsarbete har spelat en viktig roll i utvecklingen av arbetssätt och åtgärder för att motverka teknologifaciliterat våld. Inte minst Jämställdhetsmyndighetens statsbidrag till visst våldsförebyggande arbete, respektive jämställdhetsprojekt.⁴¹² Exempel på projekt med särskilt fokus på digitala dimensioner av våld är:

Digital CTRL – om digitalt våld i ungas parrelationer

Fredens Hus projekt CTRL fokuserar på TFV i ungas parrelationer och är en fortsättning på Uppsala Kvinnojour och Sentor Securitys arbete med Digital kvinnofrid.⁴¹³ Projektet syftar till att fler ska kunna identifiera varningssignaler för TFV. Projektet har utbildat yrkesverksamma och haft workshops på skolor. De genomför även en nationell kartläggning där 1000 elever får svara på frågor om digitalt våld, relationer och säkerhet.⁴¹⁴ De har även tagit fram webbplatsen digitalctrl.se med information till unga som utsatts eller de som vill förändra sitt eget beteende. Det finns även information till föräldrar och andra vuxna.⁴¹⁵

Stöd på Snapchat – ett lågtröskelstöd för barn och unga

Novahusets projekt Stöd på Snapchat erbjuder ett lågtröskelstöd till barn och unga, 10-20 år, som har blivit utsatta för sexuellt våld. Stödet ges direkt i Snapchat via en integrerad chattfunktion med hjälp av widget-lösningar, vilket gör att de stödsökande aldrig behöver klicka sig vidare för att komma i kontakt med stöd. De ordnar även anonyma frågestunder live på Snapchat varje vecka, där frågor och svar publiceras som händelser.⁴¹⁶ Organisationen ser redan nu att formatet lett till att de når en betydligt yngre målgrupp än tidigare, och även fler pojkar.⁴¹⁷ En utvärdering av projektet genomförs av NCK inom ramen för detta regeringsuppdrag. De undersöker hur Snapchat fungerar som stödform, vilka som söker stöd, varför och vilka behov de har. Målet är att fördjupa kunskapen om ungas digitala stödsökande och utveckla strategier som kan stärka stödet för andra våldsutsatta grupper. Utvärderingen förväntas fortsätta under 2026.

”Det är väldigt lockande i början..” – ett samverkansprojekt med plattformarna

ChildX driver projektet *”Det är väldigt lockande i början..”* som syftar till att utveckla nya metoder för förebyggande arbete kopplat till nya, digitala arenor för sexuell exploatering av barns och kvinnors kroppar. Fokus ligger på att motverka normaliseringen av exploatering, med särskilt fokus på ungas digitala miljöer, och stärka ungas kritiska tänkande och motståndskraft mot destruktiva budskap – i en tid där föreställningen om att kroppar kan köpas sprids allt snabbare. Projektet sker i nära samverkan med Meta, TikTok, Snapchat, Fryshuset och Social Health and Impact Center (SHIC) som är en oberoende kunskapsplattform från RISE Forskningsinstitut.

Uppsökande arbete i digitala miljöer för att nå unga män

Stiftelsen 1825 driver ett projekt som ska ta fram ett metodmaterial för samtal med unga män i riskzonen för att dras in i extremistiska miljöer. Med särskilt fokus på incelrörelsen och liknande digitala forum. Fokus ligger på känslor och relationer, och materialet ska kunna användas både i individuella samtal och i grupp. Genom uppsökande arbete och dialog ska målgruppen nås, samtidigt som information sprids till yrkesverksamma och anhöriga. Projektet avslutas med ett panelsamtal och spridning av metodmaterialet till relevanta aktörer.

Näringslivet ansvarar för de verktyg som används

Att kartlägga näringslivets åtgärder är ett brett uppdrag då näringslivet omfattar en mängd företag inom olika branscher. I dialog med Arbetsmarknadsdepartementet framkom att det i första hand var sociala medieplattformarnas åtgärder som efterfrågades. Samtidigt har vi under kartläggningen sett att en mängd näringslivsaktörer spelar en viktig roll i arbetet med att förebygga och bekämpa TFV. Exempelvis mobiloperatörer, dataspelsföretag, tech- och mediebolag, bank- och finanssektorn och företag inom säkerhetsbranschen. Företag från olika branscher har genomfört relevanta åtgärder, inte minst inom arbetet med Corporate Social Responsibility (CSR). Det finns exempel på hur företag samarbetat med civilsamhällesorganisationer för att ta fram ny kunskap eller nya innovativa lösningar. Nedan presenteras några exempel på näringslivets åtgärder.

Sociala medie-plattformarna har ett stort ansvar

De stora sociala medieplattformarna har genomfört en mängd åtgärder i syfte att bekämpa sexuella övergrepp och exploatering av barn online. De jobbar med verktyg för att rapportera sexuellt innehåll, funktioner för föräldrakontroll, åldersbegränsningar,

tekniska system för upptäckt, proaktiv upptäckt och borttagning av övergreppsmaterial. De lyfter även fram begränsningar för vuxna att kontakta barn, blockering av skadliga sökord, tydligare säkerhetsinformation samt ökat internationellt samarbete. De stora techbolagen driver även Tech Coalition, som är en global organisation som samarbetar för att motverka sexuell exploatering av barn på nätet. Koalitionen samlar företag så som sökmotorer, AI-företag, onlinespel, finansiella institutioner och streamingplattformar. Även de stora sociala medieplattformarna ingår. De publicerar en mängd rapporter och kunskapsmaterial som stöd till techbolagens arbete. Tech Coalition arbetar med en rad olika tekniska och policyrelaterade åtgärder, men även forskning och utbildning. Ett stort fokus under de senaste åren har varit att utveckla och implementera teknik som gör det möjligt att upptäcka, stoppa och förhindra övergreppsmaterial och exploatering.⁴¹⁸

Lantern är ett system framtaget inom ramen för Tech Coalition där medlemsföretagen kan dela "signaler" om misstänkt övergreppsmaterial eller misstänkt beteende mellan varandra. Under 2024 delades över 296 000 nya signaler, vilket ledde till 102 000 avstängda konton och borttagning av över 7 000 identifierade bilder och videor med övergreppsinnehåll. Andra tekniska åtgärder är förbättrade system för bildigenkänning som hjälper företag att känna igen känt övergreppsmaterial, samt text- och AI-baserade klassificerare för att identifiera grooming och andra riskbeteenden i textkonversationer. Åtgärder inkluderar även forskning och verktyg för att upptäcka och hantera AI-genererat övergreppsmaterial på minderåriga.⁴¹⁹ Facebook, Instagram och TikTok är även anslutna till StopNCII.org. Det är ett gratis globalt verktyg som hindrar spridning av sexuella bilder utan samtycke genom att skapa en hash - det vill säga ett digitalt fingeravtryck - av bilden eller videon på användarens egen dator. Hashen kan sedan användas för att känna igen materialet. Om någon försöker ladda upp samma bild igen, kan systemet upptäcka det genom att jämföra hashkoderna. Verktyget riktar sig till vuxna användare över 18 år och för material som de själva har tillgång till.⁴²⁰

Plattformarnas arbete utifrån DSA

Plattformarnas ansvar har även stärkts genom EU:s förordning om digitala tjänster (DSA) (se sidan 80). Kraven gäller i första hand Very Large Online Platforms (VLOPS). Även mindre plattformar omfattas, men de har inte samma långtgående skyldigheter. Alla plattformar omfattas av basregler gällande anmälnings- och nedtagningsprocesser, transparens, vissa spårbarhetskrav och krav på användarrättigheter. VLOPS har dock större skyldigheter gällande regelbundna riskanalyser av systemrisker och starkare krav på åtgärder, till exempel kopplat till könsbaserat hat och spridning av övergreppsmaterial. Enligt Ecpat, som är betrodda anmälare enligt DSA, gör sociala medieplattformar mycket som fungerar. De har höga borttagningsnivåer, ofta bra svarsfrekvens gentemot betrodda anmälare och förbättrade processer tack vare DSA. Vissa erbjuder stöd till utsatta och använder avancerad moderering. Flera aktörer betonar dock att plattformarna behöver göra mer (se sidan 90). I oktober 2025 offentliggjorde EU-kommissionen att den inlett den första utredande åtgärden efter att riktlinjerna för skydd av minderåriga under DSA antogs. Riktlinjerna ska hjälpa plattformar att uppfylla artikel 28 i DSA som kräver att plattformar som är tillgängliga för minderåriga vidtar "lämpliga och proportionella åtgärder" för att säkerställa hög nivå av skydd. Utredningen riktar sig mot Snapchat, YouTube, Apple App Store och Google Play.⁴²¹

Telefonoperatörer arbetar mot barns utsatthet

Flera telefonoperatörer jobbar med barn och ungas trygghet på nätet. De utgår på sina webbplatser från begrepp som trygghet och välmående, hälsa och utveckling, eller barn och ungas trygghet på nätet. Flera operatörer riktar information, tips och råd till både föräldrar, vuxna i barns närhet samt barn och unga själva. Vissa operatörer använder verktyg som blockering och detektering för att motverka sexuella övergrepp. Både Telenor, Tele 2 och Telia samarbetar med civilsamhället och har tips om hur föräldrar kan bli mer delaktiga och prata med barn om deras liv på nätet. De har även tagit fram rapporter, skolmaterial och andra verktyg för att öka barn och ungas trygghet på nätet. Tele2 har tillsammans med Prinsparets Stiftelse utökat sin plattform Lajka med en föräldrasajt.⁴²² Telenor har sidan Nätprat som vänder sig både till föräldrar och lärare.⁴²³ Telia har information som vänder sig till föräldrar.⁴²⁴ De samarbetar även med Bris och har tillsammans utvecklat en teknisk lösning som innebär fullständig anonymitet för barn och unga när de sms:ar Bris. Barn och unga har själva efterfrågat möjligheten att kunna kontakta Bris via sms. De jobbar även mot spridning av sexuellt övergreppsmaterial på barn, bland annat genom blockering i rollen som operatör och upptäckt i rollen som arbetsgivare. De tar även hjälp av World Childhood Foundation i arbetet mot sexuella övergrepp och skydd av barn. Telenor har även *Skolutmaningen* som vänder sig till barn och unga. De har tillsammans med Plan International utvecklat ett skolmaterial.⁴²⁵ Tele 2 ger ut *Familiens internetbarometer: rapport om barns digitala liv*.⁴²⁶ De uppger även att de kontinuerligt blockerar försök att komma åt webbsidor som innehåller sexuellt övergreppsmaterial på barn. Tre har ingen särskild information om barn och ungas säkerhet på nätet, men de samlar information om säkerhet – både förebyggande och när något har hänt. Fokus ligger i första hand på hur man kan skydda sig mot bedrägerier och vad man kan göra om man blivit utsatt.⁴²⁷ Både Tele2, Telia, Tre och Telenor ingår i Ecpat Sveriges techkoalition mot sexuella övergrepp på nätet. Koalitionen startade 2018 med aktörer från telekombranschen, men under 2022 anslöt även techbolag.⁴²⁸

Dataspelsbranschen gör olika åtgärder

En forskningsöversikt från Faraz m.fl. (2022) har tittat på risker, skyddsmekanismer och riktlinjer för barns säkerhet i spelmiljöer online. Där framkommer att spelföretagens säkerhetsåtgärder i första hand innefattar verktyg som ger vårdnadshavare möjlighet att övervaka eller kontrollera barnets aktivitet online, men även åldersverifieringssystem och rapporteringsmekanismer inbyggda i spelet i syfte att övervaka beteenden och begränsa skadligt innehåll.⁴²⁹ *Fråga, Prata, Spela* är ett initiativ av Dataspelsbranschen, som är spelföretagens branschorganisation i Sverige. Initiativet vänder sig till föräldrar med information om barns spelande.⁴³⁰ Rädda Barnen driver även pilotprojektet Gaming Wellness Service tillsammans med Sony Interactive Entertainment – företaget bakom Playstation. Projektet syftar till att stötta barn som har upplevt dåligt beteende hos andra, eller som själva orsakat situationer som bryter mot spelplattformens regler. Genom satsningen kommer alla barn med ett barnkonto som själva rapporterar händelser, eller där PlayStations moderatorer kunnat bekräfta att en regelöverträdelse har skett, att få ett mejl från PlayStation. Mejllet ger barnet möjlighet till en frivillig och professionell stödinsats via Rädda Barnen som kan hjälpa barnet bearbeta och få stöd.⁴³¹ Från januari 2026 inför även Roblox åldersverifiering genom ansiktsscanning för att använda plattformens chattfunktioner. Syftet är att skapa tryggare spelmiljöer för barn och unga genom att säkerställa att kommunikation på plattformen sker inom rätt åldersgrupper.⁴³²

Utvecklingen av AI-verktyg skapar nya möjligheter

Civilsamhället spelar en central roll i utvecklingen av nya AI-verktyg i arbetet mot våld. Även inom Polismyndigheten har ett AI-arbete påbörjats. Det finns många fördelar med teknikbaserade verktyg: de har kapacitet att skalas upp och kan automatisera delar av det förebyggande och brottsbekämpande arbetet. De är kostnadseffektiva, relativt billiga att utveckla och driftsätta och de kan bidra till att samla in data och kunskap om fenomen.⁴³³

Kunskapscentrum om AI och sexuella övergrepp mot barn

World Childhood Foundation driver Stella Polaris som är ett kunskapscentrum med fokus på artificiell intelligens och sexuella övergrepp mot barn. Centret samlar forskning, artiklar och rapporter, samt en databas med digitala verktyg som används för att bekämpa sexuella övergrepp mot barn globalt.⁴³⁴ Inom Stella Polaris sammanförs brottsbekämpande myndigheter och barnrättsaktörer med AI-experten, programmerare, forskare och teknikföretag för att utveckla innovativa AI-lösningar som förbättrar upptäckt och utredning av dokumenterade sexuella övergrepp mot barn. Centret bidrar också till att främja forskning och finansierar projekt som ökar kunskapen om hur AI kan användas för att förebygga sexuella övergrepp och exploatering av barn.

AI-verktyg för chattanalyser

Childhood har även finansierat pilotprojektet Fronta som drivs av Stödclustret mot sexualiserat våld.⁴³⁵ Projektet utvecklar ett AI-verktyg som analyserar innehållet i stödchattar med unga från stödclustret för att identifiera bland annat trender genom att analysera teman och ord, för att upptäcka nya risker som barn utsätts för. Verktöget gör det möjligt att dela lärdomar och följa utvecklingen i realtid, vilket möjliggör att agera snabbare på de utmaningar som stödsökande beskriver. Under 2024 integrerades Fronta i organisationernas chattstöd. Verktöget är byggt med öppen källkod för att kunna användas av andra organisationer. Projektet har även utvecklat chatwidgets som kan inkluderas på externa plattformar till exempel i en nyhetsartikel eller en discordserver.

Verktyg som upptäcker och tar ner övergreppsmaterial på barn från nätet

Den enorma mängden övergreppsmaterial på barn på nätet kräver ett mer effektivt och proaktivt sätt att arbeta. Sedan 2018 ingår Ecpat i det globala projektet Arachnid. Det är en plattform och ett verktyg som drivs av Canadian Centre for Child Protection, som upptäcker och tar ner övergreppsmaterial från nätet. Genom att söka efter bildernas unika ”fingeravtryck” kan verktöget hitta bilder som läggs ut igen och skicka en begäran om nedtagning. Tekniken har gjort det möjligt att ta ner mycket stora mängder bilder och filmer och därmed minska lidandet för barn som utsätts. Totalt har över 47 miljoner begäran om nedtagning gjorts till över 1 500 tjänsteleverantörer och plattformar i nästan 100 länder. Takten på nedtagningarna ökar snabbt. Ecpat använder Arachnid som en del i arbetet med att ta ned material på uppdrag av barn. Ett barn som utsätts för spridning av sexuella bilder eller filmer kan kontakta Ecpats stödlinje för hjälp med att ta bort materialet från nätet. Utöver att begära nedtagning från sajtagare och plattformar lägger Ecpat även in materialet i Arachnid. Det ger ett ytterligare skydd för barnet och minskar risken för fortsatt spridning. Totalt ingår tretton andra stödlinjer (”hotlines”) runt om i världen i samarbetet. Ecpats analytiker har fram till och med mars 2024 bidragit med nästan fyra miljoner bedömningar av bilder och filmer inom ramen för Arachnid.⁴³⁶

Stärkt global identifiering av övergreppsmaterial

Ett liknande AI-verktyg som scannar nätet för att upptäcka, blockera och ta bort övergreppsmaterial mot barn är LIBRA. Det har utvecklats av det nederländska företaget Web IQ genom finansiering och stöd från World Childhood Foundation och det nederländska säkerhets- och justitieministeriet. LIBRA identifierar både känt och misstänkt material, utan mänsklig inblandning, vilket gör det säkrare och mer skalbart för rättsväsende och andra aktörer. Sedan det lanserades 2022 har LIBRA avslöjat stora nätverk för distribution av övergreppsmaterial mot barn, inklusive tre nya hotspots med tiotusentals bilder som nu tagits bort av polis. Verktöget används idag av 26 brottsbekämpande myndigheter, ideella organisationer och företag. 2024 blev verktöget tillgängligt för det globala nätverket av Inhope-hotlines som arbetar mot dokumenterade sexuella övergrepp på barn, vilket i hög grad förstärker det globala arbetet med att hitta övergreppsmaterial. I Sverige ingår Ecpat i detta nätverk.⁴³⁷

AI-stöd ska hjälpa unga som far illa

Rädda Barnen driver, i samverkan med spelbranschen, projektet ”AI-driven support for children online”. Där utvecklas en digital fältassistent eller nattvandrare som använder AI för att upptäcka, kontakta och ge stöd till barn och unga som far illa. Med hjälp av AI kan de samla information dygnet runt, alla dagar i veckan. Modellen kan utvecklas till att registrera risker och utsatthet i ett mycket tidigt stadium och agera på både akuta problem och i förebyggande syfte. I samarbete med spelplattformar räknar projektet med att kunna ta del av tillräckligt mycket uppgifter för att kunna snappa upp signaler om att barn inte mår bra – för att därefter erbjuda stöd. Projektet har som mål att nå 240 000 barn och unga under fyra år. Det tänkt att kunna skalas upp globalt för att ge stöd till barn som befinner sig på dessa plattformar.⁴³⁸ Ett annat initiativ är plattformen Tnkom som utformats av ett företag, men där grundarna har erfarenhet av arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck (HRV). Organisationer som arbetar mot HRV har samverkat med plattformen. Den är tänkt som en trygg, anonym plats online dit barn och unga som lever med HRV kan vända sig för att ställa frågor och få stöd. Plattformen har en AI-chat som tränats i att kunna svara på frågor som rör hedersrelaterad utsatthet.⁴³⁹

Polisen använder sig av AI-baserade verktyg

I arbetet mot sexuella övergrepp på barn har Polismyndigheten skapat nationella team som kallas VID-grupper (Victim IDentification teams). Med hjälp av en internationell databas och ett AI-baserat analysprogram har dessa team sedan 2024 identifierat runt 1200 utsatta barn i Sverige.⁴⁴⁰ AI-verktygen hjälper utredarna att sälla bland väldigt stora mängder data från förundersökningar. Teamen jobbar utifrån en framtagna metod, vilket leder till en ökad rapportering vilka barnen är och vart barnen finns så att de kan identifieras. Rapporteringen skapar en uppdaterad databas, vilket gör att redan identifierade barns bilder och filmer inte behöver eftersökas och arbetas med igen. Metoden innebär en förflyttning i hur polismyndigheten historiskt arbetat med dokumenterade sexualbrott mot barn. Genom uppdaterade program innehållandes AI-funktioner kan Polisen nu sortera och analysera de enorma mängder filer som finns i beslagtagna enheter som till exempel telefoner och datorer. När en intressant fil väl hittas så läggs fokus på att identifiera målsäganden och våldsutövaren i materialet.

AI-stöd till rättsväsendet

Internationellt pågår även ett samverkansprojekt mellan INTERPOL och FN-organet United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute (UNICRI) i syfte att stödja rättsväsendet att använda artificiell intelligens på ett ansvarsfullt och etiskt sätt. Projektet AI-POL har bland annat tagit fram verktygslådan *Toolkit for Responsible AI Innovation in Law Enforcement* som ger vägledning i både innovation, styrning och tillämpning av AI-system inom polisiärt arbete.⁴⁴¹ UNICRI har även lanserat satsningen *AI for Safer Children initiative* som syftar till att bygga upp kapaciteten hos brottsbekämpande myndigheter världen över för att utnyttja den positiva potentialen hos artificiell intelligens (AI) för att bekämpa sexuell exploatering och sexuella övergrepp mot barn.⁴⁴² Stödet används av vissa länder. Europols Innovation Lab arbetar med att ta fram verktyg för att screena sidor och material med hjälp av AI.⁴⁴³

Internationella innovativa exempel på AI-verktyg

Internationellt finns mängder av exempel på hur AI används i arbetet med att förebygga och bekämpa till exempel sexuella övergrepp på barn, icke-samtyckt bilddelning eller människohandel. En dansk app har utvecklat teknik som gör att du kan bädda in en dold vattenmärkning innan du delar en privat bild eller film. Om denna sedan sprids utan samtycke så kan den enkelt spåras och anmälas.⁴⁴⁴ I Spanien har organisationen Diaconia utvecklat flera AI-verktyg för att förebygga och bekämpa människohandel. Bland annat en app som kan känna igen och varna arbetssökande för riskfaktorer gällande rekrytering till människohandel under pågående chatkonversationer. De har även utvecklat appar som kan användas vid asylintervjuer eller klientmöten inom hälso- och sjukvården, som ger stöd i att upptäcka och hantera indikatorer på människohandel. De har även tränat ett AI-verktyg som screenar jobbannonser online för att identifiera indikatorer för exploatering.⁴⁴⁵ Mila-institutet i Kanada har drivit ett projekt *AI against Modern Slavery (AIMS)* som använder AI för att analysera företagsrapporter och främja efterlevnad av människohandelslagstiftning. Målet är att utrusta myndigheter, civilsamhälle och investerare med verktyg för att upptäcka och motverka tvångsarbete och exploatering i globala nätverk.⁴⁴⁶ I USA har volontärer från Microsoft och Seattle Against Slavery utvecklat en digital metod för att avbryta köp av sexuella handlingar. Detta i form av en chatbot som utger sig för att vara en person i prostitution eller offer för människohandel. Chatboten samtalar med den potentiella ”köparen” tills en överenskommelse nås. Sedan informerar chatboten användaren om att personen i prostitution inte är verklig, att användaren bör upphöra med sitt beteende och ger olika varningar och information.⁴⁴⁷

Åtgärder i samverkan

Flera av de åtgärder som identifierats i kartläggningen har skett i samverkan mellan olika aktörer inom offentlig sektor, civilsamhälle och näringsliv.

Etablering av nätverk kring arbetet mot TFV

Det har etablerats flera nätverk i syfte att skydda barn från sexuella övergrepp och exploatering i digitala miljöer. Utöver *Tech Coalition*⁴⁴⁸ (se sidan 74) finns bland annat Ecpats svenska techkoalition mot sexuella övergrepp på nätet. Det är ett samarbete mellan företag inom techindustrin. Koalitionens medlemmar arbetar för att förhindra, försvåra och förebygga att tjänster och produkter missbrukas av våldsutövare.⁴⁴⁹ Sedan 2024 samlas flera nordiska barnrättsorganisationer inom *Nordic Child Tech Policy Alliance* (NOCTA).⁴⁵⁰ Nätverket vill samordna kunskap och insatser kring

barnrättsfokuserade branschåtgärder. År 2023 etablerade Center mot våldsbejakande extremism (CVE) *Gamingnätverket* tillsammans med myndigheter, spelbranschen och civilsamhällesaktörer.⁴⁵¹ Syftet är att stärka samverkan och dialog kring förebyggande arbete mot radikaliserings och rekrytering till våldsbejakande extremism på spelplattformar. Datspelsbranchen driver sedan 2025 även ett eget barnrättsnätverk där flera barnrättsorganisationer ingår, men även stora spelföretag så som Embracer Group.

Safer Internet Center - för barns trygghet på nätet

Safer Internet Centre (SIC) är en europeisk satsning för barns och ungas trygghet på nätet. Projektet är medfinansierat av EU-kommissionen och utgår från den europeiska strategin Better Internet for Kid (BIK+).⁴⁵² I Sverige drivs SIC sedan 2023 av Mediemyndigheten tillsammans med organisationerna Bris och Ecpat. SIC ger kunskap och stöd till barn och unga, vårdnadshavare och professionella. Mediemyndigheten koordinerar satsningen och utgör ett kunskapscenter som tar fram och sprider information om barns och ungas trygghet på nätet. SIC består även av Bris stöddlinje, dit barn och unga kan vända sig för stöd, och en rapporteringsfunktion (hotline) som drivs av Ecpat. Genom en anmälningsfunktion på webben tar Ecpat emot tips på misstänkta sexuella övergrepp och exploatering av barn. Tipsen kommer både från allmänheten och andra länders hotlines. Analytiker granskar bilderna och filmerna och polisanmäler eller skickar tips vidare till samarbetspartners i andra länder. Ecpat är även utsedda till betrodda anmälare enligt DSA. Det innebär att sociala medieplattformar måste agera skyndsamt på begäran om nedtagning av bilder från Ecpat. Ecpats hotline är sedan 2014 medlem i INHOPE som är en global paraplyorganisation för hotlines.⁴⁵³ De kan på ett säkert sätt skicka tips mellan varandra gällande övergreppsmaterial i andra länder. Tipsen skickas även till Interpol för identifiering av barnet på bilden eller filmen. Ecpat tar även emot tips och anmälningar från barn själva via organisationens stöddlinjer. Barn kan be om hjälp med nedtagning av bilder, hjälp med att anmäla ett konto på sociala medier eller hjälp med anmälan om brott till polis och socialtjänst.

Kvinnojourer och säkerhetsföretag stärker arbetet med digital kvinnofrid

Digital kvinnofrid är ett projekt som drivs av Uppsala Kvinnojour och cybersäkerhetsföretaget Sentor. Projektet inleddes hösten 2018 och är ett initiativ som förenar kunskapsfälten mäns våld mot kvinnor och IT- och informationssäkerhet. Syftet med Digital kvinnofrid var att höja kompetensen om IT- och informationssäkerhet hos verksamheter som möter våldsutsatta, samt att förse kvinnojourer med konkreta verktyg för ett förstärkt digitalt säkerhetsarbete. Genom Digital kvinnofrids kompetenshöjande insatser får kvinnojourer och andra verksamheter som möter våldsutsatta kvinnor möjlighet att förbättra verksamhetens interna säkerhet, och ger dem kunskap och verktyg som kan förmedlas till stödsökande kvinnor.⁴⁵⁴ Materialet som tagits fram inom projektet har fått spridning till aktörer även inom offentlig sektor. Det är det enda material som identifierats inom denna kartläggning som specifikt berör digital säkerhet och teknikrelaterat stöd för personer utsatta för teknologifaciliterat våld.

Innovationsinitiativ som samlar aktörer från olika fält

Andra åtgärder på området rör sammanförandet av aktörer från olika kunskapsfält i syfte att utveckla innovativa lösningar. Redan 2019 genomförde Linköping Science Park ett så kallat "Global Impact Jam" med fokus på hur ny teknik kan bidra i arbetet mot våld i nära relationer. Polisen och Länsstyrelsen i Östergötland var uppdragsgivare i

innovationsprocessen. Konceptet byggde på ett tvärsекtoriellt samarbete och samskapande för att hitta nya kreativa lösningar. Till exempel genom nya tankesätt och tekniska lösningar kopplat till sakernas internet (IoT), sensorer, stordata, visualisering och AI.⁴⁵⁵ Ett annat exempel är World Childhood Foundation som 2024 samlade internationella experter, företag och representanter från olika sektorer på Stella Polaris Summit. Där diskuterades AI:s roll i arbetet mot sexuella övergrepp mot barn, vilket inspirerade till tvärdisciplinära samarbeten och innovativa AI-lösningar.⁴⁵⁶ The Nordic Digital Right and Equality Foundation (NORDREF) har bland annat drivit projektet The Game Changer, 2023-2026, som kopplar samman forskning med spelutveckling och ungas deltagande. Detta i syfte att utveckla kunskapsbaserade verktyg, kampanjer och initiativ för att motverka våld och övergrepp i onlinemiljöer, med särskilt fokus på att nå unga män genom spel och digitalt ungdomsarbete.⁴⁵⁷

Lagstiftningsåtgärder har stor betydelse för området

Lagstiftningen är ytterligare ett centralt område där det genomfört åtgärder i syfte att motverka olika former av teknologifaciliterat våld. Det teknologifaciliterade våldet väcker en mängd juridiska frågor, något som diskuteras under analys och slutsatser.

Förordningen om en inre marknad för digitala tjänster (DSA)

En central lagstiftning på området är EU-förordningen Digital Service Act (DSA) som trädde i kraft i februari 2024. Förordningen om en inre marknad för digitala tjänster innehåller regler för så kallade förmedlingstjänster som kopplar samman användare med varor, tjänster eller information. Förordningen gäller alla förmedlingstjänster som riktar sig till användare inom EU - oavsett var leverantören av tjänsten är etablerad. Syftet med förordningen är att motverka olaglig och skadlig verksamhet på internet, samt att begränsa spridningen av desinformation. Den ska bidra till att öka säkerheten för användarna, upprätthålla skyddet för grundläggande rättigheter och främja rättvisa och transparenta förhållanden för internetplattformar. En central del av DSA är skydd av minderåriga online. Enligt förordningen ska onlineplattformar som är tillgängliga för minderåriga säkerställa en hög nivå av integritet, säkerhet och trygghet.⁴⁵⁸ I juli 2025 utfärdade EU-kommissionen även kompletterande riktlinjer för skydd av minderåriga på nätet.⁴⁵⁹ Riktlinjerna innehåller förslag på åtgärder som de plattformar som är tillgängliga för minderåriga ska vidta. Riktlinjerna kan också vara ett stöd för tillsynsmyndigheter för att avgöra om leverantörer lever upp till sina skyldigheter kring skydd av minderåriga enligt DSA.⁴⁶⁰ I Sverige har Post- och Telestyrelsen (PTS) utsetts till tillsynsmyndighet tillsammans med Mediemyndigheten och Konsumentverket.⁴⁶¹

Svensk lagstiftning mot teknologifaciliterat våld

Under 2025 pågår en utredning för att överväga vilka åtgärder som krävs för att i svensk rätt genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1385 av den 14 maj 2024 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Direktivet omfattar ett flertal artiklar som rör teknologifaciliterat våld. Betänkandet ska lämnas i maj 2026.⁴⁶² Inom ramen för det europeiska forskningsprojektet Chanse vid Örebro Universitet pågår en kartläggning av rättsläget gällande teknologifaciliterat våld mot kvinnor i Europa, där forskarna bland annat kommer titta på hur de olika länderna hanterar digitala dimensioner av våld i lagstiftningen.⁴⁶³ Utifrån utredningen *Ett starkare straffrättsligt skydd* (SOU 2023:80) genomfördes i juli 2025 flera lagstiftningsändringar som har relevans för området. Bland annat omfattar brotten 'köp av sexuella handlingar'

och koppleri nu även sexuella handlingar som sker på distans utan fysisk kontakt. Till exempel via video, livestream eller beställda filmer där den som betalar påverkar innehållet. Färdiginspelat material som inte är anpassat efter den som betalar är dock fortfarande tillåtet att konsumera. Samtidigt stärktes skyddet för åldersgruppen 15-17 år vid sexualbrott genom en utvidgning av brottet våldtäkt mot barn (6 kap. 4 § brottsbalken). Detta brott avser från juli 2025 även gärningar där någon utnyttjar att ett barn under 18 år har en nedsatt förmåga att värna sin sexuella integritet.⁴⁶⁴⁴⁶⁵ Samtidigt infördes kön som hatbrottsgrund, vilket kan antas komma ha stor betydelse vid våld i nära relationer, men även vid kränkningar och hot på digitala arenor. Inte minst kopplat till utsattheten hos kvinnliga politiker och journalister. Under 2025 lades även förslag om ett stärkt skydd mot psykiskt våld. Där föreslås en ny straffbestämmelse i brottsbalken som omfattar upprepade kränkningar, hot, tvång eller övervakning som avser att allvarligt skada den utsattas självkänsla. Det föreslås även att bestämmelsen ska omfatta varaktig otillbörlig övervakning, till exempel via GPS eller mobilappar.⁴⁶⁶ Otillbörlig övervakning togs även in som en omständighet som kan ligga till grund för utfärdande av kontaktförbud i lagen om kontaktförbud som började gälla 1 juli 2025.⁴⁶⁷

Styrningen av AI-användning

År 2024 antog FN:s generalförsamling sin första resolution om artificiell intelligens (AI) med fokus på möjligheterna med säkra och pålitliga AI-system för hållbar utveckling.⁴⁶⁸ Samma år antogs även EU-förordningen Artificial Intelligence Act för att skapa en enhetlig reglering av utveckling och användning av AI-system inom EU.⁴⁶⁹ Förordningen trädde i kraft 1 augusti 2024, men det förväntas ta cirka två år innan den tillämpas fullt ut i medlemsländerna. En utredning ser över behovet av nationella anpassningar till följd av förordningen.⁴⁷⁰ Förordningen syftar till att skydda grundläggande rättigheter, säkerställa transparens och säkerhet, fastställa risknivåer och ge vägledning för riskhantering. Den berör i princip samtliga sektorer i samhället och omfattar såväl privata som offentliga aktörer. Till skillnad från DSA innehåller AI-förordningen ingen särreglering kopplad till barn. Däremot omfattas barn som en särskilt sårbar målgrupp vid riskbedömningen inom vissa områden. Svensk lagstiftning är som utgångspunkt teknikneutral, vilket innebär att de som utvecklar och använder AI-system behöver förhålla sig till gällande rätt, till exempel i frågor om upphovsrätt, offentlighet och sekretess samt regler kring automatiserat beslutsfattande. Under 2024 överlämnade även AI-kommissionen sitt slutbetänkande med förslag på en färdplan för Sverige. De konstaterar att Sverige halkar efter andra länder inom AI. Betänkandet lägger 75 förslag för att stärka AI-användningen i Sverige, bland annat genom att utveckla användningen inom offentlig förvaltning samt bidra till en säker och etisk AI-utveckling.⁴⁷¹

Arbete kring åldersverifiering och åldersgränser på sociala medier

Inom Europeiska kommissionen pågår ett arbete med att utveckla en harmoniserad, EU-omfattande strategi och app för åldersverifiering. Den är tänkt att säkerställa användarens ålder vid registrering och inloggning på webbplatser och tjänster med åldersgräns. Appen bygger på ett europeiskt ramverk kring digitala identitetsplånböcker, så kallad "e-wallet". Appen ska vara en användarvänlig och integritetsbevarande lösning för åldersverifiering som gör det möjligt för individer att stärka sin behörighet för åldersbegränsade onlinetjänster utan att avslöja mer personlig information än nödvändigt. Lösningen är utformad för att hantera och stödja efterlevnaden av artikel 28 i DSA, vilket hjälper onlinetjänstleverantörer att uppfylla lagkrav för ålderskontroller

samtidigt som användarnas integritet skyddas. Användarbarheten testas just nu och i Sverige har Safer internet center involverats i arbetet. Appen kommer troligtvis lanseras under 2026, med ambitionen att alla medlemsländer i EU ska kunna erbjuda E-wallet.⁴⁷² Regeringen har även tillsatt en utredning för att bland annat undersöka möjligheterna att införa en åldersgräns för sociala medier. Utredningen ska analysera förutsättningarna för om det bör införas en åldersgräns i Sverige för barns användning av sociala medier, analysera förutsättningarna för att höja åldern för när barn kan lämna samtycke till att deras personuppgifter behandlas för informationssamhällets tjänster samt analysera förutsättningarna för att begränsa möjligheten för den som har föräldraansvar att lämna samtycke för barnets användning av sociala medier eller informationssamhällets tjänster. Utredningen ska även lämna författningsförslag. Den del av utredningen som gäller förslag på en åldersgräns ska vara klar i juni 2026.⁴⁷³

Kunskaps- och metodstöd har fokus på barn och unga

Inom ramen för detta uppdrag har en stor mängd kunskaps- och metodstöd identifierats. Dessa har sammanställts i Bilaga 3. De fokuserar nästan uteslutande på barn och ungas utsatthet för TFV. Såväl myndigheter som civilsamhällesaktörer och aktörer inom näringslivet har tagit fram olika typer av stödmaterial. Mediemyndigheten och Internetstiftelsen publicerar årligen studier om svenskars internet- och medievanor.⁴⁷⁴ En mängd aktörer har tagit fram kampanjer och medvetandehöjande insatser med fokus på bland annat grooming, hatbrott, våld i ungas nära relationer, desinformation på nätet, näthat samt stöd vid brottsutsatthet. Kampanjerna kopplas ofta till informationssajter som ger fördjupad kunskap om frågorna. De har främst inriktats på utsatthet för våld och brottslighet, snarare än att förebygga våldsutövandet. Det finns en stor mängd material till föräldrar och vårdnadshavare om skärmanvändning, föräldraställningar och åldersgränser, internetkunskap, plattformsguider och barns digitala integritet. Materialen omfattar även stöd kring sexuell utsatthet, att prata med barn om deras digitala liv, tryggt spelande samt kunskapsstöd om teknologifaciliterat våld i ungas nära relationer och digital säkerhet. Fram till 2025 drev Rädda barnen även en orostelefon för föräldrar vid oro för extremism och radikalisering.

För yrkesverksamma i skolan finns lektionsupplägg, lärarhandledningar och samtalsstöd kopplade sexualitet, samtycke och relationer. Materialen tar upp bland annat brottslighet och trygghet på nätet, källkritik och digitalisering, samtycke och kroppslig integritet och våld i nära relationer. Det finns flera webbutbildningar, internetkunskap och en stödtelefon för yrkesverksamma vid oro om våldsbejakande extremism. Stödmaterial för uppsökande arbete online har utvecklats, med särskilt fokus på sexuell exploatering. Det finns även verktyg för att screena och upptäcka sexuell utsatthet samt stöd för samtal med barn och unga om sexuella övergrepp och utsatthet online. Flera aktörer ger även stöd och information till personer som utsatts för hat eller kränkningar på nätet, genom exempel genom digitala trygghetsvårdar, stödchattar i sociala medier, webbinformation och stödsamtal i spelmiljöer. Flera aktörer har även information riktad direkt till barn och unga rörande digital utsatthet och vart man kan vända sig för stöd och hjälp. Det finns även stödlinjer och rapporteringsfunktioner för barns utsatthet. Flera projekt har utvecklat digitala spel för att förebygga våld, varav många kopplas samman med lärarhandledningar för att kunna användas i skolor. Spelen rör samtycke, kroppslig integritet, schyssta relationer och att ingripa mot våld, samt rättigheter, desinformation, risker online, källkritik, manipulation och cyberbrottslighet. Det har även tagits fram en code of conduct för svensk e-sport.

ANALYS OCH SLUTSATSER

Syftet med Jämställdhetsmyndighetens uppdrag har varit att skapa en samlad bild av kunskap och behov av åtgärder, samt att bidra till en gemensam förståelse av vad teknologifaciliterat våld innebär. Detta för att bättre kunna svara mot GREVIO:s rekommendationer och skapa en samordning och översikt avseende dessa frågor. I detta kapitel presenteras en avslutande analys och slutsatser utifrån kartläggningen.

Detta uppdrag utgår bland annat från GREVIO:s rapport om digitala dimensioner av mäns våld mot kvinnor och deras rekommendationer till staterna. Bland annat betonas vikten av samverkan mellan aktörer, robusta ramverk som förändras i takt med tekniken och att internationella ramverk som gäller offline även ska gälla online. GREVIO uttrycker en oro över hur AI kan komma att påverka våldets uttryck och de lyfter teknologi som ett sätt att förebygga och adressera våld. GREVIO rekommenderar även staterna att genomföra kunskapshöjande kampanjer, öka kunskapen bland yrkesverksamma, inkludera digitala dimensioner i existerande åtgärder kring mäns våld mot kvinnor samt att säkerställa att statistik om våld omfattar dessa dimensioner.⁴⁷⁵ Syftet med Jämställdhetsmyndighetens uppdrag har varit att skapa en samlad bild av kunskap och åtgärdsbehov, samt en gemensam förståelse av vad teknologifaciliterat våld innebär. Detta för att skapa en tydligare samordning och översikt avseende dessa frågor för att bättre kunna svara mot GREVIO:s rekommendationer.

Stora upplevda kunskapsluckor och behov av kunskapsutveckling

Området TFV är brett och omfattar ett stort antal våldshandlingar som utförs med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Kartläggningen visar att kunskapen skiljer sig åt gällande de olika områden och våldsuttryck som ingår i uppdraget. Kunskapsproduktionen fokuserar i hög grad på barn och ungas utsatthet, med särskilt fokus på sexuell utsatthet. Flera enkätstudier har kompletterats med frågor om utsatthet digitalt eller genom IKT, men kunskapen är fortfarande begränsad. De forskningsöversikter som tagits fram inom uppdraget pekar framför allt på bristen på gemensam begreppsanvändning samt avsaknaden av jämförbara data. Kartläggningen visar även att det finns stora kunskapsbehov hos landets kommuner – både av basutbildning, fortbildning och erfarenhetsutbyten. Samtidigt finns ett relativt stort antal kunskap- och metodstöd som rör TFV, framför allt med fokus på barn och ungas utsatthet på nätet. Sammantaget tyder detta på att det kunskap- och metodstöd som finns behöver nå ut bättre och att implementering behöver främjas.

I samrådsdialoger efterfrågas framför allt kunskap och stöd gällande de teknikrelaterade aspekterna av våldet. Till exempel vilka sociala medier och plattformar som används och hur dessa fungerar, säkerhetsplanering och riskbedömningar kopplade till digital utsatthet, samt handfasta råd och stöd kring hur tekniska funktioner används i våldsutövande. Idag tillhandahålls denna typ av kunskap i första hand genom privata säkerhetsföretag och civilsamhället. Det behövs även ökad förståelse för det teknologifaciliterade våldets omfattning, uttryck och konsekvenser. Många gånger missas eller trivialiseras de digitala dimensionerna av våldsutsatthet. Särskilt barn och unga som utsatts på nätet riskerar att skuldbeläggas.⁴⁷⁶ Det finns även brist på kunskap hos yrkesverksamma om sexuellt utnyttjande av barn och vuxna i pornografiska syften.⁴⁷⁷

Det framkommer även behov av samordning av uppsökande arbete och informationssatsningar online. Digitala insatser är inte geografiskt avgränsade och en mängd aktörer jobbar uppsökande, erbjuder stöd och sprider information till samma målgrupper i samma kanaler samtidigt. Det finns även behov av samordning av förebyggande arbete i digitala miljöer.

Behov av digital och teknisk kompetens

I en tid där AI, desinformation, algoritmer och individanpassade flöden formar vår bild av omvärlden blir förmågan att förstå och hantera information allt viktigare. Medie- och informationskunnighet (MIK) är idag avgörande för demokratin – och en nyckel till att kunna tänka kritiskt, fatta informerade beslut och stå emot vilseledande budskap.⁴⁷⁸ En internationell studie om digital kompetens visar att även om svenska elever är flitiga användare av digitala verktyg, både i skolan och på fritiden, så får de inte per automatik väl utvecklade färdigheter. En stor andel elever uppvisar en mindre självständig datoranvändning och saknar viktiga färdigheter i att värdera information på nätet. Resultaten visar även på stora skillnader mellan elevgrupper där skillnaden är som störst sett till socioekonomisk bakgrund.⁴⁷⁹ Att öka den digitala kompetensen är en viktig del i att skapa motståndskraft och förmågan att kritiskt kunna värdera olika källor och information, inte minst material skapat av AI. Det är även centralt att förstå hur digitala verktyg och algoritmstyrt innehåll fungerar, samt att känna igen och kunna sätta ord på våld, kränkningar och övergrepp som sker digitalt. Forskning pekar även på risker med att betrakta digitala lösningar och teknologi som en universell resurs; flera studier visar att tillgången till digitala stödinsatser är ojämnt fördelat och att till exempel äldre, personer med funktionsnedsättningar och personer i socioekonomiskt utsatta situationer riskerar att exkluderas eller möter särskilda hinder.⁴⁸⁰ Det finns begränsad kunskap om hur digitala insatser fungerar för olika grupper. Utan ett inkluderande och intersektionellt perspektiv riskerar tekniska lösningar att förstärka redan existerande ojämlikheter, snarare än att minska dem.⁴⁸¹

Att dra nytta av den tekniska utvecklingen i arbetet mot våld

Det teknologifaciliterade våldet måste förstås i relation till ett ständigt föränderligt digitalt landskap. Tekniska funktioner såsom sakernas internet, AI, uppkopplade telefoner, gps-spårning och algoritmer skapar nya förutsättningar för våldsutövande. Pornografin är idag mycket lättillgänglig, den misogyn digitala "manosfären" växer globalt och algoritmer riskerar att förse barn och unga med våldsamt och sexualiserat innehåll. Detta ökar risken för framför allt pojkar och unga män att radikaliserar in i misogyn miljöer eller våldsbejakande extremism.⁴⁸² Den snabba tekniska utvecklingen innebär att forskningen såväl som utvecklingen av åtgärder har svårt att hålla jämna steg. Teknisk kunskap blir snabbt inaktuell och våldsutövare utvecklar kontinuerligt nya tillvägagångssätt. Samtidigt har integrerade funktioner i appar och telefoner bidragit till att förändra vår syn på kontroll och övervakning. Att föräldrar, vänner och partners spårar varandras rörelsemönster är i hög grad normaliserat.⁴⁸³ Delningen av sexuella bilder och filmer är en del i ungas utforskande av sexualitet och relationer. Det digitala landskapet präglar därmed hur relationer formas och levs, vilket behöver beaktas i samtal om relationer, samtycke, kontroll och våld.

Ett alltmer automatiserat våld möts av manuella åtgärder

Den tekniska utvecklingen har lett till en exponentiell ökning av sexuellt övergreppsmaterial. Omfattningen överstiger vida kapaciteten för manuell granskning. Detta gör behovet tekniska verktyg för upptäckt, nedtagning och förebyggande arbete centralt.⁴⁸⁴ Inom projekt Arachnid har över 126 miljoner misstänkta övergreppsbilder på barn identifierats.⁴⁸⁵ Samma bilder dyker upp återkommande och kan behöva plockas ner tusentals gånger.⁴⁸⁶ Automatisering används även för andra former av våld. Förtroendevalda och journalister kan tvingas bort från det demokratiska samtalet efter riktade attacker från automatiserade trollkonton och rekryteringen till människohandel kan automatiseras genom botar.⁴⁸⁷ EIGE lyfter riskerna med AI-utvecklingen, automatisering och generativa algoritmer som skapar nytt innehåll baserat på den data de tränats eller programmerats på. Detta utvidgar våldsutövarnas räckvidd och gör det möjligt för dem att begå våldshandlingar mot kvinnor och flickor på distans och i stor skala.⁴⁸⁸ Samtidigt som våldet tycks bli alltmer uppskalat och automatiserat är samhällets insatser fortfarande i stor utsträckning manuella. Uppsökande verksamheter letar upp och skickar enskilda meddelanden till personer, tillsynen av DSA baseras på enskilda anmälningar och rättsväsendet utreder enskilda ärenden. Kartläggningen har endast identifierat en handfull exempel på automatiserade AI-lösningar som utvecklats för att förebygga och bekämpa TFV. Samtidigt finns exempel på tekniska lösningar med stor potential. Webbspindlar används globalt för att upptäcka och ta ner sexuellt övergreppsmaterial på barn. Genom "hashing" kan bilder och filmer tilldelas digitala fingeravtryck som gör dem spårbara och därmed möjliga att snabbare få nedplockade.⁴⁸⁹

Forskningsöversikterna ger även exempel på hur AI-verktyg på ett tillgängligt sätt kan tillhandahålla korrekt och detaljerad information om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. AI-verktyg kan även förbättra tillgängligheten till vård och stöd, i synnerhet för marginaliserade grupper eller personer som bor i glesbygd. Samtidigt påtalas även risker med AI-interventioner.⁴⁹⁰ Det är därför centralt att AI-verktyg som utvecklas tränas på en bredd av korrekta och representativa data, för att undvika att de befäster skadliga stereotyper eller sprider felaktig information.⁴⁹¹ Det finns stora möjligheter att använda de tekniska lösningarna för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, förutsatt att dessa utvecklas och används på ett ansvarsfullt och rättssäkert sätt.

Den tekniska utvecklingen kan bidra till kunskapsproduktion

Informations- och kommunikationstekniken ger stora möjligheter för att förebygga och bekämpa våld och brottslighet, såväl som i arbetet med att erbjuda stöd och skydd. I kapitlet *Åtgärder på området* ges exempel på teknikens möjligheter i arbetet med att motverka våld. Utöver dessa möjligheter så kan IKT även spela en viktig roll för kunskapsproduktionen på området. Analys av stora mängder data från digitala forum kan vara underlag för ökad kunskap och utveckling av åtgärder. Sociala medier kan fungera som en viktig datakälla för att förstå våldsutövaras beteenden och följa förekomsten av våld. Sådan dataanalys kan också ge djupgående insikter i karaktären och ursprunget till våld mot kvinnor, män och transpersoner.⁴⁹² Samtidigt visar DIGG att kompetensen inom AI-området är begränsad inom svenska myndigheter och få myndigheter använder dataanalys i beslutsfattande och strategiarbete.⁴⁹³ Dataanalys tycks även i låg grad användas som metod vid forskning om jämställdhet och våld. Flera rapporter visar dock hur webbspindlar och analys av stordata effektivt kan kartlägga omfattningen av sexuell exploatering eller analysera innehåll i nätkränkningar och trakasserier.⁴⁹⁴ Forskningsöversikterna påtalar behovet av metodutveckling och att hitta etiska sätt att samla in data

och utvärdera digitala stödinsatser.⁴⁹⁵ Det väcks även etiska och juridiska frågor när det handlar om inhämtning av information från slutna forum, darkweb eller webbsidor som kräver inloggning. Samtidigt kan det anses vara kritiskt att få tillgång till anonymiserad data - både för forskning och för att kunna säkerställa trygga digitala miljöer. Få plattformar erbjuder öppna tekniska gränssnitt som automatiserar datautbyte mellan system, så kallade API:er, vilket gör det svårare för forskare att förstå barn och ungas digitala miljöer.⁴⁹⁶ Spänningen mellan säkerhet och integritet kan även försvåra tillgången till data från internetleverantörer.⁴⁹⁷ Genom att underlätta för partnerskap mellan plattformar och forskarvärlden skulle fler forskningsprojekt kunna få tillgång till värdefulla data som ger insikter och en bättre förståelse för utsattheten online.⁴⁹⁸

Utsatthet och risk saknas i hög grad digitaliseringen av samhället

Offentlig sektor utnyttjar idag i låg grad teknikens möjligheter för att förebygga och bekämpa våld. Det kan därför behövas forum för att utveckla AI-lösningar i en säker och innovativ miljö - så kallade "AI-sandlådor". Offentlig sektor behöver hålla jämna steg med brottsligheten och våldsutövare i anammandet av ny teknik. Innovation sker idag i första hand inom näringsliv och civilsamhälle, varifrån det kan finnas mycket att lära. Enligt Sveriges digitaliseringsstrategi är det "av vikt att regeringen och myndigheterna skapar incitament för att utveckla och testa nya lösningar" och att de "etablerar metoder som hanterar risker på ett ansvarsfullt och strukturerat sätt". Den offentliga förvaltningen uppges kunna bli en drivkraft för innovation som levererar samhällsnytta och stärker förtroendet för digitaliseringens möjligheter. Strategin pekar även på att den strategiska styrningen och uppföljningen av den offentliga förvaltningens digitalisering behöver stärkas. Offentlig förvaltning ska skapa användarvänliga, säkra och trygga digitala tjänster som effektiviseras med hjälp av AI- och datadriven utveckling.⁴⁹⁹ Innovativa IoT-projekt inom offentlig sektor kan få stöd och finansiering genom det strategiska innovationsprogrammet Internet of Things Sverige.⁵⁰⁰ Flera offentliga aktörer arbetar även med AI Sweden - det nationella centret för tillämpad artificiell intelligens.⁵⁰¹ Ingen av dessa aktörer tycks i dagsläget erbjuda kunskap eller främja utvecklingsprojekt som adresserar TFV eller digital utsatthet. De risker som adresseras i AI-kommissionens färdplan för Sverige rör i första hand desinformation, militära risker, organiserad brottslighet, bidragsbrott, externa cyberhot och liknande. Färdplanen säger ingenting om jämställdhet, eller hur utvecklingen av AI kan komma att påverka kvinnor, män eller personer med annan könsidentitet olika.⁵⁰² The Global Partnership for Action on Gender-Based Online Harassment and Abuse, där Sverige ingår, påtalar det kritiska behovet av att adressera mänskliga rättigheter och jämställdhet kopplad till AI.⁵⁰³

Det digitala landskapet innebär juridiska och tekniska utmaningar

Arbetet mot teknologifaciliterat våld präglas av flera rättsliga och strukturella utmaningar, som sträcker sig från juridiska gråzoner och bristande definitioner, till intressekonflikter, implementeringssvårigheter och bristande teknisk kompetens.⁵⁰⁴ Den snabba tekniska utvecklingen ställer nya krav på både rättsväsendet och lagstiftningen. Rättssystemen är i regel nationellt avgränsade, medan de brottsliga handlingarna många gånger är gränsöverskridande, anonyma och tekniskt komplexa. Avsaknaden av harmoniserad lagstiftning mellan länder riskerar att göra rättsliga processer långsamma och ineffektiva.⁵⁰⁵ Brist på enhetliga definitioner och rättsliga ramar försvårar både rättslig tillämpning och forskning. Vissa länder har specifikt stärkt lagar och ramverk för att ge medborgare skydd mot teknologifaciliterat våld, medan andra inkluderar TFV i

delar av befintlig lagstiftning.⁵⁰⁶ Lagstiftningen är dock inte alltid anpassad till den digitala utvecklingen utan blir mer reaktiv i stället för proaktiv. Forskningsöversikterna pekar på betydelsen av en harmonisering av rättsliga definitioner och ett brett internationellt samarbete.⁵⁰⁷ För att stärka skyddet av barn i enlighet med Lanzarote-konventionen framför ett flertal aktörer, nationellt och internationellt, behovet av att ändra brottsrubriceringen ”barnpornografi” till en rubricering som synliggör våldet. En statlig utredning från 2023 föreslog bland annat ”sexuell exploatering av barn i bild” som en alternativ rubricering.⁵⁰⁸ I samrådsdialoger har flera myndigheter såväl som civilsamhällesorganisationer även problematiserat det så kallade ”pubertetsrekvisitet” (Brb 16 kap. 10 a §) som innebär att barn vars pubertetsutveckling är fullbordad har ett svagare skydd mot dokumenterade sexuella övergrepp.

Den tekniska utvecklingen ställer ökade krav på rättsväsendet

Rättsväsendet kan ofta ha svårigheter att möta nya tekniska och juridiska utmaningar, bland annat på grund av bristande kunskap, resurser, utbildning eller teknisk expertis.⁵⁰⁹ AI-utvecklingen gör det allt lättare att skapa falskt bevismaterial, vilket riskerar påverka rättsprocesser.⁵¹⁰ Flera europeiska länder försöker anpassa lagstiftningen till den tekniska utvecklingen, exempelvis genom förslag om upphovsrätt till sin egen röst och utseende. Storbritannien har lagt fram lagförslag om att kriminalisera träning, tillhandahållande eller innehav av AI-verktyg som skapar sexuellt övergreppsmaterial på barn. Detta efter ett uppmärksammat rättsfall där gärningsmannen i stor omfattning tagit emot beställningar på att AI-generera våldsamt, sexuellt övergreppsmaterial på verkliga barn.⁵¹¹⁵¹² Dessa exempel synliggör komplexiteten i ansvarsfrågan när brott begås med hjälp av AI, då det kan vara olika aktörer som hostar, utvecklar, tränar respektive använder de AI-verktyg som används för att begå brott.⁵¹³ Arbetet med teknologifaciliterad brottslighet ställer även juridiska och tekniska krav på säker hantering och lagring av data. Delning av information med Polismyndigheten behöver exempelvis kunna ske på säkra sätt. Att hantera de enorma mängder data som finns online är kostsamt och kräver omfattande lagringsyta, uppkoppling och förvaltning. Den digitala brottsligheten kräver även ökade utredningsresurser – både för att hantera stora datamängder, men även för att kontrollera äktheten i bevismaterial. Det kan även vara svårt att bevisa vem som suttit bakom tangentbordet på de enheter från vilka brottsligheten begåtts. Det bör även säkerställas att domarkåren har tillräcklig kunskap om digitala miljöer och den tekniska utvecklingen för att kunna tillämpa lagen korrekt.

För personer som utsätts för TFV handlar problematiken inte bara om de tekniska och sociala aspekterna, utan även om juridiska svårigheter kopplat till digitala arenor. Det kan exempelvis handla om att man inte förstår att man utsatts för ett brott, eller att systemet upplevs som svårt att förstå och navigera i. Dessa hinder kan bli extra påtagligt för personer med exempelvis intellektuell funktionsnedsättning.

Det behövs praxis för digital och teknologifaciliterad brottslighet

Juridiken kring teknologifaciliterat våld befinner sig i en övergångsfas – mellan traditionella rättsramar och en ny digital verklighet. Utvecklingen väcker frågor kring hur olika brottskategorier kan tillämpas på teknologifaciliterade brott och hur brottslighet på digitala arenor ska förstås. Den omfattande utsattheten för ”nätblottning” antyder exempelvis att det är ett brott som tenderar att uppfattas som mindre allvarligt än ”fysisk” blottning. Allvarliga brott kan idag begås uteslutande digitalt - exempelvis människohandel, våldtäkt och bedrägerier som sker via appar, spelplattformar, live-

streaming, virtual realitymiljöer och metaversum.⁵¹⁴ Svensk och europeisk lagstiftning är som utgångspunkt teknikneutral, men lagstiftare behöver säkerställa att den blir tillämpbar oavsett på vilken arena våldet utövas. I detta krävs höjd kunskap och kompetens om tekniken. Existerande lagstiftning behöver i högre grad prövas i relation till digital och teknologifaciliterad brottslighet för att skapa praxis på området. Här finns även möjlighet att dra lärdom från andra länders praxis och rättstillämpning. I dagsläget saknas exempelvis praxis på om AI-genererade bilder kan utgöra olaga integritetsintrång eller om AI-genererat övergreppsmaterial på barn kan vara ett grovt brott trots att inga fysiska övergrepp skett.⁵¹⁵ FN:s generalsekreterare lyfter även fram att det krävs robusta internationella och nationella ramverk som förändras i takt med tekniken - och att samma principer som gäller offline även ska gälla online.⁵¹⁶

Det råder fortfarande osäkerhet kring vilka typer av brott som kan uppstå i metaversum. Nya digitala verktyg och tjänster förbises ofta ur ett brotts- och säkerhetsperspektiv, vilket kan leda till så kallad ”crime harvesting”. Det vill säga att brottslingar utnyttjar nya tekniska möjligheter innan dessa regleras eller säkras.⁵¹⁷ I dagsläget saknas även i hög grad juridiska möjligheter och tillvägagångssätt för vuxna att få kränkande eller sexuellt material som spridits utan samtycke nedtaget från internet, eftersom materialet *i sig* inte är olagligt. Det saknas nationell lagstiftning som ger enskilda personer vetorätt mot att få sitt material spridet utan samtycke. Samtidigt skulle exempelvis befintlig lagstiftning såsom GDPR kunna användas som ett verktyg för att motverka deepfake-material. GDPR har som syfte att skydda individers data i offentlig och privat verksamhet och ställer krav på att hantering av personuppgifter alltid ska ske med individens samtycke. Även EU:s dataskyddsförordning slår fast att behandling av personuppgifter måste stödja sig på en rättslig grund för att vara laglig. Med personuppgifter avses varje upplysning som för det möjligt att identifiera en fysisk person. Det kan vara en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

En spänning mellan integritets- och skyddsintressen

Arbetet mot TFV präglas av en spänning mellan integritetsfrågor och behovet av upptäckt, skydd och säkerhet.⁵¹⁸ Lagstiftningens försök att skydda individer krockar ibland med principen om yttrandefrihet. Det finns etiska dilemman som rör övervakning, personuppgiftshantering och integritet. Dessa spänningar synliggörs exempelvis i relation till aktuella lagförslag så som att digitala kommunikationstjänster föreslås få skanna användares privata meddelanden för att upptäcka sexuella övergrepp mot barn (”chat control”), att använda AI-system för ansiktsigenkänning på allmän plats eller att AI-generera av övergreppsmaterial på barn i brottsbekämpande syfte.⁵¹⁹ Överblockering av innehåll kan även vara en negativ bieffekt av automatiserad teknik för moderering. I samrådsdialoger beskriver myndigheter och civilsamhälle hur annonser och informationskampanjer stoppats av sociala medieplattformar på grund av att de nämner exempelvis sexualitet eller våld. Åtgärder som syftar till att förebygga och bekämpa brott riskerar därmed leda till censur och omotiverad övervakning av medborgarnas kommunikation.⁵²⁰ Innehållsmoderation på sociala medieplattformar präglas dessutom ofta av inkonsekvens, partiskhet och bristande transparens, vilket kan ha en negativ inverkan på yttrandefriheten. Även sakernas internet kan missbrukas för övervakning utifrån den detaljerade och kontinuerliga datainsamling som tekniken möjliggör.⁵²¹

Behov av globala lösningar och tvärsektoriell samverkan

Teknologifaciliterat våld (TFV) är en komplex och i grunden global företeelse som kräver globala lösningar. Våldet kan utföras anonymt, saknar geografiska gränser och möjliggörs med hjälp av IKT som tillhandahålls av globala företag. Tillämpningen av nationell lagstiftning kompliceras av den globala och immateriella onlinevärlden.⁵²² Arbetet med att förebygga och bekämpa TFV behöver därför bedrivas på internationell och europeisk nivå och åtgärder behöver i hög grad vara samordnade och globala. Internationellt diskuteras TFV i syfte att skapa gemensamma definitioner och begrepp, utveckla kunskap, mäta förekomst och skapa gemensamma forskningsprioriteringar.⁵²³ Frågan spänner samtidigt över ett flertal kompetensområden. Arbetet kräver inte bara kunskap om våld och maktodynamiker, utan kräver även juridisk och teknisk kompetens. Aktörer med expertis om mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel behöver samverka med aktörer med kompetens inom teknisk utveckling – och vice versa. Kartläggningen pekar på ett tydligt behov av tvärsektoriell samverkan och innovation både inom forskning och praktik. I dag finns dock få överlappningar mellan dessa kunskapsfält.

Teknikutvecklare och plattformar har ett stort ansvar

Den digitala infrastrukturen möjliggör våld och exploatering. Genom ett sammanlänkande ”ekosystem” av tekniska nätverk och plattformar kan våldsutövare och utsatta kopplas samman genom algoritmer och dataflöden, snarare än genom fysiska möten.⁵²⁴ En forskningsöversikt om innehållsmoderering på plattformar visar att fokus framför allt läggs på individuella lösningar kring skydd och motståndsstrategier, snarare än myndigheters och teknikföretagens ansvar. Detta bidrar till en individualisering av sociala risker och en okritisk syn på IKT. Ansvaret för att motverka barn och ungas utsatthet på nätet, läggs därmed ofta på enskilda individer och på pedagoger samtidigt som stater, teknikföretag och större organisationer i hög grad friskrivs från att skapa trygga onlinemiljöer. Att motverka reglering finns ofta inbyggt i sociala medieplattformarnas affärsmodeller, vilket lyfts fram som en betydande utmaning för att säkerställa barns säkerhet online.⁵²⁵ En forskningsöversikt om spelmiljöer pekar samtidigt på att barns säkerhet online kan stärkas genom effektivare åldersverifiering, förbättrad innehållsmoderering och utökad föräldrakontroll. Översikten uppmanar till sektorsövergripande samarbete mellan privat sektor, brottsbekämpande myndigheter och barnrättsorganisationer. Den pekar även på vikten av att beakta etiska aspekter i teknikutvecklingen.⁵²⁶ Stärkt föräldrakontroll förutsätter samtidigt att det finns engagerade och kunniga vårdnadshavare runt barnen och kan därför inte vara den huvudsakliga åtgärden för att skapa säkra onlinemiljöer. Mediemyndigheten visar även att det finns jämförelsevis svaga samband mellan utsatthet på nätet bland barn och unga och föräldrars regler kring eller samtal om medieanvändning. De menar därför att vårdnadshavaransvar och föräldramedling inte ensamma räcker till för att skydda barn från skadlig mediepåverkan och utsatthet på nätet.⁵²⁷ Svenska barnrättsorganisationer lyfter även behov av att spelföretag, apputvecklare och sociala medieplattformar behöver ta ett större ansvar för att skydda barn. De lyfter bland annat behovet av att återföra ansvaret till de företag som utvecklar och tillhandahåller de tekniska lösningarna, samt att det behöver göras tydligare risk- och konsekvensanalyser gällande barns säkerhet. Flera aktörer betonar dessutom betydelsen av ”safety by design”, det vill säga att säkerhet integreras redan i design- och utvecklingsfasen av nya funktioner och system, snarare än att hanteras i efterhand.

Regleringen av plattformarna har betydelse

Lagstiftning tycks i hög grad ha effekt i arbetet mot TFV. Europeiska Digital Service Act (DSA) och amerikanska REPORT Act⁵²⁸ är två lagstiftningsinitiativ som ställer krav på plattformar. Under 2024 rapporterade den amerikanska organisationen National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) om en alarmerande ökning av globalt inkomna tips gällande grooming av barn och unga. Ökningen bedöms vara en följd av att plattformar och molntjänstleverantörer fått utökade skyldigheter att anmäla misstankar om sexualbrott mot barn.⁵²⁹ Sedan Ecpat 2024 beviljades status som betrodd anmälare enligt DSA har 99 procent av de begärda nedtagningarna av olagligt material tagits bort av värdtjänstleverantörerna. Den höga efterlevnadsgraden är en indikation på att systemet med betrodda anmälare fungerar väl och att de flesta företag agerar på de rapporter de tar emot. Ecpats arbete gör därmed stor skillnad för barn vars bilder och filmer sprids på nätet.⁵³⁰

Även mindre plattformar omfattas av DSA, men de har inte samma långtgående skyldighet som Very Large Online Platforms (VLOPS). Samtliga plattformar omfattas av grundläggande krav gällande exempelvis anmälnings- och nedtagningsprocesser, transparens, spårbarhetskrav och användarrättigheter. VLOPS har dock större skyldigheter kring regelbundna riskanalyser av systemrisker, till exempel könsbaserat hat och spridning av övergreppsmaterial. De har även starkare krav på åtgärder.⁵³¹ Samtidigt behöver det säkerställas att även mindre plattformar och företag tvingas ta ansvar för hur deras tjänster används i brottsliga syften. Mediemyndigheten påtalar att föräldraansvar inte är tillräckligt, utan att det krävs ett holistiskt arbete där flera aktörer involveras. De lyfter även betydelsen av att DSA-förordningen följs upp och utvärderas för att säkerställa att också plattformarna tar sitt ansvar vad gäller skydd av barn från skadlig mediepåverkan.⁵³² Ecpat betonar även behovet av snabbare hantering, mer konsekvent återrapportering och tydligare rutiner för att ta ned konton som kontakter barn i sexuellt syfte. Nuvarande åtgärder bedöms av Ecpat vara otillräckliga och ojämna. DSA och bättre plattformsdesign och moderering är centrala verktyg för att minska barns utsatthet, särskilt för sexualiserat våld och exploatering online.⁵³³ Även EIGE, Mediemyndigheten och Folkhälsomyndigheten lyfter fram betydelsen av DSA, men konstaterar att nuvarande åtgärder är otillräckliga och ojämna. EIGE pekar också på att policys och åtgärder är könsneutrala och inte tar hänsyn till specifika utsatthetsmönster. De menar att plattformarna i högre grad behöver integrera ett genusperspektiv och intersektionalitet i sina policys samt att det finns behov av könsuppdelad statistik.⁵³⁴

Idag finns även tydliga brister i systemet gällande åldersverifiering på digitala plattformar. När verkliga identiteter och åldrar döljs blir det svårt för plattformar att säkerställa åldersanpassade skyddsåtgärder. Avsaknaden av krav och robusta system för ålders- och identitetsverifiering innebär att minderåriga lätt kan ta sig in i digitala utrymmen, samtidigt som våldsutövare kan utnyttja anonymiteten för sina syften. Motsvarande problem gäller även för vuxna användare och pekar på en lucka kopplat till plattformarnas ansvar.⁵³⁵ Europeiska kommissionen arbetar med en EU-gemensam strategi och app för åldersverifiering som ska kunna användas för att säkerställa användarens ålder vid registrering och inloggning på webbplatser med åldersgräns.⁵³⁶ Att stärka arbetet med ålders- och identitetsverifiering bedöms vara en central framtida åtgärd. Det är samtidigt viktigt att även vuxna skyddas mot TFV och att det utvecklas strukturer som möjliggör för vuxna att få hjälp att ta ner kränkande eller sexuellt material som sprids utan samtycke.

Lokala åtgärder kan förebygga och ge stöd

Även om TFV är globalt fenomen som i första hand kräver storskaliga och internationella lösningar, så finns det samtidigt viktiga åtgärder som kan genomföras på nationell nivå. Detta gäller inte minst arbetet med ett brett och tidigt förebyggande arbete mot våld utifrån en genusförändrande ansats, såväl som möjligheterna till stöd, skydd och digital säkerhet för personer som utsatts för TFV. Det finns även ett behov av att stärka den digitala säkerheten för yrkesverksamma som arbetar med dessa målgrupper. Stödinsatser behöver utgå från de utsattas erfarenheter och från hur de själva önskar få stöd. Samtidigt behöver samtalet mellan vuxna och barn kring vardagen på nätet främjas. Barn är experter på sin egen digitala vardag och de efterfrågar vuxennärvaro utan skuldbeläggning. Eftersom plattformar och appar förändras snabbt och vuxna våldsutövare söker sig dit barnen är krävs ett kontinuerligt samtal, stärkt källkritik och ökad riskmedvetenhet - hos både barn och vuxna. För barn som lever med hedersrelaterat våld och förtryck är det centralt med vuxna utanför familjen som kan föra dessa samtal.

För den som utsatts finns även möjligheter till upprättelse och praktiskt stöd. Ecpats arbete visar exempelvis att det är möjligt för barn som fått bilder och filmer som spridits utan samtycke borttaga från nätet. Även organisationen Stop NCII som hjälper vuxna att få bort kränkande material från nätet upplever en positiv samverkan med plattformarna.⁵³⁷ Denna kunskap behöver nå ut till utsatta barn och vuxna – för att motverka upplevelser av hopplöshet och förmedla att situationen inte är ”körd” även om material fått spridning. Teknologifaciliterade våld är ofta sexualiserat och det är framför allt flickor och kvinnor som utsätts av pojkar eller män. Det förebyggande arbetet mot TFV behöver därför, liksom annat våldsförebyggande arbete, adressera normer kring kön och sexualitet och utgå från en genusförändrande ansats. Om fokus i första hand läggs på riskerna med tekniken, snarare än våldsutövarens handlingar, finns en risk att lösningarna ensidigt inriktas på att utsatta ska undvika digitala miljöer. För att få våldet att upphöra krävs i stället åtgärder som stärker skyddet i de digitala miljöerna och på plattformarna, samt ett långsiktigt förebyggande arbete för att få personer, i huvudsak pojkar och män, att inte utöva våld och kränkningar.

UTVECKLINGSMRÅDEN OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG

I uppdraget ingår att föreslå åtgärder för att förbättra kompetensen hos allmänheten och yrkesverksamma, samt åtgärder för att minska utsattheten för de digitala dimensionerna av våld. I detta kapitel presenteras de utvecklingsområden och åtgärdsförslag vi identifierat.

Enligt uppdraget ska Jämställdhetsmyndigheten med utgångspunkt i kartläggningen föreslå åtgärder för att förbättra kompetensen på området bland såväl allmänheten som yrkesverksamma. Vi ska vid behov även föreslå åtgärder för att minska utsattheten för de digitala dimensionerna av våld, med särskilt fokus på de grupper som bedöms mest utsatta respektive mest sårbara. Kartläggningen visar att teknikutvecklingen går enormt snabbt och det bedöms därför vara centralt att agera skyndsamt för att hålla jämna steg med brotts- och våldsutvecklingen. Kunskap och åtgärder behöver utvecklas i takt med den teknologiska utvecklingen och det räcker därför inte med engångsinsatser. Det bedöms vara centralt att frågan om teknologifaciliterat våld (TFV) integreras i de kommande nationella strategierna gällande våld mot barn respektive att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, såväl som de nationella handlingsplanerna gällande hedersrelaterat våld och förtryck, respektive prostitution och människohandel.

I GREVIO:s granskning av Sveriges arbete mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ges ett flertal starka rekommendationer som rör TFV. Till exempel utbildning av professionella, att kontaktförbud ska inkludera TFV och att specialiserade stödfunktioner för våldsutsatta ska inkludera de digitala dimensionerna av våld.⁵³⁸ Arbetet med TFV behöver på sikt integreras i myndigheters ordinarie arbete och struktur. Kartläggningen visar dock på omfattande kunskaps- och utvecklingsbehov gällande de teknikrelaterade aspekterna av våldet, vilket innebär att särskilda satsningar kan behöva genomföras i ett första steg.

Jämställdhetsmyndighetens fortsatta arbete

Digital utsatthet och teknologifaciliterat våld behöver i högre grad integreras i det breda arbetet på våldsområdet. Jämställdhetsmyndigheten kommer arbeta vidare med att integrera frågan om digitala och teknologifaciliterade dimensioner av våld i sitt ordinarie arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. TFV kommer även integreras i myndighetens nya uppdrag gällande en nationell informationssatsning och utbildningsinsats om hedersrelaterat våld och förtryck, uppdrag om att genomföra kunskapshöjande insatser om hur flickor och unga kvinnor påverkas av användning av sociala medier samt uppdrag om att undersöka kunskap bland myndigheter om artificiell intelligens (AI).⁵³⁹ Vi planerar även att, med utgångspunkt i kartläggningsuppdragets slutsatser, fortsätta dialogen om begreppsanvändning och terminologi med bland annat Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK), Örebro Universitet och andra relevanta aktörer. Inom ramen för vårt nationella samordningsuppdrag för arbetet mot prostitution och människohandel har vi för avsikt att fortsätta följa utvecklingen av webbplatser och digitala plattformar som möjliggör sexuella handlingar mot betalning, inklusive så kallade ”sugardejtingsidor”.

Vi ser även behov av att fortsätta främja utvecklingen av en nationell stödstruktur för samordning av stödmaterial, utbildning och erfarenhetsutbyte. Jämställdhetsmyndigheten kommer även fortsätta sprida resultaten från kartläggningen genom exempelvis publikationer, nätverk, konferenser och via myndighetens webbplats.

Tio centrala utvecklingsområden

Vi har identifierat tio centrala utvecklingsområden, där aktörer inom offentlig sektor, civilsamhället och näringsliv behöver arbeta gemensamt och långsiktigt framåt. Dessa utvecklingsområden sammanfattar analyskapitlets slutsatser och utgör grunden för sex konkreta åtgärdsförslag.

1. Skapa en gemensam förståelse av teknologifaciliterat våld (TFV)

Kunskapsfältet kring teknologifaciliterat våld (TFV) behöver fortsätta utvecklas och dialogen mellan olika aktörer främjas. Systematiken i datainsamlingen måste stärkas och indikatorer behöver utveckla så att kunskapen blir jämförbar över tid och mellan aktörer. Det behöver utvecklas en mer enhetlig begreppsanvändning och en gemensam förståelse för de olika definitioner som ryms inom paraplybegreppet TFV.

2. Följ den tekniska utvecklingens konsekvenser för våld och jämställdhet

Tekniken utvecklas i snabb takt och det finns ett behov av att löpande följa vad nya tekniska lösningar och verktyg får för konsekvenser för våld och utsatthet, samt hur de används i våldsutövande. Särskilt viktigt är att följa hur AI-utvecklingen påverkar olika former av våldsutsatthet och våldsutövande, samt dess konsekvenser för jämställdheten. Det finns även behov av att sammanställa forskning om nyare fenomen såsom deepfake-material och AI-relaterad brottslighet i nära relationer.

3. Öka automatiseringen av det förebyggande och brottsbekämpande arbetet

Vi behöver fortsätta utveckla och skala upp de förebyggande och brottsbekämpande insatserna. I takt med att våldet skalas upp och automatiseras måste även motåtgärderna effektiviseras, exempelvis genom användandet av AI-verktyg och globala åtgärder.

4. Stärk tvärssektoriell samverkan mellan olika kunskapsområden

Etablera långsiktig samverkan mellan kunskapsfält - både inom forskning och praktik. Vi behöver stimulera kunskaps- och erfarenhetsutbyten mellan de som kan teknologisk utveckling och digitalisering – och de som kan området mäns våld mot kvinnor. Dessa fält behöver även mötas i strategier och handlingsplaner som tas fram på områdena.

5. Öka digital kompetens och motståndskraft hos medborgarna

I takt med digitaliseringen av samhället och utvecklingen av algoritmer och AI-genererat deepfake-material behöver vi stärka barns och vuxnas digitala färdigheter, informations- och källkritik och säkerhetsmedvetenhet. Vi behöver även främja dialogen mellan vuxna och barn om digital medieanvändning samt pornografi.

6. Säkerställ plattformarnas ansvar

Plattformarnas åtgärder behöver följas upp och utvärderas ytterligare och en effektiv tillsyn av DSA behöver säkerställas. Det behöver säkerställas att krav och rekommendationer efterlevs och att riskbedömningar, transparens och skyddsåtgärder får avsedd effekt. Det bör verkas för att även mindre plattformar och tjänster tar ansvar

för rapporteringsfunktioner, innehållsmoderering och åldersskydd. Ändamålsenliga verktyg och ökade krav för åldersverifiering och identifiering bör införas.

7. Stärk implementering, spridning, uppföljning och utvärdering

Spridning och implementering av rutiner och kunskaps- och metodstöd behöver främjas. Lovande initiativ behöver systematiskt följas upp och utvärderas. Förebyggande och främjande insatser med genusförändrande ansats behöver stärkas ytterligare, bland annat för att motverka pojkar och mäns risk för radikaliserings inom manofären.

8. Utveckla digitalt stöd, skydd och uppsökande arbete

Utveckla skydds- och säkerhetsplanering samt riskbedömningsverktyg gällande digital utsatthet och TFV. Säkerställ enkel tillgång till digital hjälp och stöd för barn och vuxna. Stöd och information till utsatta behöver även tillgänglighetsanpassas för personer med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Främja utvecklingen av metoder för uppsökande arbete och spaningsmetoder online för att upptäcka våld och exploatering som sker digitalt. Samordna digitalt uppsökande och förebyggande arbete så att målgrupperna inte möts av spretiga parallella insatser.

9. Följ och utveckla rättslig tillämpning samt praxis

Säkerställ att svensk lagstiftning i högre grad prövas på teknologifaciliterade brott för att bygga praxis. Behov av ytterligare regleringar och lagstiftning behöver löpande ses över i takt med att tekniken utvecklas. Det behöver säkerställas att Polismyndigheten har tillräckliga resurser att utreda komplex digital brottslighet och att Domstolsväsendet har tillräcklig kompetens om den tekniska utvecklingen. Möjligheten att blockera webbsidor som marknadsför sexuell exploatering bör ses över, såväl som de juridiska möjligheterna för vuxna att kunna ta bort sexuellt eller kränkande material som delats utan samtycke.⁵⁴⁰

10. Integrera TFV i styrningen kring digitalisering och AI

Teknologifaciliterat våld behöver i högre grad integreras i arbetet med digitalisering av samhället och AI-utveckling. TFV bör synliggöras som ett "riskområde" i nationella strategier för digitalisering och AI, samt i myndigheters digitala omställning och i innovationsprogram. Våld och jämställdhet bör vara en uttalad del av risk- och konsekvensanalyser i teknikutvecklingen. Om ett nytt institut för AI-säkerhet inrättas, med utgångspunkt i AI-kommissionens slutbetänkande, bör TFV integreras i arbetet.⁵⁴¹

Åtgärdsförslag för det fortsatta arbetet

Med utgångspunkt i dessa utvecklingsområden lämnar Jämställdhetsmyndigheten sex konkreta åtgärdsförslag.

1. *Genomför ett myndighetsgemensamt kunskapslyft om teknologifaciliterat våld*

Jämställdhetsmyndigheten föreslås få i uppdrag att, med utgångspunkt i kartläggningens resultat, samordna en myndighetsgemensam utbildnings- och informationssatsning om teknologifaciliterat våld för yrkesverksamma. Satsningen bör ha fokus på såväl vuxnas som barn och ungas utsatthet för TFV, inklusive utsatthet i pornografiska syften. Socialstyrelsen, NCK, Barnafrid, Länsstyrelserna och MUCF föreslås ingå i uppdraget. Kunskap bör även inhämtas från andra relevanta myndigheter och aktörer, så som exempelvis Barnombudsmannen, Mediemyndigheten, Myndigheten för delaktighet, Polismyndigheten och SKR. Myndigheterna bör ges förutsättningar att vidareutveckla och stärka sitt befintliga arbete och sina kunskaps- och metodstöd kring våld, med fördjupad kunskap om IKT och teknologifaciliterat våld. I uppdraget föreslås även ingå att ta fram förslag på en kunskapshöjande insats om TFV till allmänheten.

2. *Stärk nationella stödfunktioner med kunskap om teknologifaciliterat våld*

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) föreslås få i uppdrag att stärka sina nationella stödfunktioner i syfte att ge stöd till såväl yrkesverksamma som våldsutsatta om teknologifaciliterat våld. Detta i linje med GREVIO:s rekommendationer. Stödfunktionen bör särskilt ha kunskap om de tekniska delarna av utsattheten för att kunna vägleda yrkesverksamma, såväl som våldsutsatta, i teknologirelaterade frågor i samband med våldsutsatthet.

3. *Utveckla skydds- och säkerhetsplanering samt riskbedömning vid TFV*

Socialstyrelsen föreslås få i uppdrag att se över befintliga bedömningsstöd och övriga stödmaterial gällande våld i nära relation, prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck för att inkludera teknologifaciliterat våld i de fall där detta inte ingår. Myndigheten föreslås samråda med Jämställdhetsmyndigheten och andra relevanta myndigheter vid eventuella revideringar. Med utgångspunkt i Socialstyrelsens pågående förstudie om säkerhetsplanering föreslås myndigheten även få i uppdrag att vid behov utveckla befintliga, eller nya, stödmaterial för säkerhetsplanering till att även omfatta teknologifaciliterat våld.

4. *Ta fram stöd gällande digital säkerhetsplanering för yrkesverksamma*

Lämplig aktör, exempelvis Arbetsmiljöverket, föreslås få i uppdrag att ta fram kunskapsstöd kring säkerhetsplanering för digital säkerhet och trygg digital arbetsmiljö. Detta i första hand för yrkesverksamma som arbetar med uppsökande arbete digitalt eller som riskerar att utsättas för teknologifaciliterat våld i sin yrkesroll.

5. *Etablera ett tvärasektoriellt forum för innovation och kunskapsutbyte*

Jämställdhetsmyndigheten föreslås få i uppdrag att undersöka möjligheterna till att etablera och driva ett innovationsforum gällande teknologifaciliterat våld i samverkan med tekniska högskolor eller innovationshubbar. Detta i syfte att främja tvärasektoriell dialog mellan offentlig sektor, näringsliv, forskning och civilsamhälle. Forumet bör

möjliggöra kunskaps- och erfarenhetsutbyte, främja utvecklingen av tekniska lösningar och innovation, samt stimulera tvärprofessionell samverkan mellan olika fält.

6. *Utveckla anpassat stöd och information till personer med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar*

Lämpliga myndigheter, så som Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och Nationellt centrum mot kvinnofrid (NCK), föreslås få i uppdrag att ta fram informations- och utbildningsmaterial om schyssta relationer, våld och digital trygghet anpassat till personer med intellektuella och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Uppdraget bör omfatta information och utbildningsmaterial till yrkesverksamma som möter målgrupperna, såväl som tillgänglighetsanpassat informationsmaterial riktat direkt till barn och unga, respektive vuxna. Materialet bör omfatta våldsutsatthet och våldsutövande, såväl som andra risker och trygghet på nätet. I uppdraget bör kunskap inhämtas från andra relevanta myndigheter och aktörer så som exempelvis Myndigheten för delaktighet, Jämställdhetsmyndigheten, Mediemyndigheten och Brottsförebyggande rådet.

ENGLISH SUMMARY

This report summarises the current state of knowledge and measures taken in the public sector, civil society and the private sector regarding the digital dimensions of violence. The report discusses men's violence against women, domestic violence, honour-related violence and oppression, as well as prostitution and human trafficking. It also includes attempts to make sexual contact with children online and the digital dimensions of crime for pornographic purposes.

The same violence – but new tools and arenas

The report mainly uses the term “technology-facilitated violence” (TFV). This is an umbrella term for acts of violence committed or exacerbated through the use of information and communication technology (ICT). It does not refer to a new *type* of violence, but rather to how technology is used as a tool or an arena that enables, reinforces, or facilitates the use of violence. The violence can be sexual, psychological, financial or in some other form - and it often occurs both online and offline in parallel. The use of ICT does not change the mechanisms of violence, but it does affect the conditions for the perpetration of violence. The violence may be perpetrated by relatives, acquaintances, or complete strangers. It can be perpetrated anonymously, remotely, and around the clock and spread quickly to many people. Technological advances have contributed to the escalation and automation of violence. The dissemination of sexual or offensive material, digital surveillance and online stalking allow the abuse and harassment to continue long after physical violence has ceased. This may cause victims to experience constant stress, anxiety and serious health consequences. Online hate and threats against elected officials and journalists also pose a serious threat to democracy.

Widespread vulnerability among girls and women

The report describes TFV in five areas: 1) non-consensual creation, obtainment or sharing of intimate or manipulated material; 2) cyber stalking and surveillance; 3) cyber harassment; 4) cyber incitement to violence or hatred; and 5) digital dimensions of prostitution, human trafficking, and sexual exploitation of children. Vulnerability to TFV is widespread. Girls and women are particularly vulnerable, and the perpetrator is often an unknown man or a current or former male partner. Some examples of the extent of the violence are as follows:

- 38 percent of girls and 11 percent of boys in upper secondary school have been subjected to sexual advances by an older person before the age of 15. Among young people with other gender identities, the proportion is 44 percent.⁵⁴²
- 28 percent of police-reported crimes against girls occurred online, compared to 12 percent of crimes against boys. Sexual offences accounted for nearly one-third of police-reported crimes against girls online, but only 4 percent of crimes against boys.⁵⁴³

- 8.5 percent of women and 5.5 percent of men have been subjected to TFV in an intimate relationship.⁵⁴⁴ Among young people who had been in a intimate relationship, 28 percent of girls and 19 percent of boys had been subjected to repeated digital psychological violence. Among young people with other gender identities, the proportion is 25 percent.⁵⁴⁵
- Over 90 percent of Swedish members of parliament have experienced online hate. Women are particularly vulnerable to sexualised and gender-based attacks.⁵⁴⁶
- Websites that promote sexual acts in exchange for payment in Sweden have over 13,000 profiles and attract up to 150,000 visitors per month.⁵⁴⁷

Girls and women face a higher risk than boys and men

Girls and women face a higher risk of experiencing sexualised violence online than boys and men. Examples of such violence include unwanted sexual messages, non-consensual intimate image (NCII) abuse, sexual harassment, and attempts at sexual contact. Online exposure becomes increasingly sexualised with age. Boys and men are more likely to be subjected to threats, hatred and abuse without sexual content. A large proportion of children have experienced sexual grooming online, and many of the crimes against children reported to the police involve online sexual offences. Girls with intellectual and neuropsychiatric disabilities are particularly vulnerable. Girls are more likely than boys to be victims of crime on social media and the internet. Gender norms also influence the consequences of exposure and the likelihood of reporting or seeking support. For children and youth who live with honour-related violence and oppression, the dissemination of intimate images can lead to double victimisation. Victims of crime are at risk of being blamed by their family or others close to them. This can have serious and far-reaching consequences and increase the risk of further violence and honour-related crimes. TFV also occurs extensively as part of domestic violence. This can involve financial abuse, control and surveillance via GPS, or dissemination of intimate images.

When it comes to cyberbullying and cyber hate, there are no clear gender patterns in terms of the extent of exposure, but women and men are exposed to different types of abuse. Individuals with a foreign background and national minorities are also subjected to cyberbullying and cyber hate to a greater extent than others. The report highlights the need for intersectional analyses, as various aspects beyond gender influence digital vulnerability, such as sexuality, gender identity, disability, and foreign background.

A new and uneven field of knowledge - with significant knowledge needs

Knowledge about TFV is growing but uneven, both internationally and in Sweden. There is a need for clearer terms and definitions, more comparable statistics, and stronger methodological development. Knowledge production is largely focused on the vulnerability of children and youth. Knowledge about the vulnerability of adults is very limited, as is knowledge about the perpetration of technology-facilitated violence. In recent years, several national survey studies have been supplemented with questions or response options relating to digital vulnerability. There is a perceived need for greater knowledge about TFV among Sweden's municipalities. Social services are particularly interested in learning more about online sexual violence. There is also a demand for knowledge about the technology-related aspects of the perpetration and exposure to violence, digital risks, technical functions and platforms, protection and security planning, and risk assessment.

Measures focus primarily on children and youth

A large number of measures have been implemented by public actors, civil society, and the private sector, but progress has been uneven. The focus is on measures relating to the vulnerability of children and youth, particularly in connection with sexual exploitation, while measures relating to the vulnerability of adults are largely lacking. Through the national action programme *Fri och trygg utan våld och förtryck* [Free and safe without violence and oppression], a large number of government agencies have been given assignments related to TFV. Municipalities, county administrative boards, and national authorities are primarily working with education, knowledge production, information dissemination, and collaboration. The report has identified a wealth of knowledge and methodological support, with a primary focus on children and youth. Civil society plays a central role in innovation, support for vulnerable groups, and the development of new working methods, often in collaboration with tech companies. Legislative measures, particularly at the EU level, and the development of technical solutions are considered important for strengthening protection and clarifying the responsibilities of tech companies and social media platforms.

Technological developments create opportunities

Technological developments can also create opportunities for support, resistance, and preventive work. The report provides examples of how AI tools can be used in efforts to combat violence, with the aim of automating and streamlining preventive and law enforcement work, as well as support and protection efforts. Technology offers opportunities to strengthen efforts to combat violence through means such as data analysis and AI tools, but the public sector currently has limited expertise in this area.

The report also identifies several legal challenges and highlights the importance of promoting the application of the law and creating further case law on cyber crime. Violence transcends borders and therefore requires global solutions and cross-sectoral collaboration, bringing together expertise in violence, law, and technology. At the same time, social media platforms and tech companies have a big responsibility to work with “safety by design” and reduce risks in digital environments. Finally, the report emphasises the need to integrate digital dimensions into existing efforts to combat men’s violence against women, domestic violence, honour-related violence and oppression, and prostitution and human trafficking.

Areas for development and proposed measures

The report identifies ten key areas for development in which public and private actors and the civil society need to work together. We need to strengthen cross-sectoral collaboration between different areas of expertise and create a common understanding of TFV. The report also highlights the need to monitor the consequences of technological developments for violence and gender equality and to integrate TFV into efforts to promote digitalisation and the use of artificial intelligence. Furthermore, preventive and law enforcement efforts need to be developed, including through increased automation and the development of legal application and practice in this area. The report highlights the need to strengthen and develop digital support, protection, and online outreach work, increase citizens' digital skills and resilience, and ensure the accountability of platforms. Finally, existing knowledge and methodological support need better conditions for implementation, dissemination, and evaluation. Against this background, six measures are proposed:

1. Implement a joint knowledge-raising initiative on technology-facilitated violence (TFV) among government agencies
2. Strengthen national support functions with knowledge about TFV
3. Develop protection and security planning and risk assessment for TFV
4. Develop support for digital security planning for professionals
5. Establish a cross-sectoral forum for innovation and knowledge exchange
6. Develop tailored support and information for individuals with intellectual and neuropsychiatric disabilities

BILAGA 1. BEGREPPS- OCH ORDLISTA

I denna bilaga presenteras en begrepps- och ordlista. Listan omfattar begrepp som används i rapporten och tillhörande underlagsstudier, men även begrepp som rör teknologifaciliterat våld som tagits fram av andra aktörer.

Denna begrepps- och ordlista har tagits fram för att underlätta läsningen av rapporten. Den tydliggör vad centrala begrepp och termer betyder och hur de används. Begreppen rör både teknik- och våldsområdet – och överlappningarna däremellan. Flera begrepp är hämtade från forskning, policyutveckling eller etablerad praktik. Ibland saknas vedertagna svenska motsvarigheter till begrepp som används internationellt och i forskning. Då används den engelska termen, ibland i kombination med en svensk översättning eller förklarande beskrivning. När svenska begrepp används utgår de från etablerat språkbruk inom fältet. På sikt finns dock behov av att utveckla en mer enhetlig begreppsanvändning och en gemensam bild av definitionerna. Definitionerna i ordlistan är delvis baserad på kartläggningens två litteraturöversikter:

- *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer* - en kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser.⁵⁴⁸
- *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser* - en litteraturöversikt gällande digitala och teknologifaciliterade dimensioner av våld.⁵⁴⁹

Begrepp har även hämtats från begreppslistorna i faktarutan nedan. Förklaringar till begreppen har även tagits fram med hjälp av generativ AI (ChatGPT och Copilot).

Lästips! Begreppslistor som rör teknologifaciliterat våld

- [Glossary: Gender and Technology | UN women](#)
- [Cyber Violence against Women and Girls: Key Terms and Concepts | European Institute for Gender Equality](#)
- [Annex: Glossary - General Recommendation No. 1 on the digital dimension of violence against women | GREVIO](#)
- [Terminology Guidelines for the protection of children from sexual exploitation and sexual abuse | ECPAT International](#)
- [Olika typer av trakasserier på nätet | SKR](#)

Teknikrelaterade begrepp:

- [Ordlista för öppen och delad data | Internetstiftelsen](#)
- [IT-ord - ord och uttryck i IT-branschen | Computer Sweden](#)

AI-genererad

Innehåll skapat genom artificiell intelligens, till exempel deepfakes eller simulerade bilder.

Airtag

En liten spårningsbricka som används för att hitta borttappade föremål, som nycklar eller väskor, med hjälp av en mobiltelefon och nätverk av enheter.

Algoritm

En uppsättning instruktioner som steg för steg beskriver hur en enhet ska utföra en uppgift eller lösa ett problem. Algoritmer används för att bearbeta data, fatta beslut och styra hur digitala system fungerar.

Ansiktsgenkänning ("facial recognition")

Teknik för automatisk igenkänning av ansikten.

Application Programming Interface (API)

Ett tekniskt gränssnitt som gör att olika datorprogram och system kan prata med varandra.

Artificiell intelligens (AI)

En teknik som gör att datorer kan utföra uppgifter som annars kräver mänsklig intelligens, till exempel att analysera, känna igen tal, bilder eller mönster.

Automatisering

Att arbetsuppgifter utförs av maskiner eller program i stället för av människor.

Avatar

Virtuell representation av en användare i VR eller metaversum.

Blockkedja ("blockchain")

En digital teknik för att lagra information i sammanlänkade block i en decentraliserad databas som delas mellan många datorer i ett nätverk. Tekniken gör det svårt eller omöjligt att i efterhand manipulera databasens ändringshistorik.

Child Sexual Abuse Material (CSAM)/ Sexuellt övergreppsmaterial på barn

Material som visar sexuella övergrepp mot barn.

"Crime harvesting"

Att brottslingar utnyttjar nya tekniska möjligheter innan dessa regleras eller säkras.

Deepfakes

AI-genererat material som imiterar verkliga personer eller händelser.

Desinformation

Avsiktligt falsk information utformad för att vilseleda och påverka samhälle eller politik.

Digitalisering

En process där information, tjänster och arbetssätt görs digitala och utförs med hjälp av digital teknik.

Doxing

Att offentliggöra privat information om en person utan samtycke i syfte att skada.

Exposekonto

Ett konto online som publicerar känsligt eller integritetskränkande material om individer.

Fraping

Att använda någon annans sociala mediekonto utan tillstånd för att lägga ut eller skicka något i deras namn.

Generativ AI

En typ av artificiell intelligens som kan skapa nytt innehåll, till exempel text, bilder, ljud eller video, baserat på data den har tränats på.

Geo-social Networking App

Platsbaserad app som kopplar samman användare baserat på geografisk närhet.

GPS

Global Positioning System. Ett satellitbaserat system som används för att bestämma en exakt position på jorden. Används exempelvis i mobiltelefoner, bilar och karttjänster för navigation och platsbestämning.

Grooming

Process där förövare tar kontakt och manipulerar barn för att begå sexuella övergrepp.

Hashing

Metod som omvandlar data till en fast längd av tecken, ett så kallat hashvärde, med hjälp av en matematisk funktion. Det används ofta för att skydda information och för att kontrollera att data inte har ändrats.

Hämndpornografi ("revenge porn")

Olaglig spridning av sexuella bilder eller filmer utan samtycke, ofta i syfte att hämnas på en före detta partner.

Image-based sexual abuse

Att sprida, dela eller hota med att sprida sexuella bilder utan offrets samtycke.

Innehållsmoderering

Processen där internetplattformar granskar om användargenererat innehåll följer regler och riktlinjer.

Incels

Står för "involuntary celibates" (ofrivilligt celibat). Personer, oftast män, som upplever att de inte kan få romantiska eller sexuella relationer och som ofta drivs av misogyni.

Informations- och kommunikationsteknik (IKT)

Teknik som gör det möjligt att kommunicera och att skapa, lagra, bearbeta och sprida information. Till exempel genom digitala system som datorer, mobiltelefoner, nätverk och programvara.

Livestream

Direktsändning via internet.

Manosfären

Ett löst nätverk av mansaktivister som samlas online genom webbplatser, diskussionsforum och sociala medier.

Maskininlärning

En gren av AI där system har förmågan att lära sig själva från data utan direkt programmering.

Metadata

Data som beskriver annan data, exempelvis tid, plats eller skapare.

Metaversum ("metaverse")

En virtuell 3D-värld där användare interagerar helt digitalt.

Misogyni

Hat, förakt eller starkt negativa attityder gentemot kvinnor och flickor.

Molntjänster

Tjänster som tillhandahåller lagring, datorkraft eller programvara via internet.

Non-Consensual Intimate Image abuse (NCII)

Att sexuella bilder eller videor på en person sprids, delas eller hotas att spridas utan personens samtycke.

Nätblottning

Att någon skickar oönskade sexuella bilder eller filmer via IKT

Nätverkssäkerhet

Tekniker och åtgärder som skyddar nätverk från intrång.

Positionsdata

Positionsdata är information som visar var en enhet befinner sig eller har befunnit sig, exempelvis platsinformation från mobiltelefoner, GPS eller andra digitala tjänster.

Sakernas internet (Internet of Things, IoT)

Nätverk av uppkopplade fysiska enheter, t.ex. sensorer eller hushållsapparater.

Sextortion/ sexuell utpressning

Utpressning där någon hotar att sprida sexuellt material eller information.

Sim swap

När en bedragare tar över någons mobilnummer genom att få mobiloperatören att flytta numret till ett nytt SIM-kort.

Spoofing

Innebär att någon utger sig för att vara någon annan i digital kommunikation för att lura mottagaren.

Sugardejting

När en person, ofta äldre och ekonomiskt etablerad, ger ekonomiskt stöd eller gåvor till en annan person i utbyte mot sällskap eller intimitet. För barn under 18 år handlar det ofta om sexuell exploatering.

Teknologifaciliterat våld / Technology-Facilitated Violence

Ett paraplybegrepp för olika former av våldshandlingar som begås, assisteras, förvärras eller förstärks genom användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) eller andra digitala verktyg.

Trolla

Skapa eller sprida innehåll online med avsikt att provocera, trakassera eller skada.

Virtual Reality (VR)

Virtuell miljö upplevd genom VR-teknik.

Webspindlar

Automatiserade program som samlar in information från webbplatser.

BILAGA 2. METOD OCH GENOMFÖRANDE

I denna bilaga ges en närmare beskrivning av uppdragets genomförande och hur kunskap och underlag har inhämtats.

Inskrivna myndigheter

I uppdraget ingick att inhämta kunskap från ett antal myndigheter, samt att inhämta kunskap och synpunkter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och relevanta civilsamhällesorganisationer. De myndigheter som står inskrivna i uppdraget är: Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid), Linköpings universitet (Barnafrid - Nationellt kunskapscentrum om våld mot barn), Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Brottsoffermyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Mediemyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för digital förvaltning, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Myndigheten för delaktighet och Totalförsvarets forskningsinstitut.

Tre underlagsstudier

Jämställdhetsmyndigheten har lagt ut tre externa uppdrag på forskare och/eller myndigheter gällande sammanställning av forskning, samt kartläggning av webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning. Dessa har publicerats som fristående underlagsstudier:

- *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - en kunskaps-och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser.* Framtagen och publicerad av nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)
- *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser - en litteraturöversikt gällande digitala och teknologifaciliterade dimensioner av våld.* Litteratursökning genomförd av Malmö Universitetsbibliotek. Sammanställning och analys gjord av forskare på Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Språkbearbetning och publicering av Jämställdhetsmyndigheten.
- *Hon vill bara att tiden ska gå - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.* Genomförd av forskare Lisa Kaati vid Stockholms universitet. Publicerad av Jämställdhetsmyndigheten.

Datainsamling via enkäter

Kunskap och behov har även inhämtats genom ett flertal olika enkäter. Ingen riktad kunskapsinhämtning från regionerna har genomförts, utan denna nivå har täckts i huvudsak genom dialog med länsstyrelser och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Enkätutskick till Länsstyrelser

Jämställdhetsmyndigheten skickade hösten 2024 ut en enkät till personer som arbetar med området mäns våld mot kvinnor på landets 21 länsstyrelser. Enkäten distribuerades genom Länsstyrelsernas nationella samordnare. Enkäten ställde frågor om

Länsstyrelsernas eget arbete, såväl som åtgärder och behov hos kommuner och andra aktörer i länet. Länsstyrelserna har redovisat de åtgärder som de känner till genom sina befintliga strukturer, nätverk och samverkansinsatser. Enkäten ställde följande frågor om digitala och teknikbaserade dimensioner av mäns våld mot kvinnor:

- Har ni under de senaste 3 åren medverkat till att genomföra kunskapshöjande insatser? Exempelvis utbildningar, föreläsningar eller konferenser.
- Har ni under de senaste 3 åren medverkat till att genomfört medvetandehöjande insatser? Exempelvis kampanjer eller information till allmänheten.
- Har en eller flera kommuner i ert län under de senaste 3 åren efterfrågat kunskap? Har en eller flera kommuner i ert län under de senaste 3 åren efterfrågat metodstöd?
- Beskriv kortfattat de centrala åtgärder som ni fått kännedom om och som genomförts under de senaste tre åren (uppdelat på offentliga aktörer, civilsamhället, näringslivet samt åtgärder genomförda i samverkan).
- Övriga medskick

Enkätutskick för kunskapsinhämtning från inskrivna aktörer

En enkät skickades ut till myndigheter och relevanta civilsamhällesaktörer inför samrådsmöte 25 maj. Svaren delades upp utifrån följande fem områden: 1. att producera, anskaffa eller dela sexuellt, pornografiskt eller manipulerat material utan samtycke, 2. Nätstalkning och övervakning, 3. Nättrakasserier, 4. Offentlig uppmaning till könsbaserat våld eller hat på nätet, 5. Prostitution, människohandel och sexuell exploatering av barn, samt 6. Övrigt/flera områden. Enkäten ställde följande frågor:

- Har ni något pågående arbete eller publicerade kunskapsunderlag som berör något av nedanstående områden?
- Känner ni till något centralt arbete eller några publicerade kunskapsunderlag som berör något av nedanstående områden hos andra aktörer? (Offentlig sektor, näringsliv eller civilsamhället)
- Har ni några övriga medskick till uppdraget? T.ex. gällande upplevda kunskapsluckor, identifierade behov eller förslag på åtgärder

Riktat enkätutskick gällande hedersrelaterat våld och förtryck

Då kartläggningen identifierat få åtgärder eller kunskapsunderlag gällande TFV kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck (HRV) genomfördes ett kompletterande enkätutskick till aktörer som arbetar med HRV. Enkäten riktades till regionala resurscentra mot HRV, samt till ett antal civilsamhällesaktörer: Rädda barnen, Fryshuset, Terrafem, Somaya, Kvinnors rätt, Kvinnors nätverk, Glöm aldrig Pela och Fadime (GAPF), Tjejers rätt i samhället (TRIS) och Varken Hora eller Kuvad (VHEK). Totalt inkom fem svar. Följande frågor ställdes:

- Har er verksamhet något pågående arbete, material eller publicerade kunskapsunderlag som rör digitala eller teknikbaserade dimensioner av HRV?

- Känner ni till något pågående arbete, material eller publicerade kunskapsunderlag som rör digitala eller teknikbaserade dimensioner av HRV hos andra aktörer?
- Övriga medskick till uppdraget, t.ex. gällande upplevda kunskapsluckor, identifierade behov eller förslag på åtgärder

Kommunenkäter om mäns våld mot kvinnor

Jämställdhetsmyndighetens och Länsstyrelsernas nationella kommunenkät gällande mäns våld mot kvinnor genomfördes våren 2025. Där inkluderas ”digitalt våld” som ett eget uppföljningsområde från och med 2025. Enkäten besvarades av 248 av 290 kommuner, vilket innebär en svarsfrekvens på 86 procent.⁵⁵⁰ Rapporten presenterar även resultat från den enkät som 2023 genomfördes med landets kommuner inom ramen för två statliga utredningar rörande utnyttjande i pornografi respektive prostitution. Svarsfrekvensen för enkäten var 62 procent.⁵⁵¹

Mailutskick till utvalda sociala medie-plattformar

Kartläggningen av näringslivets åtgärder omfattade även e-postutskick till de största sociala medieplattformarna: Meta, Snapchat och TikTok. Frågor ställdes om deras åtgärder gällande bland annat nedtagning av kränkande material, att skydda barn mot grooming, rapporteringssystem, åldersverifiering och föräldrakontroll. TikTok och Meta inkom med svar.

Samråd och dialoger

Jämställdhetsmyndigheten har under året haft ett flertal enskilda dialogmöten och mailkontakt med relevanta myndigheter och aktörer inom civilsamhället. I samverkan med Brottsoffermyndighetens arrangerade vi även ett gemensamt samrådsmöte med relevanta aktörer. Samverkan skedde med anledning av Brottsoffermyndighetens uppdrag att utveckla informationsinsatser och kunskap om internet som brottsplats och om näthatets omfattning och mekanismer. Samrådsmötet syftade till att inhämta kunskap och synpunkter, samt att möjliggöra erfarenhetsutbyten. Samrådsmötet genomfördes med myndigheter respektive civilsamhällesorganisationer den 25 maj 2025.

Myndigheter

Följande myndigheter bjöds in till samrådsmötena: Brottsförebyggande rådet, Brottsoffermyndigheten, Linköpings universitet (Barnafrid - Nationellt kunskapscentrum om våld mot barn), Länsstyrelserna, Mediemyndigheten, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), Polismyndigheten, Skolverket, Socialstyrelsen, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU), Statens institutionsstyrelse, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) och Åklagarmyndigheten.

Civilsamhället

Följande civilsamhällesorganisationer bjöds in till samrådsmötena. Organisationerna valdes utifrån att de bedömdes ha pågående arbete som specifikt rörde digitala och teknologifaciliterade dimensioner av våld, förebyggande insatser eller stöd digitalt, eller att de representerade målgrupper som fanns särskilt inskrivna i uppdraget:

1000 möjligheter, Alltid sedd, Bris, Brottsofferjouren Sverige, Child X, Ecpat, Fredens hus, Internetstiftelsen, MÄN, Novahuset, Plattformen Civila Sverige mot människohandel, Prinsparets stiftelse (Näthatshjälpen), RFSL, RFSL Ungdom, Roks, Storasyster, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sverok, Tjejzonen, Unizon och World Childhood Foundation.

Övriga forum för kunskapsinhämtning

Vi har även träffat branschorganisationen Dataspelsbranchen, samt deltagit på två rundabords-samtal arrangerade av Regeringskansliet under hösten 2025 med fokus på dataspelsbranschens respektive sociala medieplattformarnas ansvar för att förebygga sexuell exploatering av barn online. Vi har även genomfört spridning och kunskapsinhämtning inom ramen för våra befintliga nätverk och konferenser, så som nationell konferens mot människohandel, nationellt metodstödsteam (NMT), GD-råd för våldsförebyggande arbete, nationellt myndighetsnätverk för delmål 6 (mäns våld mot kvinnor) och myndighetens vetenskapliga råd.

Övrigt inhämtande av kunskap och material

Inom uppdraget har vi även deltagit på nationella och internationella konferenser och seminarier arrangerade av andra aktörer för att omvärldsbevaka och inhämta kunskap. Vi har samlat in och gått igenom ”grå litteratur” i form av rapporter och stödmaterial från offentliga aktörer, civilsamhället och näringsliv. Vi har inhämtat information från aktörers externa webbsidor (exempelvis telebolag). Vi har även gjort en sammanställning av nationella befolkningsstudier samt vilka frågor som ställs om teknologifaciliterat våld i dessa. Detta presenteras i Bilaga 4 .

REFERENSER

AI Sweden. *Kommuners AI-initiativ*. 2024.

Ali, S., H. A. Haykal, och E. Y. M. Youssef. "Child Sexual Abuse and the Internet—A Systematic Review". *Human Arenas* 6, nr 2 (2023): 404–21. Scopus. <https://doi.org/10.1007/s42087-021-00228-9>.

Arbetsmarknadsdepartementet. *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften - våldsutsatthet som behöver synliggöras (SOU 2023:98)*. 2023.

Baker, Catherine, Debbie Ging, och Maja Brandt Andreassen. *Recommending Toxicity: The role of algorithmic recommender functions on YouTube Shorts and TikTok in promoting male supremacist influencers*. DCU Anti-Bullying Centre Dublin City University, 2024.

Barnombudsmannen. *Det har alltid funnits våld, alltså när det funnit problem*. 2025.

Barter, C. A., N. Stanley, M. Wood, m.fl. "Young people's online and face-to-face experiences of interpersonal violence and abuse and its subjective impact across five European countries". *Psychology of Violence* 7, nr 3 (2017): 375–84.

Bjørge, Tore. "Processes of Disengagement from Violent Groups of the Extreme Right". I *Leaving Terrorism behind: Individual and Collective Disengagement*, redigerad av Tore Bjørge och John Horgan. Routledge, 2008.

Björkenfeldt, Oskar. "Online Harassment Against Journalists: A Socio Legal and Working-Life Study of the Challenges and Impacts in Swedish Journalism". Doktorsavhandling, Lunds universitet, 2024.

Björkenfeldt, Oskar, och Liselotte Gustafsson. "Impoliteness and morality as instruments of destructive informal social control in online harassment targeting Swedish journalists". *Language and Communication* 93 (2023): 172–87. <https://doi.org/10.1016/j.langcom.2023.11.002>.

Bladini, Moa, och Eva-Maria Svensson. *Rethinking online anti-gender hate speech - legislation and public policy making*. Routledge, 2025. <https://www.taylorfrancis.com/reader/read-online/9a177741-b9b5-4051-8137-c68b9fdef58a/book/pdf?context=ubx>.

Bleakley, Paul, Martellozzo Elena, Ruth Spence, och Jeffrey DeMarco. "Moderating online child sexual abuse material (CSAM): Does self-regulation work, or is greater state regulation needed?" *European Journal of Criminology* (London) 21, nr 2 (2024): 231–50. 2931114710. <https://doi.org/10.1177/14773708231181361>.

BRIS. *Barnrapporten 2025*. 2025.

- Brottsförebyggande rådet. "Våld i nära relationer". Text. Brottsförebyggande rådet, Brottsförebyggande rådet, 27 mars 2024. <https://bra.se/statistik/statistik-om-brottstyper/vald-i-nara-relationer.html>.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Antisemitiska hatbrott - samtida erfarenheter från judiska församlingar och organisationer*. 2025.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Barn och unga i kriminella nätverk*. Rapport 2023:13. 2023.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Brott i nära relation. Kartläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden*. 2024.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Brott mot förtroendevalda: Hot och hat på nätet*. Brottsförebyggande rådet, 2025.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Hatbrott i digitala miljöer*. 2022.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Hatbrott mot samer*. 2024.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Nationella trygghetsundersökningen 2024*. Rapport 2024:8. 2024.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*. 2023.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Polisanmälda hot och kränkningar mot enskilda personer via internet*. Rapport 2015:6. Brottsförebyggande rådet (Brå), 2015.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Skolundersökningen om brott 2023*. Brottsförebyggande rådet, 2024. www.bra.se.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). *Våld i ungas parrelationer*. 2021.
- Brottsoffermyndigheten. *Näthatets omfattning och mekanismer - en jämförande enkätstudie*. Brottsoffermyndigheten, 2025.
- Bäckström Olofsson, Hanna, och Isabel Goicolea. "Sisterhood at a Distance: Doing Feminist Support Work Online". *Affilia* 39, nr 2 (2024): 214–28. <https://doi.org/10.1177/08861099231181583>.
- Cantor, A. G., H. D. Nelson, M. Pappas, m.fl. "Telehealth for Women's Preventive Services for Reproductive Health and Intimate Partner Violence: A Comparative Effectiveness Review". *Journal of General Internal Medicine* 38, nr 7 (2023): 1735–43. <https://doi.org/10.1007/s11606-023-08033-6>.
- Center mot våldsbejakande extremism (CVE). *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*. 2022.
- Chauviré-Geib, K., J. Gerke, A. C. Haag, m.fl. "The increase in online child sexual solicitation and abuse: Indicator 16.2.3 of the UN Sustainable Development Goals (SDG) documents a hidden and growing pandemic. Population-based surveys fail to capture the full picture". *Child Abuse and Neglect* 164 (2025). <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2025.107452>.

Childhood Foundation. *Sprickor i systemet. Professionellas erfarenheter av stöd till barn utsatta för sexuella övergrepp online*. 2025.

Cinthio, Hanna. *Hedersrelaterat våld och förtryck mot personer med funktionsnedsättning: En studie om rättsväsendets utmaningar och möjligheter*. Rapport Nos. 978-91-989335-5-0. Myndigheten för delaktighet, 2025.

Collignon, Sophie, och Wolfgang Rüdig. "Increasing the cost of female representation? The gendered effects of harassment, abuse and intimidation towards Parliamentary candidates in the UK". *Journal of Elections, Public Opinion and Parties* 31, nr 4 (2021): 429–49.
<https://doi.org/10.1080/17457289.2021.1968413>.

Committee on the Elimination of Discrimination against Women, CEDAW. "General Recommendation No. 35 on Gender-Based Violence against Women, Updating General Recommendation No. 19: Committee on the Elimination of Discrimination against Women". *International Human Rights Law Review* 6, nr 2 (2017): 279–305.
<https://doi.org/10.1163/22131035-00602003>.

Council of Europe. *GREVIO General Recommendation No.1 on the digital dimension of violence against women*. 2021.

Decoster, N. "The policing and reporting of online child sexual abuse material: a scoping review." *Revue Internationale de Droit Penal* 2024 (2024): 323–66.

Ecpat. "Då tog 'hon' en screen och allt började". *En rapport om sexuell utpressning av barn i ekonomiskt syfte med särskilt fokus på pojkars utsatthet*. 2023.

Ecpat. *Ett hemskt men också ett underbart ställe*. 2025.

Ecpat. "Jag tittade bara, jag gjorde inget elakt". *En rapport om barns utsatthet på exposekonton*. Ecpat, 2023. www.ecpat.se/vuxenstod.

Ecpat. "Man ser det som ett hack. Något lätt som ingen behöver få veta". *En rapport om barns upplevelser och erfarenheter av sugardejting*. Ecpat, 2024.

Ecpat. *Vad föräldrar inte vet. Men behöver veta om barns tillvaro och risker på nätet*. 2021.

Elva, Thordis, Christian Mogensen, María Rún Bjarnadóttir, Moa Bladini, och Wanna Svedberg Andersson. *Profiling Nordic Perpetrators of Gendered Online Abuse: Who, Why and How to Curb the Harm*. 2021.

Emezue, Chuka, Jo-Ana D. Chase, Tipparat Udmuangpia, och Tina L. Bloom. "Technology-based and digital interventions for intimate partner violence: A systematic review and meta-analysis." *Campbell Systematic Reviews* (Malden, Massachusetts) 18, nr 3 (2022): 1–69.
<https://doi.org/10.1002/cl2.1271>.

Erikson, Josefina, Sandra Håkansson, och Cecilia Josefsson. "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media". *Perspectives on Politics*, 2021, 1–17.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd. "Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 av den 14 december 2022 om inrättande av policyprogrammet för det digitala decenniet 2030". 2022. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex%3A32022D2481>.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd. *Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712 av den 13 juni 2024 om ändring av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer*. 2024. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401712.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd. "Europaparlamentets och Rådets förordning 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster)". 2022. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R2065>.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens*. 2024. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401689.

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd. "Europaparlamentet och Rådets direktiv C1 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF". 2011. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02011L0093-20111217>.

Europaparlamentet, rådet och kommissionen. "Europeisk förklaring om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet (2023/C 23/01)". 2023. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:JOC_2023_023_R_0001.

Europarådet. *Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet*. Europarådets fördragsserie – nr 210. 2011.

Europarådet. *Europarådets konvention om skydd för barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp* Lanzarote 25 Oktober 2007". *SÖ 2013:16* 49, nr 6 (2007): 1663–82. <https://doi.org/10.5305/intelegamate.49.6.1663>.

European Commission. *Proposal for a Regulation laying down rules to prevent and combat child sexual abuse*. COM/2022/209 final. European Commission, 2022. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022PC0209>.

European Institute for Gender Equality (EIGE). *Combating Cyber Violence against Women and Girls: Developing an EU measurement framework*. 2024. <https://doi.org/10.2839/827864>.

- European Institute for Gender Equality (EIGE), red. *Combating Cyber Violence against Women and Girls: Developing an EU Measurement Framework: Methodological Report*. Publications Office, 2025. <https://doi.org/10.2839/5652503>.
- European Institute for Gender Equality (EIGE). *Cyber violence against women and girls: key terms and concepts*. EIGE, 2022.
- European Union Agency for Fundamental Rights, European Institute for Gender Equality, och European Commission, red. *EU Gender-Based Violence Survey: Key Results: Experiences of Women in the 27 EU Member States*. Publications Office, 2024. <https://doi.org/10.2811/6270086>.
- Europeiska kommissionen. *Riktlinjer om åtgärder för att säkerställa en hög nivå av integritet, säkerhet och trygghet för minderåriga enligt artikel 28.4 i förordning (EU) 2022/2065*. u.å.
- Europol. *European Migrant Smuggling Centre: Yearly Activity Overview. 9th Annual Report 2025*. Nos. 978-92-9414-059-3. Publications Office of the European Union, 2025. <https://doi.org/10.2813/1986245>.
- Faraz, A., J. Mounsef, A. Raza, och S. Willis. "Child Safety and Protection in the Online Gaming Ecosystem". *IEEE Access* 10 (2022): 115895–913. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2022.3218415>.
- Farley, Melissa, Ina Kleine, Katja Neuhaus, Yvonne McDowell, Sabine Schulz, och Silke Nitschmann. *Men Who Pay for Sex in Germany and What They Teach Us about the Failure of Legal Prostitution. A Six-Country Study of the Sex Trade from the Perspective of the Socially Invisible 'Freiers'*. Prostitution Research & Education, 2022.
- Fernquist, Johan, Lisa Kaati, Kristina Asplund Cohen, m.fl. *Det digitala hatets karaktär. En studie av hat mot kvinnor och män i utsatta yrkesgrupper*. FOI Memo 7429. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), 2020.
- Folkhälsomyndigheten. "Nationell enkätundersökning om hälsa, relationer och sex (SRHR2024)". u.å. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/sexuell-halsa-hivprevention/hiv-och-sti/hiv-och-sti-prevention/nationella-enkatundersokningar-inom-sexuell-halsa-och-hivprevention/srhr2024/>.
- Folkhälsomyndigheten. *Sexualitet och hälsa bland unga i Sverige - UngKAB15*. 2017.
- Folkhälsomyndigheten. *Ungas hälsa, relationer och sexliv – Resultat från UngKAB23*. 2025.
- Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten. *Digitala medier och barns och ungas hälsa - en kunskapssammanställning*. Folkhälsomyndigheten, 2024.
- Gillander Gådin, Katja, Albin Dahlström, och Heléne Dahlqvist. *Ungas psykiska hälsa och utsatthet för våld och trakasserier: Rapport från en enkätstudie till elever i årskurs nio i Västernorrland*. Mittuniversitetet, 2024.

- Gómez-Quintero, J., S. D. Johnson, H. Borrión, och S. Lundrigan. "A scoping study of crime facilitated by the metaverse". *Futures* 157 (2024). <https://doi.org/10.1016/j.futures.2024.103338>.
- Gorrell, Genevieve, Mohammed E. Bakir, Ian Roberts, Mark A. Greenwood, och Kalina Bontcheva. "Which politicians receive abuse? Four factors illuminated in the UK general election 2019". *EPJ Data Science* 9, nr 1 (2020): 18. <https://doi.org/10.1140/epjds/s13688-020-00236-9>.
- Gorrell, Genevieve, Mark Greenwood, Ian Roberts, Diana Maynard, och Kalina Bontcheva. "Online abuse of UK MPs in 2015 and 2017: Perpetrators, targets, and topics". *arXiv preprint*, 2018, arXiv:1804.01498.
- Greijer, Susanna, och Jaap E. Doek. *Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse*. Nos. 978-92-61-21491-3. Second Edition. ECPAT International, 2025.
- Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings. *Online and technology-facilitated trafficking in human beings: Summary and recommendations*. Council of Europe, 2022.
- Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence (GREVIO). *Building trust by delivering support, protection and justice: Sweden: First thematic evaluation report*. GREVIO(2024)12. Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (Istanbul Convention). Council of Europe, 2024.
- Grönvall, Ylva. "The Purchase of Sex: Perceptions, Experiences, and Social Work Practices". Malmö university, 2024. <https://doi.org/10.24834/isbn.9789178774418>.
- Gunnarsson, Lena. "Sugardejting". *Texter om våld* (Örebro), nr 1 (2022): 10–17. DiVA.
- Gådin Gillander, Katja, och Heléne Dahlgvist. *Hot och trakasserier på sociala medier – En fokusgruppstudie på fritidsgårdar i Sundsvalls kommun*. Mittuniversitetet, 2020.
- Göteborgsregionen (GR). *KAST – Samtalskontakt för Köpare av Sexuella Tjänster*. 2025.
- Hammarström, Sara. "Identification of Young People at Risk of Sexual Ill Health: Implementing a New Tool in Youth Clinics". Linköpings universitet, 2021. <http://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1581343>.
- Hammarström, Sara, Siw Alehagen, och Helena Kilander. "Violence and Sexual Risk Taking Reported by Young People at Swedish Youth Clinics". *Uppsala Journal of Medical Sciences* 127, nr 1 (2022). <https://doi.org/10.48101/ujms.v127.7823>.
- Hammarström, Sara, Susanne Bernhardsson, Per Nilsen, Jennie Elisson, Emelie Frostholt, och Malin Lindroth. "Ask Me, Listen to Me, Treat Me Well and I Shall Tell: A Qualitative Study of Swedish Youths' Experiences of Systematic Assessment of Sexual Health and Risk-Taking (SEXIT)".

Sexual and Reproductive Health Matters 30, nr 1 (2022).
<https://doi.org/10.1080/26410397.2022.2146032>.

Hammarström, Sara, Malin Lindroth, och Per Nilsen. "Staff's Experiences of a Pilot Implementation of the SEXual Health Identification Tool for Assessing Sexual Ill Health among Visitors to Swedish Youth Clinics". *Sexual & Reproductive Healthcare* 29 (2021): 100643.
<https://doi.org/10.1016/j.srhc.2021.100643>.

Hammarström, Sara, Per Nilsen, Malin Lindroth, Karin Stenqvist, och Susanne Bernhardsson. "Identifying Young People Exposed to or at Risk of Sexual Ill Health: Pilot Implementation of an Evidence-Informed Toolkit (SEXIT) at Swedish Youth Clinics". *European Journal of Contraception and Reproductive Health Care*, advance online publication, 2019.
<https://doi.org/10.1080/13625187.2018.1564815>.

Henrikson, Ann-Sofie, Lars Evertsson, och Charlott Nyman. "E-legitimation som verktyg för ekonomiskt våld". *Svensk Juristtidning* 108 (2023): 579–601.

Henry, Nicola, och Gemma Beard. "Image-Based Sexual Abuse Perpetration: A Scoping Review". *Trauma, Violence, & Abuse* 25, nr 5 (2024): 3981–98.
<https://doi.org/10.1177/15248380241266137>.

Hussain, Shafqat, Qaisar Abbas, och Muhammad A. Sheikh. "Media Freedom in a Populist Regime: Evidence From Pakistan". *International Journal of Communication* 16 (2022): 3007–26.

Håkansson, Maria, Sara Söderström, och Monika Makenzius. "Experiences of School Health Professionals in Implementing Structured Assessments of Sexual Health and Experiences of Violence among Youth in Sweden Using the SEXual Health Identification Tool (SEXIT): A Qualitative Sequential Study". *BMJ Public Health* 2 (2024): e001667.
<https://doi.org/10.1136/bmjph-2024-001667>.

Håkansson, Sandra. *Betalar kvinnor ett högre pris för makten? Hot och våld mot svenska politiker*. SNS Analys 92. SNS, 2022.

Håkansson, Sandra. "Do women pay a higher price for power? Gender bias in political violence in Sweden". *Journal of Politics* 83, nr 2 (2021): 515–21.

Håkansson, Sandra. "The Gendered Representational Costs of Violence against Politicians". *Perspectives on Politics* 22, nr 1 (2024).

Í Baianstovu, Rúna, Maja Lundqvist, och Susanna Young Håkansson. *Honour, Violence and Gender: An international research review*. Nos. 978-91-531-2737-6. Swedish Secretariat for Gender Research, University of Gothenburg, 2025.

Internetstiftelsen. *Svenskarna och internet 2024*. Internetstiftelsen, 2024.

Internetstiftelsen. *Svenskarna och internet 2025*. 2025.

- Jernbro, Carolina, och Åsa Landberg. *Våld i ungas nära parrelationer och hedersrelaterat våld och förtryck*. Jämställdhetsmyndigheten & Stiftelsen Allmänna Barnhuset., 2024.
- Johansson, Bengt, Sofia Johansson, Pavel Rodin, och Alice Srugies. *Falsk och missvisande information i sociala medier under samhällskriser*. Arbetsrapport nr 92. Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs universitet, 2024.
- Joleby, Malin. "Technology-assisted child sexual abuse". Göteborgs universitet, 2021. <http://hdl.handle.net/2077/69758>.
- Jonsson, Linda, | Carl, och Göran Svedin. *Barn utsatta för sexuella övergrepp på nätet*. Barnafrid, Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017.
- Jontes, Dejan, och Vasja Vehovar. "From Criticism to Anger and Hate: The Vulgarisation of Digital Anti-Press Criticism on News Outlets' Facebook Pages". *Digital Journalism*, advance online publication, 2024. <https://doi.org/10.1080/21670811.2024.2397080>.
- Justitiedepartementet. *Polisens användning av AI för ansiktigenkänning i realtid (Ds 2025:7)*. Regeringskansliet, Justitiedepartementet, 2025.
- Jämställdhetsmyndigheten. *AI och jämställdhet*. 2020.
- Jämställdhetsmyndigheten. *Att förebygga sexuell exploatering*. 2022:23. 2022.
- Jämställdhetsmyndigheten. "Att leva med skyddade personuppgifter - behovet av samhällets långsiktiga stöd". *Rapport 2023:04*, 2023.
- Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser. En litteraturoversikt gällande digitala och teknologifaciliterade dimensioner av våld*. Underlagsrapport 2026:1. 2026.
- Jämställdhetsmyndigheten. "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning. Underlagsrapport 2025:5. 2025.
- Jämställdhetsmyndigheten. *Prostitution och människohandel*. Rapport 2021:23. 2021.
- Jämställdhetsmyndigheten. *Sexuell exploatering av barn och unga – en fördjupad kunskapsöversikt för dig som vill förstå, förebygga och upptäcka sexuell exploatering*. 2023.
- Jämställdhetsmyndigheten. *Forskningsöversikt om politikens digitalisering ur ett jämställdhetsperspektiv*. Underlagsrapport 2023:4. Jämställdhetsmyndigheten, 2023.
- Kaati, Lisa, Björn Pelzer, Katie Asplund Cohen, Katina Russell, Daniel Wallgren, och Ophir Yourstone, Jenny. *Toxiskt språk i svenska digitala miljöer*. 2021.
- Kilander, Helena, Siw Alehagen, Sara Hammarström, och Marie Golsäter. "Identifying Sexual Risk-Taking and Ill Health in the Meeting with Young

- People". *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, advance online publication, 2022. <https://doi.org/10.1111/scs.13081>.
- Korkmaz, Sibel, Carolina Överlien, och Hélène Lagerlöf. "Youth Intimate Partner Violence: Prevalence, Characteristics, Associated Factors and Arenas of Violence". *Nordic Social Work Research* 12, nr 4 (2022): 536–51. <https://doi.org/10.1080/2156857X.2020.1848908>.
- Leyton Zamora, C., J. Boddy, P. O'Leary, och J. Liang. "Technology-Facilitated Abuse Against Women From Culturally and Linguistically Diverse Backgrounds: A Scoping Review of the Literature". *Trauma, Violence, & Abuse* 24, nr 4 (2023): 2530–43. <https://doi.org/10.1177/15248380221098045>.
- Lindström Johanna, Lisa Kaati, och Nazar Akrami. *Ord som sårar. Toxiskt och kränkande språk i ungas digitala miljöer*. Prinsparets Stiftelse, Mediemyndigheten, Internetstiftelsen, Mind Intelligence Lab, 2024.
- Linville, Darren L., och Patrick L. Warren. "Troll Factories: Manufacturing Specialized Disinformation on Twitter". *Political Communication* 37, nr 4 (2020): 447–67. <https://doi.org/10.1080/10584609.2020.1718257>.
- Lundgren, Eva, Gun Heimer, Jenny Westerstrand, och Anne-Marie Kalliokoski. *Slagen dam: mäns våld mot kvinnor i jämställda Sverige: en omfångsundersökning*. Brottsoffermyndigheten; Univ. Fritze [distributör], 2001.
- Länsstyrelsen i Jönköpings Län. *Projekt Survive, år 2020–2023. Att samskapa hjälp, stöd och vård vid sexuellt våld*. Meddelande nr 2024:06. 2024.
- Länsstyrelsen Västernorrland. "Ibland kan det vara mot betalning, och ibland kan det vara mot tjat". *Om kommersiell sexuell exploatering av barn och unga i norra Sverige 2023*. Länsstyrelsen Västernorrland, 2023.
- Löfgren Nilsson, Monica. *Journalisternas trygghetsundersökning. Journalisters utsatthet under 2016*. Arbetsrapport nr 75. Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet, 2017.
- Löfgren Nilsson, Monica. *J-panelen: Hotet och hatet mot journalister*. Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet, 2013.
- Mediemyndigheten. *Barns och ungas digitala strategier - en forskningsöversikt*. 2025.
- Mediemyndigheten. *Barns och ungas strategier online*. 2026.
- Mediemyndigheten. *Det hjälper men det räcker inte*. 2026.
- Mediemyndigheten. *Medieutblick 2025 – För ett öppet och tryggt medielandskap*. 2025.
- Mediemyndigheten. *Näthat mot journalister i Sverige*. Statens Medieråd, 2023.
- Mediemyndigheten. *Utsatt på internet - en internationell forskningsöversikt om nätmobbning bland barn och unga*. 2020.

- Mediemyndigheten (tidigare Statens medieråd). *Utsatt på internet - en internationell forskningsöversikt om nätmobbning bland barn och unga*. 2020.
- Michaelsen, M., och S. Anstis. "Gender-based digital transnational repression and the authoritarian targeting of women in the diaspora". *Democratization*, advance online publication, 2025.
<https://doi.org/10.1080/13510347.2025.2476178>.
- Moore, D. M. "Algorithmic Exploitation in Social Media Human Trafficking and Strategies for Regulation". *Laws* 13, nr 3 (2024). Scopus.
<https://doi.org/10.3390/laws13030031>.
- Munn, Luke. "Alt-right pipeline: Individual journeys to extremism online". *First Monday* 24, nr 6 (2019). <https://doi.org/10.5210/fm.v24i6.10108>.
- Myndigheten för delaktighet. *Särskild sårbarhet, särskilt ansvar*. 2025.
- Myndigheten för digital förvaltning. *Nationell färdplan för det digitala decenniet. Regeringsuppdrag att ta fram förslag till nationell strategisk redovisning för det digitala decenniet (Fi2023/01494)*. 2023.
- Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). *Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2024*. 2024.
- Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK). *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*. NCK-Rapport 2025:4. 2025.
- Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK). *Våld och hälsa: En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa*. Uppsala universitet, 2014.
- O'Malley, Roberta Liggett, och Karen M. Holt. "Cyber Sextortion: An Exploratory Analysis of Different Perpetrators Engaging in a Similar Crime". *Journal of Interpersonal Violence* 37, nr 1–2 (2022): 258–83.
<https://doi.org/10.1177/0886260520909186>.
- Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), red. *Discouraging the Demand That Fosters Trafficking for the Purpose of Sexual Exploitation*. Occasional Paper, No. 11. OSCE, 2021.
- Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE). *Mapping the online landscape of risks of trafficking in human beings on sexual services websites across the OSCE region*. Office of the Special Representative and Co-ordinator for Combatting Trafficking in Human Beings, u.å.
- Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE). *New frontiers: The use of generative artificial intelligence to facilitate trafficking in persons*. OSCE, 2024.
- Parti, K., och J. Szabó. "The Legal Challenges of Realistic and AI-Driven Child Sexual Abuse Material: Regulatory and Enforcement Perspectives in Europe". *Laws* 13, nr 6 (2024). <https://doi.org/10.3390/laws13060067>.

- Philipose, Anandita, och Mona Aika. *Child Marriage in COVID-19 contexts: Disruptions, Alternative Approaches and Building Programme Resilience*. UNFPA East and Southern Africa Regional Office; UNICEF Eastern and Southern Africa Regional Office, 2020.
- Polititet Kripos. *Barn som selger egenprodusert seksualisert materiale til voksne*. Versjon 2.0/2024. 2024.
- Regeringskansliet. *En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*. Utdrag (kap 5) ur Skr. 2016/17:10. 2016.
- Regeringskansliet. *AI-kommissionens Färdplan för Sverige. Slutbetänkande av AI-kommissionen*. (SOU 2025:12). Regeringskansliet, 2025.
- Regeringskansliet. *Ett starkare straffrättsligt skydd - mot sexuella kränkningar, bedrägerier i vissa fall och brott med hatmotiv avseende kön*. SOU 2023:80. 2023:80. Regeringskansliet, 2023.
- Regeringskansliet. *Regeringens proposition 2024/25:123 Kontaktförbud – ett utökat skydd för utsatta personer Prop. 2024/25:123*. 2024.
- Regeringskansliet. *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften - våldsutsatthet som behöver synliggöras*. SOU 2023:98. Regeringskansliet, 2023.
- Regeringskansliet. *Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030*. 2025.
- Regeringskansliet. *Särskilda provocativa åtgärder. Utredningen om stärkt brottsbekämpning genom lagreglering av provokation*. SOU 2025:109. SOU 2025:109 Nos. 978-91-525-1396-5. Regeringskansliet, 2025.
- Regeringskansliet. *Ut ur utsatthet. Betänkande av Utredningen om exitprogram för personer som är utsatta för prostitution*. SOU 2023:97. 2023.
- Rempel, Ebony, Lorie Donelle, Jodi Hall, och Susan Rodger. "Intimate partner violence: A review of online interventions". *Informatics for Health & Social Care* 44, nr 2 (2019): 204–19. 2019-22116-007, s. 204–19. psyh. <https://doi.org/10.1080/17538157.2018.1433675>.
- Ringenberg, Tatiana R., Kathryn C. Seigfried-Spellar, Julia M. Rayz, och Marcus K. Rogers. "A scoping review of child grooming strategies: pre- and post-internet". *Child Abuse & Neglect* (Oxford) 123 (2022): 1. 2623038588. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2021.105392>.
- Ross, Michael W., Sven-Axel Månsson, och Kristian Daneback. "Prevalence, Severity, and Correlates of Problematic Sexual Internet Use in Swedish Men and Women". *Archives of Sexual Behavior* 41, nr 2 (2012): 459–66. <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9762-0>.
- Sandoval, M. P., M. de Almeida Vau, J. Solaas, och L. Rodrigues. "Threat of deepfakes to the criminal justice system: a systematic review". *Crime Science* 13, nr 1 (2024). <https://doi.org/10.1186/s40163-024-00239-1>.

- Sangwan, S. R., och M. P. S. Bhatia. "Soft computing for abuse detection using cyber-physical and social big data in cognitive smart cities". *Expert Systems* 39, nr 5 (2022). <https://doi.org/10.1111/exsy.12766>.
- Secretaría de Estado de Seguridad. *Online Trafficking and Exploitation of Human Beings: A New Reality for an Old Problem*. Ministerio del Interior, Gobierno de España; Centro de Inteligencia contra el Terrorismo y el Crimen Organizado (CITCO), 2024.
- Skolinspektionen. *Skolors arbete för en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar*. 2023.
- Skolverket. *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda: hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*. Omarbetad upplaga 2. Skolverket, 2022.
- Skolverket. *ICILS 2023: En internationell studie om digital kompetens hos elever i årskurs 8*. Skolverket, 2024.
- Skolverket. *Uppdrag att uppdatera stödmaterial för undervisning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer*. 2025.
- Socialdepartementet. "Kommittédirektiv En åldersgräns till skydd för barns hälsa och trygghet i digitala miljöer (S2025/01723)." 2025.
- Socialstyrelsen. *Sammanställning av förstudie - behov av kunskapsstöd om sexuell våld och sexuell exploatering*. 2024.
- Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU). *Förstudie Bedömningsinstrument för att upptäcka eller utreda våldsutsatthet bland barn och ungdomar med funktionsnedsättning*. 2024.
- Statens institutionsstyrelse. *Instruktion för att förebygga, upptäcka och agera vid sexuella övergrepp. Dnr. 1.4.2-2415- 2023*. 2023.
- Statens institutionsstyrelse. *Slutredovisning av regeringens uppdrag till Statens institutionsstyrelse om hedersrelaterat våld och förtryck och våldsförebyggande arbete. Dnr. 1.1.1-00728-2021*. 2023.
- Statistiska centralbyrån (SCB). *Hot, våld och oro 1980–2024. Levnadsförhållanden 2025:6*. 2025.
- Stiftelsen Allmänna Barnhuset. *Unga, sex och internet efter #metoo*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2021.
- Stiftelsen allmänna barnhuset. *Våld mot barn 2022: en nationell kartläggning*. Stiftelsen allmänna barnhuset, 2023.
- Svedin, Carl Göran, Gisela Priebe, Marie Wadsby, Linda Jonsson, och Cecilia Fredlund. *Unga sex och Internet – i en föränderlig värld*. 2015.
- Svedin, Carl-Göran, Åsa Landberg, och Linda Jonsson. *Mer utsatta än andra – om våld och övergrepp mot barn med funktionsnedsättningar*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset och Myndigheten för delaktighet, 2022.

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). *Hatretorik och falska nyheter. Konsekvenser för de förtroendevaldas trygghet och säkerhet*. 2023.
- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). *Kvinnor och män i politiken. Risker och konsekvenser av att bli utsatt för hot, hat och våld*. 2022.
- Tech Coalition. *Tech Coalition Annual Report*. 2024.
- Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). *Könsskillnader i utsatthet för toxiskt språk online*. 2021.
- UN Women. *Technology Facilitated Gender-Based Violence: Developing a shared research agenda*. 2024.
- UN Women, och World Health Organization (WHO). *Technology-facilitated violence against women: taking stock of evidence and data collection*. 2023.
- UNICEF Innocenti. *Childhood in a Digital World: Screen Time, Digital Skills and Mental Health*. UNICEF Office of Research – Innocenti, 2025.
- United Nations General Assembly. "Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences on online violence against women and girls from a human rights perspective." 2018.
<https://digitallibrary.un.org/record/1641160>.
- Uppsala Kvinnojour. "Digitalt våld - Information och säkerhetsrekommendationer i nära relationer". Digital kvinnofrid, 2018.
- Uwalaka, Tochukwu, och Adaeze F. Amadi. "“When One Finger Picks Oil, It Reaches Others”: An Examination of Nigerian Journalists’ Perspective on Motivations for Online Harassment". *African Journalism Studies* 44, nr 4 (2023): 289–309. <https://doi.org/10.1080/23743670.2024.2349097>.
- Ward, Stephen, och Liam McLoughlin. "Turds, traitors and tossers: the abuse of UK MPs via Twitter". *Journal of Legislative Studies* 26, nr 1 (2020): 47–73. <https://doi.org/10.1080/13572334.2020.1730502>.
- Westerstrand, Jenny, Sofia Strid, Astrid Carsbring, och Hans Ekbrand. *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*. ROKS, Örebro Universitet, 2022.
- Westlund, Oscar. "Advancing research into dark participation". *Media and Communication* 9, nr 1 (2021): 209–14.
<https://doi.org/10.17645/mac.v9i1.1770>.
- Wilhsson, Maria, Lina Törnqvist, Ingrid Söderquist, och Margareta Larsson. "SEXIT as a Screening Tool to Identify Adolescents Exposed to or at Risk of Sexual Ill-Health and Sexual Risk Taking". *British Journal of Child Health* 4, nr 4 (2023): 196–203.
<https://doi.org/10.12968/chhe.2023.4.4.196>.

SLUTNOTER

¹ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo* (Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2021).

² Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*, 2023.

³ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Brott i nära relation. Kartläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden*, 2024.

⁴ Stiftelsen allmänna barnhuset, *Våld mot barn 2022: en nationell kartläggning* (Stiftelsen allmänna barnhuset, 2023).

⁵ Josefine Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media", *Perspectives on Politics*, 2021, 1–17.

⁶ Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning, Underlagsrapport 2025:5 (2025).

⁷ Regeringsbeslut [A2024/00815](#) uppdrag om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel (2024-06-05)

⁸ Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid), Linköpings universitet (Barnafriid - Nationellt kunskapscentrum om våld mot barn), Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Brottsoffermyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Mediemyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för digital förvaltning, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Myndigheten för delaktighet och Totalförsvarets forskningsinstitut.

⁹ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*, NCK-rapport 2025:4 (2025).

¹⁰ Jämställdhetsmyndigheten, *Det teknologifaciliterade våldet: en litteraturöversikt*, Underlagsrapport 2026:XX (2026).

¹¹ Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.

¹² Regeringskansliet, *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften - våldsutsatthet som behöver synliggöras*, SOU 2023:98 (Regeringskansliet, 2023); Regeringskansliet, *Ut ur utsatthet. Betänkande av Utredningen om exitprogram för personer som är utsatta för prostitution*. SOU 2023:97. (2023).

¹³ <https://www.novahuset.com/nyheter/visste-du-att-vi-har-stod-pa-snapchat/> - hämtad 2025-12-16

¹⁴ Statens institutionsstyrelse., *Instruktion för att förebygga, upptäcka och agera vid sexuella övergrepp. Dnr. 1.4.2-2415- 2023*. (2023); Statens institutionsstyrelse., *Slutredovisning av regeringens uppdrag till Statens institutionsstyrelse om hedersrelaterat våld och förtryck och våldsförebyggande arbete. Dnr. 1.1.1-00728-2021*. (2023).

¹⁵ Europarådet, *Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet*, Europarådets fördragsserie – nr 210 (2011).

¹⁶ Regeringen, *En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*, Utdrag (kap 5) ur Skr. 2016/17:10 (2016).

¹⁷ Council of Europe, *GREVIO General Recommendation No.1 on the digital dimension of violence against women* (2021).

¹⁸ Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, "Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1385 av den 14 maj 2024 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer", 2024.

¹⁹ Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, *Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712 av den 13 juni 2024 om ändring av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer*, 2024, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401712.

²⁰ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181197-om-forenta-nationernas-konvention_sfs-2018-1197/

²¹ Europarådet, "Europarådets Konvention Om Skydd För Barn Mot Sexuell Exploatering Och Sexuella Övergrepp Lanzarote 25 Oktober 2007", *SÖ 2013:16* 49, nr 6 (2007): 1663–82, <https://doi.org/10.5305/intelegamate.49.6.1663>.

²² Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, "Europaparlamentet och Rådets direktiv C1 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF", 2011, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02011L0093-20111217>.

²³ https://home-affairs.ec.europa.eu/news/updated-rules-protect-children-sexual-abuse-online-2024-02-06_en - hämtad 2025-11-27

- ²⁴ Till exempel cyber violence against women and girls, technology-facilitated violence gender-based violence, online violence, technology-facilitated abuse, technology-facilitated coercive control, digital abuse eller digital coercive control.
- ²⁵ Jämställdhetsmyndigheten, *Det teknologifaciliterade våldet: en litteraturöversikt*; Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ²⁶ United Nations General Assembly, "Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences on online violence against women and girls from a human rights perspective.", 2018, <https://digitallibrary.un.org/record/1641160>.
- ²⁷ Susanna Greijer och Jaap E. Doek, *Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse*, nos. 978-92-61-21491-3, Second Edition (ECPAT International, 2025).
- ²⁸ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ²⁹ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ³⁰ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ³¹ United Nations General Assembly, "Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women and girls: technology-facilitated violence against women and girls. Report of the Secretary-General.", 2024.
- ³² Council of Europe, *GREVIO General Recommendation No.1 on the digital dimension of violence against women*; Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, "Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1385 av den 14 maj 2024 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer".
- ³³ Delning av intimt eller manipulerat material utan samtycke (Artikel 5), näststalkning (Artikel 6), nättrakasserier (Artikel 7) samt offentlig uppmaning till våld eller hat på nätet (Artikel 8).
- ³⁴ "Uppdrag om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution människohandel (A2024/00815)", 05 juni 2024.
- ³⁵ Förenta nationerna, FN, "Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women and girls: Technology-facilitated violence against women and girls: Report of the Secretary-General (Document N2428814).", 2024.
- ³⁶ European Institute for Gender Equality (EIGE), *Cyber violence against women and girls: key terms and concepts* (EIGE, 2022).
- ³⁷ Committee on the Elimination of Discrimination against Women, CEDAW, "General Recommendation No. 35 on Gender-Based Violence against Women, Updating General Recommendation No. 19: Committee on the Elimination of Discrimination against Women", *International Human Rights Law Review* 6, nr 2 (2017): 279–305, <https://doi.org/10.1163/22131035-00602003>; Council of Europe, *GREVIO General Recommendation No.1 on the digital dimension of violence against women*.
- ³⁸ UN Women, *Technology Facilitated Gender-Based Violence: Developing a shared research agenda* (2024), <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2024/09/technology-facilitated-gender-based-violence-developing-a-shared-research-agenda>; UN Women och World Health Organization (WHO), *Technology-facilitated violence against women: taking stock of evidence and data collection* (2023).
- ³⁹ European Union Agency for Fundamental Rights m.fl., red., *EU Gender-Based Violence Survey: Key Results: Experiences of Women in the 27 EU Member States* (Publications Office, 2024), <https://doi.org/10.2811/6270086>.
- ⁴⁰ European Institute for Gender Equality (EIGE), red., *Combating Cyber Violence against Women and Girls: Developing an EU Measurement Framework: Methodological Report* (Publications Office, 2025), <https://doi.org/10.2839/5652503>.
- ⁴¹ UN Women, *Technology Facilitated Gender-Based Violence: Developing a shared research agenda*.
- ⁴² Jämställdhetsmyndigheten, *Det teknologifaciliterade våldet: en litteraturöversikt*; Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁴³ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁴⁴ Jämställdhetsmyndigheten, *Det teknologifaciliterade våldet: en litteraturöversikt*; Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁴⁵ Ebony Rempel m.fl., "Intimate partner violence: A review of online interventions", *Informatics for Health & Social Care* 44, nr 2 (2019): 204–19, 2019-22116-007, s. 204–19, psyh, <https://doi.org/10.1080/17538157.2018.1433675>.
- ⁴⁶ Exempelvis Ecpat, Childhood Foundation, ChildX, BRIS, Prinsparets stiftelse och Rädda barnen.
- ⁴⁷ Exempelvis Mediemyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Internetstiftelsen och Stiftelsen Allmänna barnhuset.
- ⁴⁸ Frågor ställs bland annat i *Skolundersökningen om brott* (Brottsförebyggande rådet), *UngKAB* och *SRHR-studien* (Folkhälsomyndigheten), *Nationella ungdomsenkäten* (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF), *Ungar och medier* (Mediemyndigheten), *Unga, sex och internet* och *Våld mot barn*

(Stiftelsen Allmänna barnhuset). I Västernorrland har Länsstyrelsen och Regionen i samarbete med Mittuniversitet genomfört en enkätstudie med elever i årskurs nio i samtliga sju kommuner. Den har ett omfattande batteri av frågor gällande utsatthet, såväl som utövande, av digitalt våld och trakasserier.⁴⁸

⁴⁹ Eva Lundgren, m.fl., *Slagen dam: mäns våld mot kvinnor i jämställda Sverige: en omfångsundersökning* (Brottsförmyndigheten; Univ. Fritze [distributör], 2001); Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Våld och hälsa: En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa* (Uppsala universitet, 2014); Brottsförebyggande rådet, "Våld i nära relationer", text, Brottsförebyggande rådet, Brottsförebyggande rådet, 27 mars 2024, <https://bra.se/statistik/statistik-om-brottstyper/vald-i-nara-relationer.html>; Jenny Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld* (ROKS, Örebro Universitet, 2022).

⁵⁰ [Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder inom utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet \(A2025/00677\)](#)

⁵¹ I Folkhälsomyndighetens nationella enkät om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR2024) finns tre frågor om sexuell utsatthet online. I politikernas trygghetsundersökning (PTU) finns frågor om förtroendevaldas utsatthet för olika former av digitala hot och i den nationella trygghetsundersökningen (NTU) efterfrågas om personer fått känsliga uppgifter, bilder, filmer och/eller kommentarer spridda om sig på internet. I SCB:s undersökningar av levnadsförhållanden (ULF) ställs en fråga om hot via telefon/mobil/internet.

⁵² Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*; Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025", 2025; Folkhälsomyndigheten, *Ungas hälsa, relationer och sexliv – Resultat från UngKAB23* (2025).

⁵³ *Våld mot barn, Unga, sex och internet, Ungas kunskap, attityder och beteenden (UngKAB), Skolundersökning om brott, Ungar och medier, Barnen och internet*, MUCF:s nationella ungdomsenkät och *Lokal uppföljning av ungdomspolitik (LUPP)*. Vuxna och unga över 16 år nås även av breda befolkningsstudier som *SRHR-studien*, *Nationella trygghetsundersökningen (NTU)*, *Undersökningar om levnadsförhållanden (ULF)* och *Svenskarna och internet*.

⁵⁴ <https://chanse.org/wow>

⁵⁵ <https://allmannabarnhuset.se/nyheter/regeringen-finansierar-studien-unga-sex-och-internet-om-ungas-utsatthet-for-sexuella-overgrepp/> - hämtad 2025-12-16

⁵⁶ Folkhälsomyndigheten, "Nationell enkätundersökning om hälsa, relationer och sex (SRHR2024)", u.å., <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/sexuell-halsa-hivprevention/hiv-och-sti/hiv-och-sti-prevention/nationella-enkatundersokningar-inom-sexuell-halsa-och-hivprevention/srhr2024/>.

⁵⁷ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Våld och hälsa: En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa*.

⁵⁸ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.

⁵⁹ [Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder inom utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet \(A2025/00677\)](#)

⁶⁰ Safeguarding Teenage Intimate Relationships (STIR)

⁶¹ C. A. Barter m.fl., "Young people's online and face-to-face experiences of interpersonal violence and abuse and its subjective impact across five European countries", *Psychology of Violence* 7, nr 3 (2017): 375–84.

⁶² Sibel Korkmaz m.fl., "Youth Intimate Partner Violence: Prevalence, Characteristics, Associated Factors and Arenas of Violence", *Nordic Social Work Research* 12, nr 4 (2022): 536–51, <https://doi.org/10.1080/2156857X.2020.1848908>.

⁶³ Stiftelsen allmänna barnhuset, *Våld mot barn* 2022.

⁶⁴ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Brott i nära relation. Kartläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden*.

⁶⁵ Socialstyrelsen, "Förslag till modell för att mäta prostitutionen", 2016.

⁶⁶ Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.

⁶⁷ Socialstyrelsen, *Sammanställning av förstudie - behov av kunskapsstöd om sexuellt våld och sexuell exploatering* (2024).

⁶⁸ Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), *Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering* 2024., 2024.

⁶⁹ Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, "Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 av den 14 december 2022 om inrättande av policyprogrammet för det digitala decenniet 2030", 2022, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex%3A32022D2481>.

⁷⁰ Myndigheten för digital förvaltning, *Nationell färdplan för det digitala decenniet. Regeringsuppdrag att ta fram förslag till nationell strategisk redovisning för det digitala decenniet (Fi2023/01494)*.

⁷¹ Europaparlamentet, rådet och kommissionen, "Europeisk förklaring om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet (2023/C 23/01)", 2023, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:JOC_2023_023_R_0001.

⁷² Prop. 2011/12:1 utg.omr. 22, bet. 2011/12:TU1, rskr. 2011/12:87.

⁷³ Regeringskansliet, *Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030* (2025).

⁷⁴ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet* 2025, 2025, <https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2025>.

- ⁷⁵ UNICEF Innocenti, *Childhood in a Digital World: Screen Time, Digital Skills and Mental Health* (UNICEF Office of Research – Innocenti, 2025), <https://www.unicef-irc.org/publications/childhood-in-a-digital-world/>.
- ⁷⁶ BRIS, *Barnrapporten 2025* (2025).
- ⁷⁷ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ⁷⁸ J. Gómez-Quintero m.fl., "A scoping study of crime facilitated by the metaverse", *Futures* 157 (2024), <https://doi.org/10.1016/j.futures.2024.103338>.
- ⁷⁹ K. Parti och J. Szabó, "The Legal Challenges of Realistic and AI-Driven Child Sexual Abuse Material: Regulatory and Enforcement Perspectives in Europe", *Laws* 13, nr 6 (2024), <https://doi.org/10.3390/laws13060067>.
- ⁸⁰ Gómez-Quintero m.fl., "A scoping study of crime facilitated by the metaverse".
- ⁸¹ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2025*.
- ⁸² Myndigheten för delaktighet, *Särskild sårbarhet, särskilt ansvar*, 2025.
- ⁸³ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁸⁴ Rúna Í Baianstovu m.fl., *Honour, Violence and Gender: An international research review*, nos. 978-91-531-2737-6 (Swedish Secretariat for Gender Research, University of Gothenburg, 2025).
- ⁸⁵ "Digitalt våld - Information och säkerhetsrekommendationer i nära relationer".
- ⁸⁶ Ann-Sofie Henrikson m.fl., "E-legitimation som verktyg för ekonomiskt våld", *Svensk Juristtidning* 108 (2023): 579–601.
- ⁸⁷ Uppsala Kvinnojour, "Digitalt våld - Information och säkerhetsrekommendationer i nära relationer"; Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁸⁸ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁸⁹ <https://iotsverige.se/om-oss/iot-sa-funkar-det>. Hämtad 2025-10-14.
- ⁹⁰ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ⁹¹ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2025*.
- ⁹² Henrikson m.fl., "E-legitimation som verktyg för ekonomiskt våld".
- ⁹³ Jämställdhetsmyndigheten, "Att leva med skyddade personuppgifter - behovet av samhällets långsiktiga stöd", *Rapport 2023:04*, 2023.
- ⁹⁴ Darren L. Linvill och Patrick L. Warren, "Troll Factories: Manufacturing Specialized Disinformation on Twitter", *Political Communication* 37, nr 4 (2020): 447–67, <https://doi.org/10.1080/10584609.2020.1718257>.
- ⁹⁵ Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), *New frontiers: The use of generative artificial intelligence to facilitate trafficking in persons* (OSCE, 2024).
- ⁹⁶ Bracket foundation, "Generative AI: A new threat for online sexual exploitation and abuse", 2024.
- ⁹⁷ Bracket foundation, "Generative AI: A new threat for online sexual exploitation and abuse".
- ⁹⁸ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ⁹⁹ Center mot våldsbejakande extremism (CVE), *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*, 2022; Catherine Baker m.fl., *Recommending Toxicity: The role of algorithmic recommender functions on YouTube Shorts and TikTok in promoting male supremacist influencers*. (DCU Anti-Bullying Centre Dublin City University, 2024).
- ¹⁰⁰ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ¹⁰¹ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ¹⁰² Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda hot och kränkningar mot enskilda personer via internet*, Rapport 2015:6 (Brottsförebyggande rådet (Brå), 2015), <https://bra.se/rapporter/arkiv/2015-02-02-polisanmalda-hot-och-krankningar-mot-enskilda-personer-via-internet.html>.
- ¹⁰³ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2025*.
- ¹⁰⁴ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ¹⁰⁵ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ¹⁰⁶ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ¹⁰⁷ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ¹⁰⁸ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ¹⁰⁹ Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten, *Digitala medier och barns och ungas hälsa - en kunskapssammanställning* (Folkhälsomyndigheten, 2024), www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/.
- ¹¹⁰ BRIS, *Barnrapporten 2025*.

- ¹¹¹ Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025"; Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ¹¹² Ecpat, *Vad föräldrar inte vet. Men behöver veta om barns tillvaro och risker på nätet*, 2021; Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ¹¹³ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ¹¹⁴ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ¹¹⁵ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Skolundersökningen om brott 2023* (Brottsförebyggande rådet, 2024), www.bra.se.
- ¹¹⁶ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Våld i ungas parrelationer*, 2021.
- ¹¹⁷ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2025*.
- ¹¹⁸ Ecpat, "Då tog 'hon' en screen och allt började". En rapport om sexuell utpressning av barn i ekonomiskt syfte med särskilt fokus på pojkars utsatthet. (2023).
- ¹¹⁹ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Skolundersökningen om brott 2023*; Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2024* (Internetstiftelsen, 2024).
- ¹²⁰ Lindström Johanna m.fl., *Ord som sårar. Toxiskt och kränkande språk i ungas digitala miljöer* (Prinsparets Stiftelse, Mediemyndigheten, Internetstiftelsen, Mind Intelligence Lab, 2024).
- ¹²¹ Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025"; Ecpat, *Ett hemskt men också ett underbart ställe* (2025); Myndigheten för delaktighet, *Särskild sårbarhet, särskilt ansvar*.
- ¹²² Brottsförebyggande rådet (Brå), *Skolundersökningen om brott 2023*.
- ¹²³ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ¹²⁴ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ¹²⁵ Till exempel brottsrubriceringar så som sexuella ofredanden, sexuella övergrepp, utnyttjanden och våldtäkter.
- ¹²⁶ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ¹²⁷ Brottsbalken 6 kap. 10 a §
- ¹²⁸ Regeringskansliet, *Ett starkare straffrättsligt skydd - mot sexuella kränkningar, bedrägerier i vissa fall och brott med hatmotiv avseende kön*. SOU 2023:80., 2023:80 (Regeringskansliet, 2023).
- ¹²⁹ Carl Göran Svedin m.fl., *Unga sex och Internet – i en föränderlig värld* (2015); Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*. Statistiskt säkerställd ökning enligt underlag från Allmänna barnhuset per mail 26 september 2025. #X2 körning på frågan (grooming) och de två materialen (2014 23,2% och 2020/21 25,9%) gav att skillnaden är signifikant typ en X2 (1, N=8942, 8.3979, p=.003757) dvs p<.01 el **#
- ¹³⁰ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ¹³¹ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ¹³² Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025".
- ¹³³ Statistik hämtad genom Brås statistiktjänst: <https://statistik.bra.se/solwebb/action/index>
- ¹³⁴ Tatiana R. Ringenberg m.fl., "A scoping review of child grooming strategies: pre- and post-internet", *Child Abuse & Neglect* (Oxford) 123 (2022): 1, 2623038588, <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2021.105392>.
- ¹³⁵ Jämställdhetsmyndigheten, *Att förebygga sexuell exploatering*, 2022:23 (2022).
- ¹³⁶ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Barn och unga i kriminella nätverk*, Rapport 2023:13 (2023); Center mot våldsbejakande extremism (CVE), *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*.
- ¹³⁷ [Uppdrag till Brottsförebyggande rådet om hur kriminella nätverk rekryterar barn och unga i digitala miljöer \(Ju2025/00155\)](#)
- ¹³⁸ Nicola Henry och Gemma Beard, "Image-Based Sexual Abuse Perpetration: A Scoping Review", *Trauma, Violence, & Abuse* 25, nr 5 (2024): 3981–98, <https://doi.org/10.1177/15248380241266137>.
- ¹³⁹ Ecpat, "Allt som inte är ett ja är ett nej", 2021; Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ¹⁴⁰ Ecpat, "Allt som inte är ett ja är ett nej"; Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*; Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025"; Folkhälsomyndigheten, *Ungas hälsa, relationer och sexliv – Resultat från UngKAB23* (2025).
- ¹⁴¹ Folkhälsomyndigheten, *Ungas hälsa, relationer och sexliv – Resultat från UngKAB23* (2025).
- ¹⁴² Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ¹⁴³ Ecpat, "Var försiktig och prata med en vuxen så fort det händer något". En rapport om barns utsatthet för sexualbrott och vilka strategier de har för att skydda sig.", 2023.
- ¹⁴⁴ Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025"; Ecpat, *Ett hemskt men också ett underbart ställe*.
- ¹⁴⁵ M. Michaelsen och S. Anstis, "Gender-based digital transnational repression and the authoritarian targeting of women in the diaspora", *Democratization*, advance online publication, 2025, <https://doi.org/10.1080/13510347.2025.2476178>.
- ¹⁴⁶ Hanna Cinthio, *Hedersrelaterat våld och förtryck mot personer med funktionsnedsättning: En studie om rättsväsendets utmaningar och möjligheter*, Rapport nos. 978-91-989335-5-0 (Myndigheten för delaktighet, 2025).

- ¹⁴⁷ Ecpat, "Jag tittade bara, jag gjorde inget elakt". En rapport om barns utsatthet på exposekonton. (Ecpat, 2023), www.ecpat.se/vuxenstod.
- ¹⁴⁸ Ecpat, "Då tog 'hon' en screen och allt började". En rapport om sexuell utpressning av barn i ekonomiskt syfte med särskilt fokus på pojkars utsatthet.
- ¹⁴⁹ <https://www.fbi.gov/how-we-can-help-you/scams-and-safety/common-frauds-and-scams/sextortion/financially-motivated-sextortion> <https://www.tv4.se/artikel/6rXKxnOD0i4lvGnMMSV7mV/unga-pressas-pa-pengar-foer-nakenbilder-vaeldigt-brutalt> - hämtade 25-11-18
- ¹⁵⁰ Ecpat, "Då tog 'hon' en screen och allt började". En rapport om sexuell utpressning av barn i ekonomiskt syfte med särskilt fokus på pojkars utsatthet.
- ¹⁵¹ Roberta Liggett O'Malley och Karen M. Holt, "Cyber Sextortion: An Exploratory Analysis of Different Perpetrators Engaging in a Similar Crime", *Journal of Interpersonal Violence* 37, nr 1–2 (2022): 258–83, <https://doi.org/10.1177/0886260520909186>.
- ¹⁵² Ecpat, "Då tog 'hon' en screen och allt började". En rapport om sexuell utpressning av barn i ekonomiskt syfte med särskilt fokus på pojkars utsatthet.
- ¹⁵³ Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025".
- ¹⁵⁴ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Skolundersökningen om brott 2023*.
- ¹⁵⁵ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ¹⁵⁶ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ¹⁵⁷ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2024* (Internetstiftelsen, 2024).
- ¹⁵⁸ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Skolundersökningen om brott 2023*.
- ¹⁵⁹ Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025".
- ¹⁶⁰ Stiftelsen allmänna barnhuset, *Våld mot barn 2022*.
- ¹⁶¹ Ecpat, "Var försiktig och prata med en vuxen så fort det händer något". En rapport om barns utsatthet för sexualbrott och vilka strategier de har för att skydda sig."
- ¹⁶² Ecpat, "Allt som inte är ett ja är ett nej".
- ¹⁶³ Politiet Kripos, *Barn som selger egenprodusert seksualiserat materiale til voksne*, Versjon 2.0/2024 (2024).
- ¹⁶⁴ 1,4 procent av flickorna och 0,8 av pojkarna, men könsskillnaderna är inte statistiskt säkerställda.
- ¹⁶⁵ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ¹⁶⁶ Lena Gunnarsson, "Sugardejting", *Texter om våld* (Örebro), nr 1 (2022): 10–17, DiVA; Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*, Rapport 2021:23 (2021).
- ¹⁶⁷ Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*.
- ¹⁶⁸ Gunnarsson, "Sugardejting".
- ¹⁶⁹ Gunnarsson, "Sugardejting".
- ¹⁷⁰ Ecpat, "Allt som inte är ett ja är ett nej".
- ¹⁷¹ Ecpat, "Man ser det som ett hack. Något lätt som ingen behöver få veta". En rapport om barns upplevelser och erfarenheter av sugardejting. (Ecpat, 2024).
- ¹⁷² Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ¹⁷³ Det globala nätverket INHOPE samlar 57 hotlines i 53 länder som jobbar med att ta emot tips gällande sexuell övergreppsmaterial på barn. I Sverige ingår Ecpat, men den största organisationen internationellt är amerikanska National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC). De är en av världens största mottagare av tips gällande övergreppsmaterial och andra former av exploatering av barn online. 84 procent av tipsen som kommer in till deras tipslinje har internationell koppling.
- ¹⁷⁴ Europol, "Exploiting isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic", 2020.
- ¹⁷⁵ National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC), "2024 CyberTipline Report", 2024.
- ¹⁷⁶ Ecpat, "Verksamhetsberättelse 2024", 2025.
- ¹⁷⁷ International Justice Mission and University of Nottingham Rights Lab. (2023), "Scale of Harm Research Method, Findings, and Recommendations: Estimating the Prevalence of Trafficking to Produce Child Sexual Exploitation Material in the Philippines.", 2023.
- ¹⁷⁸ Bracket foundation, "Generative AI: A new threat for online sexual exploitation and abuse".
- ¹⁷⁹ National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC), "2024 CyberTipline Report".
- ¹⁸⁰ Parti och Szabó, "The Legal Challenges of Realistic and AI-Driven Child Sexual Abuse Material: Regulatory and Enforcement Perspectives in Europe".
- ¹⁸¹ Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025".
- ¹⁸² Europol, "Exploiting isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic".
- ¹⁸³ Anandita Philipose och Mona Aika, *Child Marriage in COVID-19 contexts: Disruptions, Alternative Approaches and Building Programme Resilience* (UNFPA East and Southern Africa Regional Office; UNICEF Eastern and Southern Africa Regional Office, 2020).

- ¹⁸⁴ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ¹⁸⁵ Stiftelsen allmänna barnhuset, *Våld mot barn 2022*.
- ¹⁸⁶ Carolina Jernbro och Åsa Landberg, *Våld i ungas nära parrelationer och hedersrelaterat våld och förtryck* (Jämställdhetsmyndigheten & Stiftelsen Allmänna Barnhuset., 2024), Elektronisk resurs.
- ¹⁸⁷ Stiftelsen allmänna barnhuset, *Våld mot barn 2022*.
- ¹⁸⁸ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2025*.
- ¹⁸⁹ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Skolundersökningen om brott 2023*.
- ¹⁹⁰ Gådin Gillander och Dahlqvist, *Hot och trakasserier på sociala medier – En fokusgruppsstudie på fritidsgårdar i Sundsvalls kommun*.
- ¹⁹¹ Linda Jonsson m.fl., *Barn utsatta för sexuella övergrepp på nätet* (Barnafrid, Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2017), www.barnafrid.se.
- ¹⁹² Ecpat, *"Då tog 'hon' en screen och allt började". En rapport om sexuell utpressning av barn i ekonomiskt syfte med särskilt fokus på pojkars utsatthet*.
- ¹⁹³ Samrådsenkät, diarienummer 25/00247.
- ¹⁹⁴ Myndigheten för delaktighet, *Särskild sårbarhet, särskilt ansvar*; Ecpat, *Ett hemskt men också ett underbart ställe*.
- ¹⁹⁵ S. Ali m.fl., "Child Sexual Abuse and the Internet—A Systematic Review", *Human Arenas* 6, nr 2 (2023): 404–21, Scopus, <https://doi.org/10.1007/s42087-021-00228-9>.
- ¹⁹⁶ Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025".
- ¹⁹⁷ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Skolundersökningen om brott 2023*.
- ¹⁹⁸ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ¹⁹⁹ Childhood Foundation, *Sprickor i systemet. Professionellas erfarenheter av stöd till barn utsatta för sexuella övergrepp online*.
- ²⁰⁰ Mediemyndigheten (tidigare Statens medieråd), *Utsatt på internet - en internationell forskningsöversikt om nätmobbning bland barn och unga* (2020).
- ²⁰¹ Ecpat, *"Jag tittade bara, jag gjorde inget elakt". En rapport om barns utsatthet på exposekonton*.
- ²⁰² Barnombudsmannen, *Det har alltid funnits våld, alltså när det funnit problem* (2025).
- ²⁰³ BRIS, *Barnrapporten 2025*.
- ²⁰⁴ Katja Gillander Gådin m.fl., *Ungas psykiska hälsa och utsatthet för våld och trakasserier: Rapport från en enkätstudie till elever i årskurs nio i Västernorrland* (Mittuniversitetet, 2024).
- ²⁰⁵ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ²⁰⁶ K. Chauviré-Geib m.fl., "The increase in online child sexual solicitation and abuse: Indicator 16.2.3 of the UN Sustainable Development Goals (SDG) documents a hidden and growing pandemic. Population-based surveys fail to capture the full picture", *Child Abuse and Neglect* 164 (2025), <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2025.107452>.
- ²⁰⁷ Malin Joleby, "Technology-assisted child sexual abuse" (Göteborgs universitet, 2021), <http://hdl.handle.net/2077/69758>.
- ²⁰⁸ Gillander Gådin m.fl., *Ungas psykiska hälsa och utsatthet för våld och trakasserier: Rapport från en enkätstudie till elever i årskurs nio i Västernorrland*.
- ²⁰⁹ Gillander Gådin m.fl., *Ungas psykiska hälsa och utsatthet för våld och trakasserier: Rapport från en enkätstudie till elever i årskurs nio i Västernorrland*.
- ²¹⁰ Mediemyndigheten, *Det hjälper men det räcker inte*. 2026.
- ²¹¹ Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten, *Digitala medier och barns och ungas hälsa - en kunskapssammanställning*.
- ²¹² Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten, *Digitala medier och barns och ungas hälsa - en kunskapssammanställning*.
- ²¹³ Ecpat, *Vad föräldrar inte vet. Men behöver veta om barns tillvaro och risker på nätet*.
- ²¹⁴ <https://ecpat.se/vuxenstod/>
- ²¹⁵ <https://www.nordref.org/boss-of-the-internet-research> - hämtad 2025-11-20
- ²¹⁶ Stödklubben mot sexualiserat våld, "Rätt stöd i rätt tid - så skapar vi ett fungerande stödsystem för barn och unga som utsatts för sexuellt våld", 2024.
- ²¹⁷ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ²¹⁸ Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), *Könsskillnader i utsatthet för toxiskt språk online*, 2021.
- ²¹⁹ Regeringskansliet, *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften*; Regeringskansliet, *Ut ur utsatthet. Betänkande av Utredningen om exitprogram för personer som är utsatta för prostitution. SOU 2023:97*; Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*.
- ²²⁰ Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media".

- ²²¹ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2024* (Internetstiftelsen, 2024); Brottsoffermyndigheten, *Näthatets omfattning och mekanismer - en jämförande enkätstudie* (Brottsoffermyndigheten, 2025).
- ²²² Brottsförebyggande rådet (Brå), *Brott i nära relation. Kartläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden*.
- ²²³ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ²²⁴ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Brott i nära relation. Kartläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden*.
- ²²⁵ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ²²⁶ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ²²⁷ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ²²⁸ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ²²⁹ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ²³⁰ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2024* (Internetstiftelsen, 2024).
- ²³¹ Brottsoffermyndigheten, *Näthatets omfattning och mekanismer - en jämförande enkätstudie*.
- ²³² Brottsförebyggande rådet (Brå), *Nationella trygghetsundersökningen 2024*, Rapport 2024:8 (2024).
- ²³³ United Nations General Assembly, "Recommendations Made by the Forum on Minority Issues at Its Thirteenth Session on the Theme "Hate Speech, Social Media and Minorities"", 2021.
- ²³⁴ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Hatbrott mot samer*, 2024; Brottsförebyggande rådet (Brå), *Antisemitiska hatbrott - samtida erfarenheter från judiska församlingar och organisationer*, 2025.
- ²³⁵ Internetstiftelsen, "Svenskarna och internet 2023", 2023.
- ²³⁶ Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), *Könsskillnader i utsatthet för toxiskt språk online*.
- ²³⁷ Internetstiftelsen, "Svenskarna och internet 2023".
- ²³⁸ Brottsoffermyndigheten, *Näthatets omfattning och mekanismer - en jämförande enkätstudie*.
- ²³⁹ Internetstiftelsen, "Svenskarna och internet 2023".
- ²⁴⁰ Brottsoffermyndigheten, *Näthatets omfattning och mekanismer - en jämförande enkätstudie*.
- ²⁴¹ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Nationella trygghetsundersökningen 2024*.
- ²⁴² Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ²⁴³ Statistiska centralbyrån (SCB), *Hot, våld och oro 1980–2024*, Levnadsförhållanden 2025:6 (2025).
- ²⁴⁴ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ²⁴⁵ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Hatbrott i digitala miljöer* (2022).
- ²⁴⁶ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Antisemitiska hatbrott - samtida erfarenheter från judiska församlingar och organisationer*.
- ²⁴⁷ Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media".
- ²⁴⁸ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Brott mot förtroendevalda: Hot och hat på nätet* (Brottsförebyggande rådet, 2025).
- ²⁴⁹ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2024* (Internetstiftelsen, 2024).
- ²⁵⁰ Jämställdhetsmyndigheten, *Underlagsrapport 2023:4 Forskningsöversikt om politikens digitalisering ur ett jämställdhetsperspektiv* (Jämställdhetsmyndigheten, 2023).
- ²⁵¹ Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media", 202; Jämställdhetsmyndigheten, *Underlagsrapport 2023:4 Forskningsöversikt om politikens digitalisering ur ett jämställdhetsperspektiv*.
- ²⁵² Oskar Björkenfeldt, "Online Harassment Against Journalists: A Socio Legal and Working-Life Study of the Challenges and Impacts in Swedish Journalism" (Doktorsavhandling, Lunds universitet, 2024).
- ²⁵³ Monica Löfgren Nilsson, *J-panelen: Hotet och hatet mot journalister* (Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet, 2013); Monica Löfgren Nilsson, *Journalisternas trygghetsundersökning. Journalisters utsatthet under 2016*, Arbetsrapport nr 75 (Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet, 2017); Johan Fernquist m.fl., *Det digitala hatets karaktär. En studie av hat mot kvinnor och män i utsatta yrkesgrupper*, FOI Memo 7429 (Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), 2020); Oskar Björkenfeldt och Liselotte Gustafsson, "Impoliteness and morality as instruments of destructive informal social control in online harassment targeting Swedish journalists", *Language and Communication* 93 (2023): 172–87, <https://doi.org/10.1016/j.langcom.2023.11.002>; Shafqat Hussain m.fl., "Media Freedom in a Populist Regime: Evidence From Pakistan", *International Journal of Communication* 16 (2022): 3007–26.
- ²⁵⁴ Fernquist m.fl., *Det digitala hatets karaktär. En studie av hat mot kvinnor och män i utsatta yrkesgrupper*.

- ²⁵⁵ Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media"; Stephen Ward och Liam McLoughlin, "Turds, traitors and tossers: the abuse of UK MPs via Twitter", *Journal of Legislative Studies* 26, nr 1 (2020): 47–73, <https://doi.org/10.1080/13572334.2020.1730502>.
- ²⁵⁶ Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media".
- ²⁵⁷ Ward och McLoughlin, "Turds, traitors and tossers: the abuse of UK MPs via Twitter"; Genevieve Gorrell m.fl., "Which politicians receive abuse? Four factors illuminated in the UK general election 2019", *EPJ Data Science* 9, nr 1 (2020): 18, <https://doi.org/10.1140/epjds/s13688-020-00236-9>; Genevieve Gorrell m.fl., "Online abuse of UK MPs in 2015 and 2017: Perpetrators, targets, and topics", *arXiv preprint*, 2018, arXiv:1804.01498.
- ²⁵⁸ Jämställdhetsmyndigheten, *Underlagsrapport 2023:4 Forskningsöversikt om politikens digitalisering ur ett jämställdhetsperspektiv*; Sophie Collignon och Wolfgang Rüdiger, "Increasing the cost of female representation? The gendered effects of harassment, abuse and intimidation towards Parliamentary candidates in the UK", *Journal of Elections, Public Opinion and Parties* 31, nr 4 (2021): 429–49, <https://doi.org/10.1080/17457289.2021.1968413>.
- ²⁵⁹ Sandra Håkansson, *Betalar kvinnor ett högre pris för makten? Hot och våld mot svenska politiker*, SNS Analys 92 (SNS, 2022).
- ²⁶⁰ Sandra Håkansson, "Do women pay a higher price for power? Gender bias in political violence in Sweden", *Journal of Politics* 83, nr 2 (2021): 515–21; Håkansson, *Betalar kvinnor ett högre pris för makten? Hot och våld mot svenska politiker*; Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media".
- ²⁶¹ Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), *Kvinnor och män i politiken. Risker och konsekvenser av att bli utsatt för hot, hat och våld* (2022); Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), *Hatretorik och falska nyheter. Konsekvenser för de förtroendevaldas trygghet och säkerhet* (2023).
- ²⁶² Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media"; Sandra Håkansson, "The Gendered Representational Costs of Violence against Politicians", *Perspectives on Politics* 22, nr 1 (2024); Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media"; Björkenfeldt, "Online Harassment Against Journalists: A Socio Legal and Working-Life Study of the Challenges and Impacts in Swedish Journalism"; Mediemyndigheten, *Näthat mot journalister i Sverige* (Statens Medieråd, 2023); Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), *Kvinnor och män i politiken. Risker och konsekvenser av att bli utsatt för hot, hat och våld*.
- ²⁶³ Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media"; Håkansson, "Do women pay a higher price for power? Gender bias in political violence in Sweden"; Håkansson, *Betalar kvinnor ett högre pris för makten? Hot och våld mot svenska politiker*; Håkansson, "The Gendered Representational Costs of Violence against Politicians".
- ²⁶⁴ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Brott mot förtroendevalda: Hot och hat på nätet*; Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), *Kvinnor och män i politiken. Risker och konsekvenser av att bli utsatt för hot, hat och våld*; Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), *Hatretorik och falska nyheter. Konsekvenser för de förtroendevaldas trygghet och säkerhet*.
- ²⁶⁵ Håkansson, *Betalar kvinnor ett högre pris för makten? Hot och våld mot svenska politiker*.
- ²⁶⁶ Björkenfeldt och Gustafsson, "Impoliteness and morality as instruments of destructive informal social control in online harassment targeting Swedish journalists"; Hussain m.fl., "Media Freedom in a Populist Regime: Evidence From Pakistan"; Tochukwu Uwalaka och Adaeze F. Amadi, "When One Finger Picks Oil, It Reaches Others": An Examination of Nigerian Journalists' Perspective on Motivations for Online Harassment", *African Journalism Studies* 44, nr 4 (2023): 289–309, <https://doi.org/10.1080/23743670.2024.2349097>.
- ²⁶⁷ Fernquist m.fl., *Det digitala hatets karaktär. En studie av hat mot kvinnor och män i utsatta yrkesgrupper*.
- ²⁶⁸ Björkenfeldt och Gustafsson, "Impoliteness and morality as instruments of destructive informal social control in online harassment targeting Swedish journalists"; Oscar Westlund, "Advancing research into dark participation", *Media and Communication* 9, nr 1 (2021): 209–14, <https://doi.org/10.17645/mac.v9i1.1770>; Dejan Jontes och Vasja Vehovar, "From Criticism to Anger and Hate: The Vulgarisation of Digital Anti-Press Criticism on News Outlets' Facebook Pages", *Digital Journalism*, advance online publication, 2024, <https://doi.org/10.1080/21670811.2024.2397080>.
- ²⁶⁹ Regeringskansliet, *Ut ur utsatthet. Betänkande av Utredningen om exitprogram för personer som är utsatta för prostitution. SOU 2023:97*.
- ²⁷⁰ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ²⁷¹ Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*.
- ²⁷² Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.
- ²⁷³ Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.
- ²⁷⁴ Regeringskansliet, *Ett starkare straffrättsligt skydd - mot sexuella kränkningar, bedrägerier i vissa fall och brott med hatmotiv avseende kön. SOU 2023:80*.
- ²⁷⁵ Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.

- ²⁷⁶ Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*.
- ²⁷⁷ Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.
- ²⁷⁸ Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), *Mapping the online landscape of risks of trafficking in human beings on sexual services websites across the OSCE region* (Office of the Special Representative and Co-ordinator for Combatting Trafficking in Human Beings, u.å.).
- ²⁷⁹ Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), *Mapping the online landscape of risks of trafficking in human beings on sexual services websites across the OSCE region*; Europol, *European Migrant Smuggling Centre: Yearly Activity Overview. 9th Annual Report 2025*, nos. 978-92-9414-059-3 (Publications Office of the European Union, 2025), <https://doi.org/10.2813/1986245>.
- ²⁸⁰ Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), *New frontiers: The use of generative artificial intelligence to facilitate trafficking in persons*.
- ²⁸¹ D. M. Moore, "Algorithmic Exploitation in Social Media Human Trafficking and Strategies for Regulation", *Laws* 13, nr 3 (2024), Scopus, <https://doi.org/10.3390/laws13030031>.
- ²⁸² Europol, *European Migrant Smuggling Centre: Yearly Activity Overview. 9th Annual Report 2025*; Secretaría de Estado de Seguridad, *Online Trafficking and Exploitation of Human Beings: A New Reality for an Old Problem* (Ministerio del Interior, Gobierno de España; Centro de Inteligencia contra el Terrorismo y el Crimen Organizado (CITCO), 2024); Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings, *Online and technology-facilitated trafficking in human beings: Summary and recommendations* (Council of Europe, 2022).
- ²⁸³ Arbetsmarknadsdepartementet, *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften - våldsutsatthet som behöver synliggöras (SOU 2023:98)* (2023).
- ²⁸⁴ Folkhälsomyndigheten, "Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Sverige 2017: Resultat från befolkningsundersökningen SRHR2017", 2019.
- ²⁸⁵ Westerstrand m.fl., *Kvinnors trygghet. Ett jämställt samhälle fyllt av våld*.
- ²⁸⁶ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ²⁸⁷ Thordis Elva m.fl., *Profiling Nordic Perpetrators of Gendered Online Abuse: Who, Why and How to Curb the Harm* (2021).
- ²⁸⁸ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*; Ecpat, "Jag tittade bara, jag gjorde inget elakt". En rapport om barns utsatthet på exposekonton.; Gillander Gådin m.fl., *Ungas psykiska hälsa och utsatthet för våld och trakasserier: Rapport från en enkätstudie till elever i årskurs nio i Västernorrland*.
- ²⁸⁹ Center mot våldsbejakande extremism (CVE), *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*.
- ²⁹⁰ Baker m.fl., *Recommending Toxicity: The role of algorithmic recommender functions on YouTube Shorts and TikTok in promoting male supremacist influencers*.
- ²⁹¹ Internetstiftelsen, "Svenskarna och internet 2023".
- ²⁹² Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025".
- ²⁹³ Lindström Johanna m.fl., *Ord som sårar. Toxiskt och kränkande språk i ungas digitala miljöer*.
- ²⁹⁴ Elva m.fl., *Profiling Nordic Perpetrators of Gendered Online Abuse: Who, Why and How to Curb the Harm*.
- ²⁹⁵ Elva m.fl., *Profiling Nordic Perpetrators of Gendered Online Abuse: Who, Why and How to Curb the Harm*.
- ²⁹⁶ Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*.
- ²⁹⁷ Folkhälsomyndigheten, "Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Sverige 2017: Resultat från befolkningsundersökningen SRHR2017".
- ²⁹⁸ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ²⁹⁹ Folkhälsomyndigheten, *Sexualitet och hälsa bland unga i Sverige - UngKAB15* (2017); Folkhälsomyndigheten, *Ungas hälsa, relationer och sexliv - Resultat från UngKAB23* (2025).
- ³⁰⁰ Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*.
- ³⁰¹ Ylva Grönvall, "The Purchase of Sex: Perceptions, Experiences, and Social Work Practices" (Malmö university, 2024), <https://doi.org/10.24834/isbn.9789178774418>.
- ³⁰² Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*.
- ³⁰³ Melissa Farley m.fl., *Men Who Pay for Sex in Germany and What They Teach Us about the Failure of Legal Prostitution, A Six-Country Study of the Sex Trade from the Perspective of the Socially Invisible 'Freiers'* (Prostitution Research & Education, 2022); Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.
- ³⁰⁴ Folkhälsomyndigheten, "Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Sverige 2017: Resultat från befolkningsundersökningen SRHR2017".
- ³⁰⁵ Folkhälsomyndigheten, "Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Sverige 2017: Resultat från befolkningsundersökningen SRHR2017".

- ³⁰⁶ Michael W. Ross m.fl., "Prevalence, Severity, and Correlates of Problematic Sexual Internet Use in Swedish Men and Women", *Archives of Sexual Behavior* 41, nr 2 (2012): 459–66, <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9762-0>.
- ³⁰⁷ Göteborgsregionen (GR), *KAST – Samtalskontakt för Köpare av Sexuella Tjänster* (2025); Jämställdhetsmyndigheten, *Prostitution och människohandel*.
- ³⁰⁸ Jämställdhetsmyndigheten, "Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning.
- ³⁰⁹ Folkhälsomyndigheten, "Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Sverige 2017: Resultat från befolkningsundersökningen SRHR2017".
- ³¹⁰ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ³¹¹ Arbetsmarknadsdepartementet, *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften - våldsutsatthet som behöver synliggöras (SOU 2023:98)*.
- ³¹² Folkhälsomyndigheten, *Ungas hälsa, relationer och sexliv – Resultat från UngKAB23* (2025).
- ³¹³ Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo*.
- ³¹⁴ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Skolundersökningen om brott 2023*.
- ³¹⁵ Gillander Gådin m.fl., *Ungas psykiska hälsa och utsatthet för våld och trakasserier: Rapport från en enkätstudie till elever i årskurs nio i Västernorrland*.
- ³¹⁶ Ecpat, "Jag tittade bara, jag gjorde inget elakt". En rapport om barns utsatthet på exposekonton.
- ³¹⁷ Center mot våldsbejakande extremism (CVE), *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*.
- ³¹⁸ Luke Munn, "Alt-right pipeline: Individual journeys to extremism online", *First Monday* 24, nr 6 (2019), <https://doi.org/10.5210/fm.v24i6.10108>; Tore Bjørgo, "Processes of Disengagement from Violent Groups of the Extreme Right", i *Leaving Terrorism behind: Individual and Collective Disengagement*, red. Tore Bjørgo och John Horgan (Routledge, 2008).
- ³¹⁹ Center mot våldsbejakande extremism (CVE), *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*.
- ³²⁰ Mediemyndigheten, *Medieutblick 2025 – För ett öppet och tryggt medielandskap*, 2025; Bengt Johansson m.fl., *Falsk och missvisande information i sociala medier under samhällskriser*, Arbetsrapport nr 92 (Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs universitet, 2024).
- ³²¹ Center mot våldsbejakande extremism (CVE), *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*.
- ³²² <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/empact-hackathon-16-suspected-human-traffickers-and-60-potential-victims-identified> - hämtad 2025-11-21, samt dialogmöte med Europol 15 oktober 2025 (Dnr: 25/00247)
- ³²³ Baker m.fl., *Recommending Toxicity: The role of algorithmic recommender functions on YouTube Shorts and TikTok in promoting male supremacist influencers*.
- ³²⁴ Lindström Johanna m.fl., *Ord som sårar. Toxiskt och kränkande språk i ungas digitala miljöer*.
- ³²⁵ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2025*.
- ³²⁶ Internetstiftelsen, "Svenskarna och internet 2023".
- ³²⁷ Internetstiftelsen, "Svenskarna och internet 2023".
- ³²⁸ Elakheter/mobbing, hot, spridning av bilder/filmer, förfrågan om nakenbilder, nätblotning, att bli pressad att göra något sexuellt mot sin vilja samt kapning av konton.
- ³²⁹ Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025".
- ³³⁰ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*.
- ³³¹ Council of Europe, *GREVIO General REcommendation No.1 on the digital dimension of violence against women* (2021).
- ³³² Enligt regleringsbrev 2025, Ju2024/02573 (delvis)
- ³³³ Arbetsmarknadsdepartementet, "Fri och trygg utan våld och förtryck. Åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel 2024–2026.", 2024.
- ³³⁴ Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelserna, "Mäns våld mot kvinnor 2025. En nationell kommunenkät.", 2025.
- ³³⁵ Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelserna, "Mäns våld mot kvinnor 2025. En nationell kommunenkät."
- ³³⁶ Enkätfabriken, "Kartläggning av skydd, stöd och vård för personer utsatta för prostitution eller övergrepp kopplat till pornografi. Kommunrapport.", 2023.
- ³³⁷ Enkätfabriken, "Kartläggning av skydd, stöd och vård för personer utsatta för prostitution eller övergrepp kopplat till pornografi. Regionsrapport.", 2023.
- ³³⁸ *Kraftsamling för AI i kommuner och civilsamhälle* i samverkan med Vinnova, SKR, DIGG och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)
- ³³⁹ AI Sweden, *Kommuners AI-initiativ* (2024).

Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelserna, "Mäns våld mot kvinnor 2025. En nationell kommunenkät." <https://srhr.se/sexit/>

<https://mvpsverige.se/>

<https://machofabriken.se/>

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/stopp-min-kropp/>

<https://www.eskilstuna.se/omsorg-och-stod/funktionsnedsattning/utbildningar/vip-programmet>

<https://www.safeselfieacademy.se/>

<https://www.safeselfieacademy.se/effektmatning>

Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelserna, "Mäns våld mot kvinnor 2025. En nationell kommunenkät."

"Har du varit utsatt för fysiskt och/eller psykiskt våld?" Psykiskt våld exemplifieras med "kränkt, hotad, trakasserad" samt att det kan ske via mobil eller dator. "Har du varit utsatt för något av följande mot din vilja?" Gäller även via mobil eller dator. - sett någon blotta sig, att någon tafsat på dig, tagit emot eller skickat avklädda bilder - onanerat åt någon eller haft vaginalt-, oralt- eller analt sex

Sara Hammarström, "Identification of Young People at Risk of Sexual Ill Health: Implementing a New Tool in Youth Clinics" (Linköpings universitet, 2021), <http://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1581343>; Sara Hammarström m.fl., "Identifying Young People Exposed to or at Risk of Sexual Ill Health: Pilot Implementation of an Evidence-Informed Toolkit (SEXIT) at Swedish Youth Clinics", *European Journal of Contraception and Reproductive Health Care*, advance online publication, 2019, <https://doi.org/10.1080/13625187.2018.1564815>; Sara Hammarström m.fl., "Staff's Experiences of a Pilot Implementation of the SEXual Health Identification Tool for Assessing Sexual Ill Health among Visitors to Swedish Youth Clinics", *Sexual & Reproductive Healthcare* 29 (2021): 100643, <https://doi.org/10.1016/j.srhc.2021.100643>; Sara Hammarström m.fl., "Violence and Sexual Risk Taking Reported by Young People at Swedish Youth Clinics", *Uppsala Journal of Medical Sciences* 127, nr 1 (2022), <https://doi.org/10.48101/ujms.v127.7823>; Helena Kilander m.fl., "Identifying Sexual Risk-Taking and Ill Health in the Meeting with Young People", *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, advance online publication, 2022, <https://doi.org/10.1111/scs.13081>; Sara Hammarström m.fl., "Ask Me, Listen to Me, Treat Me Well and I Shall Tell: A Qualitative Study of Swedish Youths' Experiences of Systematic Assessment of Sexual Health and Risk-Taking (SEXIT)", *Sexual and Reproductive Health Matters* 30, nr 1 (2022), <https://doi.org/10.1080/26410397.2022.2146032>; Maria Wilhsson m.fl., "SEXIT as a Screening Tool to Identify Adolescents Exposed to or at Risk of Sexual Ill-Health and Sexual Risk Taking", *British Journal of Child Health* 4, nr 4 (2023): 196–203, <https://doi.org/10.12968/chhe.2023.4.4.196>; Maria Håkansson m.fl., "Experiences of School Health Professionals in Implementing Structured Assessments of Sexual Health and Experiences of Violence among Youth in Sweden Using the SEXual Health Identification Tool (SEXIT): A Qualitative Sequential Study", *BMJ Public Health* 2 (2024): e001667, <https://doi.org/10.1136/bmjph-2024-001667>.

<https://www.uu.se/centrum/nck/for-yrkesverksamma/webbstodforkommuner/larande-exempel-for-kommunernas-arbete-mot-vald/arkiv/2025-06-30-haninge-kommun-starker-arbetet-mot-digitalt-vald>

<https://kungsbacka.se/omsorg-och-hjalp/stod-till-familjen-i-kungsbacka/foralder-och-varnadschavare/trygg-digital-uppvaxt>

<https://socialtstod.stockholm/skadligt-bruk-och-beroende/sex-mot-ersattning/>

Länsstyrelsen i Jönköpings Län, *Projekt Survive, år 2020–2023. Att samskapa hjälp, stöd och vård vid sexuell våld.*, Meddelande nr 2024:06 (2024).

Arbetsmarknadsdepartementet, "Fri och trygg utan våld och förtryck. Åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel 2024–2026."

<https://mediemyndigheten.se/medie-och-informationskunnighet-mik/bli-mediemedveten/>

Mediemyndigheten, *Barn och ungas digitala strategier - en forskningsöversikt*, 2025; Mediemyndigheten, *Barn och ungas strategier online* (2026); Mediemyndigheten, *Det hjälper men det räcker inte*.

Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten, *Digitala medier och barns och ungas hälsa - en kunskapssammanställning*.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2025/oktober/nationell-informationssatsning-om-skarmanvandning/> - hämtad 2025-12-17

Socialstyrelsen, "Nätbaserat sexuellt våld mot barn och unga. Till dig som arbetar inom elevhälsan eller på ungdomsmottagningar.", 2024.

Jämställdhetsmyndigheten, *Att förebygga sexuell exploatering*, 2022:23 (2022).

Jämställdhetsmyndigheten, *Sexuell exploatering av barn och unga – en fördjupad kunskapsöversikt för dig som vill förstå, förebygga och upptäcka sexuell exploatering* (2023).

<https://www.mucf.se/verktyg/ratt-att-veta>

[Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Statens beredning för medicinsk och social utvärdering S2024/02156 \(delvis\)](https://www.regeringen.se/beslut-och-initiativ/beslut-och-initiativ/2024/02/156)

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU), *Förstudie Bedömningsinstrument för att upptäcka eller utreda våldsutsatthet bland barn och ungdomar med funktionsnedsättning*, 2024.

Center mot våldsbejakande extremism (CVE), *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*.

- ³⁶⁷ Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), *Könsskillnader i utsatthet för toxiskt språk online*. Pågående uppdrag om att kartlägga förekomsten av hbtqi-fientlighet i digitala miljöer (A2025/00046)
- ³⁶⁸ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*; Brottsförebyggande rådet (Brå), *Hatbrott i digitala miljöer*.
- ³⁶⁹ Carl-Göran Svedin m.fl., *Mer utsatta än andra – om våld och övergrepp mot barn med funktionsnedsättningar*. (Stiftelsen Allmänna Barnhuset och Myndigheten för delaktighet, 2022); Mediemyndigheten, "Ungar och medier 2025".
- ³⁷⁰ Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten, *Digitala medier och barns och ungas hälsa - en kunskapssammanställning*.
- ³⁷¹ Mediemyndigheten, *Utsatt på internet - en internationell forskningsöversikt om nätmobbning bland barn och unga*, 2020.
- ³⁷² Brottsoffermyndigheten, *Näthatets omfattning och mekanismer - en jämförande enkätstudie*.
- ³⁷³ <https://www.brottsoffermyndigheten.se/utveckling-och-analys/hitta-forskning/>
- ³⁷⁴ <https://www.uu.se/centrum/nck/nck-forskning/teknologins-roll-i-vald-i-nara-relationer>
- ³⁷⁵ Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), *Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2024*.
- ³⁷⁶ HYPERLINK "https://nyheter.ki.se/forebyggande-internet-kbt-mot-sexovergrepp-pa-barn-oppar-pa-svenska" Förebyggande internet-KBT mot sexövergrepp på barn öppnar på svenska | Karolinska Institutet Nyheter Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Statens skolverk (U2024/02783)
- ³⁷⁷ Uppdrag att undersöka användning av digitala enheter i skolan (U2024/01728)
- ³⁷⁸ A2024/01235
- ³⁷⁹ Uppdrag att uppdatera stödmaterial för undervisning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer (A2024/01235)
- ³⁸⁰ Skolverket, *Uppdrag att uppdatera stödmaterial för undervisning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer* (2025).
- ³⁸¹ <https://www.skolverket.se/kompetensutveckling/stod-i-arbetet/sexualitet-samtycke-och-relationer>
- ³⁸² Skolverket, *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda: hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*, Omarbetad upplaga 2 (Skolverket, 2022).
- ³⁸³ Skolinspektionen, *Skolors arbete för en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.*, 2023.
- ³⁸⁴ <https://polismuseet.se/skola/Utbildningsmaterial/ar-det-delbart/>
- ³⁸⁵ <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/02/uppdrag-till-polismyndigheten-att-prioritera-och-intensifiera-arbetet-mot-sexualbrott-i-digitala-miljoer/> - hämtad 2026-02-17
- ³⁸⁶ <https://www.europol.europa.eu/stopchildabuse>
- ³⁸⁷ European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats (EMPACT)
- ³⁸⁸ <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/51-children-identified-during-international-taskforce-against-child-sexual-exploitation>, <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/over-30-potential-victims-identified-in-action-against-human-trafficking-enabled-online>
- ³⁸⁹ Sexualbrott, förtal och förolämpning, barnpornografibrott, kontaktförbud, brott i nära relation och olaga förföljelse, människohandel och människoexploatering samt sexualbrott mot barn
- ³⁹⁰ Till exempel hatbrott, olaga integritetsintrång, olovlig identitetsanvändning och kränkande fotografering.
- ³⁹¹ <https://mediemyndigheten.se/journalisters-sakerhet/>
- ³⁹² <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/12/fornjade-medel-till-brottsofferjouren-och-permanentat-uppdrag-till-mediemyndigheten/>
- ³⁹³ <https://bra.se/statistik/statistik-fran-enkatundersokningar/politikernas-trygghetsundersokning>
- ³⁹⁴ Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Brottsoffermyndigheten (Ju2024/02573 (delvis))
- ³⁹⁵ <https://www.imy.se/privatperson>
- ³⁹⁶ <https://pts.se/internet-och-telefoni/dsa-forordningen---regler-om-digitala-tjanster-for-en-sakrare-onlinemiljo/> - hämtad 2025-12-17
- ³⁹⁷ <https://www.uu.se/centrum/nck/nck-forskning/teknologins-roll-i-vald-i-nara-relationer>
- ³⁹⁸ <https://chance.org/wow/>
- ³⁹⁹ <https://www.oru.se/forskning/forskningsprojekt/fp/?rdb=p2751>
- ⁴⁰⁰ <https://www.gu.se/en/research/men-who-hate-women-online>
- ⁴⁰¹ Elva m.fl., *Profiling Nordic Perpetrators of Gendered Online Abuse: Who, Why and How to Curb the Harm*.
- ⁴⁰² GENHA: Hate speech, gender, social networks and political parties | Göteborgs universitet
- ⁴⁰³ Moa Bladini och Eva-Maria Svensson, *Rethinking online anti-gender hate speech - legislation and public policy making* (Routledge, 2025), <https://www.taylorfrancis.com/reader/read-online/9a17741-b9b5-4051-8137-c68b9fdef58a/book/pdf?context=ubx>.
- ⁴⁰⁴ <https://publicera.kb.se/tgv/article/view/14800/29329>

405 Hanna Bäckström Olofsson och Isabel Goicolea, "Sisterhood at a Distance: Doing Feminist Support Work
Online", *Affilia* 39, nr 2 (2024): 214–28, <https://doi.org/10.1177/08861099231181583>.

406 <https://www.kth.se/inspirelab/projects>

407 <https://nyheter.ki.se/forebyggande-internet-kbt-mot-sexovergrepp-pa-barn-oppnar-pa-svenska>

408 <https://www.relationersomfunkar.se/digivi/>

409 <https://www.alltidsedd.se/>

410 https://manniskohandel.se/wp-content/uploads/2025/04/Plattformen_Metodstod.pdf

411 <https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/trygg-online-och-sociala-medier/digitala-trygghetsvardar/>

412 <https://jamstalldhetsmyndigheten.se/sok-statsbidrag/organisationer-som-har-fatt-statsbidrag>

413 <https://www.digitalkvinnofrid.se/>, Digital integritet förebygger våld i ungas relationer | Jämställdhetsmyndigheten (jamstalldhetsmyndigheten.se)

414 <https://www.fredenshus.se/digitalt-vald-i-ungas-parrelationer/>

415 <https://digitalctrl.se/> - Hämtad 2025-11-14

416 <https://www.novahuset.com/nyheter/kan-man-verkligen-ge-stod-via-snapchat-ja-vi-gor-det/>

417 Enligt presentation på Jämställdhetsmyndighetens konferens *I en digital tid* den 16 oktober 2025.

418 Tech Coalition, *Tech Coalition Annual Report* (2024).

419 Tech Coalition, *Tech Coalition Annual Report*.

420 <https://stopncii.org/>

421 <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-scrutinises-safeguards-minors-snapchat-youtube-apple-app-store-and-google-play-unde> - hämtad 2025-11-27

422 Tryggare nätvardag till våra barn

423 Nätprat | Nätprat är Telenors initiativ för att öka barn och ungas trygghet online | Telenor

424 Så arbetar Telia för barns trygghet på nätet – Telia.se

425 <https://www.telenor.se/sakerhet/natprat/skolutmaningen/> - hämtad 2025-12-11

426 <https://www.tele2.com/sv/media/pressmeddelanden/2025/foraldrar-sager-en-sak-men-gor-en-annan-tele2-lanserar-ny-rapport-om-barns-digitala-liv/> - hämtad 2025-12-11

427 Säkerhet | Tre

428 <https://ecpat.se/vadvigor/techkoalitionen>

429 A. Faraz m.fl., "Child Safety and Protection in the Online Gaming Ecosystem", *IEEE Access* 10 (2022): 115895–913, <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2022.3218415>.

430 <https://www.fragaprataspela.se/omoss>

431 Rädda Barnen inleder ny satsning - vill stärka den psykisk hälsan hos barn online | Rädda Barnen – hämtad 2026-02-05

432 <https://dataspelsbranschen.se/nyheter/2025/11/21/spelplattformen-roblox-infr-ny-skerhetsstandard-som-krverlderskontroll-fr-kommunikation-via-chatt>

433 Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), red., *Discouraging the Demand That Fosters Trafficking for the Purpose of Sexual Exploitation*, Occasional Paper, No. 11 (OSCE, 2021).

434 <https://stellapolaris.childhood.se/digital-tools-combating-child-sexual-abuse>

435 Stödklubben består idag av organisationerna 1000 Möjligheter, ChildX, MÄN, Novahuset, Storasyster och Tjejjonen.

436 <https://projectarachnid.com/en/>

437 <https://childhood.se/nyheter/libra-nytt-verktyg-i-kampen-mot-sexuella-overgrepp-mot-barn/>

438 <https://www.raddabarnen.se/innovation/gaming/psykisk-ohalsa-barn-unga-ai-gaming/>

439 <https://tnkom.se>

440 Information per mail från Polismyndigheten 2026-01-27 (Dnr 25/00247)

441 <https://www.ai-lawenforcement.org/>

442 <https://unicri.org/index.php/topics/AI-for-Safer-Children>

443 <https://www.europol.europa.eu/how-we-work/innovation-lab>.

444 <https://www.sasha.eu>

445 <https://diaconia.es/>

446 <https://mila.quebec/en/ai4humanity/applied-projects/ai-against-modern-slavery-aims>

447 Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), *Discouraging the Demand That Fosters Trafficking for the Purpose of Sexual Exploitation*.

448 <https://technologycoalition.org/>

449 <https://Ecpat.se/vadvigor/techkoalitionen>

- ⁴⁵⁰ Børns Vilkår (DK), Prinsparets Stiftelse (SE), Bris (SE), Digitalt Ansvar (DK), UNICEF Sverige (SE), Suojellaan Lapsia (FI) och Barnevakten (NO).
<https://prinsparetsstiftelse.se/project/nordic-organisations-come-together-to-ensure-childrens-rights-in-tech-policy/>
- ⁴⁵¹ <https://cve.se/samverkan-och-natverk/gamingnatverk>
- ⁴⁵² Europeiska kommissionen, "The European strategy for a better internet for kids (BIK+)", 2022.
- ⁴⁵³ Det globala nätverket INHOPE samlar 57 hotlines i 53 länder som jobbar med att ta emot tips gällande sexuellt övergreppsmaterial på barn. I Sverige ingår Ecpat, men den största organisationen internationellt är amerikanska National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC). De är en av världens största mottagare av tips gällande övergreppsmaterial och andra former av exploatering av barn online. 84 procent av tipsen som kommer in till deras tipslinje har internationell koppling.
- ⁴⁵⁴ <https://www.digitalkvinnofrid.se/>
- ⁴⁵⁵ <https://linkopingsciencepark.se/modern-teknik-och-nya-losningar-kan-stotta-personer-som-blir-utsatta-for-vald-i-nara-relationer/>
- ⁴⁵⁶ <https://childhood.se/okategoriserade/varldsunik-konferens-om-ai-och-sexuella-overgrepp-mot-barn/>
- ⁴⁵⁷ <https://www.nordref.org/game-changing-summary>
- ⁴⁵⁸ Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, "Europaparlamentets och Rådets förordning 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster)", 2022, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R2065>.
- ⁴⁵⁹ Europeiska kommissionen, *Riktlinjer om åtgärder för att säkerställa en hög nivå av integritet, säkerhet och trygghet för minderåriga enligt artikel 28.4 i förordning (EU) 2022/2065*, u.å.
- ⁴⁶⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-service-act-dsa-explained-what-online-platforms-should-do-keep-kids-and-teens-safe-online> - hämtad 2025-11-26
- ⁴⁶¹ <https://pts.se/internet-och-telefoni/dsa-forordningen---regler-om-digitala-tjanster-for-en-sakrare-onlinemiljo/>, <https://mediemyndigheten.se/europeiska-regleringar/dsa-eus-forordning-om-en-inre-marknad-for-digitala-tjanster> - hämtade 2025-11-26
- ⁴⁶² "Utredningen om genomförande av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (Ju 2025:07)", 2025.
- ⁴⁶³ <https://www.oru.se/forskning/forskningsprojekt/fp/?rdb=p2751>
- ⁴⁶⁴ Regeringskansliet, *Ett starkare straffrättsligt skydd - mot sexuella kränkningar, bedrägerier i vissa fall och brott med hatmotiv avseende kön. SOU 2023:80*.
- ⁴⁶⁵ Det kan till exempel vara på grund av psykisk ohälsa, funktionsnedsättning, missbruk, gärningspersonens auktoritet eller andra omständigheter. Utredningen menade att sexuella handlingar med barn i sådana situationer kan utgöra en kränkning av barnet, även om barnet har uppnått åldern för sexuellt självbestämmande. De betonar även situationer där gärningsmannen har ett särskilt inflytande över barnet och det därmed finns en tydlig maktobalans mellan personerna.
- ⁴⁶⁶ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/12/regeringen-foreslar-starkt-skydd-mot-psykiskt-vald/> - hämtad 2025-12-10
- ⁴⁶⁷ Regeringskansliet, *Regeringens proposition 2024/25:123 Kontaktförbud – ett utökat skydd för utsatta personer Prop. 2024/25:123*, 2024.
- ⁴⁶⁸ UN. General Assembly (78th sess. : 2023-2024), "Seizing the opportunities of safe, secure and trustworthy artificial intelligence systems for sustainable development : resolution (A/RES/78/265)".
- ⁴⁶⁹ EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD, *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens*
- ⁴⁷⁰ *Anpassningar till AI-förordningen. Säker användning, effektiv kontroll och stöd för innovation SOU 2025:101*
- ⁴⁷¹ Regeringskansliet, *AI-kommissionens Färdplan för Sverige. Slutbetänkande av AI-kommissionen. (SOU 2025:12)* (Regeringskansliet, 2025).
- ⁴⁷² <https://ageverification.dev/>
- ⁴⁷³ Socialdepartementet, "Kommittédirektiv En åldersgräns till skydd för barns hälsa och trygghet i digitala miljöer (S2025/01723).", 2025, <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2025/10/dir.-202591>.
- ⁴⁷⁴ <https://svenskarnaochinternet.se/>, <https://mediemyndigheten.se/rapporter-och-analyser/ungar-medier/>
- ⁴⁷⁵ Council of Europe, *GREVIO General REcommendation No.1 on the digital dimension of violence against women*; Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence (GREVIO), *Building trust by delivering support, protection and justice: Sweden: First thematic evaluation report*, GREVIO(2024)12, Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (Istanbul Convention) (Council of Europe, 2024), <https://rm.coe.int/first-thematic-evaluation-report-on-building-trust-by-delivering-suppo/1680b29c62>.
- ⁴⁷⁶ Länsstyrelsen Västernorrland, "Ibland kan det vara mot betalning, och ibland kan det vara mot tjat". Om kommersiell sexuell exploatering av barn och unga i norra Sverige 2023. (Länsstyrelsen Västernorrland, 2023), www.lansstyrelsen.se/vasternorrland.

- ⁴⁷⁷ Arbetsmarknadsdepartementet, *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften - våldsutsatthet som behöver synliggöras* (SOU 2023:98).
- ⁴⁷⁸ <https://mediemyndigheten.se/medie-och-informationskunnighet-mik/medie--och-informationskunnighet-mik/> - hämtad 2025-12-15
- ⁴⁷⁹ Skolverket, *ICILS 2023: En internationell studie om digital kompetens hos elever i årskurs 8* (Skolverket, 2024).
- ⁴⁸⁰ C. Leyton Zamora m.fl., "Technology-Facilitated Abuse Against Women From Culturally and Linguistically Diverse Backgrounds: A Scoping Review of the Literature", *Trauma, Violence, & Abuse* 24, nr 4 (2023): 2530–43, <https://doi.org/10.1177/15248380221098045>; A. G. Cantor m.fl., "Telehealth for Women's Preventive Services for Reproductive Health and Intimate Partner Violence: A Comparative Effectiveness Review", *Journal of General Internal Medicine* 38, nr 7 (2023): 1735–43, <https://doi.org/10.1007/s11606-023-08033-6>.
- ⁴⁸¹ Chuka Emezue m.fl., "Technology-based and digital interventions for intimate partner violence: A systematic review and meta-analysis", *Campbell Systematic Reviews* (Malden, Massachusetts) 18, nr 3 (2022): 1–69, <https://doi.org/10.1002/cl2.1271>.
- ⁴⁸² Center mot våldsbejakande extremism (CVE), *Män, maskulinitet och våldsbejakande extremism. En kunskapsöversikt*; Baker m.fl., *Recommending Toxicity: The role of algorithmic recommender functions on YouTube Shorts and TikTok in promoting male supremacist influencers*.
- ⁴⁸³ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2025*.
- ⁴⁸⁴ N. Decoster, "The policing and reporting of online child sexual abuse material: a scoping review.", *Revue Internationale de Droit Penal* 2024 (2024): 323–66.
- ⁴⁸⁵ <https://arachnid.c3p.ca/> - siffror hämtad 2026-01-15
- ⁴⁸⁶ <https://ecpat.se/hotline/hotline-statistik/>
- ⁴⁸⁷ Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE), *New frontiers: The use of generative artificial intelligence to facilitate trafficking in persons*.
- ⁴⁸⁸ European Institute for Gender Equality (EIGE), *Combating Cyber Violence against Women and Girls* (2025).
- ⁴⁸⁹ Decoster, "The policing and reporting of online child sexual abuse material: a scoping review."
- ⁴⁹⁰ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*; Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁴⁹¹ Jämställdhetsmyndigheten, *AI och jämställdhet* (2020); Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*; Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ⁴⁹² European Institute for Gender Equality (EIGE), *Combating Cyber Violence against Women and Girls* (2025).
- ⁴⁹³ Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), *Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2024*.
- ⁴⁹⁴ Jämställdhetsmyndigheten, *"Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning*; Lindström Johanna m.fl., *Ord som sårar. Toxiskt och kränkande språk i ungas digitala miljöer*; Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), *Könsskillnader i utsatthet för toxiskt språk online*; Lisa Kaati m.fl., *Toxiskt språk i svenska digitala miljöer*, 2021.
- ⁴⁹⁵ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*; Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁴⁹⁶ Lindström Johanna m.fl., *Ord som sårar. Toxiskt och kränkande språk i ungas digitala miljöer*.
- ⁴⁹⁷ Parti och Szabó, "The Legal Challenges of Realistic and AI-Driven Child Sexual Abuse Material: Regulatory and Enforcement Perspectives in Europe".
- ⁴⁹⁸ Lindström Johanna m.fl., *Ord som sårar. Toxiskt och kränkande språk i ungas digitala miljöer*.
- ⁴⁹⁹ Regeringskansliet, *Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030*.
- ⁵⁰⁰ <https://iotsverige.se/>
- ⁵⁰¹ <https://www.ai.se/sv>
- ⁵⁰² Regeringskansliet, *AI-kommissionens Färdplan för Sverige. Slutbetänkande av AI-kommissionen*. (SOU 2025:12).
- ⁵⁰³ <https://www.government.se/statements/2025/02/global-partnership-calls-for-gender-to-be-an-integral-part-of-the-ai-action-summit/> - hämtad 2025-11-27
- ⁵⁰⁴ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*; Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁵⁰⁵ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ⁵⁰⁶ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.
- ⁵⁰⁷ Jämställdhetsmyndigheten, *Det teknologifaciliterade våldet: en litteraturöversikt*; Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser*.

- ⁵⁰⁸ Greijer och Doek, *Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse*; Regeringskansliet, *Ett starkare straffrättsligt skydd - mot sexuella kränkningar, bedrägerier i vissa fall och brott med hatmotiv avseende kön*. SOU 2023:80.
- ⁵⁰⁹ Decoster, "The policing and reporting of online child sexual abuse material: a scoping review."; M. P. Sandoval m.fl., "Threat of deepfakes to the criminal justice system: a systematic review", *Crime Science* 13, nr 1 (2024), <https://doi.org/10.1186/s40163-024-00239-1>.
- ⁵¹⁰ Sandoval m.fl., "Threat of deepfakes to the criminal justice system: a systematic review".
- ⁵¹¹ <https://www.gov.uk/government/publications/crime-and-policing-bill-2025-factsheets/crime-and-policing-bill-child-sexual-abuse-material-factsheet>, <https://www.bbc.com/news/articles/cq6l241z5mjo> - hämtade 2025-11-26
- ⁵¹² [Crime and Policing Bill: child sexual abuse material factsheet - GOV.UK, https://www.gov.uk/government/news/britains-leading-the-way-protecting-children-from-online-predators](https://www.gov.uk/government/news/britains-leading-the-way-protecting-children-from-online-predators) - hämtad 2025-11-21
- ⁵¹³ Parti och Szabó, "The Legal Challenges of Realistic and AI-Driven Child Sexual Abuse Material: Regulatory and Enforcement Perspectives in Europe".
- ⁵¹⁴ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ⁵¹⁵ Enligt samrådsdialog med Åklagarmyndigheten, 2026-02-03 (Dnr 25/00247)
- ⁵¹⁶ Förenta nationerna, FN, "Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women and girls: Technology-facilitated violence against women and girls: Report of the Secretary-General (Document N2428814)".
- ⁵¹⁷ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ⁵¹⁸ Gómez-Quintero m.fl., "A scoping study of crime facilitated by the metaverse".
- ⁵¹⁹ Justitiedepartementet, *Polisens användning av AI för ansiktsigenkänning i realtid (Ds 2025:7)* (Regeringskansliet, Justitiedepartementet, 2025); Regeringskansliet, *Särskilda provokativa åtgärder. Utredningen om stärkt brottsbekämpning genom lagreglering av provokation*. SOU 2025:109., SOU 2025:109 nos. 978-91-525-1396-5 (Regeringskansliet, 2025); European Commission, *Proposal for a Regulation laying down rules to prevent and combat child sexual abuse*, COM/2022/209 final (European Commission, 2022), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022PC0209>.
- ⁵²⁰ Decoster, "The policing and reporting of online child sexual abuse material: a scoping review."
- ⁵²¹ S. R. Sangwan och M. P. S. Bhatia, "Soft computing for abuse detection using cyber-physical and social big data in cognitive smart cities", *Expert Systems* 39, nr 5 (2022), <https://doi.org/10.1111/exsy.12766>.
- ⁵²² Paul Bleakley m.fl., "Moderating online child sexual abuse material (CSAM): Does self-regulation work, or is greater state regulation needed?", *European Journal of Criminology* (London) 21, nr 2 (2024): 231–50, 2931114710, <https://doi.org/10.1177/14773708231181361>.
- ⁵²³ UN Women, *Technology Facilitated Gender-Based Violence: Developing a shared research agenda*; UN Women och World Health Organization (WHO), *Technology-facilitated violence against women: taking stock of evidence and data collection*; European Institute for Gender Equality (EIGE), *Combating Cyber Violence against Women and Girls: Developing an EU measurement framework* (2024), <https://doi.org/10.2839/827864>.
- ⁵²⁴ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödinsatser*.
- ⁵²⁵ Bleakley m.fl., "Moderating online child sexual abuse material (CSAM): Does self-regulation work, or is greater state regulation needed?"
- ⁵²⁶ Faraz m.fl., "Child Safety and Protection in the Online Gaming Ecosystem".
- ⁵²⁷ Mediemyndigheten, *Det hjälper men det räcker inte*.
- ⁵²⁸ <https://www.congress.gov/bill/118th-congress/senate-bill/474> - hämtad 2025-11-24
- ⁵²⁹ National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC), "2024 CyberTipline Report".
- ⁵³⁰ Ecpat, "Transparensrapport Ecpat Sverige 2025".
- ⁵³¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/node/11316/printable/pdf>
- ⁵³² Mediemyndigheten, *Det hjälper men det räcker inte*.
- ⁵³³ Ecpat, "Transparensrapport Ecpat Sverige 2025", 2025.
- ⁵³⁴ Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten, *Digitala medier och barns och ungas hälsa - en kunskapssammanställning*; European Institute for Gender Equality (EIGE), *Combating Cyber Violence against Women and Girls* (2024), <https://doi.org/10.2839/827864>.
- ⁵³⁵ Parti och Szabó, "The Legal Challenges of Realistic and AI-Driven Child Sexual Abuse Material: Regulatory and Enforcement Perspectives in Europe".
- ⁵³⁶ <https://ageverification.dev/>
- ⁵³⁷ <https://stopncii.org/>
- ⁵³⁸ Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence (GREVIO), *Building trust by delivering support, protection and justice: Sweden: First thematic evaluation report*.
- ⁵³⁹ [Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Jämställdhetsmyndigheten A2025/01245 \(delvis\), A2025/01258, Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att genomföra kunskapshöjande insatser om hur flickor och unga kvinnor påverkas av användning av sociala medier ur ett jämställdhetsperspektiv \(A2025/01204\)vandning-av-sociala-medier-ur-ett-jamstalldhetsperspektiv/](#)

- ⁵⁴⁰ Brottsoffermyndigheten genomför en förstudie kring detta i enlighet med uppdrag i regleringsbrev för 2025. [Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Brottsoffermyndigheten Ju2025/02537 \(delvis\)](#)
- ⁵⁴¹ Regeringskansliet, *AI-kommissionens Färdplan för Sverige. Slutbetänkande av AI-kommissionen. (SOU 2025:12).*
- ⁵⁴² Stiftelsen Allmänna Barnhuset, *Unga, sex och internet efter #metoo* (Stiftelsen Allmänna Barnhuset, 2021).
- ⁵⁴³ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år*, 2023.
- ⁵⁴⁴ Brottsförebyggande rådet (Brå), *Brott i nära relation. Kartläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden.*, 2024.
- ⁵⁴⁵ Stiftelsen allmänna barnhuset, *Våld mot barn 2022: en nationell kartläggning* (Stiftelsen allmänna barnhuset, 2023).
- ⁵⁴⁶ Josefine Erikson m.fl., "Three Dimensions of Gendered Online Abuse: Analyzing Swedish MPs' Experiences of Social Media", *Perspectives on Politics*, 2021, 1–17.
- ⁵⁴⁷ Jämställdhetsmyndigheten, *"Hon vill bara att tiden ska gå" - en kartläggning av profiler och webbplatser som marknadsför sexuella handlingar mot betalning*, Underlagsrapport 2025:5 (2025).
- ⁵⁴⁸ Nationellt Centrum för Kvinnofrid (NCK), *Digitala dimensioner av våld i vuxnas nära relationer - En kunskaps- och forskningsöversikt om teknologifaciliterat våld och stödprocesser.*
- ⁵⁴⁹ Jämställdhetsmyndigheten. *Teknikens roll i våldsutövande och stödsatser.*
- ⁵⁵⁰ Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelserna, "Mäns våld mot kvinnor 2025. En nationell kommunenkät."
- ⁵⁵¹ Regeringskansliet, *Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften*; Regeringskansliet, *Ut ur utsatthet. Betänkande av Utredningen om exitprogram för personer som är utsatta för prostitution. SOU 2023:97.*

Jämställdhetsmyndigheten | Vikingsgatan 3, 411 04 Göteborg
031-392 90 00 | info@jamstalldhetsmyndigheten.se | jamstalldhetsmyndigheten.se